dolenjka
JESENSKA AKCIJSKA PRODAJA
OD 12. 9. DO 27. 10. 94
Nižje cene in bogate nagrade dobaviteljev DOLENJKE
žrebanje konec oktobra
4 barvni TV in 220 drugih nagrad

DOLENJSKI LIST

Št. 36 (2351), leto XLV • Novo mesto, četrtek, 8. septembra 1994 • Cena: 110 tolarjev

DOLENJSKI LIST ČETRTEK VSAK DOLENJSKI LIST

TERMOTEHNIKA
VEČ KOT TRGOVINA
PRIPOROČAMO
— nizkotemperaturni kotel KIV Vransko za prvo vgradnjo ali za zamenjavo dotrajanega kotla za centralno kurjavo
— segrevanje sanitarne vode s toplotno črpalko je najcenejše
— hišna avtomatika vam prihrani od 10 — 30% energije
— samo strokovna montaža in servisiranje oljnih in plinskih gorilcev vam zagotavlja redno delovanje in majhno porabo goriva
— TERMOTEHNIKA je pravi naslov za dobavo, montažo in servisiranje sistemov ogrevanja, vodovoda, plina, klima naprav itd.
Tel. 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050
Nagrajenka tega tedna je 0869856 MARIJA ŠTEFANČIČ, BEREČA VAS 22, SUHOR

Ford Paič
PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax.: 0608/61-450

HALO — ALO PIZZA!
☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

Neplodno popravljanje preteklosti

Predsednik Milan Kučan govoril ob trebanjskem občinskem prazniku in srečanju Gubčevcev - Plakete in priznanje občine - Trebanjci kritični do oblastnikov v Ljubljani

TREBELNO - "Našo preteklost, našo zgodovino sestavljajo dobra, manj dobra in tudi slaba in zla dejanja. Vsa so se zgodila. To, ki se ga spominjamo, sodi med velika in dobra dejanja, ki so bistveno vplivala na naše sedanje življenje in tudi omogočila, da sploh lahko razmišljamo o prihodnosti. Zakaj mislim, da je to dejanje bilo veliko?" si je prejšnjo soboto na Trebelnem zastavil retorično vprašanje na srečanju gubčevcev ob trebanjskem občinskem prazniku predsednik države Milan Kučan in nadaljeval:

"Ker je pokazalo, in tega so se zavedali tudi tisti slovenski partizani, ki so tej enoti dali ime po Matiji Gubcu, da se borijo za zelo pomembne vrednote: za pravico vsakega človeka do življenja, za človeško dostojanstvo, za njegove temeljne pravice in svoboščine, za enakopravnost, za strpnost, za medsebojno spoštovanje, za priznavanje različnosti. To so tiste vrednote, za katere se bori vse človeštvo, danes zavestno, ker ve, da samo na temelju teh vrednot sploh lahko preživi. Sovražnik, zoper katerega se kje borilo takratno ljudstvo, je bil dejanska fizična, vojaška in pravna negacija prav teh vrednot. In ko bo prihodnje leto človeštvo proslavljalo 50-letnico zmage nad fašizmom in nacizmom, takrat bo slovenski narod s ponosom stal v vrsti tistih, ki so prispevali več kot povprečje, več kot drugi za to dokončno zmago. Če danes ne bi bili sposobni v državi, ki jo imamo, uveljavljati teh vrednot, potem se ne bi samo izneverili upanju mnogih rodov Slovencev, ki so živeli pred nami, ampak bi žal pokazali tudi, da ne znamo nositi odgovornosti, ki jo nam je za sedanji in prihodnji čas naložila zgodovina. K temu razmisleku, kaj nam je zdaj storiti namesto brezplodnih prepirov, vam čestitam za praznik," je med dru-

(Nadaljevanje na 5. strani)

MED GUBČEVCI - Na Trebelnem so, posebej gubčevci, navdušeno pozdravili predsednika države Milana Kučana. Z njim so se hoteli rokovati tudi številni drugi obiskovalci proslave ob občinskem prazniku ali dobiti podpis. Kaj neki je predsednik države zapisal na kartico, da je takole podstavil hrbet sam trebanjski župan Ciril Pungartnik, bodi skrivnost. (Foto: P. Perc)

RAČUNALNIKARJI V TUJINO

KOČEVJE - Mednarodne poletne šole računalništva na Krku sta se udeležila pod vodstvom mentorjem na osnovni šoli ob Rinži in Zbora odposlancev Tomaža Cokana in Sandija Bižala učenca Uroš Oberč in Janez Žagar. Ta šola je bila med počitnicami za najboljše učence računalništva Hrvaške, kot edini iz Slovenije pa so bili nanjo vabljeni še kočevski učenci in mentorji. Trajala je od 7. do 24. julija. Mentor Sandi Bižal je povedal, da je bila šola na Krku razdeljena v tri skupine, v katerih so obravnavali pascal, zbirnik in visual basic za windovse. V Romuniji pa je od 10. do 22. avgusta delovala nacionalna romunska šola računalništva, na kateri so pripravljali in izbirali svojo olimpijsko reprezentanco, ki bo tekmovala v računalništvu. Te šole se je udeležil iz Kočevja učenec Uroš Oberč. Tudi na to šolo so bili iz Slovenije vabljeni le iz Kočevja.

SREČANJE FILATELISTOV, NUMIZMATIKOV IN KARTOFILOV

NOVO MESTO - Filatelistično društvo Novo mesto organizira v soboto, 10. septembra, XI. mednarodno srečanje filatelistov, numizmatikov in kartofilov. Srečanje bo v restavraciji Hotela Grad Otočec in bo trajalo od 9. do 17. ure. Spomladansko srečanje je predvideno za 11. marec, sicer pa ima Filatelistično društvo redne sestanke vsako nedeljo ob 10. uri v restavraciji hotela Metropol v Novem mestu.

V Kostanjevici bo to soboto 5. tabor SKD

Govoril bo Lojze Peterle

KOSTANJEVICA NA KRKI - Krška občinska organizacija SKD že lep čas temeljito pripravlja 5. vseslovenski tabor slovenskih krščanskih demokratov, ki bo to soboto v Kostanjevici na Krki. Program tabora poleg uradnega dela obsega tudi izlete na turistične in božjepotne točke v okolici, veslanje s kanuji in tek okoli Kostanjevice, mali nogomet ter predstavitev Galerije Božidarja Jakca s stalnimi in začasnimi razstavami.

Uradni del se bo pričel ob 13. uri na prostoru Forme vive v nekdanjem samostanu, kjer bodo podelili priznanja najboljšim na športnih tekmovanjih, prisluhnili Big bandu Pihalnega orkestra Videm in pevcu Aleksandru Mežku. Poleg predsednika organizacijskega odbora in poslanca Franca Černeliča ter predsednika krških krščanskih demokratov Danila Siterja bo prisotnim spregovoril tudi predsednik stranke in zunanji minister Lojze Peterle.

Organizatorji so ob taboru stranke pripravili tri okrogle mize. Na razgovoru o kmetijstvu ob 11. uri v Galeriji Božidarja Jakca bo Ivan Obal predstavil kmetijsko politiko, Julij Nemanič pa zakon o vinu. Ob isti uri bo v sosednjih prostorih še okrogla miza ob letu družine. O naši zakonodaji na tem področju bosta govorila dr. Drago Čepar (uresničevanje) in Štefan Kociper (postopek sprejemanja), medtem ko bo dr. Jože Ramovš povedal nekaj o kulturi bivanja v družini in družbi. V soboto ob isti uri bo v atriju kapiteljske proštije v Novem mestu še tretja okrogla miza, kjer bo beseda tekla o lastninjenju, javnem dolgu in gospodarskem razvoju Slovenije.

B. D.-G.

PROTON motorno olje novih dimenzij
PETROL

Avtohiša Berus
servisno prodajni center
Velika Cikava 23
Novo mesto
tel. 068/25-098
fax. 068/25-641

TILIA
Trgovsko in proizvodno podjetje, 68000 Novo mesto, Bršljin
Tel.: 068/324-442
Fax.: 068/323-209
TRGOVINA Z MATERIALOM ZA centralno kurjavo vodovod, plin elektriko, barve, laki
SERVIS IN MONTAŽA
gorilcev
centralne kurjave, vodovoda
plinskih peči, klima naprav
NOVO NOVO NOVO NOVO
peči EUROWARM že od 43.000 dalje
gorilci BENTON že od 49.500 dalje

Danes v Dolenjskem listu

na 4. strani:
● Zakaj je propadla Standard konfekcija
na 6. strani:
● Naglica pri usodnih odločitvah
na 7. strani:
● Bolnišnica na koncu Slovenije
na 8. strani:
● Tabor samorastnikov le spet krenil
na 9. strani:
● Na Dolenjskem vse več nasilništva
na 11. strani:
● Novinarsko svobodo pridobiš z znanjem in svojo vestjo
na 12. strani:
● Bizeljska pravljica o vinu in kozah

Bela krajina bo v obrambi deležna večje pozornosti

Z obiska slovenskega obrambnega ministra Jelka Kacina

PRILOZJE - V Beli krajini se je v ponedeljek mudil obrambni minister Jelko Kacin. Na delovnem srečanju na letališču v Prilozju so ga predstavniki obeh belokranjih občin seznanili z obmejnimi problemi. Posebno pozornost so namenili področju zaščite in reševanja ter aktivnostim, ki so povezane s slovensko obrambno politiko. Ministra so spremljali poveljnik republiškega štaba CZ Miran Bogataj, načelnik štaba Bojan Ušeničnik in sekretar RK Slovenije Mirko Jelenič.

• Minister Kacin se je dotaknil tudi dogajanj in vojne na sosednjem Hrvaškem ter odločno zatrdil, da Bela krajina ostaja slovenska in da obrambno ministrstvo skrbno spremlja vse dogodke, čeprav na tem področju ni vojašnic. "V odnosih s Hrvaško tu in tam prihaja do obmejnih incidentov - kršitev zračnega prostora nad Belo krajino. Prav v ta namen načrtujemo nakup in postavitev novega radarja. Tako bomo te kršitve dokumentirali, s tem pa bodo naše note v Zagrebu imele večjo težo."

Minister Kacin je glede zaščite in reševanja v tem delu Slovenije povedal, da se pripravljajo na skupno investicijo v skladišča na Otovcu s 1700 m2 uporabnih površin, v katerih bi skladiščili velik del opreme za potrebe RK v primeru elementarnih in drugih naravnih nesreč. Prav tako so se pogovarjali o izboljšanju požarne varnosti v Beli krajini.

Govoril je tudi o načrtih o izboljšanju področja zaščite in reševanja, pri čemer je imel v mislih priprave na veliko kinološko vajo prihodnje leto, v kateri bodo predstavili pse za iskanje ponesrečencev pod ruševinami. Da bi bili kos požarom, je omenil še nakup vozil cistern.

M. ŽLOGAR

NOV POSLOVNI OBJEKT

RIBNICA - Minuli četrtek je zasebnik Jože Ambrožič odprl v Ribnici novo poslovno stavbo, v kateri je mesnica, samopostrežna trgovina in bife. Na svečani otvoritvi je govoril predsednik občinskega izvršnega sveta Janez Henigman, objekt pa je blagoslovil pater Niko Žvokelj.

VREME

Po jutrišnjem prehodnem poslabšanju vremena bo ob koncu tedna spet sončno in toplo.

8. STRAŠKA JESEN

STRAŽA - Za nedeljo, 18. septembra, Turistično društvo pripravlja že tradicionalno prireditev "Straška jesen 94". Osrednja tema bo letos prikaz del in običajev, povezanih z delom v gozdu. Ob tej priložnosti bodo pridne Stražanke pripravile razstavo in prodajo domačih kulinaričnih dobrot, vinogradniki pokušnjo straških vin, v zabavnem delu prireditve pa bodo pripravili razvedrilne igre in srečelov; za zabavo bo poskrbel Ansambel bratov Poljanšek. Generalni pokrovitelj je Gozdno Gospodarstvo iz Novega mesta.

SREČANJE BORCEV DOMICILNIH ENOT - Srečanje borcev desetih domicilnih enot narodnoosvobodilne vojske občine Črnomelj in Metlika je minilo v znaku obujanja spominov na težke vojne dni, ko je Bela krajina tako gostoljubno sprejela slovensko partizansko vojsko. Oba govornika, Janko Skušek in general Vlado Kocjan (na sliki), sta med drugim poudarila, da partizanskega boja ne moremo in ne smemo izenačiti z medvojnimi dejanji domobrancev, belogardistov in drugih kvislingov, povojne krivice, ki jih je nekaterim ljudem storila takratna oblast, pa je treba popraviti. Uradni del srečanja so s svojimi nastopi zaključili pevci Partizanskega pevskega zbora, črnomaljska pihalna godba ter nastop belokranjske folklorne skupine s tamburaši. (Foto: I. Vidmar)

Okopi na Sotli in Kolpi?

Čemu takšna naglica pri sprejemanju listin, ki lahko usodno posežejo v prostor in nadaljnji razvoj regije, se lahko po zadnji seji sveta posavskih občin v Sevnici upravičeno sprašujejo Posavci. Na odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Slovenije, objavljen 26. julija letos, so namreč morali v tem dopustniškem času posredovati pripombe že do 15. avgusta! Posavci so zategadelj lahko nezaupljivi, kaj neki spet kuhajo v Ljubljani, kaj je zadaj in kaj bi spet radi v prestolnici pripeljali skozi stranska vrata. Nacionalni program železniške infrastrukture, predvsem pa nacionalni program izgradnje avtocest, je že v marsičem spregledal potrebe in interese te manjše regije na jugovzhodu Slovenije. Ta je zaradi vojne v Bosni in okupacije tretjine hrvaškega ozemlja za uradnike in politike v Ljubljani vse bolj le nekakšen tampon med divjim Balkanom in oazo miru. Kot da bi bila Ljubljana nekje pri Philadelfiji!

Zato ni moč pristati na prometno zapostavljenost in nerazvitost Posavja (in Dolenjske), tudi s takšnimi pomisleki in ozadji. Kakor da bo pri balkanskem sodu smodnika vekomaj nekaj nevarno tlelo in bi bilo najbolje narediti kar okope ali nekakšen berlinski zid na Sotli in Kolpi. Zatorej kaže posavsko pobudo, da bi bencinski tolar za gradnjo avtocest pobirali še v naslednjem tisočletju, gledati tudi v tej luči.

PAVEL PERC

naša anketa

Ali bi darovali organe?

Nedavni primer iz naših krajev, ko so starši darovali v človekoljubne namene ledvice umrlega sina, kaže, v kako občutljivo področje segajo želje in poskusi, da bi človek daroval organe drugemu človeku, nekako tako, kot zdaj daje kri. Nekaterim ljudem se zdi povsem samoumevno, da bi svoj organ podarili, medtem ko druge obliva zona ob misli, da bi skalpel zarezal v njihova telesa. Mogoče bo nekoč veljalo za čisto vsakdanje dejanje raztelesenje človeka v humane namene, saj se stehnizirana družba uspešno otresa mnogih preteklih predsodkov in prepovedi. Najbrž niso redki ljudje, ki pravijo, da bi organ, ki ga več ne potrebujejo, dali drugemu, ki si bo z njim mogoče podaljšal življenje. Brržčas pa mnoge ljudi obhajajo tudi temne misli, da lahko pride pri teh zadevah do zlorab in prekupčevanj. V dobi, ko ni nič več sveto, bi mogoče lepo zacvetel tudi črni trg z organi, zlasti zato, ker to blago ne bi bilo nevarno, tako kot je na primer zdaj zelo dragoceni plutonij. V upanju, da človeški rod še ni izprijen, je tudi v Sloveniji nekako stekla akcija, kjer bi ljudje s posebnimi izjavami pokazali, kaj mislijo o darovanju organov. Prav darovanju se posveča tudi današnja anketa Dolenjskega lista.

JOŽICA FIGAR, uslužbenka Agencije Republike Slovenije za plačilni promet, nadzorovanje in informiranje, podružnica Kočevje: "Soglašam z mnenji tistih, ki pravijo, da bi zdravniki pokojniku lahko odvzeli zdrav organ, če človek ne bi pred smrtjo izrecno prepovedal posega v svoje telo. Tako jemanje organov naj bi bilo nekaj normalnega in zdravstvo naj bi si to izborilo. Zakaj ne bi dal organa, če ga več ne potrebuješ, saj s tem pomagaš drugim?"

IVAN LUŠIN, lesni tehnik z Vinic pri Sodražici: "O tem še nisem razmišljal. Menim pa, da je v redu, če po smrti daruješ organ, saj ga ne potrebuješ več, ker je s tabo konec. Ko si mrtev, ne moreš več napisati soglasja o darovanju, zato naj bi veljal nek "avtomatizem", tako bi bilo še najmanj sporov. Sicer pa lahko vsakdo še za časa življenja prepove, da bi mu odvzeli po smrti kakšen organ."

STANE ČERNELIČ iz podjetja Aldos, Brežice: "Načeloma seveda nimam nič proti, vendar bi imel v konkretnih razmerah cel kup pomislekov. V prvi vrsti me skrbi zaradi možnosti zlorab in prekupčevanja z organi. Če bi se zdaj moral odločati za podpis izjave o darovanju, bi bilo težko. Resda nekoga rešiš, a misel na to, da te še toplega režejo, je neprijetna. Vsekakor pa je darovanje zaenkrat edina možnost, dokler ni umetnih organov."

MARJETA MOLAN, prodajalka iz Sp. Starega Grada pri Krškem: "Dobro bi bilo, če bi darovanje organov postalo bolj razširjeno tudi v Sloveniji. Druga pesem je, ko si postavljen pred dejstvo in je treba dati od svojega. Sama bi darovala, če bi bilo nujno. Kako bi se odločila, če bi bilo treba darovati organ koga od mojih bližnjih, pa je že težje vprašanje. Nič nimam proti darovanju, včasih pa le pomislim na možnost zlorabe."

MIRA BOŽIČNIK, tajnica v moževem podjetju v Sevnici: "Vsekakor se mi zdi darovanje človeških organov ne le koristno, temveč tudi humano dejanje. Sama bi bila pripravljena darovati kakšen svoj organ, ne samo svojcem, sem pa odločno proti trgovanju s temi organi. Z možem imava sicer o tem malce različno stališče, prav tako o reinkarnaciji, o čemer jaz dosti berem, poslušam oziroma verjamem vanjo. Človekova duša je pač neuničljiva!"

ALOJZ METELKO, poslanec v državnem zboru Slovenije, doma iz Trebnjega: "Sem krvodajalec, čeprav imam žal v zadnjem času za to humano dejavnost manj časa. Če bi bil mlajši, bi brez predsodkov daroval v pomoč sočloveku tudi svoje organe, ne samo kri. Zdaj sem verjetno za kaj takega že prestar. Nikakor pa se ne bi smelo darovanje človeških organov izroditi v takšno trgovino, kakršno so si omislili drugod po svetu. Tedaj ne bi bil darovalec."

MIRAN ŠTUKELJ, podjetje Minitour, Novo mesto: "Nimam pomislekov in nameravam v najkrajšem času tudi sam potrkati na vrata Rdečega križa in se vpisati med darovalce. Zdravniške ekipe pri določanju življenja in smrti morajo delovati zelo skrbno, da ne bo prišlo do napačnih odločitev. Bral sem, da je pri tem doslej še najbolj zanesljiv računalnik, ki lahko natančno napove možnost preživetja."

JOŽE VIDMAR, upokojenec iz Semiča: "Zelo pozitivno je, če nekdo, ki ga več ni, drugemu reši življenje. Vendar to ne bi smelo biti plačljivo, saj so take stvari stvar človeškosti, torej zastonj. Mnogi ljudje bi po smrti zapustili svoje organe drugim, vendar le redko kdo ve, kako je to mogoče. Zdravstvene organizacije bi morale več obveščati o možnostih darovanja. Če je nekdo darovalec, morajo za to vedeti tudi njegovi svojci."

ZVONE VIDMAR, upravnik kampa na Primostku: "Sem za to stvar. Če umrem in je v meni še kakšen organ, ki bi lahko komu drugemu še dobro služil, zakaj ga ne bi dal? Ljudje bi si lahko v marsičem pomagali. Če ne bi bili tako ‚žleht' in sebični, ne bi bilo treba nobenih izkaznic darovalca, temveč bi bilo nekaj povsem normalnega, da se tvoji organi po smrti lahko presadijo komu drugemu. Sem tudi krvodajalec in zakaj ne bi ljudem pomagal?"

DOLENJCI NA MOS

NOVO MESTO - Na mednarodnem obrtnem sejmu v Celju od 9. do 18. septembra se bo predstavila tudi zavarovalnica Tilia skupaj z nekaj svojimi zavarovanci. V dvorani A bodo v sodelovanju z Obrtno zbornico, ki je poskrbela za prijavo, razstavljali Avtogalant, Dekop, Termotehnika, Majcen, Kovinska oprena Črtalič ter Kartuzija Pleterje.

60 OGROŽENIH OTROK LETOVALO NA DEBELEM RTIČU

TREBNJE - Na Debelem Rtiču je prejšnji teden letovalo 60 socialno in zdravstveno ogroženih otrok. Center za socialno delo Trebnje je letos prvikrat vključil tudi zdravstveno ogrožene otroke. Večinoma gre za osnovnošolce. Med letovanjem so otroci sodelovali na plesnih in likovnih delavnicah, ki so jih vodili vzgojitelji - študentje. Seveda je bilo najbolj prijetno na ribiškem pikniku.

ZDAJ ŠE SEJEM NARAVA - ZDRAVJE

LJUBLJANA - Komaj so se zaprla vrata jubilejnega vinskega sejma, že bo na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču nova sejemska prireditev. V času od 9. do 14. septembra bo na okoli 2.000 kvadratnih metrih razstavnega prostora 25. sejem Narava - zdravje, na katerem se bo predstavilo nad sto razstavljalcev iz 16 držav. Največji poudarek letošnjega sejma bo na zdravi prehrani, kozmetiki in kozmetičnih pripomočkih, prireditev pa bo dopolnjevala vrsta strokovnih posvetovanj in akcij.

Nova ministrica se predstavi

Z obiska ministrice Rine Klinar v trebanjski občini - V Trimu že rezultati naložb v izobraževanje - Tomu pojenjuje sapa? Dom starejših občanov naj bo državna naložba

TREBNJE - "Bolj bomo morali ceniti delo, da se bo bolj splačalo delati tudi za manjše denarje kot pa čakati na zavodu za zaposlovanje. Nisem pristaš centralizacije. Brez inciative ljudi ni nič! Uspeh Slovenije je uspeh njenih različnih delov," je sklenila misli po pogovoru s trebanjskimi gospodarstveniki v Trimu Rina Klinar, ministrica za delo, družino in socialne zadeve.

Kot je povedala, je to njen prvi iz serije obiskov po slovenskih občinah, ki naj bi se zvrstili v naslednjih dveh mesecih. Direktorica Trima Tatjana Fink je omenila nekatere dosežke v zadnjem času. Ob zmanjševanju povpraševanja za bivalnike, s katerimi so se sicer kar dobro uveljavili tudi v Nemčiji, saj so samo na enem mestu sestavili pisarne iz 450 kontejnerjev, so začeli razvijati v Trimu hišo. Prototip Trimove hiše je že na ogled. Razvili pa so še protihrupno ploščo, s katero si bodo pomagali zlasti cestarji. V Trimu namenjajo veliko denarja za izobraževanje. Lani so vložili v te namene 32 milijonov tolarjev. V Trimu in drugih trebanjskih podjetjih pričakujejo več pomoči pri dodatnem izobraževanju v firmi, podpirajo pa dosedanjo politiko sofinanciranja pripravništva.

Rina Klinar, nova ministrica za delo

Direktor mirenskega Toma Janez Dulc je opozoril na nekaj "lepotnih napak" pri opredeljevanju statusnega položaja svoje "matere" Adrie Caravana, katerega holding jih je prenesel v last republiškega sklada za razvoj. V Ljubljani so reševali le Novomeščane, Mirenčani pa so bili prepuščeni sami sebi. Tom je v zadnjih 4 letih vložil v razvoj več kot 4 milijone mark. Pred 3 leti je bilo v podjetju zaposlenih 150 delavcev, zdaj jih je že 368. Tomu že po malem zmanjkuje sape, njegov lastnik pa ne čuti odgo-

• Ob prihodu v Trebnje so občinski možje, arhitekt Andrej Ravnikar in predsednica Gerontološkega društva Slovenije Mirjam Belič ministrico Klinarjevo podrobno seznanili s projektom Dom starejših občanov Trebnje, o čemer je omenjeno društvo izdalo tudi brošuro. Predsednik trebanjske vlade Jože Rebolj je povedal, da so rešena premoženjska vprašanja, pripravljena je ustrezna dokumentacija in poudaril: "Mi smo enotni in hočemo to spraviti pod streho."

vornosti, denimo za usposabljanje, prekvalifikacijo delavcev itd.

P. P.

Medalje za vestno delo in uspehe

Zaključek usposabljanja 8. generacije vojakov

RADOHA - V teh dneh zaključuje usposabljanje 8. generacija vojakov novomeške bojne enote in ob tej priložnosti je bila v soboto na Radohi slovesnost, na kateri so izrekli vojakom številna priznanja in podelili vrsto medalj za uspehe v različnih dejavnostih, ki sodijo v usposabljanje. Jožefa Gjerkeša so izbrali za najboljšega vojaka generacije ter mu zato podelili zlato medaljo najboljšega vojaka in dodelili 3 dni nagradnega dopusta. Ocenjevali so tudi športne dosežke v enoti. Laskavi naslov "športna četa" je za najboljše športne rezultate že tretjič zapored osvojila 2. četa, ki je zato prejela v trajno last prehodni pokal. V zvezi s športnim udejstvovanjem so na slovesnosti nekateri častniki sicer neuradno napovedali, da vojaki želijo nastopiti v bodoče tudi na tekmah zunaj vojašnice in ne samo na tekmovanjih med vojaki v vojašnici.

S sklepno slovesnostjo na Radohi so zaključili enotedensko bivanje vojakov na tej lokaciji. Vojaki so taborili na parceli in v objektu novomeških gozdarjev in slednjim se vojaško poveljstvo zahvaljuje za že utečeno sodelovanje.

L. M.

ZAKLJUČEK USPOSABLJANJA - Slovesnost ob zaključkuurjenja vojakov, na katero je poveljstvo povabilo tudi starše najboljših vojakov, je potekala v sproščenem ozračju. Razvedrilni program sta izvedla harmonikar Jože Krhin in Modra kronika. Zaključku urjenja na Radohi so prisostvovali poveljnik TO Dolenjske brigadir Janez Butara, poveljnik bojne enote polkovnik Mitja Teropšič in drugi častniki. Na sliki: med podelitvijo medalj. (Foto: L. M.)

Na predlog uredništva in po sklepu zbora delavcev

DOLENJSKI LIST

Novo mesto

Glavni trg 24

razpisujemo prosto delovno mesto

novinarja

Pogoj:

- visoka izobrazba,

- 18 mesecev novinarskih izkušenj.

Po trimesečnem poskusnem delu bomo delovno razmerje z izbranim kandidatom sklenili za nedoločen čas.

Prijave sprejemamo na naslov Dolenjskega lista 8 dni po objavi razpisa, kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po roku, določenem za prijave.

V Ribnici stoletnica lovstva

Parada, vrsta razstav, govor predsednika Avberška

RIBNICA - Kljub slabemu vremenu je proslava ob 100-letnici slovenskega lovstva v Ribnici, ki je bila minulo soboto, zelo lepo uspela. V paradi je sodelovalo okoli 1.000 lovcev z blizu 100 prapori, rogisti, kinologi s psi, polharji in narodne noše.

Udeležencem svečanosti je najprej spregovoril o zgodovini lovstva na tem območju predsednik Lovske družine Ribnica Andrej Klemenc. Za njim je predsednik Lovske zveze Kočevje Janez Andoljšek v pozdravnem nagovoru med drugim poudaril, da je območje delovanja Lovskega kluba Ribnica, ustanovljenega pred 100 leti, obsegalo revirje današnje Lovske zveze Kočevje. Opozoril je, da se življenjske razmere za nekatere živali slabšajo, kljub temu pa so tu lovski revirji z živalmi, ki jih v Evropi ni več.

Slavnostni govornik, predsednik Lovske zveze Slovenije Franc Avberšek, se je zavzel na nadaljnje varovanje prosto živečih živali. Poudaril je, da lovci v lovskih družinah v sodelovanju z gozdarji in drugimi lahko dobro gospodarijo z lovišči, ter ugotovil, da je ribniško-kočevsko območje najbolje ohranjen življenjski prostor za prosto živeče živali.

Nato je Franc Šetinc predstavil Lovski zbornik, ki je izšel za to priložnost. Za njim je predsednik Franc Avberšek podelil odlikovanja Lovske zveze Slovenije, ki so jih prejeli Mitja Derenčin, Evgen Ivanc, Ciril Glavan, Jože Kocjančič, Miloš Medved, Rudi Mlinarič, Janez Žagar, Bojan Fink in Franc Šetinc.

Za zaključek proslave so združeni lovski pevski zbori iz Globokega, Medvod in Škofje Loke zapeli pesem Ribniška dolina, ki naj bi postala himna ribniških lovcev. Nato so lovski pevski zbori z rogisti nastopili še na samostojnem koncertu. Ob tej priložnosti so bile odprte še razstave lovskih psov, lovske literature, lovskih trofej, slikarska razstava del Jurija Mikuletiča z živalskimi motivi pa še gobarska, čebelarska in živinorejska razstava.

J. PRIMC

LOVSKO SLAVJE V RIBNICI - Kljub slabemu vremenu je slavje ob 100-letnici slovenskega lovstva, ki je bilo v nedeljo v Ribnici, lepo uspelo. (Foto: J. Primc)

Ljubljansko pismo

Naivnežem, ki smo verjeli, ostale obljube

Kaj bo zdaj politika lahko ponudila volilcem?

LJUBLJANA - Kje so že tisti časi, ko je Valentin Vodnik Slovencem zapel: "Slovenec, tvoja zemlja je zdrava in pridnim lega naj prava... Lenega čaka strgan rokav, palca beraška, prazen bokav!" Koliko zaupanja v moč uma in pridnih rok naših prednikov; kolikšno razočaranje bi naš prvi pesnik doživel danes: kamorkoli pogledaš ena sama lumparija, koristoljubje, afere...

Pa je pred tremi leti in nekaj čez, ko smo dobili demokracijo, že tako lepo kazalo. Demos je obljubil, da bo vsem, ki se jim je v preteklosti zgodila kakšna krivica, povrnil materialno in moralno škodo, in to tako, da ne bodo nastajale nove krivice. A obrnilo se je drugače: zaradi vračanja premoženja povojnim razlaščencem je ostalo veliko ljudi brez dela in strehe nad glavo. Takrat je bilo in tudi danes je še veliko vpitja o privilegijih, ki da so jih nekateri uživali v prejšnjem sistemu, ob tem pa so za svoje privilegije poskrbeli novi oblastniki z odmerjanjem svojih visokih plač, odkupi službenih stanovanj, s hitenjem v predčasno upokojitev. Vendar največja škoda, tako materialna kot moralna, ne nastaja zaradi takšnega ravnanja vodstev vplivnih strank in oblasti, temveč zato, ker so te stranke, v času osamosvajanja in vzpostavljanja suverenosti naše mlade države, ljudem obljubljale, da bo poslej vse drugače. Ljudje smo verjeli, a tisti, ki si jim je ob poslušanju teh obljub najbolj mudilo, so tudi ukrepali. Čez noč je pognalo na Slovenskem na tisoče podjetij, med katerimi pa jih večina ni nikoli zares "shodila". Ljudje so zaupali denar ali razvpitemu Grubeliču ali različnim "LES bankam" in se za svoj denar obrisali pod nosom. Veliko ljudi se je udeležilo različnih iger na srečo in zdaj grozijo, da ne bodo šli na volitve, če ne bodo dobili svojega denarja povrnjenega.

Saj je tudi oblast ustvarjala pri ljudeh občutek, da je možno priti do denarja na kakšen lažji način kot le z poštenim delom!

Razumljivo, da se lahko ob tolikšni moralni razkrojenosti družbe, zakulisnem delovanju vodstev posameznih strank, njihovi skrbi predvsem za svoje interese, predrzno oglašajo naši sosedje z zahtevami po spremembi meja ter z omenjanjem domnevnih dolgov, ki da jim jih še nismo odplačali kot v zadnjem času Italija - čeprav je znano, da se za tiste, ki so nam jih dolžni še iz časov druge svetovne vojne, niso nikoli zmenili. Pri njihovih načrtih pa jim pridno pomaga naše "raziskovalno novinarstvo", ki objavlja podatke, po kakšnih kanalih vse je povojna Jugoslavija pomagala Slovencem onkraj naših meja pri krepitvi njihove gospodarske moči.

Na progi so spet nove volitve, tokrat županov in občinskih vlad, a se še ne ve, koliko bo enih in drugih, niti tega ne, ali bodo volitve še letos ali prihodnje leto. Obetajo se nam torej spet veseli časi. Le kaj bodo politične stranke "svojim" in tistim, katere glasove želijo pridobiti, obljubljale tokrat?

VINKO BLATNIK

ČLANSTVO V ZBORNICI BO OBVEZNO

GORNJA RADGONA - Pomanjkljivost zakona o ustanovitvi kmetijsko-gozdarskih zbornic je predvsem v tem, da ga sprejemamo tri leta prepozno, je med drugim dejal dr. Franc Zagožen, predsednik Slovenske kmečke zveze pri SLS. Na sejmu v Gornji Radgoni je bilo še rečeno, da bodo pospešili ustanovitev zbornice tudi z združitvijo druge in tretje faze parlamentarnega postopka ter da bo članstvo v zbornici obvezno. Ta obveznost sicer nasprotuje slovenski ustavi, vendar predlagatelji upajo, da bo ustavno sodišče izjemno dovolilo, tako kot jo je pri zdravniški zbornici. Nič manj pomembna niso še nekatera druga organizacijska vprašanja, ki še niso dokončno razčiščena, na primer, kako bo z organiziranjem gozdarjev, veterinarjev, kako s kmetijskimi zavodi, sedeži zbornic ipd. kar utegne povzročiti celo padec zakona o kmetijsko-gozdarskih zbornicah.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Prišel je čas jurčkov. V ponedeljek so jih po 800 in 1000 tolarjev za kilogram ponujale branjevke za desetimi stojnicami. Ko je prišel mimo predsednik gobarske družine iz Novega mesta Franci Beg, je eno od prodajalk pokaral, češ da je lahko kaznovana s 15.000 tolarji, ker je nabrala premajhne jurčke. Kaznuje jo lahko inšpektor, vendar pa je še pred njegovim prihodom prodajalko iz šentjernejskega konca rešila gospa Suhyjeva, ki je jurčke kupila in jih ima ta čas najbrž že na varnem vložene v kisu. Poleg jurčkov je bilo kar na nekaj stojnicah opaziti tudi dežnikarice, ki so jih prodajali po 200 tolarjev. Cene ostalim stvarem: koren 150, kumare 100, zelje 100, domači rezanci 150, ocvirki 120, lonček smetane 600, fižol 500, žganje 500, slive 200, sirček 150, jajca 17 in slivovka 600 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je bila paprika 98, jabolka 106, zelje 41, cvetača 243, ohrovt 147, limone 176, breskve 147, banane 105, krompir 30, čebula 100, česen 215 tolarjev. Pri Djeladiniju je stala praprika za ozimnico 80, melancane 180, krompir 35, koren 120, česen 300, paradižnik 180, grozdje 200, banane 100, nektarine 220, solata 200, radič 350, zelje 50, dinje 220, lubenice 60 in pomaranče 190 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 140 do tri mesece starih in 60 starejših prašičev. Prvih so prodali le 45 po 290 do 325 tolarjev, drugih pa 50 po 230 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

Cviček prvi, čeprav brez medalje

Pokuševalci vina na sejmu Vino '94 so iskali cvičkove štante - Kmečka zadruga iz Krškega edina prejela diplomo za cviček - Novo: cviček kot šampanjec

LJUBLJANA - Med vsemi vzorci cvička, ki so jih v oceno letošnjega sejma Vino '94 poslali dolenjski vinogradniki in kleti, je veliko častno diplomo prejela le Kmečka zadruga Krško. Pa vendar je bil Žolnirjev štant na Gospodarskem razstavišču zagotovo najbolj obiskan.

Prenekateri pokuševalci so potem, ko so obredli razstavni prostor, želeli končati s pokušnjo cvička. Sevškova Fanika je ob njem ponudila pristno dolenjsko hrano: telečjo obaro z ajdovimi žganci, pečenice s kislim zeljem, jurčkovo juho z ajdovimi žganci in ocvirkovo zabelo, narezek in še kaj. Cviček so postregli iz buteljke. "Pokuševalci so presenečni nad pitkostjo tega vina in se na veliko zanimajo, kje bi lahko kupili takega, kot ga pokušajo na sejmu. Celo predsednik Milan Kučan se je s svojimi gosti precej časa zadržal pri cvičku in popravil svojo lansko izjavo, češ da cviček ni vino," navdušen nad letošnjim sejmom pripoveduje oštir Oto Sevšek iz kostanjeviške gostilne Žolnir.

Prisedel je inž. Zdravko Mastnak, ki je kot enolog poleg inž. Darka Marjetiča najbolj zaslužen za letošnjo bero medalj. Kmečka zadruga Krško je za vino iz svoje kleti v Leskovcu, kot smo že poročali, prejela štiri zlate medalje, od tega dve veliki zlati medalji. Grozdje za vse štiri medalje je dozorelo v njihovih vinogradih na Sremiču. O ocenjevanju cvička pa je inž. Mastnak, sam tudi degustator, povedal naslednje: "Pokuševalci iz mnogih evropskih držav to vino premalo poznajo. Pred pokuševalce ga prinesejo med ostalimi vrhunskimi rdečimi in temnordečimi vini, polnimi alkohola, ekstrakta ter z močnim vonjem. Cviček, ki slovi kot lahko vino s prijetno kislino in svežino, pokuševalca težko prepriča, da bi mu prisodili kaj višjo oceno. Tudi avstrijski šilher ni dobil medalje, pa je kljub temu cenjeno in drago vino s podobnimi značilnostmi, kot jih ima cviček. Za bodočnost tega našega dolenjskega vina se ni bati, saj so naše kleti skorajda prazne, kar precej cvička pa je letos prvič romalo tudi prek meje."

Dobra poznavalka slovenskih vin in ljubiteljica cvička, prof. dr. Slavica Šikovec, si je v četrtek popoldan prvič odgledovala sejem v spremstvu priznanega slovenskega kardiologa, primarija dr. Borisa Cibica. Na štantu Kmečke zadruge Krško je bila presenečena nad cvičkovim šampanjcem, ki ji ga je v pokušnjo ponudil Zdravko Mastnak. "Kaj takšnega pa nisem pričakovala od Dolenjcev. Cviček kot šampanjec ni ničesar izgubil, nasprotno, pridobil je," je dejala potem, ko je križno pokušala cviček iz buteljke in šampanjec. Primarij dr. Cibic pa je že vrsto let prepričan, da je cviček tisto vino, ki preprečuje infarkt, in da so za zdravje boljša rdeča kot bela vina. Kot predsednik Kardiološkega društva Slovenije se je nazadnje še dogovoril za nekaj zabojev cvička za jesensko srečanje članov društva.

J. PAVLIN

CVIČEK Z UGLEDNIMI GOSTI - Enolog Kmečke zadruge Krško Zdravko Mastnak (levo) v pogovoru z dr. Slavico Šikovec in dr. Borisom Cibicem. Beseda je kajpada tekla o cvičku, prisluhnil pa ji je tudi novinar Kmečkega glasa Milan Govekar. (Foto: J. Pavlin)

NAJBOLJŠI ORAČI DVA DNI V KOČEVJU

KOČEVJE - Od včeraj pa do sobote bo Kočevje imelo v gosteh najboljše orače Slovenije in kmetijske strokovnjake. Jutri se bo tekmovanje oračev Slovenije začelo ob 12.30 s slavnostno otvoritvijo, na kateri bo govoril minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jože Osterc. V soboto pa se bo tekmovanje nadaljevalo ob 9. uri, zaključeno pa bo okoli 14.45. Tekmovanje bo na parcelah M-Kmetijskega gospodarstva Kočevje, obrat Mlaka. V soboto ob 14. uri se bo začela na Mlaki konjeniška prireditev. Ob 18. uri v soboto bo tam razglasitev rezultatov tekmovanja, za zaključek pa bo še kmečka veselica (prav tako na Mlaki) z bogatim srečelovom. Prireditve ob tekmovanju oračev pa so se začele že včeraj s simpozijem "Novi izzivi v poljedelstvu", ki se bo nadaljevalo danes.

• Največja od skrivnosti te države je ta, da se ji smejejo že krave. (Grafenauer)

• Mir je ljubezniva gospa in stanuje blizu modrosti. (Epiharm)

• Lahko rečem, da v Sloveniji tako dobrih vin še nikoli doslej nismo pridelovali in pili. (Terčelj)

• Najbolj vas sovražijo tisti, ki vam največ dolgujejo. (Radovič)

K nam prihaja še belgijska pasma goveda

Prve doze semena mesne belo-plave pasme

Belgija s svojim glavnim mestom Brusljem ni le politično središče Evropske unije, temveč si prizadeva postati tudi vse pomembnejše gospodarsko in celo živinorejsko središče Evrope. Ponaša se s svojim belgijskim belo-plavim govedom, izrazito mesno pasmo, ki šteje v Belgiji že poldrug milijonov glav, širi pa se tudi v druge evropske države. Po sklepu Govedorejske službe Slovenije so za osemenjevalni center Preska tudi k nam uvozili 1.500 doz semena bikov te pasme, in prav je, da novost pobliže spoznamo.

S selekcijo belgijskega beloplavega goveda so začeli že v začetku tega stoletja in se prilagajali zahtevam časa. Zdaj ni več pomembna njena vprežna uporabnost, odločilna je kakovost mesa, ki ga zahteva porabnik. Mora se dobro peči, biti mehko in brez masti, imeti mora torej lastnosti izrazito mesne pasme. To se je rejcem tudi posrečilo. V primerjavi z mesom drugih pasem ima belgijsko belo-plavo govedo kar petino več mišičnega tkiva, 10 odst. manj kosti in 30 odst. manj loja. Poseben način razseka, ki so ga razvili belgijski mesarji, pa omogoči, da te kakovosti mesa pridejo do pravega izraza. Pomembno je tudi, da ima meso ob največji kakovosti tudi sorazmerno malo holesterola.

Ali se bo belgijska pasma obnesla za križanje tudi pri nas, je še prezgodaj z gotovostjo trditi. Vsekakor jo v svetu vse bolj uporabljajo za križanje z mlečnimi in mesnimi pasmami, in ob tem poudarjajo da pri tem ni težav s telitvami, čeprav gre za izrazito mesno pasmo, ki ima običajno nekoliko težje porode.

(Kmetovalec) - n

UVEDLI ZAŠČITO ZA KROMPIR

LJUBLJANA - Da bi vsaj delno zaščitila slovenske pridelovalce, je vlada te dni uvedla uvozno dajatev za krompir. V obdobju do 30. oktobra bo moral uvoznik krompirja od vsakega kilograma plačati državi 7,17 tolarja, kar pomeni, da bo maloprodajna cena na domačem trgu temu primerno višja. Uvedena zaščita seveda ne bo trajno rešila zagate s krompirjem, ki ga pri nas pridelamo mnogo več, kot ga potrebujemo, izvozne možnosti pa so majhne.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Trgatev belega

V tem članku bom dal napotke glede tehnologije za predelavo belega grozdja in pridelavo belih vin v kmečkih zidanicah.

Alkoholno vrenje je zelo odločilno za kakovost vin. S pripravo na trgatev in s pravilnim ukrepanjem, ko grozdje prihaja v zidanico, pa lahko zagotovimo miren potek vrenja brez nezaželjene prekinitve in srečen zaključek vrenja ali rojstvo vina.

Beli mošti naj bi vreli pri nizkih temperaturah. Niti med burnim vrenjem se temperatura ne sme dvigniti nad 20° C. Da bi nam uspelo doseči tako alkoholno vrenje, mora imeti grozdje nizko temperaturo, ne smemo ga trgati v najbolj vročih urah dneva in temperatura v zidanici mora biti nižja od 20° C. Zato si moramo kupiti čimprej stenski termometer za zidanico in potopni termometer za ugotavljanje temperature mošta pod prešo in kasneje za spremljanje gibanja temperature v vrelni posodi. Za vplivanje na temperaturo mošta v majhnih posodah ni potrebno imeti dragih hladilnih naprav, zadostuje prezračevanje zidanice ponoči oz. oroševanje jeklenih cistern med alkoholnim vrenjem. Seveda moramo poskrbeti za zadostno temperaturo mošta v posodi tudi v mrzlih jesenskih dneh, ko se živo srebro le prenizko spusti.

Tudi razsluzenje belega mošta takoj po prešanju vpliva na spremembo temperature v moštu, saj se v mirujočem moštu toplota v majhni, posebno še v jekleni posodi izravna s temperaturo prostora. Čimvečkrat bomo merili temperaturo, tem lažje bomo vodili vrenje.

Dober kletar si nekaj dni pred trgatvijo začne pripravljati kvasni nastavek. Če pa nas je kaj zadržalo in nismo utegnili pripraviti kvasnega nastavka, lahko cepimo razsluzeni mošt s suhimi kvasovkami z nekaj večjo količino na 1 hl po navodilih proizvajalca kvasovk. Svetujem, da suhih kvasovk ne stresemo naravnost v mošt, temveč jih poprej namočimo v mlačni vodi (1 del kvasovk : 10 delov vode) s temperaturo 40° C. Prej kot v pol ure, najbolje v 20 minutah, zlijemo tako oživljene suhe kvasovke na mošt v sodu. V 24 urah mora biti že opazno začetno vrenje, kar pokaže iskrenje mošta, ki ga natočimo v kozarec. Ako v moštu ne zasledimo znakov vrenja, moramo takoj ukrepati, in sicer z večjo dozo kvasovk na enak način ali s kipečim moštom (vsaj 2 l/hl). Dnevno merjenje temperature mošta v vrenju in sladkorne stopnje za vsako posodo v vrenju nam pokaže, ali vse teče v redu, ali pa nas opozori, da moramo nujno kaj storiti, da bi preprečili škodo, ki lahko nastane v tej občutljivi fazi nastajanja vina.

Tudi na konec vrenja se moramo pripraviti. Ako nam vre enako vino ali ista sorta v več vrelnih posodah, takoj po končanem vrenju vse posode dopolnimo, samo ena sme ostati nedotočena, če nimamo tudi zanjo primerne manjše posode. Istočasno mlado vino zažveplamo, ker je po končanem vrenju nezaščiteno, občutljivo na oksidacijo, skratka nebogljeno. Z zmerno količino žvepla, približno 40 mg/l, zavarujemo mlado vino in ga tako zaščitimo do prvega pretoka.

Dr. JULIJ NEMANIČ

SEMIČ — Društvo vinogradnikov Bele krajine obvešča vinogradnike, da organizira predavanje o kletarjenju in predelavi grozdja, ki bo v nedeljo, 11. 9. 1994 ob 9.30 uri v hotelu Smuk Semič. Predaval bo dipl. ing. Rastko Tement iz firme Jurna d.o.o., Maribor. Možen bo tudi nakup refraktometrov. Vabljeni!

Prva razstava plemenskih ovac

Ovčerejsko društvo Kočevje je bilo ustanovljeno lani in je še vedno edino v državi

DOLGA VAS PRI KOČEVJU - V soboto, 3. septembra, je bila na Krajčevi kmetiji v Dolgi vasi pri Kočevju prva občinska razstava plemenskih ovac in ovnov. Rejci so razstavili blizu 60 plemenskih ovac in 4 ovne. Ob tej priložnosti je mag. Drago Kompan z Biotehniške fakultete govoril o usmeritvi slovenske ovčereje; rejce in živali je predstavil tajnik kmetijske svetovalne službe v Kočevju Jože Oblak, Društvo podeželskih žena pa je pokazalo dobrote kmečke kuhinje.

Inž. Jože Hobič

"Naše društvo deluje leto dni. Šteje okoli 20 članov, ki redijo približno 2.000 ovac. Skupno je trenutno v občini 2.500 do 3.000 ovac, saj niso vsi rejci člani društva. Na Kočevskem je največ ovac v naši državi. Naše društvo je edino tako v Sloveniji, zato si prizadevam, da bi podobna društva ustanovili še drugod.

Že na ustanovnem občnem zboru smo sklenili, da bo glavna naša naloga organizacija ovčerejske razstave. Nameravali smo organizirati razstavo, ki bi zajela rejce iz vse države, a smo imeli premalo časa in denarja, da bi to izvedli, saj bi morale biti vse ovce veterinarsko pregledane, kar pa ne bi bilo poceni.

Na razstavo v Kočevju so prišli rejci iz Primorske, Gorenjske, Koroške in Bele krajine. Dolenjcev ni bilo oz. jih je bilo malo, ker okoli Novega mesta in Brežic ni ovčerejske tradicije. Podobna društva, kot je naše, pa bomo le skušali organizirati v čimveč občinah oz. krajih," je povedal predsednik ovčerejskega društva Kočevje inž. Jože Hobič.

J. P.

NAŠE MLEKO NIMA MOŽNOSTI

BRUSELJ - Dežele Evropske unije so lani, kot poroča Deutsche Milchwirtschaft, pridobili 112 milijard litrov mleka, kar je četrtina več, kot te dežele mleka same potrebujejo. S pripojitvijo Avstrije, Švedske, Norveške in Finske se bo presežek še povečal, to bo pa še zmanjšalo že tako pičle možnosti za izvoz slovenskega mleka, ki ga je - če tudi ga pridobimo le 600 milijonov litrov, kar je le pol odstotka evropske količine - pri nas tudi za četrtino preveč.

Vinska modrost

Nabral Janez Trdina, izbral Jože Dular

• Dokler je hram poln, ne manjka prijateljev.

• V hramu je že marsikateri mož pozabil, da je oženjen.

• Pij ga le, pij, ali pameti ne zapij!

• Vino je Bog ustvaril za pametne ljudi, ne za norce.

• Kadar greš vino pit, ne pozabi doma pameti.

• V vinu je zdravje in bolezen kakor v rožah med in strup.

• Vino je mladim ljudem v veselje, bolnim za zdravje, starim za okrepčanje.

• Žeja se prežene z vodo, dolgčas z vinom.

• Kdor v jezi vino pije, ne bo dolgo živel.

• Pij vino, kadar si žalosten, ne pa, kadar si jezen.

• Kdor vino poliva in kruh na tla meče, bo še obojega stradal.

• Resnico govore otroci, norci in pijanci.

kmetijski nasveti

Več silaže v krmo prašičev

Letno poročilo kmetijskega ministrstva je potrdilo domneve, da slovenska živinoreja vidno nazaduje, saj se zmanjšuje reja vseh vrst domačih živali, od goveda, ki ga je bilo lani 5,2 odst. manj, pa do perutnine, ki je imela kar 8,3 odst. manjši stalež. Za rejo prašičev se uveljavlja mišljenje, da se ne izplača, in dobro tretjino vsega prašičjega mesa, ki ga potrebujemo, moramo uvoziti od drugod.

Kako pa, da se drugim izplača rediti prašiče, se bo treba vprašati, kaj vprašati, odgovoriti bo treba na to vprašanje. V tehnologiji reje so gotovo še rezerve, zlasti pri prehrani, na katero odpade levji delež stroškov. Če je silaža tako korenito spremenila in pocenila rejo goveda, bi lahko tudi rejo prašičev, pa četudi so nanjo bolj občutljivi, saj imajo drugačen prebavni trakt in so bolj dovzetni za napake. Zato pa je treba pri njih več strokovnega znanja.

Siliranje je najboljši način konzerviranja krme in silaža je primerna piča tudi za prašiče. Žal ne slaba silaža, enostranska, temveč obogatena z različnimi dodatki, kot so žito, pesni rezanci, krompir, melasa in organske kisline, kar vse lahko silažo prehransko zelo obogati in naredi okusnejšo. Kaj priporoča stroka glede tega?

Mleto ali fino zdrobljeno koruzo ali druga žita dodajamo samo k sveži ali premalo uveli krmi. Če jo dodajamo k stari ali precej uveli krmi, lahko izzovemo naknadno fermentacijo in plesnenje silaže, piše v svoji knjigi Prehrana in krmljenje prašičev dr. Janez Verbič. Priporoča 5 do 10 kg mletega žita na 100 kg krme. Svetuje tudi, naj bi jeseni silirali svežo travo z dodatkom drobljenega svežega koruznega zrnja ali storžev. Seveda ne more mimo mešanja silaže s krompirjem, ki ga je pri nas preveč in ga mora vse več med krmo za živali. (Primer: v avgustu je KZ Stična ponujala krmni krompir po borih 5 tolarjev kilogram).

Kdor se namerava lotiti reje prašičev in biti pri tem uspešen, se bo hočeš nočeš moral poglobiti v ta vprašanja in v rejo vnesti sodobne poglede, ne pa se zanašati, da bo uspešno to, kar je bilo nekdaj. Čas gre povsod naprej in mi ne moremo biti izjema.

Inž. M. L.

HELENA MRZLIKAR **gospodinjski kotiček**

Mleto meso za okusno malico

Sedaj, ko je poletna vročina popustila, bo prijalo na jedilniku tudi kaj "močnejšega". Izkušnje kažejo, da na krožniku lepo zapečen kos pečenke še vedno največ velja. Pa pustimo to za kasnejše hladne dni, sedaj pa se raje lotimo priprave raznovrstnih jedi iz mletega mesa in z dodatki sočne zelenjave.

Priprava takšnih jedi je hitra in enostavna. Iz mletega mesa zamesimo mesno testo, iz katerega spečemo zrezke, skuhamo cmoke ali pa pripravimo tudi okusno pečenko. Dodatki za mesno testo so vselej malo drugačni, zato se tudi okus jedi prijetno spreminja. Mleto meso mora biti vedno sveže, saj je hitro pokvarljivo. Površina se zaradi majhnih mletih koščkov poveča, kamor se hitro naselijo zdravju nevarne bakterije. Mesno maso porabimo še isti dan, v hladilniku pa jo hranimo največ dvanajst ur. Pri pripravi pazimo, da so jedi vedno temeljito prekuhane ali prepečene.

Za toplo malico lahko pripravimo GNEZDA IZ ZMLETEGA MESA. Potrebujemo 1 kg mletega mešanega mesa, 3 kose nesvežega belega kruha, 2 čebuli, pol žličke posušenega majarona, ščep bazilike, 3 jajca, 40 dag gavda sira, sol in poper. Mleto meso zgnetemo z namočenimi kosi kruha, dodamo vse začimbe, pol količine nastrganega sira, rumenjake in trd beljakov sneg ter dobro pregnetemo. Oblikujemo debelejše okrogle zrezke in v vsakega napravimo vdolbino, jih zložimo na z maščobo premazan pekač in pečemo 20 minut. Nato vdolbine napolnimo s preostalim nastrganim sirom in prekrijemo z rezinami paradižnika. Pečemo še 15 minut in jed ponudimo h krompirjevi solati.

Namesto da oblikujemo zrezke, lahko mesno testo položimo v okrogel z drobtinami potresen model in dalje pripravimo kot v prvem primeru. Pečeno jed razrežemo kot torto, poleg pa ponudimo črn kruh in rdeče vino.

IZ NAŠIH OBČIN

Zakaj je propadla Standard konfekcija

O ozadju zgodbe z žalostnim koncem pripoveduje nekdanji vodja novomeške blagovnice in vršilec dolžnosti direktorja družbe v ustanavljanju Miran Jurak

NOVO MESTO - Pred kratkim smo v našem časopisu poročali o razpadu Standard konfekcije Novo mesto, slovenske družbe v hrvaški lasti. Lastnik je zaprl poslovalnice v Sloveniji, premoženje te družbe - gre za blagovnico v Novem mestu in lokala na Jesenicah in v Murski Soboti - prodal, zaposleni, med katerimi je velika večina prodajalk, pa so tako rekoč na cesti. Ozadje te zgodbe z žalostnim koncem dobro pozna nekdanji vodja novomeške blagovnice Standard konfekcije in vršilec dolžnosti direktorja te firme v ustanavljanju, Miran Jurak.

"Težave so se začele s slovensko osamosvojitvijo," pravi Jurak, danes vodja Mercatorjevega prodajnega centra na Mirni. Po osamosvojitvi so začeli za novomeško poslovalnico in ostale trgovine Standard konfekcije v Sloveniji naročati robo v glavnem pri slovenskih dobaviteljih, kar hrvaškemu lastniku ni bilo prav. Potem je prišlo do postopka za ustanovitev slovenske družbe Standard konfekcija s sedežem v Novem mestu. Jurak je skušal na vsak način doseči, da bi bila to mešana družba, ne pa družba v 100-odstotni lasti zagrebške Standard konfekcije. Kot v.d. direktorja je že imel pogovore z možnimi partnerji za dokapitalizacijo družbe, solastniki firme naj bi po njegovem konceptu postali tudi zaposleni v njej. Vendar s tem pri organih upravljanja v Zagrebu ni uspel. "Noben moj argument ni zalegel, bilo je, kot bi metal bob ob steno!" Jurak se je za pomoč in nasvete obrnil na novomeški izvršni svet, družbenega pravobranilca, Gospodarsko zbornico, SDK in celo na slovensko ministrstvo za zunanje zadeve.

"Skušal sem doseči, da bi bila organiziranost te družbe drugačna, taka, ki bi ščitila slovensko lastnino in zaposlene. Vedel sem, da bomo sicer na milost in nemilost prepuščeni

Miran Jurak

hrvaškemu lastniku, da bomo najemniki v tujčevi stavbi, skratka, da bo lahko z nami hrvaški lastnik delal, kar bo hotel," pripoveduje. Izvedel pa je le to, da je registracija take družbe, se pravi slovenske družbe v lasti hrvaškega podjetja, skladna z zakonom. "Občutek sem imel, da ni hotel nihče s tem konkretnim primerom dregniti v občutljive slovensko-hrvaške odnose," pravi danes. Dosegli so le to, da so morali iz statuta podjetja črtati člen, po katerem naj bi vse računovodske posle vodili v Zagrebu, vendar je potem kljub vsemu vse to potekalo tam.

Skratka: Standard konfekcija Novo mesto je bila aprila 1992 registrirana kot družba v tuji lasti, in to z ustanovnim kapitalom 8.000 tolarjev. Kmalu je sledil razpis za direktorja, na katerega se je javil tudi Jurak, dotedanji vršilec dolžnosti. Razpisnim pogojem je ustrezal, vendar je bil za direktorja izbran drug kandidat, čeprav je imel nižjo izobrazbo kot Jurak. Novi direktor je Juraka potem premestil za vodjo poslovalnice v Ljubljani. Leto zatem je dal Jurak odpoved.

"Kljub vsemu pa Standard konfekcija ne bi doživela tako žalostnega konca, če ne bi bila tako slabo vodena," je prepričan Jurak. "Direktor je podpisal katastrofalno pogodbo o najemnini za lokale v Novem mestu, na Jesenicah in v Murski Soboti ter za plačilo zagrebških skupnih služb. Za slovensko družbo, ki je zaposlovala 45 ljudi, naj bi delalo kar 30 zaposlenih v Zagrebu. Ko sem si prizadeval, da bi bila to mešana družba, smo predvideli za vso režijo z direktorjem vred 5 ljudi." Kamen za vrat so si po Jurakovem obesili tudi s podpisom pogodbe o plačilu zalog, in to s pogoji, ki so veljali za ostale konfekcijske dobavitelje.

A. BARTELJ

• V novomeški blagovnici je bilo zaposlenih 13 prodajalk, od teh jih je novi lastnik stavbe, ljubljanska Tkanina, do prejšnjega tedna le 5 obvestila, da bodo pri njih dobile službo. Štiri prodajalke iz lokala na Glavnem trgu pa bo tudi zaposlil novi najemnik. Kaj bo z zaposlenimi v lokalih v Kočevju, na Jesenicah, v Murski Soboti in v Ljubljani, ne ve nihče. In tega tudi ne, kako je prodaja novomeške blagovnice in ostalih dveh lokalov Tkanini potekala. Pa tudi ne tega, kaj je sploh z zagrebško Standard konfekcijo.

KOŠARKARSKA ŠOLA PETRA VILFANA

NOVO MESTO - Košarkarska šola znanega slovenskega košarkarja Petra Vilfana bo letošnje šolsko leto v sodelovanju z novomeško agencijo za šport razširila svojo dejavnost tudi na področje Dolenjske in Bele krajine, začela pa se bo z otvoritvenim taborom 24. septembra v novomeški športni dvorani. Več o košarkarski šoli, namenjeni predvsem osnovnošolcem, bomo poročali v naslednji številki Dolenjskega lista.

S traktorjem še pralni stroj

Sreča se je nasmehnila Francu Florjančiču - Kmečki sejem na Grabnu

NOVO MESTO - V novomeški trgovini Agroservis, ki je poslovna enota Kmetijske zadruge Krka, prodajajo tudi traktorje Zetor, ki jih v Slovenijo uvaža Gorenje. Gorenje je za kupce teh traktorjev uvedlo nagradno žrebanje in na prvem takem žrebanju je nagrado, pralni stroj Gorenje, dobil Franc Florjančič iz Dol. Karteljevega, ki je traktor kupil v Agroservisu.

Od 1. do 15. septembra v vseh prodajalnah M KZ Krka kupci pri nakupu nad 3.000 tolarjev dobijo kupon za nagradno žrebanje, v katerem bodo srečneži dobili: za 1. nagrado kletarsko opremo, za 2. tono umetnih gnojil in za 3. živega bikca. Od 15. do 17. septembra pa bo na Grabnu v Novem mestu kmečki sejem, kjer bodo predstavili in prodajali kmetijsko opremo, mehanizacijo in repromateriale, pripravljajo strokovna predavanja in kmečko tržnico. Tu bodo za nakup traktorjev Zetor nudili še poseben sejemski popust. Tudi na Grabnu bo vsak kupec pri nakupu nad 3.000 tolarjev dobil kupon za žrebanje, v katerem bodo med stotimi kupci z najvišjimi zneski izžrebali 15 tistih, ki bodo dobili bogate nagrade.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 17. do 27. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Marjeta Klemenčič iz Žvabovega - Darjo, Tanja Vidic iz Črnomlja - Špelo, Majda Mrgole s Telč - Matica, Marica Mlakar z Rakovnika - Metko, Majda Kobe iz Učakovcev - Mateja, Jožica Šavorn iz Bušinje vasi - Gregorja, Tina Judnič iz Dol. Dobravice - Jana, Vesna Mohar iz Prečne - Darka, Kaja Sivonjić iz Črnomlja - Igorja, Bernarda Zupančič iz Brusnic - Marušo, Ivanka Popit s Prelog - Darjo, Jožica Papež iz Gor. Podboršta - Nino, Sonja Muhič s Hudej - Andreja, Danica Srebernjak z Vel. Slatnika - Marka, Marjana Gregorčič iz Šmarjete - Gašperja, Majda Koren iz Žuženberka - Jaka, Mira Mihelič iz Bereče vasi - Nino, Tatjana Anžlovar iz Vrvovca - Urško, Slavka Šenica iz Dol. Kota - Luka, Škal Jerneja z Vrha pri Šentjerneju - Nejca, Marija Sintič iz Mladja - Mihaela, Betka Gašperič iz Črnomlja - Niko, Anica Klobučar z Uršnih sel - Mateja, Nevenka Balkovec iz Tribuč - Heidi, Vesna Avsenik z Drganjih sel - Roka, Erika Svetič iz Črnomlja - Sandija, Liljana Jajalo iz Otočca - Majo, Helena Pajk z Ledine - Valerijo, Jelka Mantelj iz Vel. Brusnic - Petro, Anica Zupančič iz Leskovca - Domna, Marija Bašelj iz Gor. Kamenja - Andrejo, Marica Adam iz Vel. Nerajca - deklico, Slavica Šutar iz Malega Mraševega - deklico, Silva Zupančič z Jame - deklico.

Iz Novega mesta: Marjeta Franko iz Ločne 31 - Anamarijo, Mateja Cujnik, Ob Težki vodi 40 - Žaneto, Biljana Marinkovič iz Žlebej 11 - Dijano, Sabina Klemenčič, Ob Težki vodi 70 - Vida, Vida Roženberger iz Ragovske 12 - Tilna, Tanja Lukanc z Ljubljanske ceste 15 - deklico, Martina Šmole iz Bršljina 9 - deklico, Brigita Jenič z Belokranjske ceste 65 - deklico, Jadranka Marinič, Nad mlini 52 - deklico.

Čestitamo!

DUHOVNA UNIVERZA VABI NA PREDAVANJE

NOVO MESTO - Duhovna univerza vabi na predavanje z naslovom Čakre - zdravje in duhovni razvoj, ki bo v četrtek, 15. septembra, ob 18. uri v novomeški gimnaziji. Vstopnine ni.

• Ženske sprašujejo: zakaj pridejo moški z besedo na dan šele ponoči? (Jurič)

BO NOVO MESTO NAJLEPŠE?

NOVO MESTO - S koncem septembra se bo v Sloveniji končala velika akcija na področju turizma in varstva okolja pod naslovom: Moja dežela - lepa, urejena in čista. Med večjimi slovenskimi mesti, ki imajo več kot 20.000 prebivalcev, se za ta laskavi naslov poteguje tudi Novo mesto. Prvi krog ocenjevanja je komisija izvedla že v mesecu juniju in naše mesto uvrstila na tretje mesto za Mariborom in Kranjem. Prav ta čas bo drugi krog ocenjevanja, zato je pravi čas, da pogledamo okoli hiš in bližnji okolici, opozorimo podjetja, gostinske lokale in druge lastnike javnih površin, da naredijo še kaj za še lepšo podobo mesta ob Krki.

NOVI MOST ČEZ KRKO - V Dobravi so zadnjo deževno soboto slovesno odprli novi most čez Krko. Prvega so na tem mestu na cesti, ki povezuje Škocjan s Šentjernejem, zgradili pred več kot 80 leti. Stari most je bil v zadnjih letih povsem dotrajan, nekaj časa zaradi nevarnosti, da se bo porušil, tudi zaprt. Novega so po daljših zapletih, prošnjah in moledovanjih (pa tudi grožnjah) lani le začeli graditi. Most, ki meri 102 metra, in ureditev ceste na šentjernejski strani sta veljala 130 milijonov tolarjev, dela pa je opravil Gradis. Most je odprl državni sekretar v Ministrstvu za promet in zveze Marjan Dvornik, ki je "na pomoč" poklical še novomeškega župana Francija Koncilijo in predsednika izvršnega sveta mag. Boštjana Kovačiča. (Foto: A. B.)

80 let PD Novo mesto

GOSPODIČNA - Osrednja proslava ob 80-letnici Planinskega društva Novo mesto je bila v nedeljo dopoldne pri Gospodični na Gorjancih. Pri planinskem domu se je zbralo lepo število planincev in ljubiteljev Gorjancev, ki so največ prišli peš od Gabrja ali celo od Novega mesta. Na proslavo je prišlo tudi več planincev iz Bele krajine. Za kulturni program so poskrbeli kamniški Koledniki, podmladek novomeškega Kresa ter planinski pevski zborček. O delu in prizadevanjih Planinskega društva je spregovoril njegov predsednik Jože Perše, slavnostni govornik pa je bil predsednik Planinskega društva Slovenije Andrej Brvar.

Danes, dobrih 100 let po ustanovitvi Slovenskega planinskega društva, ki je imelo tudi velik pomen za krepitev narodnozavednih čustev in gibanja, je na Slovenskem več kot 190 planinskih društev. "Med temi je nekaj takih, ki predstavljajo korenine planinske organizacije. Mednje zagotovo lahko uvrstimo Planinsko društvo Novo mesto, ki je osem desetletij nosilec planinske misli in delovanja na Dolenjskem," je dejal Brvar. "Planinci vseh predelov Slovenije ne poznamo dovolj. Ne mislim zgolj goratih obmejnih predelov, pač pa tudi širne predele slovenske dežele, katerih valoviti griči in holmi prinašajo včasih še globlja in duhovno močnejša doživetja kot strmi vršaci. Zdi se, da smo planinci z leti izgubili pridih avanturistov, kot so pred 100 leti imenovali ljudi, ki so ob koncu tedna hodili z nahrbtnikom in v okovankah v gore. Običajno smo planinci odkrivali nove predele in jih prepuščali turistom. Z leti se je ta proces ustavil, tudi zato, ker v Sloveniji ni razvito popotništvo. To je vandranje od vasi do vasi, iz ene doline v drugo, to je potovanje, ki nima za cilj osvojiti vrh z žigom in odbrzeti v dolino. To je včasih tudi tavanje po samotnih poteh, ko se zapleteš v pogovor s prijaznim domačinom, ko modruješ z možmi v poltemi prijazne krčme. Vse to ponujajo griči tod okoli in vse to še čaka planince širom po Sloveniji, da odkrijemo in užijemo," je med drugim dejal v svojem navdahnjenem govoru.

Žal so se dela pri urejanju studenca Gospodična in njegove okolice zavlekla, tako da ni bilo predvidene otvoritve. Po slovesnosti, na kateri so zaslužnim novomeškim planincem podelili priznanja Planinske zveze Slovenije, je bilo pri Gospodični prijateljsko srečanje planincev z dolenjske in belokranjske strani Gorjancev.

A. B.

PRAPOR PLANINSKEGA DRUŠTVA - Na proslavi 80-letnice je Planinsko društvo Novo mesto dobilo svoj prapor. Tonetu Progarju ga je izročil predsednik Planinske zveze Slovenije Andrej Brvar (desni). (Foto: A. B.)

Mesec dni stavke obupanih žensk

Stavka v zasebni avstrijsko-slovenski firmi A-S Trafo traja že mesec dni - Trmasto vztrajanje pri neugodnem delovnem času - Avstrijca nič ne briga

NOVO MESTO - Stavka v zasebni firmi A-S Trafo iz Novega mesta, ki se je začela že 8. avgusta, je v torek, 6. septembra, še trajala. O vzrokih, da se je 13 delavcev te zasebne avstrijsko-slovenske firme odločilo za stavko, smo že poročali, zato si sedaj poglejmo, kaj se je zgodilo v zadnjem času.

Pripombe stavkajočih delavcev na aneks pogode o zaposlitvi v zvezi z dopustom je vodstvo firme sprejelo in pripravilo nov aneks, ki so ga delavci takoj podpisali. Tako je kot najbolj sporno v okviru stavkovnih zahtev ostalo nerešeno vprašanje novega delovnega časa. Kot je znano, hočejo lastniki podjetja (trije domačini in en Avstrijec) uvesti nov delovni čas; tako naj bi poslej namesto od pol sedmih zjutraj do pol treh popoldne delali od pol devetih zjutraj do pol petih popoldne. To pa bi zaposlenim, zelo poslabšalo življenjske razmere.

Sindikata najprej niso niti vprašali za njegovo mnenje glede spremembe delovnega časa, čeprav je to po zakonu obvezno, ko pa so ga, je bilo to mnenje odklonilno. Kljub temu vodstvo vztraja pri novem delovnem času. To je glavni razlog za vse zaplete in za to, da stavka še traja. Ko so zaposleni 22. avgusta spet ob pol sedmih prišli v podjetje, kjer stavkajo, je direktor firme Zvonko Gimpelj enajstim od trinajstih stavkajočih predal suspenz, se pravi odstranitev z dela, in vložil zahtevo za disciplinski postopek. In zakaj? Zaradi "hujših kršitev delovnih obveznosti". Disciplinske obravnave zaradi pomanjkljivosti v postopku niso končane, nadaljevale so se včeraj, delavce pa zastopa sindikalna pravnica.

Pri tej odstranitvi z dela je prišlo do čudnih stvari. Od 13 stavkajočih je suspenz dobilo 11 delavcev, 2, ki sta na dopustu, pa ne in je zanju uveden samo disciplinski postopek. Enajst suspendiranih je sedaj doma, ta dva pa še vztrajno hodita stavkat v firmo, in to ob pol sedmih zjutraj, vrata firme jim pa odprejo po delovnem času, ki bi ga radi vsilili, se pravi ob pol devetih. Poleg tega so disciplinski postopek uvedli tudi zoper sindikalnega zaupnika; tudi to brez privoljenja sindikata ni dovoljeno. Potem so zoper njega disciplinski postopek umaknili in ga poklicali nazaj na delo, in to v starem delovnem času, z začetkom ob pol sedmih zjutraj.

V ponedeljek, 5. septembra, se je stavkovni odbor sestal z vsemi štirimi solastniki firme A-S Trafo, da bi se še enkrat pogovorili o težavah in življenjski stiski, v katero pehajo delavce s spremembo delovnega časa. Vendar od delodajalcev niso bili deležni nobenega razumevanja. Pri tem je bil najbolj odklonilen, celo oholo aroganten in trmasto nepopustljiv, Avstrijec. Avstrijski solastnik vztraja pri novem delovnem času, češ da po celi Evropi velja tak delovni čas in da se je izkazal za najbolj produktivnega. Vse drugo njega ne zanima. Zanj bi bilo najbolje, ko bi take ženske ostale doma. On ve le to, da ima že sedaj zaradi stavke za 50.000 mark škode in da je bo še veliko več, in ga zanima, kdo mu bo to povrnil.

• Območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov je sprožila pred sodiščem kolektivni spor v zvezi s spremembo delovnega časa in za naslednji četrtek, 15. septembra, je že napovedan prvi narok.

Kakšne dobrobiti sproščenega podjetništva, kot se pri nas reče prvobitni akumulaciji kapitala!

ANDREJ BARTELJ

Novomeška kroni

LETRASET - V oddelku r
račami novomeške knjigarne i
pirnice Mladinske knjige imajo
priljubljeni letraset. Prodajal
prijazna in ustrežljiva, cena spre
ljiva. Doma pa zadrega, kako o
razložiti, zakaj je dobil črke
abecede in da je alfa A, beta B i
naprej do konca. Na koncu pa l
ob večerih družina bere Home
originalu. Ker imajo v Mlad
knjigi tudi igrače iz Hongkonga
ko pričakujemo še letraset s kit
mi pismenkami.

PAJEK - Novomeški pajek vse
upravičuje vzdevek Črna vdova,
je dobil po najbolj strupenem p
Očitno pri delu te pošasti ne gr
za umik avtomobilov, ki ovirajo
met, ampak že za zaslužkarstvo
tisto, čemur se z eno besedo reče
jebavanje". Policisti in pajek o
zjutraj dežurajo blizu novom
pošte, kjer ni kje parkirati, iz fi
ustanov iz celega mesta pa tak
dijo po pošto. Tako za hip pustijo
ob cesti, pa je že tukaj pajek in
cist. Če ti avta že ne odpeljejo,
plačati polovico "tarife" in še
za napačno parkiranje, kar znes
paj okoli 6.500 tolarjev. Bel kruh
kruh, potica brez motike! Ker
doben prizor vsako jutro kaže
SDK, lahko "zasedo" pričak
tudi tam.

GOBE - Ne boste pa videli p
sta v Portovalu, ki se sprem
čevapčičarsko-piknikarski kraj,
bitelji narave" pa se do sredine
da pripeljejo z avti. Prav tako ne
ko taki "ljubitelji narave" v
vlačijo odslužene štedilnike,
kramo in odpadke. Kaj šele, da
pogledat na Paho, kamor so z
dni kar s kombiji Krkinih zdra
vozili svoje italijanske goste, ji
kazali najboljše gobarske teren
so potem ropali po naših gozd
naše bogastvo, in to daleč čez
šega človeka dovoljeno težo. Sic
kaj pa naj bi policisti in pajek
tam? Saj je bil kombi, ki je pri
italijanske gobarske roparje, p
no parkiran!

Ena gospa je rekla, da imaj novomeški občini zato toliko gih avtomobilov, da nas bojo l hitreje in bolj varno pripeljali v lo prihodnost.

REZERVOARJI Z BOLJŠO OSKRB

NOVO MESTO - Novom
Komunala trenutno izboljšuj
krbo z vodo v več krajih. Tak
h koncu gradnja rezervoarja U
v Birčni vasi, ki ga bodo predv
menu predvidoma ob koncu
tembra. Podpisana je tudi po
ba za gradnjo vodovodneg
zervoarja v Brusnicah, kjer
dobivali vodo iz globine 19
Voda, ki jo dobivajo Brusnic
danjim vodovodom, je zelo
kakovosti. Omenjeno grad
Brusnicah, ki bo veljala 15 m
nov tolarjev, bodo zaključ
letos.

BOLJŠI VODOVO V LEDEČI VASI

LEDEČA VAS - Do konc
naj bi izboljšali vodovod v L
vasi, za katerega zdaj zagota
vodo iz vodovodnega sistema
občine, čeprav vas leži v občin
vo mesto. Pobudo za sanacijo
li občina Novo mesto, novom
Komunala in Kostak, komu
podjetje iz Krškega.

GLOBINSKI IZVI

DOLENJSKE TOPL
STRAŽA - Kot kažejo raziska
zadnjega obdobja, bodo Dole
Toplice imele verjetno že dru
to rešen problem oskrbe z vod
iskanju kakovostnega izvi
območju Podturna in Dolen
Toplic so našli ustrezen vir
lenjskih Toplicah. Vodo bod
bivali iz globine 320 m in je
porečna, kot navajajo v Kom
Novo mesto. V Straži, kjer je
nekakovostna, bodo vgradi
napovedih novomeškega k
nalnega podjetja v vodovod
tem ustrezno čistilno naprav

SODOBNEJŠA ČISTILNA NAPRA

NOVO MESTO - Osr
novomeško čistilno napr
Ločni posodabljajo z novo m
regulacijsko opremo. Teh
novost omogoča upravljalcu
nalniško nadziranje delovan
prave. Na ta način bo tudi
sproti spremljal stanje vode
pustu čistilne naprave.

Črnomaljski drobir

MAVRICA NI VSEGA KRIVA - Sodeč po govoricah o taboru Mavrica, ki še vedno krožijo zaenkrat še enotni in združeni črnomaljski občini, so za vse, kar se je slabega zgodilo, krivi mavričarji, česar pa policisti ne morejo potrditi, saj z njimi niso imeli večjih težav. Razcapani, umazani in smrdeči gostje iz prav tiste Evrope, v katero silimo tudi Slovenci, se niso pretepali, niso jedli mamil in so za sabo vse lepo pospravili. Na gorjanski avtomobilistični dirki mavričarjev ni bilo, pa je vse še vedno zasvinjano. Vprašanje je, kdo bo kriv za vse prihodnje pletje, ko mavričarjev v Kočevskem Rogu verjetno ne bo, zagotovo pa jih ne bo v črnomaljski občini, saj bi njihov tabor, če bi se našim politikom projekt lokalne samouprave izšel, spadal pod občino Semič.

MAVRICA NI MAVRICA - Mavrica pa ni le razvpiti "ciganski" tabor sredi hoste, temveč ta beseda pomeni še marsikaj drugega, slovito črnomaljsko trgovino z barvami na primer. Tega pa verjetno ne vedo avtobusarji, ki so pošiljko za trgovce hoteli zavreči, misleč da želijo nasledniki hipijev prebarvati Rog. K sreči imajo šoferji tudi svojega šefa, ki ve nekaj več od svojih podrejenih in ima zaradi tega najbrž tudi večjo plačo. Po zaslugi razgledanega šefa je Rog ostal zelen, trgovci pa so prišli do naročenih barv.

TUDI POLICISTI BEREJO ARHIVE - Nihče se pravzaprav ne spomni več, zakaj črnomaljski občinarji pred 13 leti sprejeli odlok, da vozila avtošole ne smejo voziti po določenih ulicah, tega odloka pa tudi vseh 13 let ni nihče upošteval. Je pa očitno na policiji v službi nekdo, ki rad brska po starih dokumentih, in posledica brskanja je najbrž tudi ta, da so fantje v modri uniformi kar na lepem začeli preganjati bodoče voznike s črnomaljskih ulic. Do kod se je prebil policijski arhivar, se še ne ve, lahko pa pričakujemo, da bodo v kratkem policisti začeli izvajati tudi nekatere odloke iz časov Marije Terezije.

Sprehod po Metliki

KAR PRECEJ VZNEMIRJANJA povzročajo odločbe, ki jih pošilja ministrstvo za finance in govorijo o doplačilu dohodnine. Ker so podjetja med letom obračunavala prenizke akontacije, da bi tako zaposleni mislili, kako dobro zaslužijo, so zdaj stresi toliko večji. Ljudje, ki so že tako na robu preživetja, bodo morali izvleči iz dodobra izmozgane denarnice razliko dohodnine, ki je pri marsikom večja od dvomesečnega zaslužka.

PRETEKLO SREDO SO METLIČANI NA GOSPODARSKEM razstavišču v okviru Vina 94 predstavili Vinsko vigred 95. V ta namen je na Šturmovem razstavnem prostoru plesala Metliška folklorna skupina Ivan Navratil, igral ansambel Tonija Verderberja, sam metliški župan Branko Matkovič pa je z živo besedo povedal Ljubljančanom in drugim Slovencem, kaj je to Vinska vigred.

PRAV ZANIMIVO BI BILO vedeti, kaj je počel toliko časa na prireditvi Vino 94 v Ljubljani Juš Mihelčič, metliški minister za vodooskrbo prebivalstva. Človek bi težko verjel, da se je pogovarjal o napeljavi vode v hribovite kraje metliške občine, še manj verjetno pa je, da je imel v kozarcu - vodo.

Trebanjske iveri

RINA - Nova ministrica za delo Rina Klinar, ki je zamenjala "odstopljeno" Jožico Puhar, je med svojim prvim obiskom v Trebnjem priznala, da se šele seznanja z novim delom, in ni prav nič objubljala. In to navkljub temu, da sta tudi župan Ciril Pungartnik in poslanec državnega zbora Lojze Metelko po svoje pritiskala, da bi ministrica obljubila kaj določnega obljubila, da bo ta dom za 125 oskrbovancev, ki bi po zdajšnjih cenah veljal z opremo vred okrog 480 milijonov tolarjev, vendarle postal državna naložba. Metelko je menil, da bi morala ta priti vsaj v osnutek proračuna za leto 1995, saj je vendarle treba začeti tudi tu, kjer so davkoplačevalci že poprej prispevali za domova v Novem mestu in Črnomlju. Pungartnik je bil zelo konkreten in je vprašal: "Ali boste rekli kot prejšnja ministra (v mislih je imel dr. Božidarja Voljča in Jožico Puhar) - bodite korajžni, pojdite naprej?" A ni bilo pravega odziva. Pač pa je šarmantna Klinarjeva dobila nekaj točk tudi pri predstavnikih sedme sile, ko jim je na sestanku z direktorji v Trimu omogočila, da zastavijo kakšno vprašanje. Žal ali na srečo sta umanjkala dva kolega, ki bi omenjeni avditorij ne le kaj povprašala, ampak kot običajno kar - podučila.

CMOKANJE - Praznovanje občinskega praznika je bil velik dogodek tudi za predsednika občine Cirila Pungartnika. Dobro je izkoristil priložnost, ker sta bili med dobitniki občinskih plaket tudi dve ženski, in je po dvakrat tako poljubil predstavnici nežnejšega spola in moške slavljence, da so cmokanje slišali tudi v zadnjih vrstah lovskega doma na Trebelnem.

IZ NAŠIH OBČIN

Zaradi neurja za pol milijarde škode

Največ škode je nastalo v vinogradih - Mnogi škode niso prijavili, ker v preteklosti od tega niso ničesar imeli - Pomoč naj bi bila nakazana že sredi septembra

ČRNOMELJ - Komisija za oceno škode, ki je nastala med neurjem s točo v večernih urah 5. julija, je končala svoje delo in sestavila končno poročilo. Najbolj je bila prizadeta krajevna skupnost Semič, ostalo področje črnomaljske občine pa nekoliko manj. Ugotovljena škoda je le nekoliko manjša od prve ocene, ki je znašala 572 milijonov tolarjev.

Komisija je upoštevala cenik kmetijskih pridelkov in cenik storitev in za odpravo škode potrebnega materiala. Največ, kar 411 milijonov tolarjev, je bilo škode v kmetijstvu, kjer so bili najbolj prizadeti vinogradi (157 milijonov), sledijo gozdovi in koruza (po 40 milijonov) ter sadovnjaki.

Komunalna infrastruktura, kamor spadajo regionalne ceste, elektroenergetske in PTT naprave, so utrpele za 12 milijonov tolarjev škode, na javnih poteh in lokalnih cestah je znašala skupna škoda 40 milijonov tolarjev, od objektov pa je neurje napravilo največ škode v tovarni Iskra Semič.

Končna ocena škode po neurju znaša 499 milijonov tolarjev, do razlike med prvo in kočno oceno pa je prišlo predvsem zaradi izkušenj iz prejšnjih let, ko so ljudje škodo prijavili, a kasneje pomoči niso dobili. Poleg tega se manjše škode ne splača prijavljati, saj se iz državnega proračuna povrne komaj 10 odst. ocenjene škode. Tretji vzrok, zakaj niso vsi kmetje prijavili škode je, da bi bilo treba nekaterim, ki imajo zelo razdrobljene parcele, opraviti pomoči nesorazmerno veliko birokratskega dela, pa se za prijavo niso odločili.

Poročilo komisije je na svoji prvi jesenski seji sprejel tudi črnomaljski izvršni svet, ki bo poskrbel, da bodo republiška sredstva čim prej nakazana, saj je treba škodo čim hitreje odpraviti. Predvidevajo, da bi morali denar nakazati že sredi septembra.

I. V.

IGRE ZDRAVSTVA IN SOCIALNEGA SKRBSTVA

METLIKA - Območna organizacija sindikatov Bele krajine oziroma sindikat zdravstva in socialnega skrbstva bo v petek in soboto, 9. in 10. septembra, na igriščih osnovne šole Podzemelj in na teniških igriščih v Metliki pripravila 1. športne igre članov sindikata zdravstvenih domov, domov starejših občanov ter služb socialnega skrbstva iz vse Slovenije. Tekmovali bodo v tenisu, nogometu, odbojki in košarki ter se pomerili v različnih družabnih igrah in ribolovu.

IZIDI ŽREBANJA NA VINOMERU

METLIKA - V metliškem društvu upokojencev so izžrebali dva vstopna listka s srečanja upokojencev na Vinomeru. Sreča je bila naklonjena lastnikoma listkov številka 244 (20.000 tolarjev) in 065 (10.000 tolarjev).

TRETJI ČLOVEK NAVDUŠIL - S koncertom tamburašev metliške folklorne skupine "Ivan Navratil", se je v soboto zvečer končalo metliško kulturno poletje "Pridi zvečer na grad". Tamburaško skupino je pred 20 leti, že pred ustanovitvijo folklorne skupine, vodil Silvester Mihelčič najstarejši, v "Ivanu Navratilu" jih je najprej prevzel Marjan Končar in kasneje Stane Križ, ki je tamburaše vodil tudi na tokratnem koncertu. Čeprav metliški tamburaši - mnogi člani skupine se ali pa se še bodo z glasbo ukvarjali poklicno - predvsem spremljajo plesalce, so se tokrat predstavili grajskemu občinstvu s samostojnim programom, ki je obsegal sklop umetnih skladb s primesjo belokranjskega, zagorskega in dalmatinskega narodnega melosa, navdušili pa so tudi s Podravsko rapsodijo ter na koncu s skladbama Cumbachero in Tretji človek. (Foto: I. Vidmar)

Stana Režek zelo uživa med svojimi rožami

Le z ljubeznijo

Hiša Stane Režek iz Metlike je kot en sam velik cvet

METLIKA - Ko je bila Stana Režek še v Nemčiji, si je neprestano dopovedovala, da bo imela, ko se bo preselila v svojo hišo v Metliki, veliko rož. Pred dvanajstimi leti so se ji njene želje uresničile. Samo prvo leto je tako rože kot zemljo zanje kupila, potem pa jih je začela vzgajati sama.

"Našo hišo poznajo po mestu prav zaradi lepih rož. Nimam posebnega recepta za uspeh, vem le, da potrebujejo zelo veliko časa, posvečam pa se jim z vso ljubeznijo. Očitno imam pri vzgoji tudi zelo srečno roko," je zadovoljna Stana. Pravi, da je gotovo za dobro rast zelo pomembna zemlja, po katero hodi v gozd nad Krašnjim Vrhom. Očitno ima toliko hranljivih snovi, da Stana zaliva rože le z navadno vodo in ne uporablja nikakršnih gnojil. A že za zalivanje v teh vročih dneh porabi po dve uri na dan.

Stana nikoli ni štela, koliko ima sadik niti koliko različnih vrst cvetlic raste okrog njihove hiše. Ve le, da jih je veliko. Toda vedno rada da kakšen potaknjenec tudi prijateljicam, ki pa ji prinesejo zopet drugačne rože. Tako Stana povečuje svojo "zbirko", ne da bi cvetličarji pri tem kaj zaslužili. Prav te dni se ji zopet obeta veliko dela, saj bo začela saditi potaknjence. Že decembra jih bo presadila v lončke, a iz previdnosti jih bo zopet postavila na balkone in okenske police šele 15. maja, ko bodo mimo ledeni možje.

M. B.-J.

Ni prave pomoči za Rome s Hudej in samomorilce?

Zaskrbljujoč porast samomorov v Mirenski dolini

TREBNJE - Letošnje poletje so imeli na Centru za socialno delo v Trebnjem nenavadno veliko dela. Pozna se vse večja socialna stiska, revščina, tudi po naraščajočem številu denarnih dodatkov. Zdaj jih prejema že okrog 250 Trebanjcev. Škrb vzbuja ponovni vzpon števila samomorov. "Potem, ko smo s 1. mesta v Sloveniji padli že na 26., je letos samo v Mirenski dolini toliko samomorov, da se bojimo ponovnega skoka v vrh," meni direktorica omenjenega centra Anica Miklič.

Zakonska omejitev nabiranja gob je ob suši še dodatno prizadela številne izmed dveh stotnij Romov, kolikor jih živi v trebanjski občini. Približno polovica Romov je v največjem naselju Hudeje, ostali prebivajo pri Velikem Gabru v Glinah, v Zagorici in v Mali Loki.

Anica Miklič

Težave s šolanjem pa so precejšnje na Hudejah, kjer je veliko šoloobveznih otrok, a malo volje za pridobivanje novih znanj v šolskih klopeh. Nekaj rešuje s poukom Center za izobraževanje in kulturo. Na Hudejah skušajo delavci Centra za socialno delo motivirati Rome, da bi svoje otroke vsaj trikrat tedensko popeljali v otroško varstvo. Dve do tri urice takega varstva zdrži največ 15 otrok, navkljub temu da se vzgojiteljica Erika Slak iz Mokronoga, ki je za svojo diplomsko nalogo izbrala ravno predšolsko vzgojo Romov, na moč trudi. "Enkrat tedensko organiziramo za Rome tudi zdravsteno vzgojo. Ti programi pa za Rome še zmeraj niso dovolj privlačni. Raje bi dobili kar denar na roke. A navzlic temu bomo vztrajali in letos pripravili še pletarski krožek.

Pred leti so bili kmetje besni, ker nismo mogli narediti nič, da bi zmanjšali število konj, ki so jih Romi pasli povsod in kradli seno, zdaj pa nekaterim spet ni prav. Lani in letos je vozniški izpit naredilo 20 Romov. In tudi zato so morda pri njih le še 4 konji," pravi direktorica Anica Miklič.

P. P.

V 35 GOSPODINJSTEV PRVIČ PRITEKLA VODA - Sušna obdobja so vse bolj pestila ljudi z Vrha pri Trebelnem, Brezovice, Zabukovja in Čilpaha. Lani so stopili skupaj in v dobrem letu zgradili moderno vodovodno omrežje. Vanj so vložili veliko dela in truda in v petek, ko je bila uradna otvoritev, so najprej nazdravili z vodo, potem pa še z vinom kot pravi Dolenjci. Predsednik gradbenega odbora Jože Žužek je bil zaključka še posebej vesel, saj je gradbeni odbor zastavljeno delo v dokaj kratkem času uspešno pripeljal do konca. O začetkih in o delu, ki so ga opravili krajani, je spregovoril tudi pri otvoritvi. (Foto: J. Dorniž)

Nič več odvisni od vodnjakov

Vaščani Vrha pri Trebelnem, Zabukovja, Brezovice in Čilpaha so si zgradili težko pričakovan vodovod

VRH PRI TREBELNEM - V okviru praznika občine Trebnje so krajani Vrha, Zabukovja, Brezovice in Čilpaha skupaj s trebanjskim občinskim vodstvom in predstavniki trebanjske Komunale 2. septembra na Vrhu pri Trebelnem odprli tako težko pričakovani vodovod. V te vasi je te dni prvič pritekla voda, do sedaj pa so bili odvisni od dežja, da jim je napolnil vodnjake. Zadnja leta so zaradi pomanjkanja padavin ostajali tako v poletnih kot tudi v zimskih mesecih brez vode. Lani maja pa so se odločili, da si bodo zgradili vodovod.

Iz zajetja Ribjek, kjer je bilo že obstoječe zajetje za trebeljanski vodovod, so zajeli še dodatne količine pitne vode, stari vodni vir pa so iz uporabe izločili in bo služil le kot rezervoar. Zaradi bojazni, da se ne bi ob močnem deževju voda onesnažila, je bil zgrajen poseben peščen filter, nad Vrhom pa so zgradili 100-kubični rezervoar. Vsa zemeljska dela so opravili krajani sami, rezervoar so zgradile Komunalne gradnje iz Grosupljega, delavci trebanjske Komunale pa so opravili vsa montažna dela.

Predsednik gradbenega odbora Jože Žužek z Vrha pri Trebelnem je povedal, da je vsako gospodinjstvo prispevalo po 2.000 nemških mark in po 150 ur dela. Celotni vodovod je stal več kot 20 milijonov tolarjev, od tega so krajani skupaj s krajevno skupnostjo prispevali več kot 8 milijonov tolarjev in pol, več kot 7,7 milijona tolarjev trebanjska občina, nekaj pa tudi republika z denarjem, ki ga daje za pospeševanje razvoja demografsko ogroženih območij.

S tem pa v razpršeni krajevni skupnosti Trebelno še nimajo vsi kraji pitne vode, nanj čakata še dva zaselka. Že v letošnjem letu naj bi začeli z gradnjo vodovoda za Drečji Vrh.

J. DORNIŽ

ZAKLJUČEK KNJIŽNEGA KVIZA

METLIKA - Jutri ob 17. uri bo na dvorišču metliškega gradu zaključek mednarodnega knjižnega kviza "Knjiga v prostem času - branje v družinskem krogu". Na prireditvi bodo izžrebali tudi udeleženca zaključne prireditve, ki bo na dan zlatih knjig v Ljubljani. Na dvorišču metliškega gradu bosta jutri otroke zabavala glasbena skupina Hop, Cefizelj in Metliški humorist Toni Gašperič. Prireditev pripravlja ljudska knjižnica Metlika.

Neplodno popravljanje preteklosti

(Nadaljevanje s 1. strani)

gim dejal v nagovoru Milan Kučan.

Praznovanje občinskega praznika na Trebelnem je že tretjič zapored motil dež. Zato tudi ni bilo slovesnosti ob spomeniku, kjer je bila pred 52 leti ustanovljena Gubčeva brigada, ampak so tja teritorialci zanesli le venec.

Na slavnostni seji občinske skupščine, ki se je je poleg predsednika Kučana udeležila tudi delegacija iz pobratene italijanske občina Guastalla, trebanjski župan Ciril Pungartnik po krajšem orisu doseženega v preteklem letu ni ravno varčeval z ostrimi besedami na račun državnih oblastnikov. Poudaril je, da iz Ljubljane predpisana indeksirana javna poraba ne pozna oz. ne upošteva trebanjskih posebnosti, saj je to občina, ki ima na kvadratni kilometer največ naselij in spremljajoče infrastrukture: cest, vodovodov itd. ne le v Sloveniji, za nameček pa so trebanjski občinski proračun legalno "oropali" za 54,2 milijona tolarjev iz naslova denacionalizacijskih zahtevkov. Čeprav so v Sloveniji še mnogo večji "dolžniki", so oskubli le Trebanjce, morda kot za poduk drugim. Zaradi tega letos hudo primanjkuje denarja v šolah, vrtcih in za komunalno-cestno dejavnost. Pungartnik je po slovesnosti v lovski koči izročil predsedniku Kučanu knjigo Franca Režuna Naši kraji s posvetilom: "Predsedniku države tovarišu in gospodu Milanu Kučanu. Sprejmi to knjigo in vračaj se v te kraje!"

Predstavnik gubčevcev Ludvik Golob pa je poudaril, da je letošnje leto pomembno, ker so se borci poenotili tudi ob spomenici, naslovljeni parlamentu in strankam. Omenil je, da ZB ostaja nestrankarska organizacija. Pripomnil je še, da razne afere rušijo ugled države in rahljajo zaupanje vanjo.

P. PERC

PLAKETE IN PRIZNANJE - Letošnje občinske plakete so dobili (slavljenci sedijo od leve proti desni): Alojz Zupančič iz Trebnjega, Danica Zupan iz Šentruperta, Pavel Jevševar iz Mokronoga, Štefka Gregorčič z Brezovice pri Mirni in Alojz Podboj iz Trebnjega (ga ni na tem posnetku). Podboj, ki je nastopal na sobotni slavnostni seji občinske skupščine na Trebelnem s Trebanjskim oktetom, se je kot izkušen govorec v imenu vseh dobitnikov plaket zahvalil za priznanje za opravljeno delo in spodbudo za naprej. Dino Bellini iz pobratene italijanske občine Guastalla (na posnetku poleg Gregorčičeve) pa se je zahvalil za priznanje občine Trebnje in zaželel mir Slovencem in drugim narodom nekdanje skupne države. Bellini je dobil priznanje zlasti za človekoljubno pomoč beguncem iz BiH v trebanjski občini, za katere je zbiral prispevke, in je pomoč tudi sam pripeljal v Trebnje, za begunske otroke pa je organiziral letovanje v Guastalli. (Foto: P. P.)

IZ NAŠIH OBČIN

Obkolpje privlačno tudi jeseni

Posebno živahno je ta čas ob Kolpi in obkolpskih krajih ob vikendih - Narasla voda je še primernejša za veslanje - Ocena predsednika TD Osilnica Antona Kovača

OSILNICA - V glavni turistični sezoni je bilo v Osilnici in okolici zelo veliko turistov in izletnikov. Zdaj jih je že manj, še vedno pa je gostišče Kovač ob vikendih dobro zasedeno. Zaradi dežja je Kolpa nekoliko narastla in je zato še bolj primerna za vožnjo s kajaki, kanuji in z raftingi kot poleti, ko je v Kolpi premalo vode.

Prejšnja leta je bilo gostišče Kovač od maja do septembra razprodano turistom iz Nizozemske. Po osamosvojitvi in uvedbi meje na Kolpi in Čabranki prihaja sem vedno več domačih gostov, predvsem iz Maribora oz. Štajerske, "da si izmenjujemo izkušnje, kako je ob severni in južni meji,"

Anton Kovač

pravi hudomušno gostilničar Anton Kovač in dodaja, da prihaja sem že sorazmerno veliko Italijanov.

Gostje pojejo gostilni Kovač in njenemu osebju samo hvalo. Pravijo, da pogrešajo le, ker ni na voljo nikakršnih publikacij oz. tiskane besede o zgodovini tega območja in zanimivostih teh prelepih krajev.

Po oceni gostilničarja Kovača, ki je tudi predsednik Turističnega društva Osilnica je bilo v glavni turistični sezoni v zgornji Kolpski dolini na dan povprečno okoli 1.000 turistov in izletnikov. Žal pa jim je bilo na voljo le malo primernih objektov in udobja. Razen njegove gostilne ob Kolpi v kočevski občini še ni drugega primernega gostišča. Tu velja omeniti le še gostišče Madronič, ki je že v črnomaljski občini, in gostišče Pri grofu, ki pa je od Kolpe precej oddaljeno. V kočevski občini je za turizem ob Kolpi premalo narejenega. Zato bi se tudi občinska skupščina morala bolj zavzeti za razvoj turizma na tem območju. Ni dovolj, da zanj skrbe le posamezni gostilničarji, podjetja, turistična društva ali krajevne skupnosti.

J. PRIMC

OTEPAJO SE DEVIZ

KOČEVJE - Banke varčujejo s številom zaposlenih. Tako sta SKB in zdaj še Ljubljanska banka uvedli deljen delovni čas, zaradi dopustov pa nekatere izpostave sploh niso delale (na primer v Nami Kočevje). Predvsem pred zadnjim v mesecu in pred plačami ljudem zmanjkuje denarja in menjajo devize. Ker tega ne morejo ob vsakem času storiti v bankah, store to pri zasebnih menjalnicah in dogaja se, da tudi te ne morejo vsem ustreči, ker jim zmanjka tolarjev. Tudi tako se banke otepajo deviz.

PRENOVLJENA TELOVADNICA

LOŠKI POTOK - Ob zaključku šolskega leta 93/94 smo zapisali, da bi bila Šola dr. Antona Debeljaka na Hribu potrebna temeljite obnove, predvsem telovadnica in zunanjost. Žal pa za oboje ni bilo dovolj denarja. Telovadnica pa je solidno prenovljena, kar je stalo občinski proračun približno 3,5 milijona tolarjev ali skoraj celoten znesek, ki ga je občina namenila za vzdrževanje vseh šol v občini. Ravnatelj Janez Mihelič pravi, da so na začetek šolskega leta solidno pripravljeni, materialno in kadrovsko. Letos bodo imeli 11 učencev več kot v preteklem letu.

Zagotovila ljudem ob Kolpi

Predsednik TZS dr. Marjan Rožič na Travi - Alojz Petek: "Cesto do Planine bomo zagotovo zgradili."

DRAGA - 21. avgusta je bila v KS Draga, natančneje v vasi Trava, živahna slovesnost ob odprtju dela gostinsko-trgovskega in turističnega objekta. Odprtju so prisostvovali predstavniki kočevske in ribniške občine, med njimi tudi dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije.

To priložnost smo izkoristili za kratek pogovor z g. Rožičem in predsednikom izvršnega sveta občine Kočevje, Alojzom Petkom. Prvi je dejal: "Ta gostinsko-trgovski lokal in spremljajoče dejavnosti bodo gotovo pomagali kraju. Aktivnosti bodo nekako prisilile tudi državo in občino, da se bo preusmerila v gradnjo in posodobitev cest, ki so tukaj vsekakor velika cokla razvoja. Menim, da je naša naloga spodbuditi po vseh večjih krajih ustanavljanje turističnih društev, ki bodo te čudovite kraje predstavile svetu. Menim, da bi morala kočevska popularizirati geslo: "Slovenci, spoznajmo kočevsko!" Tu sem prvič in sem resnično začuden nad lepotami neokrnjene narave. Spremeniti bi morali strukturo gospodarske naravnanosti in se preusmeriti v turizem in razvoj malega gospodarstva. Ohranjati bi morali etnološke značilnosti in način življenja, morda v obliki prireditev, ohranjati pa bi morali tudi spomenike NOB.

Predsednik IS občine Kočevje Alojz Petek je pritegnil mislim dr. Rožiča. Pojasnil je tudi predlog, da postane cela kočevska narodni park. "Podpiramo predloge, da se zaščitijo določena območja, ki imajo značaj kulturne in naravne dediščine, kot je npr. pragozd v Rogu, posebne etnološke značilnosti in okolica krajev, ki so znani po dogodkih iz novejše zgodovine. Odločno pa smo proti vsakemu zakonskemu omejevanju, ki sledi takim sklepom. Kočevska je dovolj dolgo plačevala ceho za podobne omejitve. Smo za razvoj turizma, kmečkega obkolpskega, vendar organiziranega. Če si bodo posamezne vasi ali društva zastavile pravilne cilje, bomo vse izdatno podprli. Vedno smo podpirali tudi gradnjo ceste ob Kolpi, zaradi katere in nekaterih je bilo toliko vroče krvi. Cesto do Podplanine bomo zagotovo zgradili, kdaj, ta trenutek sicer ni mogoče predvideti, računamo pa, da bo gotova vsaj v dveh letih. Občina je popolnoma na strani teh ljudi."

A. KOŠMERL

PISMO GUVERNERJA

KOČEVJE - Te dni je iz ameriške zvezne države Ohio iz pisarne guvernerja Georga Voinovicha prišlo pismo, v katerem ta prijatelj Slovenije pozdravlja prebivalce kočevske občine in še posebej župana dr. Mihaela Petroviča. Delegacija Ohia je nastopila v Celovcu v okviru vsakoletnega srečanja kočevarskih Nemcev. Obiskali so tudi Kočevje, vendar tam niso imeli nastopa, so pa pripravljeni nastopiti v prihodnjem letu. Dr. Petrovič pravi, da guvernerju Voinovichu, po pismu sodeč, ni znano, da danes v kočevski občini ne živijo več kočevski Nemci, vsekakor pa to pismo dokazuje, da so dobri stiki, ki jih imajo z organizacijami nekdanjih prebivalcev te občine zlasti v Avstriji, zelo koristni za širšo uveljavitev Kočevja. Voinovich v pismu poudarja, da so ponosni na posameznike, ki imajo svoje prednike na Kočevskem.

ZADOVOLJNI - Na fotografiji je mamica Darja Plevnik s hčerko Polono in sinom Miho.

Še bodo prišli

OSILNICA - Plevnikova štiričlanska družina iz Ljubljane že drugo leto zapored letuje v gostilni Kovač v Osilnici. Mama Darja, ki je po poklicu ekonomski tehnik, pravi, da je v Osilnici in okolici vse nekaj posebnega. Pokrajina je izredno lepa, prevladuje domačnost, gostitelj gostilničar Kovač je prijeten in sploh je življenje v Osilnici povsem nekaj drugega kot v Ljubljani. Zato je prijetna sprememba. Poskrbljeno je za rekreacijo.

Mož Jože, sicer finančni revizor, pa je k temu dodal: "Sem prihajamo zato, ker je organizacija turizma taka, da se posvetijo družini in posameznemu človeku. Ne prodajo ti le sobe in mize, ampak poskrbijo za turista tako, da ima kaj početi skozi ves teden. Turistu nikoli ni dolg čas in to je bistvo uspeha gostilničarja Kovača. Še bomo prišli sem."

J. P.

Kmetijsko slavje v Ribnici

Dr. Osterc: "Če propade kmetijstvo, propade vse"

RIBNICA - Minulo soboto so v Ribnici proslavili 85-letnico kmetijskega zadružništva. Svečani govornik, minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jože Osterc, je ob tej priložnosti poudaril, da je treba tudi v bodoče dati veljavo zadružništvu, saj gre pri njem za nepolitične koristi. Sicer pa bo država obstajala, dokler bo obstajalo kmetijstvo.

Na govorniškem odru so se nato ob otvoritvi razstave goveda in konj zvrstili še predsednik Govedorejskega društva Ribnica Jože Rigler, direktor M-Kmetijsko-gozdarske zadruge Ribnica Mirko Pirc, predstavnik občinske skupščine Ribnica Peter Levstek in direktor Kmetijskega zavoda Ljubljana Jože Lužovec, ki je med drugim dejal, da sodita kmeta iz ribniške občine Alojz Oblak in Jože Rigler med 20 najuspešnejših rejcev rjave pasme v Sloveniji, Anton Zidar pa med vodilne rejce HF pasme v Sloveniji.

Na svečanosti so z enominutnim molkom počastili spomin na v prometni nesreči preminula kmetijska strokovnjaka Naceta Lovšina in Metoda Marolta. V isti prometni nesreči se je hudo poškodoval še tretji, Anton Kandare. Vsi trije so pripravljali tudi to razstavo v Ribnici.

Na razstavi so ocenjevali govedo in konje. V skupini starejših krav rjave pasme so bile najbolje ocenjene krave: 1. Siva (rejec Jože Rigler iz Praproč), 2. Zeka (rejec Jože Marolt iz Gorenjih Podpoljan), 3. Miša (rejec Anton Drobnič iz Velikih Poljan) itd. Skupina mlajših krav rjave pasme: 1. Mici (Alojz Andoljšek iz Velikih Poljan), 2. Črka (Jože Rigler iz Praproč), 3. Dora (Jože Marolt iz Dolenjih Podpoljan). Prvesnice rjava pasma: 1. Zvezda (Jože Marolt iz Gorenjih Podpoljan), 2. Jova (Alojz Oblak z Grabna), 3. Zofka (Franc Jaklič iz Sajevca). Plemenske telice rjave pasme: 1. Azra (Alojz Andoljšek iz Velikih Poljan), 2. Sora (Jože Rigler iz Praproč), 3. Jela (Alojz Oblak z Grabna).

Plemenske kobile: 1. Bistra (Janez Lovšin iz Goriče vasi), 2. Bistra (Janez Ambrožič iz Poljan), 3. Rika (Filip Grebenc iz Maršičev). Med plemenskimi žrebicami je bila najbolje ocenjena Džina rejca Alojza Kluna iz Sajevca.

Rejci najbolje ocenjenih živali so dobili denarne nagrade, živali pa častni zvonec.

J. PRIMC

Naglica pri usodnih odločitvah?

Sevničani imajo veliko pripomb o spremembah dolgoročnega in srednjeročnega družbenega plana Slovenija - Podpora območne zbornice in sosednjih občin

SEVNICA - Sevniška občina se zavzema za uravnotežen prostorski razvoj, tudi kar zadeva gradnjo cest in železnic. Pri tem pa Sevničani niso sebično zaverovani le v svoje potrebe in interese, temveč so pri obravnavi sprememb in dopolnitev dogoročnega in srednjeročnega družbenega plana Slovenije republiškemu zavodu za prostorsko planiranje posredovali kopico pripomb, ki so v prid tudi ljudem v sosednjih občinah in regijah.

Z osnovnim konceptom zasnove državnih cestnih povezav Sevničani v celoti soglašajo, če bo uresničen v naslednjem desetletju. Opozarjajo pa, da morajo biti poleg osnovne daljinske povezave Murska Sobota-Maribor-Celje-Ljubljana-Postojna-Koper sočasno grajene in natančno opredeljene tudi prečne povezave. Gre za osrednjo prečno povezavo Avstrija-Kranj-Ljubljana-Novo mesto-Hrvaška in za vzporedni prečni povezavi Avstrija-Maribor-Hrvaška ter Italija-Koper-Hrvaška. S Sevničani soglašajo tudi drugi Posavci, da bodo v prihodnosti prečne povezave enako pomembne kot osnovna os Koper-Ljubljana-Maribor.

Sevničani menijo, da bi morali obroč glavnih in pomembnejših regionalnih cest dopolniti s cestami I. reda na relaciji Novo mesto-Krško-Celje. Cesto Dravograd-Celje-Laško-Radeče-Sevnica-Krško-Brežice s krakom čez Mokronog do Novega mesta, ki je vrisana kot cesta II. reda, bi morali prekvalificirati v cesto I. reda.

Pri državnih železniških povezavah predlagajo, naj bi na glavno progo kot vzporednico daljinski progi v Sevnici priključili glavno progo od Novega mesta prek Trebnjega z vlaki do 120 km na uro, za take hitrosti pa naj bi usposobili tudi progo od Trebnjega do Sevnice. Med pomembnejše regionalne povezave bi morali vrisati kot regionalno cesto II. reda tudi cesto od Impolja prek Zavratca in Bučke do Škocjana kot najbližje povezave Posavja z Dolenjsko. Sevničani menijo, da mora imeti daljinska povezava Ljubljana-Novo mesto-Hrvaška priključek na glavno cestno povezavo I. reda na Drnovem, in ne samo v Brežicah. Priključek na daljinsko cesto Ljubljana-Celje za smer Dolsko-Litija-Zagorje-Trbovlje pa mora biti enakega reda kot priključek pri Trojanah za Trbovlje. Potemtakem bi morali v Ljubljani sedanjo vrisano regionalno cesto I. razreda prekvalificirati v glavno cesto II. razreda, saj povezuje središče države z Zasavjem in Posavjem. Prometno vozlišče Krško-Brežice naj bi opredelili kot regionalno transportno vozlišče najvišjega nivoja.

Navkljub pomembni turistični točki Lisca, pa je sedanja regionalna cesta Radeče-Loka-Breg-Sela-Jurklošter izpadla iz mreže bodočih regionalnih cest. To cesto pa bi kazalo vključiti v mrežo regionalnih cest III. reda verjetno tudi iz obrambnih razlogov. In naposled Sevničani predlagajo, naj bi letališče Cerklje opredelili kot letališče tipa B z občasnim mednarodnim poslovnim in turističnim prometom.

P. P.

• Predsednica sevniške občinske skupščine Breda Mijovič in izvršnega sveta Jože Kovač sta s temi pripombami seznanila tudi predsednika državnega zbora mag. Hermana Rigelnika, predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, predsednika državnega sveta dr. Ivana Kristana ter poslance državnega zbora in svetnika državnega sveta iz Posavja. Opozarjata predvsem na izredno kratek rok za pripombe, zato pozivata vlado, naj upočasni postopek sprejemanja te listine, da bi čim večjemu številu ljudi omogočili sodelovanje pri tako pomembnih odločitvah za nadaljnji razvoj Slovenije.

NOVO VODSTVO SEVNIŠKE ZDRUŽENE LISTE

SEVNICA - Območna organizacija Združena lista socialnih demokratov v Sevnici je izvolila novo vodstvo, in sicer 7-člansko predsedstvo, za podpredsednico Tanjo Povalej, za predsednika pa, namesto dosedanje predsednice Brede Drenek-Sotošek, Nika Pečnika.

PETROL

Od 1.9.1994 imamo nove telefonske številke:

na PETROLU, SKLADIŠČE KOČEVJE

(061) 855-371 in telefax (061) 855-373,
(061) 851-461 pa ostane nespremenjena;

na PETROLU, bencinski servis, KOČEVJE I., Ljubljanska 39, je nova telefonska številka:

(061) 855-372.

MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA, z.o.o.
Cesta 15. brigade 2
68330 METLIKA

OBJAVLJA LICITACIJO
naslednjih osnovnih sredstev:

	Izklicna cena
1. Traktor IMT 588	230.000,00 SIT
2. Traktor IMT 539, letnik 1981	320.000,00 SIT
3. Silokombajn SK 80	130.000,00 SIT
4. Dvoredni silokombajn SK 160 SIP	170.000,00 SIT
5. Enobrazdni plug	3.000,00 SIT
6. Rotacijska kosilnica RK 135 SIP	80.000,00 SIT
7. Krožna brana širine 4 m	200.000,00 SIT
8. Dvoosna prikolica	30.000,00 SIT
9. Peč STADLER 100 kW	20.000,00 SIT
10. Montirka za kamionske gume	40.000,00 SIT
11. Centrifugalna črpalka	2.000,00 SIT

Licitacija bo v četrtek, 15.9.1994, ob 10. uri v Mestnem logu v Metliki pri kmetijskem servisu, kjer si bo eno uro pred licitacijo možno ogledati sredstva, ki so predmet prodaje.

Pred pričetkom licitacije so interesenti dolžni položiti varščino v višini 10% vrednosti sredstva, ki ga nameravajo licitirati.

Osnovno sredstvo, ki ga bo kupec izlicitiral, je dolžan vplačati in prevzeti v roku 8 dni po dnevu licitacije.

Na znesek kupnine je potrebno obračunati in vplačati prometni davek v višini:

1. od zaporedne številke 1 do 8	5%
2. za zaporedno številko 9	10%
3. od zaporedne številke 10 do 11	20%

Blago je kupljeno po sistemu VIDENO-KUPLJENO, kar izključuje kasnejše reklamacije.

Drobne iz Kočevja

ROMI ČISTIJO, DRUGI SMETIJO - Oni dan so Romi, ki delajo pri kočevski Komunali, komaj dobro očistili mesto raznih smeti in odpadkov, pa je bilo ponekod že spet vse nasmeteno.

KDAJ SPAT? - Mladoletniki raziskujejo po mestu v nočnih urah, ko starši verjetno že spijo. V starih gnilih časih je veljal predpis, kdaj otroci ne smejo biti več na ulicah. Nekaj starega reda tudi v demokraciji ne bi škodilo ne otrokom ne staršem.

KRAMARIJA V LIKOVNEM SALONU - Od torka do petka v minulem tednu je bila v Likovnem salonu velika prodajna akcija raznih orodij, strojev, posode in drugih potrebščin. Resnici na ljubo je treba dodati, da so prodajali tudi dleta in čopiče, ki bi prišli prav kiparjem in slikarjem.

KABELSKA SE ŠIRI - Poročali smo, da so nekateri deli mesta dobili kabelsko TV že lani. Zdaj omrežje širijo naprej in so te dni dobili kabelsko tudi v Kolodvorski ulici.

Ribniški zobotrebci

SE VRAČAJO STARE NAVADE? - Nekdaj so starejši fantje namlatili mlajše, če so jih ponoči dobili zunaj. Kaže, da se v Ribnici ta običaj vrača. Tako so trije mladoletniki pred kratkim potožili, da sta jih pri ribniškem gradu, kjer so po 21. mirno sedeli, pretepla z gumijevko in pestmi Milan K. iz Ribnice in Robert Z. iz Kočevja. Nekaj pred polnočjo pa se je Robert Z. oglasil pri policistih, češ da ga je Gregor M. udaril. O tem vzgojno-nevzgojnem delovanju bo zdaj razsojal sodnik za prekrške.

MALO JE ŠPRICAL - V gostišču Slavin v Ribnici je 29. avgusta okoli 22. ure neki ribniški mladoletnik pršil s plinskim sprejem CS. Policisti so mu sprej zasegli in ga prijavili sodniku za prekrške, kjer bo moral pojasniti to dejanje.

UKRADEL TELEFAKS - Poročali smo, da je v pisarnah Snežnika - obrat Žaga Kočevska Reka v Ribnici pred kratkim nekdo odnesel iz predala pisalne mize denar. Zdaj je prišlo do vloma v isto pisarno, z vlomilcem pa je odšel telefaks, vreden okoli 90.000 tolarjev.

TUDI ORODJE KRADEJO - V socializmu so menda kradli vse, le orodja ne, saj se je dalo živeti tudi brez dela. Zdaj je vse drugače, kar dokazuje tudi nedavna tatvina na delovišču Inlesa-Hrasta v Dolenji vasi pri Ribnici. Neznanec je našel skrit ključ, odklenil vrata delovne barake in iz zaboja za orodje odnesel dve vrtalna stroja, kotno brusilko, motorno žago in škarje za železo, vse last gradbenega podjetja Cerknica. Tatu še iščejo.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- In kaj si zvedel v pisarni "Informacije" po ribniškem sejmu?

- Samo to, da nimajo nobenih informacij.

Sevniški paberki

ČEBELAR - Če imajo sosedje Trebanjci svetovnega rekorderja v daljinskem plavanju Martina Strela, se Sevničani lahko po novem dičijo z še malo bolj nenavadnim prvakom. Franci Marolt, doma na Radni pri Boštanju je tvegal morda še več kot Martin Strel, ko si je v želji, da bi postavil svetovni rekord, priklical na svoje golo telo okrog 13,5 kilograma čebel! Okrog 130.000 čebel je od ličnega mentorja čebelarskih krožkov na šolah v Boštanju, Radečah in Sevnici postavilo pred najhujšo preizkušnjo. Franciju je od 131 pikov čebel postalo slabo, da je za hip že pomislil, da ne bo nič z rekordom. A če sta nekaj pikov njegovih marljivih prijateljic preživela celo kronista dogodka, televizijski snemalec Franc Pavkovič in fotograf Drago Slukan, nevajena takih preizkušenj, je moral stisniti zobe tudi Franci. Posnetke Francijevo "čebeljo obleko" so si lahko ogledali TV gledalci HTV in še nekaterih drugih televizijskih družb celo slovite Turnerjeve CNN. Bo Franci po tej preizkušnji postal bogatejši?

KRANJCI SPRAŠILI ŠTAJERCE - V knjigo rekordov pa ne bo zapisanih 24 ur nogometa, kolikor časa so konec tedna nabijali usnje in sopihali za žogo Kranjci in Štajerci. Na Logu so spet zmagali Kranjci, letos celo bolj prepričljivo kot lani, z 247:157. Največ zadetkov - 42, je dosegel Janko Možic iz ekipe Kranjcev. Kolikšno pijače in hrane so spustili po grlih nogometaši in njihovi navijači, ne poročajo.

MIMSI - Ob izteku kopalne sezone na sevniškem kopališču se bo podjetni Mimsi club, ki toči dalečnajveč vrst piva, celo avstralsko, skušal z najbližjimi sosedi dogovoriti o kompromis glede jakosti ozvočenja. Na Topolovcu ga ne bo več slišati.

IZ NAŠIH OBČIN

Krške novice

POMOTA - Z zamudo zaradi opravkov pomembnejšega značaja smo prišli na prvo popočitniško sejo izvršnega sveta krške občine. Ravno pravi čas, da smo slišali nekaj pomembnih stvari. Na primer. Zvedeli smo, kako zelo smo v zmoti. Nekateri člani so namreč menili, da to, čemur smo priča, ni izvršni svet, ampak otroški vrtec. Žal so se tudi oni zmotili in sodili nepremišljeno in po krivem. Po temeljitem pregledu vseh prisotnih obrazov smo z lastnimi očmi ugotovili, da manjka vzgojiteljica.

SADJE - Občina Krško je med številnimi papirji dobila vlogo za dodatna sredstva za dela na pokopališču v Brestanici. To je seveda spodbudilo razpravo o doslej že nakazanem denarju. Med drugim je bilo slišati, da so že odobrili sredstva, ki naj bi služila za odškodnino, ker je treba ob pokopališču posekati del breskovega nasada. Po nekaterih informacijah nasad še vedno stoji. Njegov lastnik je menda pred kratkim še veselo obiral slastne sadeže. Zdaj je dobil odgovor na svoje poslansko vprašanje tudi tisti poslanec, ki ga je pred meseci zanimalo, zakaj Brestančani čakajo, da jim bo kdo drug podiral drevesa, namesto da bi sami zavihali rokave.

MAČEK - Posavski podjetniki te dni ustanavljajo svoje združenje in si pri tem zastavljajo pomembne cilje. Vsi se zavedajo, da je zadnji čas, da se povežejo in nastopijo kot močnejši sogovornik državi. Škoda, da so se dela lotili ravno v tem letnem času. Saj poznate tisto o jesenskih mačkih, ki nikoli niso kaj prida uporabni.

V POSAVJU JE VSE VEČ NELIKVIDNOSTI

KRŠKO - Kot sporoča SDK Krško, se posavsko gospodarstvo sooča z naraščajočimi likvidnostnimi težavami. Konec julija so bili povprečni zneski blokad v vseh treh občinah večji kot mesec prej. Povprečni znesek blokade za regijsko gospodarstvo je konec julija znašal 1.614 milijona tolarjev, kar je za 18 odst. več kot mesec prej in kar za 30 odst. več od skupnega povprečnega zneska blokade v prvih sedmih mesecih letošnjega leta.

Novo v Brežicah

VOJSKA - Hudič je vedno hudič, pa če preobleče v še tako lepo princesko. Na nekdanjem cerkljanskem letališču je na kilometre nekdanjih letališčih stez, ki so prepuščene zobu časa. Prireditelji nedavnih avtomobilskih dirk so imeli kar precej opravka s pripravo stez. Vojska je lahko srečna, da vsaj enkrat na leto pridejo za njihovo ograjo avtomobilisti ter pometejo in posekajo hitro rastoče vrbe ob pisti.

OGLED - Lastnike bivših letaliških stez skrbi, koliko škode so naredili na progi avtombilski dirkači. Da bi dobili natančen odgovor, jim predlagamo, da po dirki sedejo v tanke in si temeljito ogledajo steze s svojih bojnih konjičkov. Menda vožnja s tanki po stezah v Cerkljah ni nič neobičajnega. Kaj hočemo, ubogi tankisti, ki imajo za manevre na razpolago samo borih 500 ha zemljišč! Kdo bi jim zameril, če svoje tanke obračajo na urejenih stezah.

LOGIKA - Ob nedeljski dirki v Cerkljah je bilo izredno nujno s tovornjaki in ograjo zastreti pogled na vojaške objekte. Nosilci te ideje so pozabili, da so njihovi največji sovražniki 40 let živeli v teh istih stavbah.

ALARM - Vse nespretne tatove ali tiste, ki bi si zaželeli umetnin in muzejskih eksponatov, pa jih nimajo s čim plačati, obveščamo o naslednjem. V Posavskem muzeju Brežice so po slabih izkušnjah s krajo slikarskih umetnin nabavili alarmne naprave. To je že njihov drugi odločni korak v boju s tatovi. Pred časom so se dobro zavarovali tudi pred zbiratelji bakrenih žlebov. Ker so jih neznanci kar naprej trgali z zidov, so jih dodatno pričvrstili.

PIŠEČANOM MANJKA ŠE 9 MILIJONOV

PIŠECE - Tik pred osrednjo proslavo 100-letnice izdaje Slovensko-nemškega slovarja Maksa Pleteršnika je odbor za pripravo prireditev ves v skrbeh moral opozoriti javnost na pomanjkanje denarja. Zaradi nepredvidenih stroškov pri obnovi Pleteršnikove domačije jim še nekaj dni pred osrednjo prireditvijo, ki bo 17. septembra, primanjkuje 9 milijonov tolarjev. Ob pozivu Sloveniji, naj končno da priznanje Pleteršniku, so jih podprla pristojna ministrstva in ustanove, občina ter celo sam predsednik države. Kljub temu zdaj še vedno niso dobili po 3 milijone tolarjev od ministrstev za šolstvo, kulturo in znanost.

Podjetniki Posavja, združite se!

Za skupen nastop zasebnih podjetnikov nastaja Združenje podjetnikov Posavja - Denar naj obrača, kdor zna - Pomembno je preprečiti zlorabo statusa brezposelnih

KOSTANJEVICA NA KRKI - Danes ob 17. uri bodo posavski zasebni podjetniki v gostišču Žolnir ustanovili Združenje podjetnikov Posavja. Za podobnim združenjem Dolenjske in Bele krajine bo to prvo tovrstno združenje v Sloveniji, obema pa bodo kmalu sledila tudi združenja po drugih regijah. Po besedah Emila Vehovarja, predsednika iniciativnega odbora za ustanovitev, so krški podjetniki orali ledino pri združevanju v okrilju Gospodarske zbornice, saj so se prvi povezali v aktivno sekcijo podjetnikov.

Na ustanovnem zboru bo sodeloval tudi predsednik GZS mag. Dagmar Šuster s sodelavci, ki bo popoldne odprl nove prostore zbornice v Krškem. V uvodu zbora bo mag. Peter Suvorov govoril o postopkih in oblikovanju zahtevkov za pridobivanje spodbud na razpisih za letošnje leto. Podjetniki bodo na koncu sprejeli zahteve in program dela za Posavje.

Po besedah direktorja posavske gospodarske zbornice Valentina Dvojmoča bo združenje nastopalo proti neurejeni, nesistematični in nestalni zakonodaji ter proti preveliki vlogi politike pri gospodarskih odločitvah. "Prepričani smo, da je gospodarstvo boljši gospodar od države, zato naj ta zniža dajatve in več denarja pusti podjetnikom. Tisti, ki bodo dobro gospodarili in ustvarili akumulacijo, bodo najbolj vedeli, kam vložiti denar, da bodo rezultati najboljši," meni Dvojmoč.

Poleg znižanja davkov in prispevkov zahtevajo tudi znižanje obrestne mere na raven obremenitev Evropske unije. Država mora nujno urediti trg delovne sile in nemudoma preprečiti zlorabe statusa brezposelnih. Podjetniki naj bi neposredno sodelovali pri oblikovanju vladne gospodarske politike, zato naj se ministrstvo posvetuje z njimi, ko sprejema odločitve o pogojih njihovega poslovanja. Razočarani nad dogajanjem v Skladu za razvoj malega gospodarstva zahtevajo, da ima združenje v upravnem odboru sklada vsaj enega predstavnika. Država naj poskrbi za tečaj tolarja, saj precenjena domača valuta podpira uvoz in otežuje izvoz. Posavski podjetniki pogrešajo tudi močno banko in bančno konkurenco, ki je s sedanjim nedorečenim stanjem v Posavski banki nimajo. Niso zadovoljni, da pogajanja o povezovanju z drugimi bankami stojijo in da banka ne uresničuje sklepov svoje skupščine.

Organizatorji po dosedanjih izkušnjah žal ne pričakujejo preveč množične udeležbe podjetnikov na ustanovnem zboru, upajo pa, da se bodo odzvali vsaj tisti, ki so pripravljeni delati v združenju.

B. D.-G.

• Podjetniki želijo napraviti tudi konec sivi ekonomiji v Posavju, zavzemajo se za čim hitrejše dokončanje stečajnih postopkov, saj ob zdravih velikih firmah tudi manjše dobijo posel. Rešijo naj se tudi podjetja, ki so v lasti Sklada, ter pospeši lastninjenje in prestrukturiranje v podjetjih. Menijo, da je treba prenehati z naročanjem dragih študij o razvoju malega gospodarstva, saj so svetovalna podjetja že doslej pobrala precej denarja.

DANES TEDEN KVIZ O PLETERŠNIKU

PIŠECE - Kljub težavam z denarjem bodo v Pišecah tekle prireditve po zastavljenem programu. Danes teden bo na tamkajšnji osnovni šoli kviz osnovnošolcev občine Brežice o življenju in delu Maksa Pleteršnika. V petek, 16. septembra, bodo ob 17. uri v večnamenskem domu predstavili dveletno projektno nalogo domačih osnovnošolcev in učiteljev o Maksu Pleteršniku. Pol ure pozneje bodo na šoli odprli tudi razstavo o njem in ob 19. uri predstavili še današnje kulturno življenje v kraju. V programu bodo nastopili oktet Orlica, ženski pevski zbor KD Orlica in folklorna skupina Duplo.

NAMESTO KRMNIH ŽIT RAJE GOTOVINO

BREŽICE - Pred tednom dni so se predstavniki posavskih sekretariatov za kmetijstvo in svetovalnih služb ter nekateri kmetje sestali s pomočnikom republiškega kmetijskega inšpektorja Nikom Sivicem in svetovalcem ministrstva za kmetijstvo Dularjem. Opozorili so na prepočasno ukrepanje države in na nenehno spreminjanje kriterijev za dodelitev pomoči zaradi suše ter predvsem na neustrezno razdelitev oškodovancev v dva razreda, ki povzroča med kmeti veliko nejevolje. Dular je priznal, da pomoč prihaja prepočasi, sicer pa je povedal, da je država doslej razdelila za 2 milijardi tolarjev pomoči ter na račun suše kmetom odpisala 783 milijonov tolarjev prispevkov in davkov. Domačini so predlagali, naj država odkupi presežek krmnih žit.

Zaradi neurja še zdaj brez telefonskih zvez

PTT prosi za razmevanje

NOVO MESTO - Neurje, ki je nedavno pustošilo po Posavju, na Dolenjskem in delno tudi v Beli krajini, je povzročilo precej škode tudi na telefonskem omrežju. Zaradi udarov strele ali močnega viharja je bilo omrežje ponekod zelo poškodovano, drugod pa celo uničeno. Okrog 2.000 telefonskih naročnikov iz posavskih občin, okolice Novega mesta, Trebnjega in iz Bele krajine je tako ostalo brez telefonske povezave.

Tako množične prekinitve telefonskih zvez naenkrat v poslovni enoti PTT Novo mesto še niso zabeležili, zato so morali temeljito okrepiti svojo vzdrževalno službo. V odpravljanje napak so vključili tudi svoje delavce, ki sicer priključujejo nove telefone, zaradi česar so zdaj ta dela nekoliko zastala.

ODPRLI NOVE PROSTORE POŠTE

JESENICE NA DOLENJSKEM - Jeseničani bodo od ponedeljka naprej hodili na novo pošto. Poslovna enota PTT Novo mesto je v prenovo poslovnih prostorov vložila čez 5 milijonov tolarjev. Poštarji zagotavljajo, da bo zdaj več prostora za stranke. Na razpolago bo tudi okrog 30 novih poštnih predalov, pošta ba bo poslovala tudi ob sobotah.

Na Raki je občina zamudila

Posledice nosijo starši, učitelji in raški najmlajši

RAKA - Za učence OŠ Raka, njihove učitelje in starše bo letošnje šolsko leto posebna šola. Vsi skupaj so se namreč znašli sredi nadlog, ki jih prinaša dvoizmenski pouk. Že doslej se je 12 oddelkov stiskalo v 10 učilnicah na šoli, vendar so si za silo pomagali s pregrajeno jedilnico in s prostorom v bližnji stavbi krajevne skupnosti. Letos je en oddelek več, na kar je ravnateljica Justina Molan v zadnjih dveh letih večkrat opozarjala. Prvi šolski dan se je kljub temu začel z razočaranjem in z vidno prizadetostjo staršev.

"Dvoizmenski pouk bi prinesel nove stroške in nevšečnosti. Ugotovili smo, da je še najceneje, če bi imeli pouk v popoldanskih urah prvi trije razredi, vsak po en teden. Žal so učenci teh razredov najmlajši in zaradi tega najmanj primerni, da bi cele dopoldneve preživeli sami doma. Za popoldanski pouk bi bilo treba preskrbeti tudi prevoz, ogrevanje in še kaj. Že za sedanji prevoz šolarjev iz oddaljenih zaselkov s kombijem nam država (občina) ne povrne stroškov za gorivo," je med številnimi obiski staršev na prvi šolski dan povedala Molanova.

Na večer pred začetkom pouka se je sestal svet staršev, starši pa so napisali tudi sporočilo sekretariatu za družbene dejavnosti občine Krško. Podprli so predlog šole, da bi začasno organizirali združene oddelke in tako zagotovili pouk v dopoldanski izmeni za vse učence.

Slišati je, da je bil projekt za adaptacijo šole in dozidavo novih učilnic pripravljen že pred dvema letoma, a je obležal v predalu. Kljub opozarjanju so v krški občini začeli problem reševati šele čez poletje, namesto da bi zanj poskrbeli že prej in med počitnicami zgradili dve potrebni učilnici. Razpis za izbiro izvajalca je bil že objavljen, vendar izbrani izvajalec ugotavlja, da so potrebna dodatna dela in tudi sredstva, menda v višini 4 milijonov tolarjev. Ker se je o zadevi v teh dneh moral izreči še izvršni svet, se je vsa zadeva zavlekla.

B. D.-G.

Pitna voda na dosegu roke

Orešju in Bizeljski vasi neoporečna voda - Vsako gospodinjstvo v KS se lahko priključi na vodovod

BIZELJSKO - V krajih okoli Bizeljskega se bliža h koncu akcija za napeljavo vodovoda za območje Orešje, s katerim dobivajo možnost priključiti se na neoporečno vodo še zadnja gospodinjstva v krajevni skupnosti.

Trenutno je na vodovod priključenih 938 gospodinjstev. Z zadnjo izgradnjo v Orešju in Bizeljski vasi bo na novo dobilo vodo 35 gospodinjstev, ki so doslej uporabljala lastne vodnjake ali lokalne vodovode in bila v sušnih obdobjih odvisna od dovažanja vode s cisternami. Predračunska vrednost za vodovod Orešje je 315.000 mark. Za višje lege vodo dvakrat prečrpavajo in jo potem spuščajo do uporabnikov z naravnim padcem. V suši bodo še naprej možne težave, saj se edine rezerve vode nahajajo v ceveh.

Primarni vod je vezan na sistem Bukovje, ki so ga odprli lansko leto in zagotavlja pitno vodo iz zajetja Duplo v Pišecah. Zgradili so ga od pretekle jeseni do pomladi z lastnim prispevkom ter s precejšnjo denarno podporo države in občine. Bodoči uporabniki so za ta del vodovoda morali odšteti protivrednost 1.000 nemških mark. Za sekundarni del vodovodnega omrežja je bilo treba še 715 mark, kolikor je zaračunal najugodnejši izvajalec obrtnik Haler, ki je tudi vzdrževalec bizeljskega vodovoda. Krajani so smeli poravnati slednji strošek v dveh obrokih.

V krajevni skupnosti poudarjajo, da je bila akcija solidarnostna, zato je strošek za sekundarni del vodovoda za vse enak, ne glede na oddaljenost od primarnega voda.

B. D.-G.

novoles

UPOKOJENI DELAVCI NOVOLESA!

Želimo, da se sami prepričate, da je bilo Vaše delo v nekdanje podjetje koristno vloženo.
Vabimo vas na srečanje upokojencev NOVOLESA, ki bo v SOBOTO, 10. septembra 1994, ob 10. uri.
Zbirna mesta so Novolesova podjetja v naslednjih krajih: Straža, Soteska, Dvor, Kostanjevica, Krško, Trebnje.

Novoles, d.d., Straža

Nova Mazda 323 F. Najbolj varna.
Z varnostno skrinjico.

Nova Mazda 323. ABS, varnostna mehova (US-Airbag) od 1,5i SE naprej in varnostna skrinjica.

9. septembra pri vašem trgovcu z vozili Mazda:

MSM
Cikava
Novo mesto
tel. 068 341-250

mazda
MAZDA NAJ BO

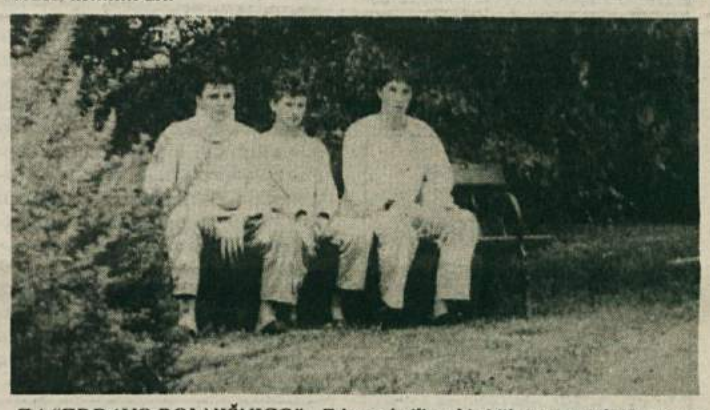

ZA "ZDRAVO BOLNIŠNICO" - Eden od ciljev, ki si jih je zastavila Svetovna zdravstvena organizacija v svojem načrtu za zagotavljanje zdravja za vse do leta 2.000, je "zdrava bolnišnica". V zvezi s tem v brežiški bolnišnici skrbijo, da bi bila bolnišnica bolnikom in osebju kar se da prijetna. Z vzdrževanjem parka pri bolnišnici in skrbjo za notranje bolnišnične prostore želijo narediti okolje prijetno ležečim bolnikom in tistim pacientom, ki hodijo. V urejenem parku se večkrat ustavijo bolniki in nekatere od teh je posnela pred dnevi tudi kamera. Na sliki (z leve): Jože Klavžer in Aleksander Zidarič s Senovega ter Uroš Telič z Rakeka. (Foto: L. M.)

Porodnišnica na koncu Slovenije

Še pred koncem leta bodo v Brežicah opravljali nekatere ginekološke operacije brez rezanja - Z novima napravama lažje odkrivanje raka na jajčnikih

BREŽICE - Danes ni več govora o ukinitvi brežiške bolnišnice, saj vse bolj postaja jasno, da imajo majhne bolnišnice kar nekaj prednosti. Tako misli tudi dr. Miroslav Laktić, predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka. Brežiška "porodnišnica" ima na leto res samo še 400 do 500 porodov, a racionalna organizacija dela v kombiniranem oddelku omogoča zelo majhno število (20) zaposlenih. Kljub temu ima oddelek v vsakem trenutku v hiši ginekologa, instrumentalista, anesteziologa in tudi pediatra.

Z nabavo sodobnih medicinskih naprav, s stalnim dodatnim izobraževanjem osebja, z uigrano ekipo treh mladih ginekologov in s preureditvijo prostorov dobivajo nove bolnike. Vse več imajo pacientk iz krške in sevniške občine ter iz Bistrice ob Sotli, kar je posledica dobrega sodelovanja med posavskimi ginekologi. Izgubo hrvaških porodnic (pred časom je v Brežicah rodilo 300 Hrvatic na leto) počasi nadomeščajo ambulantni pregledi, ki jih je bilo v prvi polovici leta za 400 več kot lani, in operacije, ki so jih v pol leta opravili toliko kot lani vse leto.

Brežiška bolnišnica je letos kupila laporoskop, ki ga bodo uporabljali kirurgi in ginekologi. Dva ginekologa sta že obiskovala potreben tečaj. Računajo, da bodo z dodatnim praktičnim usposabljanjem že pred koncem tega leta začeli laporoskopsko operirati, kar pomeni - brez rezanja kože.

Dr. Miroslav Laktič

"V kirurgiji se take operacije delajo že dolgo, v ginekologiji pa le zadnji dve leti v Ljubljani. Na ta način bomo zelo hitro, z manjšim posegom v telo in s hitrejšim okrevanjem pacientk, reševali prirastke, zgodnjo izvenmaternično nosečnost, zelo pogoste ciste na jajčnikih in sterilizacijo," pravi dr. Laktić.

Brežiška bolnišnica je že rezervirala okrog 300 tisoč mark za nakup dveh ultrazvočnih aparatov, ki jih pričakujejo še v tem letu. Črno belega z vaginalno sondo bodo uporabljali v ginekologiji za ugotavljanje ogroženosti zarodka v maternici in za ugotavljanje sprememb na jajčnikih in jajcevodih. Barvni aparat bo služil ginekologom za zgodnje odkrivanje raka na jajčnikih v fazi, ki še ne kaže nobenih simptomov. Znano je namreč, da se ta vrsta raka odkrije zelo pozno in da se kar 75 odst. obolelih žensk javi šele v 3. ali 4. fazi bolezni, ko se ne da več operirati. Ta aparat bodo uporabljali tudi internisti in rentgenologi.

Na oddelku zdaj zmanjšujejo število postelj na račun kakovosti (sobe z manj posteljami, a zato s previjalno in običajno mizo), načrtujejo sobo posebne kakovosti za tiste, ki si pri zavarovanju plačujejo nadstandard, in preurejajo avlo v bolj prijazen prostor za obiske. Vse to skupaj, vključno z veliko skrbjo za urejenost okolice, daje bolnišnici na koncu Slovenije možnost za razvoj.

B. DUŠIĆ-GORNIK

Tabor samorastnikov le spet krenil

Od 3. do 10. septembra poteka v Trebnjem 27. tabor likovnih samorastnikov - Letos le slovenski umetniki - Zapleti z lastninjenjem galerije - Insita 94

TREBNJE - Zamuda z letošnjim 27. taborom likovnih samorastnikov v Trebnjem je nastala zaradi problemov pri lastninjenju, o čemer je tekla žolčna razprava v trebanjski občinski skupščini sicer navidezno bolj okoli formalnih vprašanj, kje naj bo namreč sedež galerije likovnih samorastnikov. "Upam, da bo ta tabor to premaknil, da bomo jeseni vedeli, kdo je tisti, ki upravlja z galerijo," je poudaril preteklo soboto predsednik trebanjske občinske skupščine Ciril Pungartnik ob sprejemu za umetnike in vodstvo 27. tabora likovnih samorastnikov. Petero domačih umetnikov (eden je zbolel in se je opravičil) bo ustvarjalo (od minule nedelje) do sobote, 10. septembra, v Galeriji likovnih samorastnikov.

BILANCA SPOSOBNOSTI - Prof. Zoran Kržišnik (v pogovoru z mag. Cirilom Pevcem) je dejal, da je Insita 94 nekakšna bilanca sposobnosti nacionalnih skupnosti. Po njegovem mnenju je Slovenija po osamosvojitvi bolj mačehovsko skrbela za predstavitev njene kulture v svetu. Ko bi bilo toliko posluha kot za šport, bi kultura še izdatneje prispevala k promociji mlade države v svetu. (Foto: P. P.)

Mag. Ciril Pevec je pozdravil že 26. tabor kot njegov podpredsednik namesto predsednika Janeza Gartnerja. Njegova zamera in nesodelovanje izhajata iz tega, ker so bili zapleti zaradi institucionalnih zadev. Pevec je izrazil prepričanje, da Gartner ne bo odrekel sodelovanja, če bo jeseni občinska skupščina ustrezno zastavila nadaljnje delo Tabora likovnih samorastnikov. Župan Pungartnik je dodal, da razume Gartnerja, ki je pravnik in noče sodelovati v hiši, ki pravno ni na nogah. Zatem se je sukala razprava predvsem o sodelovanju slovenskih umetnikov na trienalu naive Insita 94 v Bratislavi na Slovaškem od 18. avgusta do 9. oktobra. Tega so pripravili spet po celih 22 letih!

Dr. Mirko Juteršek je povedal, da so mnogi čestitali Slovencem za prijetno postavitev del 11 avtorjev, ki so že večkrat sodelovali na trebanjskem taboru. Dr. Juteršku se zdi pomembno, da je Slovenija poleg Brazilije in Slovaške dobila častno priznanje. Med posamezniki pa je dobil priznanje na Insiti 94 Konrad Peternelj - Slovenec, ki tudi letos ustvarja na taboru v Trebnjem. Dr. Juteršek je v Bratislavi predaval o vlogi trebanjskega tabora kot selektorja kvalitete. "Preveč ponavljanja ni nikoli preveč dobro, preveč produkcije tudi ne," je poudaril. Otvoritve razstave Insita 94 se je udeležil tudi slovaški predsednik. Trebanjska delegacija na čelu z županom Pungartnikom se je srečala z visokimi gosti. Dr. Juteršek je še dejal, da so tudi v pisani mednarodni družčini vsi zainteresirani, da trebanjski tabor ostane.

Direktor Moderne galerije v Ljubljani Zoran Kržišnik je bil na Insiti 94 član ocenjevalne žirije. Zanimivo je, da so ob tako slovitih naivcih, kot sta denimo Hrvata Josip Generalić in Ivan Rabuzin, 1. nagrado podelili anonimni hrvaški naivki, kar 81-letni Sofiji Naletiliž - Penavuši. Umetnica se nagrade za ogromno skulpturo kokoši sploh ni utegnila veseliti, saj je žal v tem času preminila.

P. PERC

KAKO JE NEKDAJ NASTAJALO PLATNO - Raztresenovi, ki so pred tremi meseci v Jankovičih pri Adlešičih odprli galerijo, v kateri si je moč ogledati in kupiti marsikaj zanimivega iz Bele krajine, so se odločili, da bodo goste privabljali tudi drugače. Tako so avgusta obiskovalcem predstavili celoten postopek pridelave in predelave lanu, ki so ga letos prvič sami zasejali eno drago. To je bila v Adlešičih nekdaj ploščinska enota pri sejanju lanu. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi kako nastajajo belokranjske pisanice ter skupaj z gostitelji zapeli belokranjske pesmi. Gostje so lahko tudi tolkli lan na "tukačo" (na fotografiji), ga trli in česali. (Foto: M. B.-J.)

NOVA PEVSKA SEZONA KRKE

NOVO MESTO - Mešani pevski zbor Tovarne zdravil Krka bo v ponedeljek, 12. septembra, pričel z delom za pevsko sezono. Ob 19. uri tega dne so v prostorih Krke na Trubarjevi 1 v Novem mestu k pričetku dela vabljeni vsi stari člani in tudi vsi ljubitelji zborovskega petja, ki bi radi okrepili in pomladili njegove vrste.

KOMORNI ZBOR AVE NA GRAJSKEM POLETJU

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij vabi v soboto, 10. septembra, ob 19.30 na koncert komornega zbora Ave iz Ljubljane. Pod vodstvom Andraža Hauptmana, ki je diplomiral na oddelku za klavir Akademije za glasbo v Ljubljani pri prof. Aciju Bertonclju, zdaj pa študira še na oddelku za dirigiranje pri prof. Antonu Nanutu, se bo ta odlični zbor predstavil v okviru Grajskega poletja na dvorišču sevniškega gradu, v primeru slabega vremena pa v Lutrovi kleti.

Viva - obetaven zbor mladih pevcev

Večer kulturnega ustvarjanja z vokali, besedo in z glasbili - Več kot običajni letni koncert - Raznolik in bogat repertoar in spodbudne ocene na regijski reviji pevskih zborov

BREŽICE - Pred tednom dni je okrog 400 obiskovalcev v okrilju brežiškega gradu poslušalo prvi letni koncert mešanega pevskega zbora Viva iz Brežic. Vsem, ki se že zmrdujete nad morebitnim stereotipnim koncertom, naj povemo, da je mladi pevski zbor po dveh letih svojega delovanja pripravil presenečenje - večer vokalnega in instrumentalnega ustvarjanja, večinoma obojega skupaj.

O kakovosti petja kot laiki ne bomo sodili, kajti o tem so svoje rekli že strokovnjaki. Že po prvem letu dela se je zbor uvrstil na regijsko revijo pevskih zborov, kjer je bil deležen vzpodbudnih ocen. Letos je bil ocenjen kot najboljši zbor v občini Brežice. Njegov repertoar je raznolik in obsega skladbe različnih zvrsti, avtorjev in stilnih obdobij. Tudi zaradi tega ga srečujemo na različnih samostojnih nastopih v občini in izven nje.

• Zbor Viva je nastal kot sekcija Kulturno-umetniškega društva Brežice, vendar od letos deluje kot samostojno društvo. V njem svoje ustvarjalne sile združujejo mladi pevci (vsi do 35 let), v glavnem študenti, dijaki in tudi že zaposleni. Strokovna voditeljica in dirigentka zbora je že od začetka Simona Rožman, ki je pred dvema letoma diplomirala iz zborovskega dirigiranja v Mariboru. Po večletnem prepevanju v domačem zboru je izkušnje pridobivala kot korepetitorka dveh vrhunskih zborov - ŽPZ Rotovž in Mladinskega zbora Maribor. Z njima se udeležuje zborovskih tekmovanj po Evropi in drugod po svetu in svoje bogate izkušnje prenaša na mlade brežiške pevce.

Njegov prvi samostojni letni koncert je samo potrdil domneve o tem, kaj lahko pomenijo mlade pevske sile v našem zborovskem petju. Večer z brežiškim zborom se je prelevil v kulturno dogajanje, ki je bilo navdihnjeno z mladostnim scenarijem samih članov zbora. Dirigentka Simona Rožman ni samo usmerjala petje zbora, temveč je tudi vsaj na videz sproščeno (če ji je v duši vrelo od napetosti, je druga stvar) povezovala program in sedla celo za orgle. Z besedami, ki so povezovale petje, so ji pomagali tudi drugi člani, ki so drug za drugim izstopali iz zborovskih vrst in poslušalcem navrgli stavek ali kakšen verz. Peli so brez spremljave, z glasbeno spremljavo iz lastnih vrst, s spremljavo godalnega kvarteta in ob instrumentalni podpori k. u. t. GAS. Za mnoge je bil višek dogajanja, ko je skupina pevcev v ritmu črnske duhovne pesmi tudi zaplesala.

B. DUŠIČ-GORNIK

YURENA

vpis v tečaje tujih jezikov, tel. 341-434, od 8. do 12. ure in 16. do 18. ure.

NAJ ŽIVI, RASTE, CVETE - Tako je geslo mladega mešanega pevskega zbora Viva iz Brežic, ki je po pičlih dveh letih delovanja dosegel laskavo oceno, da je najboljši zbor v občini. (Foto: B. D.-G.)

Jože Kotar v Galeriji Otočec

Razstavljal bo od 14. septembra do 6. oktobra - Hudeček z gosti

OTOČEC - V Galeriji Otočec, ki vnaša lepe novosti v kulturno ponudbo in podobo Novega mesta in Dolenjske, bodo v sredo, 14. septembra, ob 19. uri odprli razstavo novejših slik novomeškega slikarja Jožeta Kotarja. Na otvoritvi bo tudi krajši kulturni program. Kotarjeva razstava bo v tej galeriji v otoškem gradu odprta do 6. oktobra, potem pa bo tam razstavljal slikar Rado Jerič iz Maribora. Kotar pa bo imel tudi potem svojo stalno razstavo v eni od sob galerije. Slike slikarjev, ki sedaj razstavljajo v Galeriji Otočec, bodo ostale tam v hranjenju in bodo tudi potem naprodaj.

Vodja galerije Janez Rozman se dogovarja z znanim televizijskim novinarjem Jožetom Hudečkom, da bi enkrat na mesec na Otočcu vodil pogovore z vidnimi slovenskimi kulturniki. Prvi naj bi bil pisatelj, režiser in pisec aforizmov Žarko Petan.

KONCERT - V soboto zvečer je pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže pod vodstvom Mira Sajeta izvedel v novomeškem Domu kulture koncert, ki naj bi bil po prvotnih napovedih v atriju kapiteljske proštije, vendar so ga zaradi slebega vremena prestavili pod streho. Z uspešnim nastopom zanesljivih instrumentalistov straškega orkestra so se iztekli letošnji Novomeški poletni večeri. Ob zaključku tega novomeškega umetniško poudarjenega poletja se organizatorji, to pa so ljudje iz vodstva novomeške Zveze kulturnih organizacij, zahvaljujejo vsem, brez katerih Novomeških poletnih večerov ne bi bilo. (Foto: L. M.)

MIKULETIČEVE SLIKE ŽIVALI V RIBNICI - v Galeriji v Miklovi hiši v Ribnici so razstavljene umetniške slike znanega slikarja Jurija Mikuliča. Avtor je povedal, da je prve slike objavil že pred petintridesetimi leti. Zadnjo razstavo je imel pred kratkim v gradu princa Savojskega v bližini Aoste v Italiji. Povejmo še, da Mikuletič slika le živali. (Foto: J. Primc)

V Novem mestu tabor za godbenike

Iz Slovenije in zamejstva

NOVO MESTO - Od 22. do 27. avgusta je v Novem mestu potekal izobraževalni tabor za slovenske godbenike in dirigente, ki ga je organizirala Zveza slovenskih godb pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije.

Tabor je obsegal štiri izobraževalne programe. Seminar instrumentalne igre je vodil Ervin Hartman, v njem pa so mladi godbeniki spoznavali pravilno igranje in delovanje pihalnega orkestra. Iz svojih vrst so sestavili demonstratorski orkester, ki je služil kot delovno telo za potrebe seminarja za dirigente. Seminar zanje je vodil priznani slovenski dirigent angleškega rodu Simon Robinson. Šest dirigentov je v štirih dneh pripravilo šest dokaj zahtevnih skladb od začetka do izvedbe na koncertu, ki so ga pripravili v Šmarjeških Toplicah. Te skladbe so dirigenti in orkester prvič dobili v roke na taboru, tako da so imeli vsi enake pogoje pri pripravi in izvedbi skladb. Na seminarju je bil tudi študio za tolkala, ki ga je vodil Josip Michelčič, ter program za tubiste in nizke trobilce, ki ga je vodil Vladimir Brlek.

Organizacija in vodenje seminarjev sta bila brezhibna in kvalitetna, za kar gre zasluga strokovnemu sodelavcu za glasbeno dejavnost ZKOS Vladimirju Brleku. Prepričani smo, da so se udeleženci obogateni z novimi znanji vrnili v svoje orkestre, kjer bodo z novimi izkušnjami pripomogli k dviganju kvalitete.

V. JUR

Nocoj bodo oživele galerije

Kostanjevica bo ob otvoritvi stalnih zbirk Janeza Boljke imela v gosteh znane umetnike - Večer vrhunskega kulturnega ustvarjanja - Boljka podaril umetnine in prenovil prostore

KOSTANJEVICA NA KRKI - V Galeriji Božidarja Jakca bomo danes zvečer priča bogatemu kulturnemu dogajanju, ki ga je oblikovala cela ekipa znanih slovenskih kulturnikov. Ker kaj takega redkokdaj zaide na podeželje, velja obiskati Kostanjevico, in to še nocoj. Večer se bo začel ob 18. uri na dvorišču kostanjeviškega gradu in se nadaljeval v več galerijskih prostorih in v cerkvi ter se končal šele po polnoči. Posvečen je otvoritvi stalnih zbirk akademskega kiparja in grafika Janeza Boljke.

Umetnik Boljka je Galeriji Božidar Jakac podaril več kot 260 umetnin - kipov, grafik in slik - ter se sam domislil in na svoje stroške obnovil 7 prostorov v nekdanjih grajskih hlevih. Arhitekturo prostorov je oblikoval Andrej Kemr, razstavo Janeza Boljke pa je grafično oblikoval in postavil Miljenko Licul. V galeriji pravijo, da je takšno darilo umetnika še za časa življenja nekaj posebnega na Slovenskem.

Scenarij za kulturni program ob otvoritvi je napisal Darijan Božič, njegovi so tudi nekateri glasbeni prispevki, za režijo je poskrbel Jurij Souček, dirigiral pa bo Borut Smrekar. Ob 18. uri bosta Anton Grčar in Stanko Arnold s trobento ob sodelovanju Ansambla za elektroakustično glasbo CJEA Maribor in Camerata Labacensis iz Ljubljane izvedla Intrado 90 Darijana Božiča (sicer mutacijo skladbe J. H. Gallusa). Sledila bo še Intrada 94, pri kateri pa bodo navedenim glasbenikom pomagali še tenorist Jurij Reja in altsaksofonist Matjaž Drevenšek pa tudi Mladinski zbor OŠ Jože Gorjup iz Kostanjevice, ki ga vodi Mojca Jevšnik. Po glasbenem uvodu bo Brane Kovič predstavil umetnika Boljko, nato pa bo dr. Andrej Smrekar slovesno odprl razstavo.

Ob 19. uri bo Ljubljanski godalni kvartet v galeriji Pleterska zbirka zaigral Godalni kvartet št. 5 Lucijana Marije Škerjanca. Uro pozneje se bo dogajanje preselilo v Galerijo Toneta Kralja, kjer bo mogoče slišati Pihalni kvintet RTV Slovenija in njihov Kvintet za pihala skladatelja Slavka Osterca. Ob 21. uri bo v cerkvi koncertna retrospektiva štirih skladb, ki jih je Darijan Božič napisal ob otvoritvah likovnih razstav Janeza Boljke. Med drugimi bodo nastopili tudi altistka Sabira Hajdarović, tenorist Jurij Reja in violinistka Monika Skalar.

V cerkvi bo nato še Koncert za dva saksofona (glasbeni citati so posnetki harmonskih sklopov Atija Sossa) s solistom na saksofonih in klarinetu Matjažem Drevenškom. Z verzi Lojzeta Krakarja bosta postregla igralca Nataša Barbara Gračner in Jurij Souček. Po koncertu v cerkvi (okrog 22.30) bo v Galeriji Franceta Kralja čas za komorni jazz, ki ga bo izvajal Jazz kvartet CJEA iz Maribora. Ob 23. uri bo v Galeriji Janeza Boljke violinist Tomaž Lorenz odigral Bachovo Partito v E-duru za violino, kulturni večer pa se bo zaključil z Božičevim Ite, Est!, spet predstavo z verzi Milana Jesiha, že zgoraj omenjenima igralcema in glasbeno spremljavo.

B. DUŠIČ-GORNIK

KULTURA V GOSTIŠČU KOS

NOVO MESTO - Organizator kulturnih večerov in njihov povezovalec Rudi Škof pripravlja za ljubitelje likovne, pevske in besedne umetnosti prijetno presenečenje. Kakšno, bodo videli in slišali vsi, ki se bodo nocoj to je v četrtek, 8. septembra, ob 19. uri znašli v Gostišču Kos v Ločni. Ena od skrivnosti je vendarle že ušla v javnost: menda bo ob zaključku večera tudi ognjemet na valovih Krke.

Knjižnica Mirana Jarca
Rozmanova 26, 28
68000 Novo mesto

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE za nedoločen čas.

Pogoji: višja izobrazba ekonomske smeri

Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na zgornji naslov.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po končanem zbiranju prijav.

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

RAZPISUJE

nagrade v letu 1994, in sicer:

- **10 nagrad za raziskovalne dosežke, pospeševanje raziskovalne dejavnosti in inovativno delo**
- **2 nagradi za mentorsko delo z mladimi na raziskovalnem področju**
- **1 nagrado za raziskovalno delo mladih**
- **1 nagrado za življenjsko delo na področju raziskovalne dejavnosti**

Podjetja, zavodi ter druge pravne in fizične osebe iz občine Novo mesto naj vključno do 10. oktobra 1994 pošljejo dokumentirane predloge na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbene dejavnosti, Kettejev drevored 3, kjer dobijo tudi dodatne informacije.

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

VLOMIL V ŠOLO - V času od 16. do 29. avgusta je neznan storilec vlomil v Črnomaljsko osnovno šolo in iz učilnic ukradel 3 radiokasetofone in diaprojektor. Šolo je oškodoval za okrog 40 tisočakov.

PONAREDIL JE VOZNIŠKO DOVOLJENJE - 29-letni I. H. iz Novega mesta je osumljen, da je ponaredil vozniško dovoljenje in ga pri kontroli prometa pokazal policistom.

UKRADEL KOLO Z MOTORJEM - V noči na 2. september je neznanec v Gribljah izpod gospodarskega poslopja ukradel in neznano kam odpeljal kolo z motorjem. Lastnika I. C. iz Gribelj je oškodoval za 50 tisočakov.

OB GORSKO KOLO - V času od 1. do 2. septembra je nekdo v Ulici Slavka Gruma v Novem mestu izpod stopnišča stanovanjskega bloka odpeljal žensko gorsko kolo in s tem lastnika M. R. oškodoval za 25 tisočakov.

IZ ŠPORTNE TORBE UKRADEL JENAR - 3. septembra popoldan je neznanec v garderobi športne dvorane Marof v Novem mestu iz športne torbe ukradel denar in oškodoval M. Š. za 15 tisočakov.

VLOMIL V BIFE - V noči na 4. september je neznan storilec vlomil v bife STG na železniški postaji v Črnomlju in odnesel pijačo, sladkarije, kavo in cigarete. S tem je bife oškodoval za več kot 7.500 tolarjev.

UKRADLA BLUZO - 18-letna S. M. iz Novega mesta je osumljena, da je 31. avgusta v Dolenjkini trgovini na Glavnem trgu v Novem mestu ukradla bluzo, vredno 5.850 tolarjev.

ŠTEVILKE ŠASIJE SO BILE PRETOLČENE

OBREŽJE - 30. avgusta zvečer se na mednarodni mejni prehod Obrežje v Slovenijo pripeljal 23-letni B. iz Ljubljane z audijem 80 turbo diesel. Pri mejni kontroli je bil odrejen pregled vozila, kjer je bilo ugotovljeno, da so številke šasije pretolčene.

PRI NABIRANJU GOB SE JE ZGUBIL OTROK

RADNA - 4. septembra ob 13.55 je 28-letni J. J. z Radne v sevniški občini klical Operativno-komunikacijski center pri UNZ Krško in povedal, da se je izgubil njegov 4-letni otrok. Otroka je oče nazadnje videli okrog 12.30, ko sta skupaj nabirala gobe, potem ga je iskal in klical, vendar ga ni našel. Otroka so iskali občani in sevniški policisti, našli so ga ob 14.18 nepoškodovanega v gozdu.

Na Dolenjskem vse več nasilništva

V prvih šestih letošnjih mesecih so se zgodili trije umori in več ropov - Roparji so žrtve zvezali, mučili in jih celo hudo poškodovali - Bilo pa je manj tatvin

NOVO MESTO - Na tiskovni konferenci sredi minulega tedna, ki jo je sklicala Uprava za notranje zadeve iz Novega mesta, je v. d. načelnika Franci Povše skupaj s sodelavci predstavil polletno poročilo o njihovem delu. Poleg tega je predstavil še novega načelnika urada kriminalistične službe. Delo, ki ga je do odhoda v Ljubljano opravljal Zdenko Prizmič, je prevzel Anton Olaj, ki je že dosedaj delal na novomeški UNZ, in sicer na področju gospodarskega kriminala.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta so na območju UNZ Novo mesto, ki obsega občine Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje, obravnavali manj kaznivih dejanj, nekoliko slabša je bila tudi raziskanost, a še vedno nad slovenskim povprečjem. Tako kot drugod po Sloveniji tudi na območju novomeške UNZ narašča nasilje.

Od 751 kaznivih dejanj (lani 981), ki so jih obravnavali v prvi polovici letošnjega leta, so temeljnemu javnemu tožilstvu ovadili 602 osebi (lani 874), največ takih, ki so bili starejši od 21 let. V strukturi kaznivih dejanj splošne kriminalitete prevladujejo kazniva dejanja premoženjske kriminalite. Število tatvin delov motornih vozil in tatvin iz avtomobila ter drugih tatvin se zmanjšuje, v porastu pa so ropi, roparske tatvine in kraje motornih vozil. V primerjavi z lanskim letom pa se je poslabšala raziskanost tatvin, neraziskanih jih je ostalo več kot polovica. Manj je bilo tudi velikih tatvin. Od tega so raziskali več vlomov v stanovanjske hiše, trgovine in gostinske lokale, najslabše pa jim je šlo od rok raziskovanje vlomov v avtomobile. S področja splošne kriminalitete so v 1. polletju obravnavali tudi 40 kaznivih dejanj zoper življenje in telo; od tega 3 umore (lani nobenega) in 11 hudih telesnih poškodb (lani tudi 11), pa tudi 4 kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in moralo.

Tudi novomeški policisti in kriminalisti opažajo, da število kaznivih dejanj nasilništva narašča, saj so v tem obdobju obravnavali 3 umore (lani nobenega), kar 10 ropov (lani nobenega) in 1 roparsko tatvino. Šest ropov so že raziskali, ostale pa še raziskujejo. Roparji so bili večinoma maskirani, ponoči so prišli v stanovanjske hiše, napadli ljudi, jih pretepali, mučili, zvezali in od njih zahtevali denar. Nekaj so jih pri tem tudi hudo poškodovali. Med najbolj odmevne zadeve pa je sodil umor na Ratežu, ki se je zgodil 29. aprila, ko so trije obležali mrtvi. Konec aprila so bili kriminalisti uspešni tudi na Otočcu, ko so pri vaščanu iz Škocjana v avtomobilu našli 2124 g heroina.

Na področju gospodarske kriminalitete so v 1. polletju obravnavali 121 kaznivih dejanj (lani 158), od tega je bilo tipične gospodarske kriminalitete, torej brez gozdnih tatvin in nezakonitega lova, 89 oz. za dobrih 13 odst. manj kot lani. Najštevilnejša so kazniva dejanja zoper upravljanje družbenih sredstev in naravna bogastva, saj so obravnavali 70 takšnih dejanj (lani 91), sem pa sodijo od kaznivih dejanj sklenitve škodljive pogodbe, zlorabe pooblastil, zlorabe položaja odgovorne osebe, poneverb, gozdnih tatvin in nezakonitega lova.

V zvezi z lastninskim preoblikovanjem so obravnavali 8 podjetij, kjer so ugotovili nepravilnosti in zaradi suma storitve kaznivega dejanja napisali za 20 kaznivih dejanj kazenske ovadbe. Med zahtevnejšimi zadevami, ki so jih obravnavali, je bilo podjetje Iskra Tenel, kjer so ovadili odgovorne osebe zaradi suma zatajitve, zlorabe položaja pravic odgovorne osebe ter razsipništva na škodo družbenega premoženja. S tem naj bi povzročili za preko 4,5 milijona tolarjev škode. Obravnavali so tudi odgovorno osebo podjetja Gradimex, ker je z lažnim prikazovanjem stanja podjetja pridobila protipravno premoženjsko korist v višini več kot 1,8 milijona tolarjev.

Čez tri mejne prehode s Hrvaško je potovalo za 6 odst. več potnikov kot lani. V prvem polletju se je število mejnih incidentov v primerjavi z lanskim obdobjem zmanjšalo, saj so jih obravnavali le 7. Zaradi ilegalnega prestopa državne meje pa so obravnavali 77 oseb.

J. DORNIŽ

• V. d. načelnika F. Povše je dejal, da zelo dobro sodelujejo s hrvaškimi policisti in da se skupaj dogovarjajo tudi o pripravah na papežev obisk na Hrvaškem. V času obiska bo v sosednji državi veljal poseben prometni režim, vstop na samo mašo pa bo mogoč le z dovolilnicami, ki jih delijo v cerkvah. V tem času pa bo veljal tudi poseben režim na meji: z naše strani bo možen vstop na Hrvaško v dveh in celo treh kolonah, na hrvaški strani pa bodo za vstop poskrbeli v dveh kolonah, izstop iz Hrvaške bo le občasen.

Za vikend več hujših nesreč

V petek so se zgodile tri; pri Otočcu, v Prelesju in na Bizeljskem - V soboto na magistralki

NOVO MESTO, KRŠKO - Tudi minuli teden se je na dolenjskih in posavskih cestah zgodilo več hujših nesreč, na srečo smrtne žrtve ni bilo. 31. avgusta ob 9.30 se je 40-letna M. M. iz Brežic peljala z osebnim avtomobilom iz smeri Brežic proti Čatežu ob Savi. Ko je pripeljala izven Trnja do križišča s cesto Bizeljsko - Čatež ob Savi, je zapeljala na prometni pas, namenjen za zavijanje v levo proti Dobovi, pri tem pa ni pustila mimo vozila, ki so vozila iz nasprotne smeri. V tem trenutku je s Čateža ob Savi po prednostni cesti pripeljal z osebnim avtomobilom 25-letni Š. F. iz Krške vasi, ki je pričel zavirati in se umikati v levo, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Pri tem ga je odbilo na nasprotni vozni pas, kjer je trčil še v avtomobil, ki ga je vozil 32-letni S. K. iz Samobora iz smeri Brežic proti Čatežu ob Savi. Voznika se v nezgodi nista poškodovala, voznica pa huje. Na vseh treh avtomobilih je za 300.000 tolarjev škode.

V petek, 2. septembra, so se zgodile tri hujše nesreče: pri Otočcu, v Prelesju in na Bizeljskem. Ob 15.50 se je 43-letni J. K. iz Zagreba peljal z osebnim avtomobilom od Mačkovca proti Otočcu za tovornjakom. Pri Otočcu je vključil voznik tovornjaka desni smerokaz z namenom, da se izključi iz prometa. Ko je J. K. opazil smerokaz, je zaradi prekratke varnostne razdalje sunkovito zavil v levo, ker pa je bila cesta mokra, ga je zaneslo na travnato bankino, nato pa v betonsko ograjo mostu. V nezgodi sta se voznik in njegova 41-letna sopotnica Z. K. iz Zagreba hudo poškodovala in se zdravita v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu pa je nastalo za okrog 150.000 tolarjev škode. - Ob 20.50 pa je 18-letni I. P. iz Klenovika vozil kolo z motorjem od Šentruperta proti Mokronogu. V Prelesju je v križišču s prednostno cesto zapeljal na stransko cesto in izsilil prednost pred voznikom osebnega avtomobila, 25-letnim R. L. iz Šentjanža, ki je peljal od Mokronoga proti Mirni. R. L. se je umikal in zaviral, vendar je vseeno prišlo do trčenja. V nezgodi se je I. P. hudo poškodoval, pomoč so mu nudili v novomeški bolnišnici. - Ob 22.30 se je nesreča zgodila pri dvorišču gostilne Šekoranja na Bizeljskem, ko je 44-letni hrvaški državljan B. M. z osebnim avtomobilom ob vzvratni vožnji s parkirnega prostora na regionalno cesto trčil v osebni avtomobil avstrijske registracije. Hrvaški voznik je po nesreči, ne da bi dal svoje podatke oškodovanemu vozniku, odpeljal v smeri proti Čatežu ob Savi. Krški prometni policisti so ga ustavili na semaforiziranem križišču na Čatežu. Ker je kazal znake vinjenosti, so odredili preizkus alkoholiziranosti, vendar pa ga je zavrnil. Pri tem pa se je nedostojno vedel do policistov. Zaradi storjenih kršitev se bo moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

V soboto, 3. septembra, dopoldan pa se je huda nesreča pripetila pri Grmovljah. 54-letni Osječan, začasno na delu v Nemčiji, se je peljal z opel vectro po magistralni cesti od Ljubljane proti Obrežju. Ko je peljal ne daleč stran od Grmovelj, mu je nasproti pripeljala kolona treh osebnih avtomobilov. V tem trenutku je Osječan nenadoma iz neznanega razloga zapeljal v levo in bočno oplazil stoenko, ki jo je vozil 22-letni L. D. iz Ivanske na Hrvaškem, zatem pa trčil še v saab 9000, ki ga je vozil 54-letni B. A. iz Trsta. Potem je njegov avtomobil obrnilo za 360 stopinj, tako da je s prednjim delom trčil še v fiat uno zagrebške registracije, ki je bil tretji v koloni in ga je vozila 45-letna Zagrebčanka. V nezgodi sta se Osječan in Zagrebčanka huje poškodovala, na avtomobilih pa je nastalo za 3,5 milijona tolarjev škode.

NESREČA NA PRVI ŠOLSKI DAN - Andreja Tonič, učenka 3. razreda osnovne šole Center v Novem mestu (na sliki sedi), je na prvi šolski dan končala v bolnišnici, vendar brez hujših posledic. Kljub temu da je bilo ta dan po mestu in okolici videti veliko policistov, je bil tokrat kriv tudi prehod za pešče. Takšnega, kot je pri bivši gostilni Košak nasproti parkirne hiše, najbrž ni v Sloveniji. Na prehod je potrebno skočiti iz 76 centimetrov visokega pločnika in potem se je kar težko ustaviti. Tako je tudi Andreja počakala kombi in spregledala prihajajočo hondo. (Foto: J. Pavlin)

KRONIKA NESREČ

ZARADI SPUŠČENEGA STOJALA MOTORJA - 29. avgusta ob 19. uri je 31-letni J. J. iz Novega mesta vozil motorno kolo znamke Yamaha od Goršljina proti Bučni vasi. V Bučni vasi je zaradi spuščenega stojala motorja po nekaj metrih drsenja zapeljal na zelenjeljski okop, peljal po njem nekaj metrov, nato pa je vozilo vrglo na desni vozni pas. V nezgodi se je voznik hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici.

ZAPELJAL NA TRAVNATO BANKINO - 29. avgusta ob 20.30 se je na lokalni cesti Brestanica - Rožno - Brega zgodila prometna nezgoda zaradi Rožnje preblizu roba ceste. 35-letni M. Ž. iz Radeža se je z osebnim avtomobilom peljal iz smeri Sevnice proti Bregu. Zven Brega je zapeljal na travnato bankino, nakar se je vozilo prevrnilo. Poškodovani je iskal pomoč v sevniškem zdravstvenem domu, kjer so ga napotili v celjsko bolnišnico. Zdravstveni dom je o tem obvestil sevniške policiste, vendar jim o prvih podatkih niso vedeli, da je šlo za prometno nezgodo. 1. septembra pa so od celjskih policistov zvedeli, da gre za prometno nezgodo s hudo poškodbo in so tega dne opravili tudi ogled kraja nezgode in avtomobila.

ZBIL NEPAZLJIVO KOLESARKO - 1. septembra ob 16.15 se je 12-letna K. S. iz Novega mesta peljala z gorskim kolesom iz Novega mesta proti Karteljevemu. Ko je pripeljala do križišča pri javnih skladiščih, pred njo pa je stal avtobus, je zavila v levo, ne da bi se prepričala, če to lahko varno stori. Tedaj se je iz nasprotne smeri pripeljal z osebnim avtomobilom 46-letni J. J. iz Novega mesta, ki je zaviral in se umikal, vendar je kolesarko vseeno zbil. Hudo poškodovano dekle so odpeljali v novomeško bolnišnico. Pri trčenju je nastalo za 20 tisočakov gmotne škode.

ZAČELO GA JE ZANAŠATI - 1. septembra ob 16.25 se je 39-letni A. P. iz Mirne Peči peljal z osebnim avtomobilom od Dobrniča proti Vrbovcu. Ko je pripeljal v nepregledni desni ovinek v Artmanji vasi, mu je iz nasprotne smeri po sredini ceste pripeljal z osebnim avtomobilom 41-letni I. P. iz Artmanje vasi. Ko je opazil A. P., se je začel umikati in zavirati, zato ga je začelo zanašati. Drsel je iz desnega na levi prometni pas, nato na travnik, odkoder ga je dvignilo v zrak čez 8 m širok kanal in v usek. V nezgodi se je I. P. hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Škode je za okrog 400.000 tolarjev.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• Te dni, ko so na veliko rastle gobe, so bili gozdovi polni gobarjev in ni čudno, da so nekateri gobarji poleg gob opazili v gozdu še kaj drugega. Občan, ki je nabiral gobe v gozdu v Blatnem klancu je tako opazil nasad, za katerega je sumil, da gre za mamila. Poklical je policiste in ti so njegove domneve potrdili, nasad indijske konoplje pa so uničili.

• Presenečen je bil tudi S. K. iz Žužemberka, ki je te dni odšel v gozd po gobe. Ko se je vrnil, je opazil, da mu je nekdo vlomil v avto, ki ga je pustil ob cesti Dvor - Ajdovec. Iz avtomobila je izginila denarnica z denarjem in dokumenti. Zmikavt je gobarja oškodoval najmanj za 50 tisočakov.

• Za še deset tisočakov več kot prej imenovanega gobarja pa je nepridiprav oškodoval F. O. iz Trebnjega, ko je vlomil v njegov vikend v Stari Gori in iz njega odnesel precej dragocenih stvari. Za pod zob si je izbral pršut in 6 domačih salam, ukradel pa je tudi brezžični telefon, 6 zavitkov cigaret in še nekaj drugih predmetov.

Kočevska stranpota

MRTVEC V JEZERU - 31. avgusta so sorodniki sporočili, da pogrešajo 56-letnega M. M. iz Kočevja. Njegovo kolo so kmalu našli ob Rudniškem jezeru, zato so pregledali njegovo obrežje, okolico in s čolna tudi jezero, a niso našli nič. Naslednji dan je prišla na pomoč skupina potapljačev posebne enote MNZ. Popoldne ob 16. uri so našli v globini treh metrov kakih 6 do 7 m od brega truplo pokojnika, obteženo s kamnom, ki ga je imel privezanega za pasom, in še drugim kamnom v žepu. Ogledna skupina kriminalistov in zdravnik iz Ljubljane so ugotovili, da na truplu ni znakov poškodb zaradi nasilja.

POLOMIL ZAPORNICO - Policisti so 31. avgusta zjutraj dobili obvestilo, da je neznan traktorist polomil zapornico ob železniški progi. Ugotovili so, da je leseno zapornico poškodoval s traktorsko prikolico B. M.

OPIKALI SO JO SRŠENI

DVOR - 30. avgusta sta K. G. in njegova 55-letna žena A. G. iz Jame pri Dvoru v gozdu pri Dvoru žagala drva. Podrla sta drevo, v katerem so imeli sršeni gnezdo. Po sršenjih pikih je A. G. slabotna obležala na tleh, mož pa je stekel po pomoč. Prvo pomoč ji je nudila zdravnica iz novomeškega zdravstvenega doma, nato pa so jo odpeljali v novomeško bolnišnico.

MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA

po sklepu Upravnega odbora z dne 21.7.1994

ODDAJA V NAJEM

poslovne prostore TRGOVINE in BIFEJA v Gradcu v objektu na parc. št. 44/2, k.o. Gradac, vpisane pod vl. št. 417, v skupni izmeri 204 m².

POGOJI NAJEMA:

- v poslovnih prostorih ni dovoljeno opravljanje trgovske dejavnosti, ki jo opravljata zadružni enoti v Podzemlju
- čas najema je 5 let
- mesečna najemnina se določi v višini tolarske protivrednosti 1.200 DEM
- stroški ogrevanja, elektrike, komunalnih stroškov se obračunavajo po dejanski porabi.

Prednost pri najemu poslovnih prostorov imajo delavci in člani Mercatorja-Kmetijske zadruge Metlika.

Začetek najema je možen 1.10.1994.

Rok za prijavo je 8 dni po objavi, in sicer na naslov:

Mercator-Kmetijska zadruga, Metlika, Cesta 15. brigade 2.

OBVESTILO

Podjetja in druge organizacije, stranke in društva ter občane obveščamo, da je po sklepu Izvršnega sveta Skupščine občine Trebnje, sprejetem na seji dne 7.7.1994 (sklep je bil objavljen v uradnem listu RS št. 46/94 z dne 28.7.1994

JAVNO RAZGRNJEN

OSNUTEK ZAZIDALNEGA NAČRTA ZA OBRTNO STANOVANJSKO OBMOČJE NA MIRNI

Osnutek je javno razgrnjen v prostorih Zavoda za urbanistično načrtovanje Trebnje, Goliev trg 5, in Krajevne skupnosti Mirna, kjer lahko podate pripombe in predloge.

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka ZAZIDALNEGA NAČRTA

bo v torek, 13. septembra 1994, ob 19.30 v prostorih TVD Partizan Mirna.

Na tej obravnavi bodo predstavniki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine predstavili Strokovne osnove varstva naravne in kulturne dediščine za naselje Mirna z oceno SPOMENIŠKIH KVALITET MIRNE.

Vljudno vabljeni na javno obravnavo.

ZAVOD ZA URBANISTIČNO NAČRTOVANJE TREBNJE

zavarovalnica triglav
poslovna enota novo mesto

Zavarovalnica Triglav d.d., Poslovna enota Novo mesto, Novi trg, 68000 Novo mesto, vabi k sodelovanju podjetne in komunikativne kandidate, ki jih zanima delo v dinamičnem in ustvarjalnem okolju.

ZAVAROVALNE ZASTOPNIKE za področje:
— Semič
— Šmihel — Regerča vas
— Otočec — Šmarjeta
— Hinje

Poskrbeli bomo za strokovno in poslovno izobraževanje, kar vam bo omogočilo uspešno delo in stimulativno nagrajevanje.
Kandidati bodo sprejeti za nedoločen čas.
Če imate najmanj srednješolsko izobrazbo, pošljite pisne prijave s podrobnim opisom dosedanjih delovnih izkušenj v 8 dneh po objavi na naš naslov.

VPIS ŠOLSKIH NOVINCEV za šolsko leto 1995/96

OŠ BRŠLJIN, OŠ GRM, OŠ CENTER, OŠ ŠMIHEL:

13.9. od 8. do 17. ure (z začetno črko priimka od A do K)
14.9. od 8. do 17. ure (z začetno črko priimka od L do Ž)
15.9. od 8. do 14. ure

OŠ STOPIČE:

13.9. od 8. do 17. ure

PODRUŽNICE:

BIRČNA VAS	**15.9.**	od 10. do 16. ure
DOLŽ	**14.9.**	od 8. do 14. ure
MALI SLATNIK	**16.9.**	od 10. do 16. ure
PODGRAD	**15.9.**	od 8. do 16. ure

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1988 ter januarja in februarja 1989, pogojno pa tudi tiste, ki so rojeni od marca do vključno avgusta 1989.

K VPISU PRIPELJITE **OTROKA** IN PRINESITE NJEGOV **IZPISEK IZ ROJSTNE MATIČNE KNJIGE,** V KATEREM BO VPISANA ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA TER **NJEGOVO DRŽAVLJANSTVO!**

V šport

Veliki atletski miting v nedeljo

Svoj prihod je najavila vrsta odličnih atletov iz Evrope in Afrike

NOVO MESTO - Tudi letošnji mednarodni atletski miting, ki je tokrat vključen v koledar mednarodne atletske zveze, ne bo skoparil z nastopi vrhunskih atletov. Med udeleženci iz 10 evropskih držav in iz Kenije bo cela vrsta nosilcev medalj z mladinskih svetovnih prvenstev ter finalistov velikih tekmovanj, kakršni sta svetovno in evropsko prvenstvo.

Prijavljeni so tudi vsi najboljši slovenski atleti z Brigito Bukovec in Gregorjem Cankarjem na čelu, manjkala pa bo Britta Bilač, ki bo ta čas tekmovala v Londonu na tekmi za svetovni pokal. Od domačih tekmovalcev lahko največ pričakujemo od nesojenega finalista evropskega prvenstva novomeškega metalca diska Igorja Primca, ki bo na domačem terenu skušal še enkrat dokazati, da je bil neupravičeno prikrajšan za nastop na najpomembnejšem letošnjem atletskem tekmovanju. Zanimivo bo tudi v skoku v daljino in višino pa v teku na 1.500 m in ženskem teku na 2.000 m, kjer Novomeščanka Mateja Udovč napoveduje državni rekord.

Akripolu domači turnir

TREBNJE - Domači rokometni klub Akripol je v počastitev občinskega praznika in 20. obletnice ustanovitve klubovega glavnega pokrovitelja podjetja Akripol pripravil tradicionalni septembrski rokometni turnir. Poleg domačinov sta na turnirju nastopili še moštvi Škofljice in Interierja iz Krškega.

Najprej so Krčani s 27:17 premagali Škofljico, na drugem srečanju pa so Škofljičane s 26:22 premagali še Trebanjci, tako da je o zmagovalcu odločalo srečanje Interier Krško - Akripol. Po izenačenem prvem polčasu, ki se je končal 7:7, so proti koncu drugega dela igre Trebanjci zaigrali odločnejše in zasluženo zmagali z 22:17. Za najboljšega igralca turnirja so razglasili Mira Urbanča (Interier Krško), za najboljšega vratarja Andreja Šinkovca (Škofljica), medtem ko je bil najboljši strelec turnirja Željko Vešligaj (Akripol) z 18 zadetki.

J. ŽURA

MARATON PRELOŽEN

KOSTELSKO, OSILNICA - Za to soboto, 10. septembra, načrtovanega kolesarskega maratona "Kolesariada Kolpa 94" ne bo.

Novemu mestu 92 kadetski turnir

NOVO MESTO - V počastitev 45-letnice organiziranega igranja košarke v Novem mestu so v košarkarskem klubu Novo mesto 92 pripravili mednarodni turnir kadetov z udeležbo Jaske iz Jastrebarskega, Heliosa iz Domžal, košarkarske šole Jureta Zdovca in domačinov. V predtekmovanju so Novomeščani premagali fante in dekleti iz košarkarske šole Jureta Zdovca z 88:82, domžalski Helios pa mlade Jastrebarce z 92:50.

V tekmi za 3. mesto so Zdovčevi šolarji premagali Jasko z 80:45, najlepše pa je bilo finalno srečanje med Novim mestom 92 in Heliosom, ki so ga z izidom 81:64 dobili Novomeščani, pri katerih so največ točk dosegli Mihailovič (23), Jazbec (17), Smodiš (12) ter Petrov in Hrovat (po 10). Poleg odlične organizacije velja omeniti tudi tekmovanje v metanju trojk, na katerem je zmagal 12-letni Vladimir Mihailovič, ki je med drugim premagal tudi dva gledalca - znana košarkarja Gavranoviča in Bordeliusa.

J. ŽURA

Tomljetova lancia je bila čista

Po dirki na Gorjancih so Matjaža Tomljeta diskvalificirali, vendar se je kasneje izkazalo, da slovenski funkcionarji ne poznajo mednarodno veljavnega pravilnika

NOVO MESTO - Lancia delta integrale, ki jo je Matjaž Tomlje vozil na mednarodni gorski avtomobilistični dirki na Gorjancih in z njo v razredu turističnih avtomobilov zmagal, je bila po zagotovilu mednarodne avtomobilistične zveze (FIA) opremljena povsem v skladu s pravili za gorske preizkušnje. Tehnična komisija, ki je po dirki pregledala Tomljetovo vozilo, je namreč ugotovila, da je bila uporabljena za gorske dirke nedovoljena hladilna naprava na turbini. Tomljeta so diskvalificirali, vendar je njegovo moštvo vložilo pritožbo, ki so jo posredovali tudi na sedež FIA.

S sedeža FIA so že v torek, 30. avgusta, poslali odgovor na avto moto zvezo Slovenije, v katerem potrjujejo, da je bila lancia delta integrale, s katero je Tomlje tekmoval na Gorjancih, opremljena v skladu s pravilnikom za gorske dirke. Hladilnik turbine (intercooler), ki so ga najprej dovolili le za tekmovanja v rallyju, so kasneje, da tekmovalcem ne bi bilo treba pred različnimi dirkami menjati hladilnikov, dovolili tudi za gorske dirke, vendar tehnična komisija slovenske avto - moto zveze, ki je pregledovala vozila po dirki na Gorjancih, pravilnika očitno ne pozna oziroma ne spremlja njegovih sprememb.

V zvezi s člankom o gorjanski dirki v prejšnjem Dolenjskem listu nas je v ponedeljek poklical Matjaž Tomlje in med drugim povedal, da njegovi mehaniki hladilnika niso menjali in da je nastopil s takim vozilom, kakršnega mu je dal v najem Italijan P. Alessandrini, v čigar delavnici so lancio, ki je sicer namenjena tekmovanjem v rallyju, pripravili za gorsko preizkušnjo.

Dirkalnik, ki naj bi imel precej bogat "rodovnik", ni bil ravno najboljši za izredno hitro progo, kakršno predstavlja cesta med Težko Vodo in Vahto. Idealno za gorjansko strmino bi bilo za cestnohitrostne preizkušnje prilagojeno nizko spuščeno vozilo z zelo trdim vzmetenjem in širokimi gumami. Tomljetova lancia je imela tokrat kar za 3 cm ožje gume od dovoljenih, bila je zelo visoka in mehka, zaradi česar je bila na dolgih in hitrih zavojih, kakršnih na Gorjancih ne manjka, precej nestabilna oziroma se je po besedah Tomljeta "zvijala".

Kljub temu da je dopis s sedeža FIA na AMZS star že skoraj deset dni, se primer Matjaža Tomljeta še ni reševal, saj je menda človek, ki naj bi zadevo predal prizivnemu sodišču, še vedno na dopustu. Tako bo moral Matjaž še nekaj časa čakati, da bo tudi uradni zmagovalec dirke na Gorjancih, medtem ko drugouvrščeni Stojan Pirjevec že na razglasitvi zmagovalcev na novomeškem Glavnem trgu ni hotel prevzeti zmagovalnega pokala, dokler se Tomljetova pritožba ne reši.

I. V.

POKAL KRŠKEGA 94

RADNA - V soboto, 10. septembra, bo na strelišču Radna nad Boštanjem potekalo tekmovanje v praktičnem streljanju s pištolo. Takmovanje se bo pričelo ob 10. uri in bo sestaljeno iz dveh delov: v prvem, uradnem delu se bodo strelci pomerili v šestih različnih nalogah, v drugem pa v disciplini shoot down. Prijavite se lahko še na dan tekmovanja od 9. ure do 9.45.

ČETRTI PORAZ ELANA

NOVO MESTO - Lanskemu prvoligašu, novomeškemu nogometnemu klubu Elan, se tudi letos, ko igra v drugi državni ligi, ne riše lepa prihodnost. Je namreč edino moštvo, ki po štirih krogih nima še niti ene točke, prejelo pa je že 10 zadetkov; edini gol je dosegel Kobe, ki pa ga tokrat ni bilo v ekipi. V nedeljo se je Elan doma pomeril z RCS Gramatex in že po štirih minutah igre klonil prvič, z 2:0 pa so gostje vodili že po 22 minutah. Ko so Gramatexovi nogometaši spoznali, da jim mlada, neizkušena in telesno prešibka ekipa ni nevarna, so precej popustili in do konca srečanja niso dosegli niti enega zadetka več.

Nini Globus top 2000

MIRNA - Badmintonisti mirnskega Toma so se po napornih pripravah konec avgusta udeležili treh močnih mednarodnih turnirjev v Nemčiji. Sašo Zrnec je nastopil v Weislahu, kjer je v prvem krogu premagal Nemca Mülerja s 15:1 in 15:0, v drugem krogu pa izgubil s češkim reprezentantom Ružičko s 15:6 in 15:4).

Na ekipnem turnirju v Haxheimu so nastopili Sašo Cvelbar, Damijan Marin, Črt Kolenc, Bojan Krnc, Katja Kolenc in Alenka Zakrajšek. Tomova ekipa kljub veliki borbenosti in želji po uspehu kaj več od 7. mesta ni mogla doseči.

Mladinci so nastopili v Waghäuslu na turnirju Globus top 2000. Na tekmovanju je nastopilo okoli 200 badmintonistov iz Nemčije, Kazahstana in Slovenije. Med igralkami do 14. leta je Nina Šumi zmagala, med dekleti do 16. leta je bila Urša Plahutnik tretja, tretji pa je bil tudi Uroš Kirm med dečki do 14. leta. V najstarejši mladinski kategoriji do 18. leta je bil Kristijan Hajnšek drugi, Mitja Kirm pa je izpadel v četrtfinalu.

FINK IN KASTELIC

NOVO MESTO - Na mednarodni kolesarski dirki v Donjem Miholjcu (Hrvaška) so bili najuspešnejši kolesarji novomeške Krke. Pri članih je na 119 km dolgi progi zmagal Bogdan Fink, Štangelj je bil drugi in Puš četrti. Tudi med mladinci, ki so tekmovali na enako dolgi progi, sta prva pripaljala na cilj Novomeščana. Zmagal je Andrej Kastelic, drugi je bil Klemen Klobučar, medtem ko je bil član krškega Savaprojekta Cetrič odličen tretji.

BLIŽNJE SREČANJE - Dež in mokra steza sta v soboto omogočila gledalcem v Cerkljah, da so videli kar nekaj dirkačev, ki so se prav v ovinku pred tribuno zavrteli. Tam je zaneslo tudi Slavka Deklevo, da je s svojim BMW-jem zaprl pot Nacetu Ponikvarju, ki je v trčenju (na sliki) toliko poškodoval svojega forda, da je moral odstopiti; nesrečo pa je izkoristil Grum, se je prebil na drugo mesto in ga obdržal do konca dirke. (Foto: I. Vidmar)

V Cerkljah je odločal dež

V svojih razredih so dva dni zmagovali Kovič, Staut in Črtalič - Novomeški dvoboj v pokalu Clio

CERKLJE OB KRKI - Kljub temu da se je dvodnevno avtomobilistično cestno hitrostno tekmovanje na cerkljanskem letališču začelo z dežjem, so organizatorji, brežiško društvo Promotor, pod pokroviteljstvom borzno - posredniške hiše Nika tekmovanje srečno izpeljali do konca. Junak tekmovanja je bil prav gotovo Miro Kovič, ki je s peugeotom 405 zmagal med turističnimi avtomobili že v soboto na mokri cesti, najboljši pa je bil tud na obeh dirkah v nedeljo. V soboto se je na drugo mesto uvrstil Grum in na tretje Dekleva, ki je bil v nedeljo skupno drugi. V pokalu Daihatsu je bil mladi domačin Domen Staut oba dneva nepremagljiv, v soboto je bil drugi gorjanski zmagovalec Očko in tretji Holynski, v nedeljo pa sta omenjena tekmovalca zamenjala mesti.

Posebno pozornost dolenjskih ljubiteljev avtomobilizma privlači tekmovanje v pokalu Clio, kjer pa žal nastopa premalo dirkačev. V soboto so se na prvih treh mestih znašli Dolenjci. Že takoj po štartu se je na čelo kolone postavil Grosupeljčan Martin Črtalič, ki je prednost dobrih 100 m obdržal vse do cilja, medtem ko sta se Novomeščana Lojze Pavlič in Andrej Fabian celo dirko zagriženo borila za drugo mesto. Pavlič je bil sicer ves čas za las pred mestnim tekmecem, ki ga je na vsek način želel prehiteti, vendar mu to ni uspelo niti v zadnjem napadu v ciljni ravnini. Ista situacija se je ponovila tudi v nedeljo, vendar s to razliko, da je nepazljivost Fabiana, ki se je spet trudil, da bi prehitel Pavliča, izkoristil Klančič, ki je Novomeščana prehitel in prevozil ciljno črto kot tretji.

I. V.

MARATON ZA KAVELJCE IN KORENINE

VINICA - Drugi kolesarski maraton po Beli krajini dolg 75 kilometrov, bo v nedeljo, 11. septembra, ob 10. uri s štartom in ciljem v kampu v Vinici. Maraton bo štel tudi za akcijo Kaveljc - korenina, namenjen pa je vsem rekreativnim kolesarjem.

C TURNIR V BADMINTONU

TREBNJE - Badmintonski klub Tom z Mirne bo v nedeljo, 11. septembra, ob 9. uri v športni dvorani v Trebnjem pripravil 1. C turnir dolenjske regije. Na tekmovanju imajo poleg kategoriziranih igralcev pravico nastopa tudi rekreativci, ki niso člani klubov. Prijave sprejemajo pol ure pred začetkom turnirja.

Šport iz Kočevja in Ribnice

PRVA TEKMA INLESA - Rokometaši ribniškega Inlesa so se na tekmi z Medveščakom pred začetkom nove sezone prvič predstavili domačim gledalcem. Skozi celo srečanje so igrali borbeno in sredi prvega polčasa že vodili z 22:18, proti koncu srečanja pa so nekoliko popustili, kar so Zagrebčani izkoristili in izenačili. Največ zadetkov za Inles so dosegli: Jani Marolt (7) ter Janez Ilc in Peter Lesar (po 5).

ZMAGA GAJA - Nogometaši kočevskega Gaja so na prijateljskem srečanju premagali moštvo AM Cosmos z 2:1. Zadetka za Gaj sta dosegla Komočar in Orel.

BALINANJE - Danes se bo v Sodražici začel tradicionalni Kastečev turnir v balinanju, na katerem bo nastopilo 16 ekip. V četrtek in soboto bodo kvalifikacije, v nedeljo finale, v petek pa bodo balinarji odigrali ligaška srečanja.

ŠPOKTNE IGRE ZLSD - V soboto se bodo v Kočevju in Ribnici na svojih prvih športnih igrah pomerili člani Združene liste socialnih demokratov. Tekmovali bodo v nogometu, košarki, šahu, odbojki balinanju, kegljanju in streljanju.

M. G.

Velodrom: kaj bomo z njim?

Kolesarska šola za prvaka - Atraktivne dirke - Čudovita arena za kulturne prireditve - Ne bo motil okolice

NOVO MESTO - O priljubljenosti kolesarstva na Dolenjskem priča marsikaj: najuspešnjši slovenski klub z vrhunskimi tekmovalci, cela vojska rekreativcev, podvigi, kakršen je bil Bayerjev, vse več navdušenih najmlajših kolesarjev, organiziranje najelitnejših slovenskih dirk, kot sta Po Sloveniji in Velika nagrada Krke, ter nenazadnje bližajoče se Svetovno mladinsko kolesarsko prvenstvo v Novem mestu. Prav to bo novomeškemu kolesarstvu dalo še poseben pečat. Med drugim mu bo prineslo tudi edini pravi velodrom v Sloveniji. Ta pa pri Novomeščanih poraja največ pomislekov.

Jože Majes, oče novomeškega kolesarskega kluba, do nedavnega njegov direktor, sedaj pa predsednik organizacijskega odbora za pripravo svetovnega mladinskega prvenstva, je pojasnil, kaj vse bo Novo mesto z velodromom pridobilo, ter zavrnil bojazni o motenju miru tistih, ki stanujejo v bližini. "Velodrom, ki se bo nahajal v okviru srednješolskega centra v Šmihelu, pred dijaškimi domovi, bo dolg 250 metrov, širok sedem, tribune bodo zaenkrat samo na delu proti dijaškemu domu. Delno bo vkopan in nikakor ne bo motil pogleda na znamenito gorjansko veduto. Sploh pa ne bo motil miru, saj treningi potekajo brez vsakega hrupa."

O pisanju nekaterih časopisov, da dirke na pisti zgubljajo priljubljenost, je dejal, da ni res. "Na svetovnem prvenstvu na Siciliji, ki je kolesarsko nerazvita dežela, so tisoči ljudi vsak dan spremljali že kvalifacijske boje, za finale pa je bilo nemogoče priti do vstopnic. Da je bila ogromna tribuna nabito polna, lahko potrdijo tudi Novomeščani, ki so si prvenstvo ogledali."

Da v Novem mestu ne bi bilo podobno, se ni za bati, kajti po svetovnem prvenstvu bodo na pisti organizirali, seveda poleg vsakoletnega državnega prvenstva, tudi pokalna tekmovanja v okviru držav Alpe - Jadran, dirke za najmlajše pa spektakle kot napadanje državnega rekorda, dvoboj s svetovnim prvakom v šprintu... Vse to bo kolesarstvo približalo gledalcem na poseben način, kajti z enega mesta bo vsak lahko videl in doživel celotno dirko, kar je pri cestnem kolesarstvu nemogoče.

Velodrom pa za kolesarstvo pomeni še eno pridobitev, ki je marsikdo žal ne vidi. "Vsak dan trepetamo na treningih po nevarnih cestah. Kolesarska šola za najmlajše se bo sedaj preselila na pisto. In izšolali bomo prvaka," pravi Jože Majes.

JERCA BOŽIČ

ZMAGA KOLPE IN BELE KRAJINE

METLIKA - Nogometaši Kolpe iz Podzemlja so v tretjem krogu tekmovanja 1. lige MNZ Ljubljana igrali v Dobu in premagali moštvo Dob Vir s 3:2 ter so trenutno na prvem mestu. Po prvem polčasu so vodili že s 3:0 - mrežo sta zadela Mario Podrebarac dvakrat in Jože Rehorič enkrat - vendar so v drugem delu igre domačini, ki veljajo za enega izmed favoritov lige, igrali precej ostreje in ni veliko manjkalo, da bi izenačili. Na tekmi se je izmed Podzemeljčanov posebej izkazal tudi vratar Jože Jaklič. Mladinsko moštvo Kolpe je s 3:1 izgubilo z Zarjico v Kranju, pionirji pa so premagali vrstnike z Vrhnike s 4:0. V isti ligi kot Kolpa igrajo tudi nogometaši črnomaljske Bele krajine, ki so doma premagali ljubljansko Belinko s 3:2. V nedeljo se bo Kolpa doma srečala s Kamnikom.

USPEL MLADINSKI TRIATLON

DOLENJSKE TOPLICE - Po uspešno izpeljanem triatlonu za evropski naslov je triatlonski klub iz Novega mesta minulo soboto v Dolenjskih Toplicah izvedel še 5 triatlon za mladince. Udeležilo se ga je 74 tekmovalcev, razvrščenih v starostne skupine od 8 do 14 let. Posebna atrakcija je bil nastop predšolskih otrok, ki so po 25 metrih plavanja tekli v 100 m oddaljeni cilj. Med dečki, starimi do 10 let, je na cilj najhitreje pritekel Novomeščan Simon Avbar, med deklicami do 12 let je bila Novomeščanka Parapotova druga, njen brat Tomaž pa je zmagal v skupini dečkov starih od 13 do 14 let. V starejši skupini, 15-16 let, je Jože Jakše iz Novega mesta prav tako odnesel prvo nagrado. Triatlon je bil odlično pripravljen, tekmovalci pa tudi, saj so od vseh odstopili le trije.

Štangelj pošprical Ljubljančane

Boj med Krko in Rogom še nikoli tako zanimiv - Novomeška taktika tokrat vrhunska - Najboljši Rogov kolesar šele peti - Tujcem se slovensko dirkanje zdi "crazy"

LJUBLJANA - Velika nagrada Kranja, Krke in Roga so slovenske kolesarske dirke, na katerih zmagati pomeni največ. Kranj je bil letos Štangljev, Krko je Novomeščanom speljal Ljubljančan Pintarič, na Rogovi dirki, kjer Pintarič ni nastopil, je spet slavil Štangelj. Boj med večnima tekmecema in režiserjema vseh slovenskih dirk, kluboma Krke in Roga, je bil tudi v nedeljo pričakovan.

Favoriti so do polovice proge skoraj dobesedno počivali, nekaj pobegov, ki so se glavnini zdeli nepomembni, so režirali mlajši oziroma manj izkušeni kolesarji. Očitno tudi pobegu Avstrijca Ovsenka v devetem krogu niso pripisovali večjega pomena, ta pa si je je iz kroga v krog nabiral prednost, tako da je v 15. krogu, od skupno 19-ih, imel že dve minuti in pol naskoka.

V 16. krogu se je lov končno začel. Za Ovsenkom so se pognali njegov klubski kolega pa krkaša Štangelj in Baloh ter Estonec Lauk, ki tekmuje za Celje. Ko sta kmalu za tem Avstrijec in Baloh zaostala, so bila prva tri mesta, seveda še ne po vrsti, znana. Takrat so odstopili ostali favoriti: lanski zmagovalec Papež, Ugrenovič in še prej Hvastija.

Predzadnji krog sta se Štangelj in Lauk približala Ovseniku že na 50 sekund ter ga na polovici zadnjega kroga tudi ujela. Za šprint je po 160-ih kilometrih razgibane proge, polne ovinkov, nekje tudi zelo slabe in ozke ceste, največ moči ostalo našemu Gorazdu Štanglju. Drugi je bil celjski Andreas Lauk in tretji Avstrijec Thomas Ovsenk. Slednjemu se je zgodila tudi neprijetnost, ko je na progi naletel na nastavljen organizatorjev avtomobil, zaradi česar je izgubil nekaj sekund, verjetno pa ne odločilnih.

Odlično so skozi cilj pripeljali tudi ostali krkaši: 4. Bogdan Fink, 7. Marko Baloh, 8. Andrej Gimpelj, 10. Gregor Puš, 11. Boštjan Mervar. Dobro se je odrezal tudi Uroš Murn, ki je osvojil tri leteče cilje, kasneje pa sta se v ovinku zapletla z Rogovim kolesarjem Petkom, padla, vendar sta dirko kljub temu nadaljevala. Manj sreče je imel eden od favoritov, Brane Ugrenovič, za katerega se je dirka končala zaradi težav s sedežem. V kategoriji mladincev, ki so vozili pred člani, je pri mlajših zmagal Novomeščan Miha Mecele, pri starejših pa je bil najboljši krkaš Robert Gašperin peti. Naslednji dan, v ponedeljek, sta novomeška mladinca Gašperin in Martin Derganc, ki si je poškodbe z državnega prvenstva že pozdravil, odpotovala na etapno dirko Giro di Lugniana v Italijo.

JERCA BOŽIČ

• Velika nagarada Roga je bila zadnja slovenska dirka letošnje sezone. V točkovanju za Pokal Slovenije kakor tudi za Zlato Rogovo kolo je zmagal Sandi Papež. Ekipni pokal Slovenije so osvojili kolesarji novomeške Krke.

"TAKO ČUDNE DIRKE PA ŠE NE!" so bile besede Gorazda Štanglja, namenjene obračunavanju med Rogom in Krko. Naš šampion je z zmagovalne stopnice s šampanjcem poškropil Ljubljančane, ki so očitno pokazali nezadovoljstvo nad novomeško zmago. (Foto: Jerca Božič)

OSNOVNA ŠOLA METLIKA
Šolska ulica 7

razpisuje

prosto delovno mesto hišnika — vzdrževalca — operaterja za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Razpisni pogoji
— IV. stopnja strokovne izobrazbe elektro, kovinarske ali sorodne usmeritve
— 3 leta delovnih izkušenj
— poznavanje dela z aparaturami — kino in ozvočenje

Delo se dopolnjuje v SŠTU in Ljudski knjižnici Metlika.

Prijave z dokazili nam pošljite v 8 dneh po objavi. O izbiri boste pisno obveščeni.

35 Priloga
Novo mesto, 8. septembra 1994

Prva oskrbnica doma pri Gospodični

Ivaneževa Ančka s Trške gore skrbno hrani eno prvih in zelo redkih številk Dolenjskega lista. Gre za 21. številko iz leta 1951, prvega leta izhajanja našega časopisa. Več kot 40 let je ta izvod ohranila zaradi članka Na Gorjance, na Gorjance, ki ga je napisal Bonov Jože, in v njem piše o novem planinskem domu Vinka Paderšiča pri Gospodični, ob tem pa tudi o Ančki in njenem možu Francu. Ta dva Gabrčana sta bila namreč prva oskrbnika tega planinskega doma.

Novomeški planinci so leta 1931 izredno lepo uredili studenec Gospodična, veleposestnik Šiška pa jim je odstopil leseno kočo nad studencem, kjer so uredili planinsko zavetišče. Seveda je bila ta lesena baraka neoskrbovana, imela pa je "štedilno ognjišče, v ta namen kupljeno in postavljeno, in zasilno skupno ležišče za 20 oseb", kot je takratni predsednik Planinskega društva Novo mesto Ferdinand Seidl zapisal v poročilu za leto 1931. Med vojno je bila koča požgana, po vojni pa so na mestu, kjer je stala, postavili planinski dom Vinka Paderšiča. "Otvoritev tega doma je bila 18. septembra 1949. leta," se spominja Ančka, ki je znana po svojem izvrstnem spominu in še posebej po tem, da si natančno zapomni datume raznih dogodkov. "Najprej ni bil nihče stalno gori; če so se napovedali kakšni planinci ali izletniki, je šel gor Medletov Francelj-Kobe z Jugorja. Čez zimo pa je bila koča zaprta."

Ivaneževa sta takrat kot kolonista živela pri Šentilju na Štajerskem. Gabrčani pa so Franca pregovorili, da se je vrnil domov in prevzel planinski dom pri Gospodični. "Gor sva prišla 2. aprila 1950 in ostala do 2. maja 1952," pravi natančna Ančka, sedaj že dolgo vdova, ki od leta 1956 živi na Trški gori. "Oskrbnik je bil mož, njemu so tudi tekla leta, meni pa ne, čeprav sem se tam še kako nagarala. Kolikokrat sem šla zjutraj s praznim nahrbtnikom v mesto, s polnim pa popoldne nazaj, da sem imela kaj za v lonec, pa ne za naju, ampak za izletnike, ki so hodili iz mesta. Takrat se je na Gorjance hodilo samo peš, in koliko jih je prišlo! Še potem, ko sva po dveh letih že odšla z Gospodične, me je Matko, po domače Fičetov Jože, nagovarjal, da bi šla spet nazaj. Pa tega nisem mogla niti slišati. Oni so se hodili gor unterhol-tat, jaz sem pa rukzake nosila! Me ne bi več spravili gor, za nič na svetu..."

Seveda takrat do Gospodične ni bilo ceste, dalo se je priti le peš, cepedrajcug, kot pravi šegava Ančka; ni bilo elektrike, vsega skupaj so imeli dve petrolejki; vso vodo je Ančka znosila iz studenca. "Ni čudno, če mi danes malo narobe hodi med pleči." Tako takrat ni bilo na Gospodični ne ceste, ne elektrike, ne vodovoda, pošta je pa delala. "Pošta, telefon in telegraf je bil naš kuža Reksi. Na vrat smo mu navezali listek s sporočilom in ga je odnesel k Ivaneževim v Gabrje, tam so sporočili svoje in je brž prišel nazaj. Ko je imel listek, ni nikoli nikamor skrenil. Jokala sem, ko ga je bilo treba zaradi starosti ustreliti..."

Pa še nečesa se Ančka z veseljem spominja z Gospodične - krušne peči, ki je danes ni več, saj so jo ob prenovitvi doma po nepotrebnem porušili. "Kako je tista peč znala kruh speči! Moka je bila takrat črna, groba, kvasa se ni dobilo, kruh je bil pa tako dober. Pa tudi ljudje, ki so prihajali na Gorjance, niso bili nič izbirčni. Priboljškov ni bilo, meso je bilo na karte, tako da ga za golaž ni bilo, kvečjemu za kakšen ajmoht. Pa črn kruh in črni makaroni, mleko in žganci, pa tisto, kar sem pridelala na njivici pri koči. Takrat je bilo še tako, da so si smeli planinci tudi sami kuhati v kuhinji. Ampak ljudje res niso bili izbirčni."

Planinski dom pri Gospodični je bil odprt poleti in pozimi. "Poletni čas je bilo največ ljudi, prihajali so iz mesta, še posebej ob sobotah in nedeljah. Na skupnih ležiščih je bilo prostora za 10 ljudi, če so se imeli bolj radi, in še dve dvoposteljni sobi smo imeli, pa midva z možem sva imela eno sobo, to je bilo vse. Iz mesta je pogosto prihajala Kosova Malči s svojimi tremi otroki; bila je zelo dobra ženkska, ki mi je tudi veliko pomagala pri delu in kuhi. Pa Krampeljnov Francelj je večkrat prišel in Lavrič iz banke, pa Moretti, Vindišarjev Jozo, Dolenčev Luka, Lapajnetov Marjan, Simičev Miran, Bergerjev Rudi. Šončev Marjan pa Miro Thorževski, vsi Ivanetičevi in še številni drugi meščani.

Planinski dom pri Gospodični, kakršen je bil takrat, ko je bila oskrbnica Ivaneževa Ančka.

Pozimi je prof. Glonar pripeljal mladince na smučanje. Kar naprej je bilo živo," pripoveduje Ančka, ki pravi, da bi študirala zgodovino in zemljepis, če bi imela take možnosti, kot jih ima današnja mladina. "Zemljepis in zgodovina me še danes bolj pritegneta kot motika," se nasmeje.

Danes se Ančka rada spominja tistih časov, ker je bila takrat pač mlada. Bili pa so težki. "Ko sem hodila po nakupih in opravkih v mesto, podgorske ženske pa so nosile v mesto na trg, smo bile kar v nevarnosti. V hostah so se klatili neki skrivači, ki so ženske pričakali, ko so nesle na trg, in jim pobirali hrano, nazaj grede pa denar. Ko je prišel moj čas, je bilo več kot pol metra snega. Sama sem se odpravila z Gospodične v Gabrje, tam pa me je sosed odpeljal s sanmi v porodnišnico. Res, ne bi hotela še enkrat vsega tega preživeti..."

Ko sta Ivaneževa odšla z Gorjancev, je postala oskrbnica neka obilna ženska z Gorenjskega. "Imela je 115 kil, a je bila kljub teži hudo urna," se spominja Ančka. Se je pa nekoč sporekla s Hudoklinovim Nackom, ki je gospodaril pri Miklavžu. Meščani so radi hodili k šegavemu, dobrovoljnemu in zabavnemu Nacku, to pa novi oskrbnici pri Gospodični ni bilo prav in je Nacka jezljivo napadla, češ da ji prevzema goste. Nacek jo je nekaj časa poslušal, potem pa je obilni ženski v svojem šentjernejskem narečju mirno odbrusil: "Kaj se pa jezite? Kaj ne veste, da od jeze rit raste?!" Za to Gorenjko je dom pri Gospodični prevzela Boltesova Francka iz Gabrja, ki se je potem poročila s Hudoklinovim Romanom z Miklavža.

Kasneje, ko so že živeli na Trški gori, je šla Ančka še enkrat peš na Gorjance, k Miklavžu po moževo frajtonarico, ki jo je preuredil Nacek Hudoklin. "Mož, že bolan, si je tudi zelo želel, da bi šel še enkrat na Gorjance. Tri tedne pred smrtjo leta 1979 se mu je želja izpolnila. Sin nas je peljal z avtom; to je bilo menda edinkrat, da sva se na Gorjance peljala. Šli smo čez Vahto do Gospodične in nazaj mimo Krvavega kamna v Gabrje. Jaz pa sem bila nazadnje pri Gospodični pred tremi leti. Vnuki so seveda takoj tekli k studencu, pa sem šla še jaz pogledat, od kod sem toliko vode znosila. Pa ni bilo nič lepo. Ko smo bili mi gor, sta se hodila dol v korito skupaj napajat naša krava in prašič. Skrbela sem, da je bilo okoli studenca zmeraj lepo pospravljeno, takrat je bilo pa tako, kot bi se res tam napajali sami prašiči, vse stacano, blatno, grdo. Slišim, da bodo sedaj preuredili studenec. Le naj, da bo spet lepo, da bo človek z veseljem šel h Gospodični..."

ANDREJ BARTELJ

pogovor z dragom košmrljem, znancem s tv ekranov

Novinarsko svobodo pridobiš z znanjem in svojo vestjo

Težko bi našli Slovenca srednjih let, ki se ne bi živo spominjal lika in klene besede zunanjepolitičnega komentatorja Draga Košmrlja, ki je delal sprva na radiu in pozneje, nekako do leta 1974, na TV Ljubljana. Njegova življenjska pot je labirint vzponov in padcev; ostal pa je klen domoljub in v potoško okolje vraščena korenina. Težko bi mu prisodili 83 let, še zlasti je živa njegova prožna beseda.

V vročih avgustovskih dneh smo ga obiskali v njegovem vikendu, ki si ga je postavil na ruševinah rojstne hiše v zaselku Bela Voda v Loškem potoku. Tu, pravi, da je doma, čeprav je pretežni del aktivne življenjske poti preživel v tujini.

Bistremu dečku, ki je odraščal v velikem pomanjkanju, (očeta mu je pobrala že prva svetovna vojna) so nekateri vaški veljaki, še posebno pa znani šolski upravitelj Vigele, omogočili študij. Postal je učitelj, čeprav so ga nekateri namenili za duhovnika. Okolje, v katerem je odraščal in se vanj vračal v študentskih letih, še bolj pa revščina, ki je bila v njegovi in v mnogih drugih družinah, sta bila vzrok, da se je pridružil naprednim gibanjem. Po končanem študiju ni bilo službe zanj. Tudi kot diplomant visoke šole je komaj dobil kako delovno mesto v odročnih krajih. Takratne oblasti so vedele za njegovo, lahko bi rekli, komunistično usmeritev in se jim je tak zdel nevaren. V letu 1937 se je vsa njegova družina odselila v okolico Sodražice. Drago se ni več vračal med svoje "bejlaudarje". Njegovo rojstno vas so Italijani leta 1942 požgali in zravnali z zemljo. Takrat je že bil v taborišču Gonars, po razpadu fašizma pa se je priključil primorskim partizanom in je vojno končal kot komisar Bazoviške brigade.

Iz njega kar vro spomini. Težko bi zapisali vse besede in misli, v katerih skuša vsak dogodek razčleniti na način, s katerim je nekoč pritegoval tisoče pred tv ekrane.

- **Po končani drugi svetovni vojni ste odšli v Albanijo. Kaj je bil glavni vzrok?**

"Tega res nisem pričakoval. To so bili časi, ko so te nekam delegirali. Takrat je albanska vlada zaprosila Jugoslavijo, da jim pošlje nekaj profesorjev srbohrvatskega jezika, saj so se takratni dijaki uprli učenju italijanskega jezika. Prosili pa so samo za slovenske in hrvaške predavatelje, saj Srbov niso marali. Ko sem prišel v Tirano, sem si izbral mestece Girokaster na jugu Albanije, kjer živi pretežno grška manjšina, ki me je zelo zanimala. Sprejet sem bil zelo prisrčno, postal sem velik prijatelj s profesorji in dijaki. Postal sem celo član mestnega odbora. Prav tistega leta, torej 1946, se je v tem delu Albanije pojavila množica kobilic. Sredstev za uničevanje niso poznali. Predlagal sem jim, naj bi roje kobilic polili z nafto in zažgali. Moram reči, da se je poizkus posrečil, sam pa sem po vsej Albaniji postal znana osebnost.

Dijakom sem mnogo govoril o Sloveniji. Posledice tega so bile, da je nekaj študentov odšlo na univerzo v Ljubljano, vendar je niso nikoli končali, ker se je tedaj začela znana informbirojevska gonja. Komaj sem se vrnil v Beograd, sem že dobil mesto kulturnega atašeja v Tirani. Vodstvo Albanije je moje delo v Girokastru ocenilo kot zelo dobro. Leta 1947 sem tja odšel z vso družino. Takoj sem zasnoval zelo široko kulturno sodelovanje, še zlasti s Slovenijo. Iz Slovenije je prihajalo vse več strokovnjakov za razna področja, med njimi tudi Bojan Adamič, ki je ustanovil prvi orkester Radia Tirana. Ustanovili smo tudi jugoslovansko knjigarno. Začelo se je zelo lepo, končalo pa dokaj klavrno. Vse je prekinila resolucija Informbiroja. Takrat so Albanci sodili notranjemu ministru Kočizu in sem bil nehote tudi sam vpleten v proces. Obtožen je bil za jugofila in nasprotnika Rusije. Že med procesom sem zaprosil za odpoklic in se tako izognil najhujšemu."

- **Po vrnitvi ste postali visok funkcionar v zunanjem ministrstvu?**

Drago Košmrlj

"Tako je. Postavljen sem bil za pomočnika načelnika za vzhodno Evropo. V tistem službovanju se je moja politična kariera končala. Obsodili so me za slovenskega nacionalista, češ da sem že v Albaniji govoril, da v Jugoslaviji ne obstoja narodna enakopravnost. Menda sem nekaj podobnega nekje res izjavil. Dobil sem partijski ukor pred izključitvijo in moral sem zapustiti zunanje ministrstvo. Vse bolj sem si želel vrniti v Slovenijo, vendar so me imenovali za glavnega urednika takrat osnovanega Radia Jugoslavija, ki je imel namen razkrinkavati informbirojevsko in nasploh sovjetsko politiko."

- **Leta 1958 pa ste bili že v Ljubljani. Kako vam je to uspelo?**

"Ko je prišlo do zbližanja Hruščov-Tito, je tudi ta postaja nehala delovati in nisem bil več potreben. Takrat sem postal dopisnik RTV Ljubljana. Takrat sem predlagal tedanjemu direktorju radia Francetu Perovšku, da me premestijo v Ljubljano. Ponudili so mi mesto urednika Veselega večera in mi dali celo stanovanje. Izkušenj s takim delom seveda nisem imel, toda za ceno, da se vendarle vrnem v domače kraje, sem to mesto prevzel, a le za kratek čas, in se lotil zunanje politike."

- **Kakšna je bila takrat svoboda misli?**

"Prvič je treba vedeti, da si mora svobodo novinar komentator pridobiti. Pridobi pa si jo lahko na dva načina: da veliko ve in da zna to, kar ve, v sprejemljivi obliki in po svoji vesti komentirati. Znan je primer zasedbe Češko-slovaške leta 1968. Spominjam se, da sem tedaj predlagal direktorju, da komentiram dogodke, kar mi je dovolil. Imel nisem nobenih napotkov oblasti, ki se še cel teden po dogodkih ni opredelila. Mi smo pri radiu vzpostavili s Češko vse možne vezi, legalne in ilegalne. V Ljubljani smo poiskali ljudi, ki so sproti prevajali vesti. Takrat smo komentirali vesti in dogodke čisto po lastni vesti. Dejal sem šefom, naj me oni ne udarijo po glavi prvi, pač pa naj o tem odločajo drugi. Mislim, da sem tedaj dosegel vrhunec svoje kariere, saj so se vsi moji komentarji izkazali za pravilne. Celo od Hrvatov sem dobil pohvalo. Na to delo sem še sedaj ponosen. Nikjer nisem govoril, da je to boj med državama, pač pa boj za narodovo enakopravnost, obstoj in pravico do svoje samoodločbe, in prav tu je bila skrita misel, da so tudi v Jugoslaviji narodi, ki morajo odločati sami o sebi."

- **Kar naenkrat pa upokojitev. Zakaj?**

"Od zunaj je izgledalo vse lepo, na znotraj pa se je marsikaj kuhalo. Brez pojasnila so mi odvzeli uredniško mesto. Prepovedane so mi bile nekatere oddaje. Bilo je mnogo nizkih udarcev. To vse se je dogajalo nekako leta 1973 ali 1974."

- **Kako gledate sedanje novinarstvo?**

"Ni ga mogoče kar enostavno črno-belo oceniti, rekel bi, da je danes mnogo bolj zapleteno kot v mojih časih. Menim, da je danes čas, ko nekateri skušajo po tej poti priti v vrhove odločanja, da govore proti svojemu prepričanju in da ni osebne poštenosti. Poznam ljudi, ki so se vdinjali strankam izključno zaradi lastne koristi in povzpetnosti. Čudijo me zlasti nekateri novinarji, ki jih dobro poznam, da se, če je potrebno, obrnejo po vetru."

- **Se počutite Potočan? Pišete morda spomine?**

"Seveda. Dlje sem bil, bolj sem mislil na rodno vas. Značilno je, da sem v svojih komentarjih vedno poskušal povedati tako, kot sem v mladosti slišal svoje sovaščane. Vesel sem, da sem se lahko vrnil v rodno Belo Vodo. Priznati pa moram, da sem s težkim srcem zapuščal novinarsko delo. Moja vas je, kakor ves Loški potok, z redkimi izjemami težko živela. Gozd, furmani, sekira in žulji! Ta zaselek je trpel še posebej med vojno: množični italijanski poboji, mučenja; zažgali so vso vas do zadnje staje in nikoli več ni mogla stati na lastnih nogah. Mladine ni in od nekdaj cvetočih družin ni ostalo skoraj nič.

Pišem spomine, ki bodo, če sploh bodo kdaj, objavljeni po moji smrti. Pišem svojo in zgodovino te vasi. Vse mislim postaviti na svoje mesto, kakor menim, da je prav. Vse skupaj pa naj bi bilo namenjeno spominu na mojo mamo. Sama je vzdrževala družino, spoštujem pa predvsem to, da ni nikoli sprejemala vbogajme, pač pa je vsako skodelico kislega mleka odslužila s svojimi žuljavimi rokami. Na to sem ponosen!"

ALBIN KOŠMERL

mogočen grad v orešju kljubuje času

Bizeljska pravljica o vinu in kozah

Več stvari je, ki popotnika pritegnejo na Bizeljsko. Mednje vsekakor sodi grad v Orešju, ki se, čeprav prepuščen zobu časa, še vedno mogočno dviga na strmem hribu sredi bizeljskih goric. Ne živi usode, kakršno bi si zaslužil, a vendar je preživel in še čaka boljših časov. V okrilju njegovih debelih zidov delajo za jutri tudi Klakočarjevi. Že več kot 20 let so tam. Stavbe sicer ne morejo obnoviti, zato pa ji dajejo življenje.

Nekateri zapisi zatrjujejo, da je bila na mestu sedanjega bizeljskega gradu graščina že leta 963, ko je imel tamkajšnjo zemljo v lasti pilštanjski grof Engelbert. Obstoječa renesančna stavba je iz 16. stoletja. Grad je tesno povezan z nastankom krajevnega imena Bizeljsko. Njegovi lastniki so namreč v okolici naseljevali oborožene hlapce in po njihovi vasi Wiesell ali Bizelj se je začelo imenovati širše območje.

Poleg hlapcev so se tod naseljevali tudi nemški obrtniki, od katerih so Bizeljanci podedovali številne nemške priimke. Leta 1456 je grad prišel v roke nemškega cesarja, dobro je kljuboval obleganju Turkov, ni pa se mogel ubraniti upornih kmetov, ki so ga zavzeli dvakrat. V Napoleonovih časih so se v gradu naselili Francozi, in ker je nekatere med njimi zamikalo, da bi tu ostali, se je med bizeljsko kri pomešalo še nekaj francoske.

Med zadnjo vojna sta bila lastnika gradu baronica Kristina in njen mož Nikolaj plemeniti Maasburg. Čeprav sta bila oba usmerjena proti Hitlerju, je po vojni grad s posestvom postal ljudska last. In to dobesedno. Pravijo, da je bil še do leta 1949 opremljen, nato pa so počasi začeli odnašati. Vplivnejši pomembnejše stvari, preprosti ljudje manj vredne.

Potomci družine Maasburgov danes živijo v Nemčiji in Italiji in so dali vlogo za vrnitev gradu in posestva. Na bizeljskem gradu, ki ga večkrat obiščejo, so izrazili svoje pomisleke o tem, da bi mogli stavbo vzdrževati.

Kako je danes na gradu?

Že več kot dve desetletji živi za grajskimi zidovi družina Klakočar. Prav nič po gosposko, zato pa povsem grajsko. Šarlota in Jože Klakočar sta se odločila, da končata z mestnim življenjem v Ljubljani, ko sta po očetu podedovala 3 ha zemlje v Orešju. Skupaj s triinpolletnim Bojanom sta se preselila v Jožetov rojstni kraj (Šarlota je Prekmurka) in začela novo življenje na bizeljskem gradu. Tam se jima je rodila še Alenka, zdaj študentka prava, in precej pozneje še Jože in Šarlota.

Danes se trdega dela, ko sta z možem tako rekoč morala priskrbeti vse od žlice naprej, spominja samo še Šarlota. Oče se je namreč v prometni nesreči smrtno ponesrečil. Težko je bilo, a preživeli so in si opomogli, saj jih je vodila misel najstarejšega sina Bojana: "Mami, mi bomo delali, kakor je oče začrtal."

Klakočarjevi imajo danes 3 ha vinograda in še 12 ha veliko posestvo na sosednjem hribu, ki so ga podedovali od tašče v zameno za oskrbo. Zasadili so laški in renski rizling, šipon, kerner, muškat otonel, kraljevino, žametno črnino in frankinjo. "Danes vsi prisegajo na šardone in sovinjon, mi pa želimo iz omenjenih sort, ki veljajo za manj kakovostne, pridelati vrhunska vina," nam razkrije Bojan in mama Šarlota doda: "Malo nalagamo in grozdje porežemo, tako da ostaneta na mladici največ dva grozda."

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

Klakočarjevi so žametko pustili na slami vse do 2. julija, ko so priredili slovesno prešanje. Iz plesnivega in posušenega grozdja so stisnili 70 litrov mošta, ki zdaj vre in se čisti v lesenem sodčku na posebnem častnem mestu v grajski kleti. "Čez dve leti, takrat ga bo zaradi čiščenja še malo manj, ga bomo napolnili v stekleničke po 2 decilitra, ki jih bo izdelala Steklarna Kozje," razlaga Šarlota.

Pridelujejo sortna vina. Kakovostno vino bizeljčan sestavljata rumeni plavec in laški rizling. V grajski kleti so donegovali tudi dve pozni trgatvi - laški rizling in rumeni plavec. Na slednjega so še posebej ponosni, saj v Sloveniji še nihče ni pridelal pozne trgatve iz te sorte.

Slamno vino in koze

Kar precej drznosti in znanja je Bojan moral zbrati, ko se je odločal, da bo pridelal slamno vino. 600 kilogramov žametne črnine je po trgatvi sredi oktobra shranil na slami. Grozdje je takrat imelo 75 Oechslejevih stopinj in ob prešanju 145. Zakon zahteva ob prešanju najmanj 124 stopinj sladkorja, poleg tega pa mora grozdje na slami ležati ali viseti na odrezanih šparonih najmanj tri mesece.

V grajski kleti je poleg posebnega sodčka s slamnim vinom še precej drugih sodov z domačim vinom. Na drugi strani razsežne kleti so velike klopi in mize iz grobega lesa. Tjakaj se hodi hladit in okrepčat marsikateri naključni ali pa napovedani gost bizeljskega gradu. Klakočarjevi vsakega sprejmejo, mu razkažejo grad in mu povedo vse, kar vedo o njem. Obiskovalcem ponudijo domače vino, narezek z domačo salamo, slanino in kozjim sirom ter doma pečen kruh. Tako počasi raste pravi kmečki turizem, ki sicer še ni uradno

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

"Nekateri me težko sprejemajo za vinogradnika, tako mlad sem in nič še nimam rdečih žilic po nosu. Pa tile dolgi lasje..." se pošali Bojan, ko natoči vina.

požegnan, vendar pa omogoča, da prodajo tisto, kar pridelajo doma.

V življenju družine Klakočar je od lanskega leta vsaj še eno novo poglavje. Ker nikakor niso mogli obdelovati zelo strme domačije, se je Bojan spomnil, da bi tja naselili koze, ki bi popasle travo. Najprej so naselili 20 živali, zdaj jih imajo okoli 40. Z žico bodo ogradili 9 ha zemlje in ob nekdanji domačiji zgradili hlev, da bodo živali imele kje prezimiti. Bojan vsako jutro in vsak večer odide na 2 km oddaljeno domačijo in vsakič po uro in pol porabi za dojenje. Pozimi je vse skupaj še težje, ker je treba do domačije peš, in to večkrat na dan, še posebej v času, ko koze kotijo mladiče. Kozličke prodajajo, od 20 odraslih koz pa namolzejo vsak dan okrog 30 litrov mleka, ki ga predelajo v kozji sir. Največ ga prodajo kmečkemu turizmu v okolici Ljubljane, pa tudi obiskovalci grada ga radi poskusijo.

Danes v gradu skorajda ni opreme, še vedno pa so v kapeli ohranjeni leseni oltarji, a tudi na njih manjka nekaj kipcev in slik.

Daleč od pravljice

Pozimi, ko zabrije okoli vogalov veter in ko začne naletavati sneg, se grajski prostori težko segrejejo. Zato pa se "graščaki" dobro ogrejejo na podstrešju, od koder morajo ob vsakem nametu zmetati cele kupe snega. Klakočarjevi niso lastniki gradu in niso graščaki, imajo pa grad za svoj edini dom. Zanj skrbijo, kolikor morejo, in vsakega obiskovalca sprejmejo, kar se da prijazno. To se jim že obrestuje, saj jih gosti ohranijo v dobrem spominu in se vedno znova vračajo nazaj. Družini je to svojevrstna garancija, da se bo znašla tudi, ko bo nekoč morala zapustiti graščino.

"Kupili smo zemljo v bližini gradu, tu imamo svoj vinograd in nedaleč stran še domačijo. Resda mnogim začudenim pogledom navkljub zdaj gradimo hlev, a ko nam bo ta začel vračati naložbo, si bomo zgradili še nov dom," pravijo Klakočarjevi. Pri tem ne skrivajo želje, da bi nekoč imeli pravi kmečki turizem. V gradu ali njegovi okolici. Trdno so namreč prepričani, da bo Bizeljsko z gradom ostalo zanimivo za popotnike.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

naše korenine

S harmoniko čez lužo in nazaj

Čisto navaden delavnik je, a pri Pečavarjevih v balokranjski Nestoplji vasi je praznik. Tisoče kilometrov je med domoma bratov Martina in Stanka, zdaj pa sta se spet sešla. Za kratek čas sicer, a njuno srečanje ni zato nič manj veselo. Kako bi tudi ne bilo, ko pa imata oba pri roki inštrumenta, ki jima pomagata, da se veselje razlije daleč preko belokranjskih steljnikov. V bratovih rokah prepevata harmoniki. V Pečavarjevem rodu je bilo vedno tako: klicala jih je domača gruda, jih privlačila glasba in mamila daljna tujina. Pri enih je zmagalo eno, pri drugih drugo. Brata Martin in Stanko sta pravi primer za to. Prvi živi na domači kmetiji v Nestoplji vasi, se ukvarja s poljedelstvom, vinogradništvom, živinorejo, čebelarstvom in lovstvom, drugi se je izučil za ključavničarja, delal v tovarnah doma, potem dolga leta v Nemčiji in naposled pristal v sončni Kaliforniji, kjer živi z družino še danes. A harmoniko rada raztegujeta oba že od mladih nog. Martinova še danes daje takt semiškim folkloristom, Stankova pa obuja spomine na domače kraje med slovenskimi rojaki v San Franciscu. Ponosno pokaže tudi sliko, objavljeno v njihovem glasilu, na kateri družno raztegujeta vsak svoj meh: on in slovenski zunanji minister Lojze Peterle, ko je bil lani na obisku v Ameriki. Toda pojdimo po vrsti in poglejmo, kako se je vse skupaj začelo.

Na kmetiji v Nestoplji vasi živi Pečavarjev rod že najmanj dvesto let. Obilja ni bilo nikoli, kajti vsakdanji kruh je bilo treba pridelovati s trdim delom in skrbnim gospodarjenjem. Ko se je ob koncu prejšnjega stoletja ponudila priložnost, da bi le lažje in hitreje prišli do zaslužka, so jo izkoristili številni Belokranjci. Seveda je bilo treba tudi veliko žrtvovati: pustiti družino in domače kraje in poskusiti srečo daleč v tujini, onkraj velike luže. Tudi Pečavarjevega Matijo, Martinovega in Stankovega deda, je premamilo. Doma je pustil mlado ženo in sončne belokranjske livade in se skušal dokopati do sreče v temi Kalifornijskih rudnikov. Enkrat se je vrnil, toliko da je pozdravil ženo in tri otroke ter prinesel nekaj denarja. To je bilo leta 1908. Takrat so ga domači zadnjič videli. Rudniška vlaga in mrak sta premagala sonca vajenega Belokranjca. Matijo je rudnik uničil, a žeja po daljnem svetu je med Pečaverji ostala. Tlela je v njegovih otrocih Martinu, Matiji in Mariji. Martina so korenine obdržale, Matija in Marija pa sta šla po očetovih stopinjah. Vodila ju je tja čez in tam sta ostala. Sedaj živita v Kanadi. To je bila druga generacija Pečaverjev, ki je prečkala ocean.

FOTO: T. JAKŠE

Ko se srečata Pečaverjeva brata Martin in Stane iz Nestoplje vasi, je veselo

Za tretjo generacijo - Toneta, Anico, Martina in Stanka - se je njihov oče Martin obupno prizadeval, da bi jo navezal na domačo zemljo. Uspel je polovično: Anica se je poročila v sosednjo vas Mladico, sin Martin pa je ostal doma na kmetiji. Drugače pa je šlo z najstarejšim sinom Tonetom, ki ga je Martin namenil v šole, in najmlajšim sinom Stanetom, ki ga je dal v uk za ključavničarja. Toneta je ujela vojna, še predno je dokončal šolanje. Šel je s partizani, bil v nemškem ujetništvu in se na koncu znašel, kje drugje kot v Ameriki. Najmlajši sin Stanko se je izučil za ključavničarja, bil nekaj časa tukaj zaposlen, potem pa je emigriral v Stuttgart, kjer se je poročil z Marico, ki je naše gore list. Z njo in hčerko Sonjo se je prelil v Ameriko. Tam se je rodil še sin Stanko. Sonja je sedaj že pri kruhu, Stanko še študira. Kdo ve, če se zavedata tega, da sta pravzaprav že četrta genaracija Pečavarjev v Ameriki?

Njuna starša sta začela od začetka, tako rekoč z dna. Dragocena je bila pomoč, ki so jima jo nudili slovenski rojaki, da sta se postavila na noge, največ pa jima je pomagala njuna pridnost in volja do dela. Stane je nadaljeval s tistim, kar se je naučil doma in v Nemčiji. Varil je pri različnih firmah, tudi pri vesoljski družbi NASA in na nekaterih največjih ameriških letalonosilkah, Marica pa ima doma privatni otroški vrtec. Ni se jima treba več toliko naprezati, kajti sadove svojega truda sta pametno naložila in že prinašajo dohodek. Stanko hvali ameriško družbo, svobodno podjetništvo in možnost za uspeh, a pri tem ni nekritičen. Videl je nemško skrb za človeka, ko je bolan ali poškodovan, in meni, da je posameznik v Ameriki le preveč prepuščen sam sebi in svojcem.

No, za nekatere težave ima zdravilo tudi Stane. To so njegove harmonike, na katerih ubira domače melodije in z njimi popestuje domotožje svojih rojakov. Igral jim je v Nemčiji, igra jim v Ameriki. Kar tri harmonike so bile med prtljago, ko je prišel tja čez in prepevale so že na neštetih srečanjih in zabavah. Z leti pa je postal njihov lastnik bolj zahteven. Začel se je ozirati okoli, kakšne harmonike imajo drugi rojaki, ki so jih prinesli s sabo iz stare domovine. Videl je nekaj zares starih in zanimivih primerkov. Žičica mu ni dala miru, pa jih je začel kopovati in menjavati. Tako je prišel tudi do primerka, ki pa mu kot harmonikar ni kos: drugačne prijeme imajo in zvenijo kot orgle. Domneva, da morajo biti to stare harmonike, kakršne je svoj čas slišal pri starih muzikantih v Beli krajini. Zato jih je prinesel s sabo in jih bo pustil v Nestoplji vasi pri bratu Martinu, ki jih je že nekoliko "udomačil". Stanko pravi, da jih je pripravljen prepustiti v dobre roke. Tak je pač moderni svet: harmonike potujejo sem ter tja preko oceanov, le rok in src je bolj malo, ki bi znale nanje zaigrati.

TONE JAKŠE

SKB BANKA D.D.

SODOBNO BREZGOTOVINSKO POSLOVANJE

Tudi pri nas se vse bolj uveljavlja navada, da imamo svoje zdravnike, zavarovalne agente, trgovce in tudi svojo banko. Moja banka rečemo le tisti banki, preko katere prejemamo plačo ali pokojnino. Vedno več ljudi, ki svoje plače, pokojnine ali druga denarna sredstva prejemajo na tekoče račune SKB banke, dokazuje, da je brezgotovinsko poslovanje s čeki zelo razširjeno in da so si vsi ti za svojo banko izbrali SKB banko.

Tekoči računi pri SKB banki

Tekoči račun, na katerega bo dobival redne mesečne prilive pri SKB banki, lahko odpre vsak redno zaposlen občan, upokojenci, občani s pogodbeno ali honorarno dejavnostjo ter obrtniki. Tekoči račun lahko odprejo tudi tujci, ki imajo stalno prebivališče in zaposlitev v Sloveniji, ter osebe, stare vsaj 16 let, z redno zaposlitvijo in osebno izkaznico.

Možnost pridobitve limita

Že po prvem prilivu na tekoči račun lahko SKB banka imetniku tekočega računa odobri limit v višini priliva, in sicer za dobo šestih mesecev. Imetnik kartice Eurocard Mastercard SKB banke lahko dobi izreden limit za dobo 12 mesecev, in sicer v višini dvakratne mesečne plače.

Enostavno poslovanje s čeki SKB banke

Za marsikaterega od obilice vsakodnevnih opravkov si želimo, da bi bil enostavnejši, manj zamuden in zapleten. Poslovanje s čeki SKB banke pa je sila enostavno. Za plačilo blaga ali storitev zadostuje le izpolnjen in podpisan ček ter čekovna kartica, s katero dokazujemo identiteto podpisnika čeka. Z brezplačno uporabo Bankotela imetniki tekočega računa lahko vsak dan dobijo informacije o stanju na svojem računu. Z bančno kartico, s katero dokazujemo svojo identiteto pri plačevanju s čeki, pa je tudi mogoče dvigovati gotovino na bančnih P avtomatih.

Ugodne obrestne mere

Sredstva na tekočem računu so dobro obrestovana. Trenutno je obrestna mera 80 odstotkov rasti cen na drobno v Sloveniji.

Imetniki tekočih računov SKB banke lahko pridobijo tudi

Zlati ček, s katerim je možno poravnati kupnine in plačevati različne storitve do zneska 100.000 SIT. Imetniki tekočih računov pa prav tako lahko pri SKB banki pridobijo najugodnejše dolgoročne in kratkoročne kredite.

Podrobnejše informacije dobite v vseh enotah PE Novo mesto, PE Kočevje ali na Zelenem telefonu št. 080-15-15.

NAGRADI V ČRNOMELJ IN METLIKO

Žreb je med reševalci 33. nagradne križanke izbral **IVANO PEČNIK iz Črnomlja** in **MINKO OMERZEL iz Metlike.** Ivani je pripadla denarna, Omerzelovi pa knjižna nagrada. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasnje do 19. septembra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto,** s pripisom **"Križanka 35".** Lahko pa križanko v pisemski ovojnici brez znamke oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva Dolenjskega lista.

REŠITEV 33. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 33. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SKALP, AKI, VOTLILNIK, ORO, TAINE, JAN, ANT, BILAČ, GAMA, BAN, RAE, AS, PARNA, PTT, ILA, ERIK, VEJA, DEM, RETROSPEKTIVA, ESTONEC, OOLIT, STATIKA, RVAČI.

prgišče misli

Pripadati istemu jeziku se pravi v mnogih oziri tudi misliti in reagirati na isti ali podoben način.
E. KARDELJ

Glej, stvari odhajajo, da druge prihajajo in da v vseh svojih spremenljivih delih sestavljajo vesoljstvo.
A. AVGUŠTIN

Človek se neprestano spreminja, toda to se tiče samo njega.
A. BASTOS

Svet, ki je izgubil Kristusa, je lahko podoben samo svetu, ki ga še ni našel. Za ta greh je posebna kazen: povratek v mitologijo.
GILSON

NAGRADNA KRIŽANKA 35

SALOMONOV UGANKAR

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST — ZNAČILNOST OKORNEGA ČLOVEKA — PRIPADNIK SEVERNOAMERIŠKEGA INDIJANSKEGA PLEMENA — OSEBA IZ BIBLIJE — LASTNOST STRASTNEGA ČLOVEKA — TURČIJA — NOTARJEV URAD — PREBIVALEC ILIRIJE — TOVORNE IN JAHALNE ŽIVALI V PUŠČAVI

OKOSTNJAK

INŠPEKCIJA, NADZOR

AMERIŠKI IGRALEC SHARIF — MOŠTVO, EKIPA

POŠKODBA — ŠVEDSKO SMUČARSKO SREDIŠČE / GRŠKI LADJAR

NEZNANEC / MESTO NA BAVARSKEM — FRANCOSKI SOCIOLOG / SREDIŠČE ROMUNSKE MOLDAVIJE

AVTOR: RUDI MURN — PRITOK SAVINJE — HRVAŠKI SKLADATELJ (KRSTO) — KONJSKI TEK / ZGORNJI SKLEP — OTOK V OTOČJU TUJAMOTU — OKONČINA — OGROJE IZ DESK PRI BETONIRANJU

POVEČANJE — NASELJE JUGOVZH. OD LJUBLJANE / GOZDNA RASTLINA

DRUGI PREDSEDNIK ZDA — IZBRANA LEPOTICA / LUDVIK RAVNIK — OVSEC PETER / PLATINA

GLAVNO MESTO UGANDE — DEL KLAVIATURE

LUKA V IZRAELU — BREZREPA DVOŽIVKA ZVONIKEGA GLASU — DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST — DOBA SLUŽBOVANJA

praktični praktični praktični praktični KRIŽ KAŽ

Madeži od sokov in marmelad

Na pragu jeseni smo, s katero prihaja tudi kuhanje marmelad in sadnih sokovov. Ob tem pa so skoraj neizogibni tudi madeži, ki nastanejo zlasti na oblačilih. Vendar se jih je moč dokaj zlahka znebiti, posebno, če jih začnete odstranjevati, ko so še sveži. Madeže od sokov namočite v vroče mleko, zdrgnete z mešanico vodikovega peroksida in 10-odstotnega amoniaka in dobro splahnete. Sveže madeže lahko zdrgnete z limoninim sokom in jih izperete. Madežev na belem perilu pa se lahko znebite s sredstvom za razbarvanje. Madeže od mošta previdno omočite z mešanico štirih delov vode in enega dela amoniaka in izperete s čisto vodo. Če dobite madeže od marmelade, jih z blaga sperite v neslani vodi, v kateri se je kuhal beli fižol, potem pa splaknite s toplo in mrzlo vodo. S preprog madeže od marmelade in madeže, v katerih je sladkor, izperite z mlačni vodo, potem jih pa s čisto usnjeno krpo zdrgnite do suhega.

Jabolčna torta

Pride jesen in zrastejo jabolka, ki so takrat tudi najbolj okusna. Zato predlagamo za sladico, da spečete jabolčno torto. Zanjo potrebujete: 10 dag margarine, 25 dag sladkorja, 25 dag moke, 4 jajca, 1 pecilni prašek, limonino lupinico, vanilijev sladkor, malo ruma in 4 jabolka. Margarino penasto umešate in postopoma dodajate rumenjake in sladkor. Nato dodate še naribano limonino lupinico, rum, moko s pecilnim praškom in trd sneg iz štirih beljakov. Testo narahlo zmešate in ga zlijete na pomaščen in pomoknan pekač. Po vrhu zložite jabolka, narezana na krhlje, in pečete pri 150 - 180° C 30 do 40 minut. Pečeno torto posipate s sladkorno moko.

Apnenčeva moka odpravi kislost tal

Vrtna zemlja je bolj kot poljska nagnjena h kislosti. Že kompost, ki mu ne dodajamo apna, vnaša kislino v tla in počasi spreminja njen pH, kot se to strokovno imenuje. Ker večina kultur najbolje uspeva na nevtralnih ali le blago kislih tleh, se prej ali slej pojavi potreba po apnjenju. Jesen je najprimernejši letni čas za agrotehnični ukrep, ki pa ga ne bi smeli uporabiti kar na pamet. Za večje površine se že izplača predhodna analiza tal, ki jo naredijo v pedološkem laboratoriju kmetijskega inštituta ali zavoda in ki pokaže, koliko dodatnega apna zemlja sploh potrebuje, če ga. Če je pH na primer 4, je na srednje težkih tleh treba posuti kar 7 ton mlete apnenčeve moke (kakršno denimo izdeluje in prodaja Cementarna Trbovlje), če pa znaša pH 6, je treba apnene moke samo še poldrugo tono. Torej stvar ni tako preprosta, če želimo res dobro gospodariti in ne razsipati apnene moke po nepotrebnem. Enako velja za druga hranila.

Zdaj še previdneje

Prejšnji teden se je pričela šola in vozniki se bomo počasi navadili na povečan vrvež na naših cestah. Prav to ni prav. Na spremenjene razmere na cestah se ne smemo navaditi, kajti to bi lahko pomenilo tudi zmanjšano budnost. To pa se ne sme zgoditi, kajti vožnja po vseh cestah, zlasti pa v bližini šolskih stavb, terja od nas ves čas izredno opreznost. Pa ne samo zaradi policije in večjega nadzora prometa, ki je običajen za prve dni po začetku pouka, temveč zaradi stvari same, varnosti šolarjev torej. Otroci ob cesti ali na njej morajo biti vedno opozorilni signal za voznika, ko ima nogo še bliže zavori in sklopki, kot je običajno in ko mora biti pripravljen na vse. Naj spomnimo še enkrat: otroci v prometu lahko nepredvidljivo reagirajo, prav to pa nora voznik predvideti!

Kako kurimo s trdimi gorivi?

V prehodnih obdobjih (jesen in pomlad), ko zunanje temperature niso izpod 0 stopinj Celzija, moramo nalagati manjše količine goriva. Ko temperatura v kotlu doseže z regulatorjem vleka nastavljeno vrednost, le-ta prekine dovod zraka. Če smo naložili preveliko količino goriva, to ne more več normalno zgorevati, ker ni odvajanja toplote, zato se prične proces nepopolnega zgorevanja. Iz dimnika se vali gost dim, na stenah kotla se izloča katran, ki močno zmanjša oddajanje toplote na ogrevalno vodo. Pri tem lahko izgubimo do 70% energije, kotel in dimnik pa sta izpostavljena močnemu segrevanju. Zrak močno obremenimo z ogljikovim oksidom in neizgorelim vodikom. Enako se dogaja v kotlih, ki so predimenzionirani, zato je potrebno prevelike kotle čimprej zamenjati z ustreznimi. Pomagamo si lahko tako, da regulacijski vijak na regulatorju vleka nastavimo tako, da ne more popolnoma zapreti dovoda zraka. Vendar pozor, lahko pride do pregrevanja kotla, če mešalni ventil ni odprt.

razlastitev in agrarna reforma se ni začela 1945. leta

Za resnico o Auerspergovih gozdovih

V javnosti že dalj časa krožijo govorice, ki jih nihče ne potrdi ali ovrže, namreč, da bodo dediči kneza Auersperga dobili vrnjenih 32.000 ha pretežno dolenjskih gozdov, ki da jih je po drugi svetovni vojni zaplenila revolucionarna ljudska oblast. Resnica je precej drugačna, Auerspergove gozdove je država Kraljevina Jugoslavija razslastila že mnogo prej, kaj se je ob tem dogajalo, pa je razvidno iz zanimive okrožnice začasne državne uprave razlaščenih gozdov iz leta 1937, ki nam je nepričakovano prišla v roke. Ta govori dovolj zgovorno sama zase in ne potrebuje dodatnih pojasnjevanj. Torej:

OKROŽNICA
vsem občinam pridobiteljicam razlaščenih gozdov
K. Auersperga.

Pravni zastopnik veleposestva K. Auersperga g. dr. Fric Luckmann je pod vtisom zadnjih izjav občin pridobiteljic ob priliki zaslišanja teh, ali naj se izvede razlastitev po zakonu ali pa naj se sklene sporazum s K. Auerspergom, razposlal na vse občine pridobiteljice posebno pismo, v katerem slika to zadevo s svojega stališča, odnosno s stališča veleposestva, ki ga zastopa.

S tem pismom hoče zastopnik K. Auersperga zmanjšati vtis zadnjih odločnih izjav velike večine občin pridobiteljic ter jih skuša pridobiti za to, da bi svoje izjave preklicale in se raje izjavile za pogajanja, odnosno sporazum z Auerspergom.

Ker podatki, ki jih navaja Auerspergov zastopnik, niso povsem točni, odnosno so prikazani v korist njegovega klienta, si šteje Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani v dolžnost, da zadevo pojasni tudi s svoje strani in poda občinam pridobiteljicam v stvari povsem jasno sliko.

Razlastitev na veleposestvu K. Auersperg Kočevje-Soteska se je izvršila na temelju zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih z dne 19.VI.1931. Po tem zakonu naj bi ostalo lastniku samo 1.000 ha gozda in 75 ha obdelovalne zemlje.

Navedeno posestvo meri okoli 23.500 ha, od katerih je okoli 22.850 ha gozda. Ob izidu gornjega zakona se je nahajala cela površina posestva v Dravski banovini, po poznejši novi ureditvi meje med Dravsko in Savsko banovino leta 1931 pa je pripadlo od tega veleposestva ca 18.700 ha Dravski banovini, okoli 4.800 ha pa Savski banovini.

Na temelju tega zakona je izdala vlada dne 16. februarja 1932 dva odloka o razlastitvi. Auerspergu je bilo po teh odlokih odvzetih v Dravski banovini okoli 14.780 ha gozda in puščenih 3.000 ha, v Savski banovini pa mu je bilo odvzetih okoli 2.500 ha in puščenih okoli 2.300 ha. Skupno mu je bilo takrat puščenih okoli 5.300 ha, torej za okoli 4.300 ha več kot je zakoniti maksimum. Od tega si je izbral pri svoji žagi v Soteski okoli 1.000 ha, v bližini svoje žage v Jelendolu okoli 2.000 ha, pri njegovi žagi v Glažuti pa mu je ostalo okoli 2.300 ha.

Razlastitev Auerspergovih gozdov se je izvršila v korist ubogih poljedelcev okoliških občin, ki so postale solastnice teh gozdov. V Dravski banovini iznaša število občin pridobiteljic teh gozdov po raznih spojitvah občin 36.

V razlastitvenem odloku za Dravsko banovino je bila potreba kmetovalcev navedenih občin označena kot očividna (notorična) in tako velika, da tudi vsi Auerspergovi gozdovi ne bi zadostovali za pokritje potreb siromašnega prebivalstva. Podatki so bili zbrani po agrarnih oblasteh v Ljubljani in so vsled tega bile ugotovitve potreb na licu mesta po komisijah nepotrebne.

Ako je bilo Auerspergu kljub gornjim ugotovitvam puščenih okoli 4.300 ha najlepšega gozda več kot dopušča zakon, se je zgodilo to predvsem radi njegove lesne industrije, v pričakovanju, da bo stalno zaposloval delavce oz. prebivalstvo na svojih žagah.

Za upravljanje razlaščenih gozdov v Dravski banovini je bila imenovana Začasna državna uprava razlaščenih gozdov (ZDU) v Ljubljani. Gospodarstvo v razlaščenih gozdovih vodi po določilih "Pravilnika o upravi razlaščenih gozdov" pod strogo kontrolo banovine in države.

Odškodnina za razlaščene Auerspergove gozdove se bo izračunala po določilih zakona. Iznašala bo predvidoma okoli 400.- Din po 1 ha, plačati pa jo bo s 5% obrestmi v teku 20 let. Točna višina odškodnine za gozdove, zgradbe, pokojnine itd. se bo izračunala šele po dokončni utrditvi objektov, to je po dokončni določitvi vseh zemljiških parcel in zgradb, ki pripadejo prejšnjemu oz. novim lastnikom. Da se to doslej ni zgodilo, je kriv v prvi vrsti Auersperg sam, ki je delo s svojimi neštetimi intervencijami, predlogi in prošnjami oviral oz. zadrževal.

ZDU je v okvirju določil Pravilnika delala po eni strani na to, da se zadosti potrebam koristnikov po kurivu in gradbenem lesu, po drugi strani pa, da zbere čimprej sredstva, potrebna za odplačilo odškodnine. S smotrenim gospodarstvom je ZDU to tudi v polni meri dosegla. V najhujši krizi se ji je posrečilo zbrati dovolj sredstev za odškodnino, po drugi strani pa razdeliti med siromašne koristnike precejšnje množine lesa. ZDU ima naloženih v denarnih zavodih toliko sredstev, da lahko takoj plača vse zapadle obroke odškodnine, kakor tudi druge obveze. Čakati pa mora, kakor že rečeno, na dokončno ugotovitev objektov, kar se bo v kratkem zgodilo. Ako se je mogel denar za odškodnino in druge obveznosti prigospodariti na razlaščenem veleposestvu v času najhujše krize, je jasno, da se bo to tem lažje zgodilo v boljši gospodarski konjukturi. Namigavanje Auerspergovega zastopnika, da bodo morale občine pridobiteljice plačevati odškodnino iz lastnega premoženja, je tedaj popolnoma neupravičeno. Posebno pa še vsled tega, ker bi v sili priskočila država na pomoč. Pri večjih dohodkih pa se bodo razdelile lahko še večje množine lesa brezplačno in podpirale občine pridobiteljice v socijalnem in gospodarskem pogledu.

Glede Auerspergove lesne industrije pa moramo žal ugotoviti, da Auersperg ni izpolnil pričakovanj, radi katerih mu je bilo puščenih 4.300 ha gozda več kot mu je po zakonu šlo. Ne le, da ni nudil za gornjo ugodnost nobenih protidajatev, ampak je celo v dobi najhujše gospodarske krize ustavil obratovanje na vseh svojih žagah. S tem je pahnil delavce in nameščence v brezposelnost, oz. v največjo bedo. Da se temu vsaj deloma odpomore, je Kralj. banska uprava v Ljubljani odredila, da vzame ZDU žagi v Soteski in Jelendolu v souporabo. ZDU je postavila žago v Soteski v obrat in s tem v veliki meri pomogla tamošnjemu delavstvu oz. prebivalstvu. Tudi glede obratovanja žage v Jelendolu je ZDU potrebno ukrenila. Glede žage v Glažuti ni mogla ničesar ukreniti, ker leži sredi nerazlaščenih Auerspergovih gozdov v Savski banovini.

Kar tiče pripombe Auerspergovega zastopnika, da se je z raznimi drugimi veleposetniki sklenil sporazum, se ugotavlja, da je imel tudi Auersperg že ponovno prilike za poravnavo. Toda do sporazuma z njim ni moglo priti radi tega, ker je stal vedno na stališču, veliko dobiti, a malo dati. ZDU ni mogla iz gospodarskih razlogov nikdar priporočati poravnave z Auerspergom.

O priliki zaslišavanja občin pridobiteljic Auerspergovih gozdov se je od 36 občin izjavilo 5 občin za pogajanja z Auerspergom v svrho poravnave, 31 občin pa je bilo odločno proti vsakim pogajanjem; skoro vse te občine so zahtevale, da se izvede agrarna reforma na veleposestvu Auersperg po zakonu do kraja, to je, da sme ostati Auerspergu od celega veleposestva samo 1.000 ha kakor to predvideva zakon.

Izjave občin pridobiteljic so se glasile torej odločno in jasno proti sporazumu in za dokončno razlastitev, ker bi bilo le tako zadoščeno potrebam prebivalstva vseh občin in zagotovljeno stalno obratovanje vseh Auerspergovih žag.

PREDSEDNIK:
Ing. Božič, l.r.

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Črevesne okužbe

Razširjenost bolezni

Clostridium perfringens je povsod prisoten bacil. Osamimo ga iz zemlje in prebavil človeka in živali. Izvor okužbe je meso, predvsem govedina in tudi perutnina. Meso se okuži med zakolom. Zastrupitve se pojavljajo po celem svetu.

Človek se okuži z uživanjem oporečnih živil. Zaužite bakterije pridejo v črevo in tam tvorijo strup. Ta zavira vsrkavanje glukoze in pospeši izločanje soli ter vode. Poškoduje tudi črevesne celice.

Bolezenska slika

Inkubacija je kratka, 7 do 15 ur. Bolezen se začne burno, z drisko in krči v trebuhu. Iztrebki so tekoči, brez krvi ali sluzi. Bolniki običajno nimajo vročine, redko jim je slabo ali bruhajo. Bolezen traja večinoma do 24 ur.

Na bolezen pomislimo, kadar zboli hkrati več ljudi, ki so uživali isto hrano, predvsem meso, ki je bilo pripravljeno več ur poprej. Bacil dokažemo v ostankih hrane ali v blatu bolnika. Strup dokazujemo tudi s posebnimi metodami v živilih in blatu. Ti testi so točnejši kot določanje števila bacilov v blatu.

Zdravimo le bolezenske znake. Dehidracijo zdravimo s pitjem rehidracijske raztopine ali z nadomeščanjem tekočine naravnost v žilo.

Preprečevanje

Pravilno ravnanje z živili preprečuje okužbe. Že pripravljenih živil ne smemo hraniti pri sobni temperaturi!

Konec

Vzgoja in izobraževanje Romov na Slovenskem

"Če načrtuješ za eno leto, posej riž, če za desetletje, posadi drevo, in če za stoletje, vzgoji človeka!" zaključuje Mladen Tancer s kitajskim pregovorom svojo ključno misel v knjigi VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE ROMOV NA SLOVENSKEM. Knjiga je pred kratkim izšla pri mariborski založbi Obzorja.

Tancer se je v knjigi celostno lotil problematike romske etnične skupnosti. Ker pa je skoraj dve desetletji služboval v Pomurju, je povsem razumljivo, da je dal v knjigi velik poudarek vzgoji in izobraževanju romskih otrok. Pri tem je temeljito prikazal, kako je bilo z vzgojo in izobraževanjem Romov v zadnjih 20 letih na dveh največjih območjih, poseljenih z Romi v Sloveniji, v Prekmurju in na Dolenjskem. V osemdesetih letih se je na področju vzgoje in izobraževanja Romov začelo tudi v Sloveniji premikati na boljše, vendar Tancer opozarja, da so bila ta prizadevanja različno uspešna.

Avtor tudi ugotavlja, da z dosedanjo vzgojo in izobraževanjem romskih otrok hote ali nehote poteka tiha asimilacija, zato se zavzema za študij njihovega jezika - romano chib. Romčki imajo namreč ob vstopu v šolo hude jezikovne težave, zaradi česar težko osvajajo šolsko znanje in mnogi ne dokončajo osnovnošolskega šolanja.

Romi, ljudstvo ognja in vetra, kot jih imenuje avtor, so že dolga stoletja brezdomci, odkar so zapustili svojo pradomovino v Indiji, so povsod po svetu potisnjeni na obrobje družbenega življenja. Avtor navaja, da segajo začetki raziskovanja njihovega življenja na prelom iz 16. v 17. stoletje, seveda pa se je raziskovanje najbolj razmahnilo v tem stoletju. Med velike romologe sodi tudi naš jezikoslovec Fran Miklošič, ki je konec 19. st. proučeval dialekte Romov v Evropi. Pri nas se je začelo organizirano raziskovanje življenja Romov okrog leta 1960, največ pa se je, še predvsem na področju vzgoje in izobraževanja, naredilo v zadnjih desetih letih. Še vedno pa bo veliko ovir, preden bodo za Rome uresničene vse zahteve, zapisane v Deklaraciji o človekovih pravicah. Zato Tancer v knjigi navaja nekaj predlogov za učinkovitejše reševanje romske problematike.

Romi so bili stoletja v središču pozornosti mnogih pesnikov, pisateljev, glasbenikov in likovnih umetnikov, zadnji dve stoletji pa so postali tudi predmet zanimanja mnogih družboslovcev. Prav gotovo je tudi Tancerjevo delo pomemben prispevek k romologiji. Avtor se zaveda, da je uspeh romskih otrok v šoli še kako odvisen od socialno-kulturnih razmer v družini, hkrati pa je prepričan, da je vzgoja in izobraževanje tista pot, ki Rome vodi iz revščine in neenakosti, vendar bo za to potrebno še veliko storiti.

JOŽICA DORNIŽ

Tibetanska mala pesem

O tibetanski kulturi Slovenci razen nekaj posameznikov ne vemo dosti. Do zdaj tudi nismo imeli dobrih možnosti, da bi jo bolje spoznali. Na voljo nam je še vse premalo ustreznih knjig, predvsem prevodov temeljnih del tibetanske kulture, kamor sodijo tudi knjige filozofsko-mistične in religiozne vsebine. Resda je zanimanje za duhovno življenje ljudstva na Strehi sveta zadnja leta precej poraslo, med drugim smo po zaslugi pesnika Iva Svetine dobili slovensko prepesnitev Tibetanske knjige mrtvih, enega najpomembnejših del tibetanske filozofije, kljub temu pa nam naša prevodna literatura še ogromno dolguje. Glede tega so na Hrvaškem in v Srbiji, če se primerjamo z republikami nekdanje Jugoslavije, daleč pred nami.

Pred kratkim je v slovenskem prevodu izšlo še eno tibetansko delo, knjiga MALA PESEM: "DELAJ, KOT TI JE VŠEČ", ki jo je napisal prof. Namkhai Norbu Rinpoče, tibetanski lama in filozof. Delo je prevedla Vesna Blaznik, besedo o avtorju in o Tibetu, deželi belih oblakov, je napisal Ferdo Blaznik, kratko bibliografijo tibetanske filozofije je prispevala Jasna Blaznik, knjigo, obogateno z ilustracijami tibetanskih motivov Srečka Frühaufa, pa so izdali v Dravogradu.

Rinpočejeva Mala pesem je sodobna filozofska pesnitev, sestavljena iz sedemindvajsetih štirivrstičnih kitic. Obravnava miselni način življenja, se pravi življenje na tibetanski duhovni ravni, in sicer ob učenju dzogcena ali atijoge, davnem, tradicionalnem sistemu meditacije, znanem med budisti širom po Tibetu. Temeljno načelo učenja je v tem, da mora vsakdo, ki želi ugotoviti, ali so njegova ravnanja res usklajena s teorijo, nenehno opazovati sam sebe. Kadar je skladje doseženo, poteka življenje brez motenj, človek pa to doseže, če dela tisto, kar mu godi. Slednje je osrednje spoznanje filozofije, ki izhaja iz učenja omenjenega, zato se tudi v Rinpočejevi pesnitvi kar naprej in kot refren ponavlja (na koncu vsake od sedemindvajsetih kitic) verz iz naslova: "Delaj, kot ti je všeč".

Rinpočejeva Mala pesem je, kot rečeno, zasnovana na tibetanski duhovni tradiciji, tradicionalnem filozofskem izročilu. Tibetanska tradicija ima izjemen pomen za naš čas in duhovni razvoj človeštva, tak pomen pa je zato, ker je Tibet zadnji živi člen, ki nas združuje s civilizacijami davne preteklosti. Misteriozni kulti ob Nilu, Evfratu in Tigrisu, v stari Grčiji, Inkov in Majev so propadli z uničenjem njihovih civilizacij in so razen posameznih fragmentov za nas za vedno izgubljeni.

IVAN ZORAN

Pri Triglavu za svoj certifikat že danes dobite največ!

Morda veste, zakaj?

1.
Najnižji stroški poslovanja.

2.
Najnižja vpisna provizija.

3.
Največ delnic za vaš certifikat!

4.
Brezplačna lastninska nakaznica-vpisnica.

5.
Pooblaščene investicijske družbe Triglav vodijo ljudje iz vašega kraja, ki jih poznate in jim zaupate.

Studio Marketing

Triglav
Pooblaščene investicijske družbe

NALOŽBA PREUDARNEGA GOSPODARJA.

v sodelovanju z zavarovalnico triglav d.d.

ŠTEFAN PREDIN 6

Ribniška lekarna in zdravstvo

Selitev lekarne v Kočevje

Maja 1841 je Naglitsch končno spoznal, da je najbolje, če sledi fiziku v Kočevje, saj sta bila delo in dohodek lekarne v tistem času odvisna predvsem od zdravnikove recepture in repeticij. 2. maja 1841 je na gubernij naslovil prošnjo, s katero visoki gubernij prosi, naj dovoli preselitev lekarne v Kočevje, kjer je v ta namen že kupil hišo in jo z visokimi stroški tudi preuredil. Lekarna je bila v Ribnici ustanovljena zaradi fizikata, zato v Ribnici ne more več obstajati.

Naglitscheva prošnja seveda ni mogla naravnost na gubernij v Ljubljano, ampak preko okrožnega urada v Novem mestu, ki pa je Naglitschevo prošnjo podprl in pripisal, da je obstoj lekarne zaradi preselitve fizikata postal vprašljiv, v mestu Kočevje pa bi bila lekarna v številnih pogledih posebnega pomena.

Deželna pisarna je Naglitschevo prošnjo odobrila in dr. Colloretto je odpisal v Novo mesto, da pri tem ne gre za ureditev nove lekarne, ki zaradi bližine niti ne bi mogla biti ustanovljena, da pa je preselitev pomembna za potrebe fizikata, zato ne kaže ovirati lekarnarjeve prošnje v strokovno popolnoma jasni zadevi in se njena preselitev odobri.

Gubernialni referent je za predlog o preselitvi, ki se je obravnaval na seji 14. maja 1841, upošteval Collorettovo utemeljitev in pridodal, da je Naglitsch, kakor je iz priloženega razvidno, v Kočevju že kupil hišo in nazadnje, da zaradi njene preselitve ne bo nihče oškodovan. Zato je preselitev odobril.

Naglitsch, ki je bil ribniški lekarnar le nekaj mesecev, je že 7. maja 1841 svojo hišo v Ribnici št. 75 prodal, njen novi lastnik pa je postal Simon Boucha.

Tako je "resnično dragocena lekarna" v Ribnici obstajala le 9 let. Lekarnar Naglitsch pa tudi v Kočevju ni našel sreče, saj je že naslednje leto umrl.

Lekarna pri sv. Štefanu v Ribnici

Po doslej znanih podatkih naj bi prva lekarna v Ribnici na Dolenjskem nastala pred sto leti. Prav zato sem se lotil njene zgodovine, pri tem delu pa sem naletel na dokument, ki me je pripeljal na sled njene predhodnice, o čemer sem pisal v prvem delu tega podlistka.

Po selitvi ribniške lekarne l. 1841 v Kočevje so v Ribnici zopet začele delovati hišne lekarne tamkajšnjih krajevnih ranocelnikov (Ribnica, Velike Lašče, Turjak). Med ribniškimi ranocelniki velja omeniti predvsem Johanna Bobeka, ki je tam deloval od l. 1856 naprej.

Bobeka omenjam zato, ker mu je dr. Kapler, distriktni zdravnik iz Kočevja, ki je bil njegov predpostavljeni, dal veliko priznanje, ker je oblasti že l. 1862 obvestil o nujnosti, da se cepljenje proti kozam ponovno uvede. Tedaj je namreč v Kočevju in v okolici Velikih Lašč razsajala epidemija črnih koz velikega obsega, le v Ribnici, ki leži med obema krajema, ni bilo nobenega primera. To pa ni le slučajnost, je poudaril dr. Kapler, ampak zasluga tamkajšnjega ranocelnika Johanna Bobeka, ki je tam že pred leti uvedel revakcinacijo.

Pobuda za novo javno lekarno

Ribnica je z leti napredovala. 1870. leta je bila tam ustanovljena narodna čitalnica. Med njenimi ustanovnimi člani je bil tudi ranocelnik Ivan Bobek. Ciril-Metodovo društvo je v Ribnici nastalo pozneje, l. 1886.

Razvilo se je premogovništvo, cvetela pa je tudi prodaja lesa; vse to je dajalo Ribničanom polet za prizadevanje, da dobijo na dolenjski železnici, ki so jo prav v tistih časih gradili, tudi svojo železniško postajo. Pri tem so jih podpirali tudi Kočevci, med njimi najbrže tudi lekarnar Braune, ki je bil član odbora za gradnjo železnice. V nekem pismu predstojniku lekarnarskega gremija namreč Braune to izrecno omenja.

Med velike načrte za napredek kraja so Ribničani uvrstili izgradnjo novega hotela. Celo novo bolnišnico so imeli v mislih. Nič čudnega ni, da so v takem vzdušju razmišljali tudi o svoji javni lekarni. Iniciativo za njeno ustanovitev je menda dal Zastop ribniškega zdravstvenega okrožja že 15. januarja 1890. Oblastem je bilo znano, da so v Ribnici že pred desetletji imeli svojo javno lekarno.

Do kranjskega lekarnarskega gremija je zadeva prišla šele 12. decembra tega leta, ko je predstojnik Mayr sklical posvet o odredbi za ustanovitev lekarne v Ribnici. Na seji so načeloma soglašali z njeno ustanovitvijo, zahtevali so le, da se ukineta hišni lekarni ranocelnikov iz Ribnice in Velikih Lašč, da se bo nova lekarna lahko vzdrževala. Toda predstojnik Kranjskega lekarnarskega gremija Mayr je bil o nameri za ustanovitev nove javne lekarne v Ribnici seznanjen že prej. Kočevski lekarnar R. Braune mu je že poleti 1890 pisal, da bodo območno lekarno v Ribnici le odprli, saj se je menda posebna območna komisija za to že odločila.

Braunejev asistent Camillo Linhardt si je med službovanjem pri njem pridobil naklonjenost glavarja Thomanna in krajevnega zdravnika v Ribnici, ki bi mu naj ob podelitvi koncesije za lekarno nudila vso podporo.

V tem pismu Braune tudi lepo opisuje Linhardtov značaj. Imel ga je za zelo dejavnega, pametnega in v vsakem pogledu izkušenega lekarnarja. "Toda," piše Braune, "Linhardt zna biti tudi neprijeten, zato mu je že s 1. aprilom (1890, op.p.) odpovedal službo v dobri veri, da ga bo ta v 14 dneh zapustil." Toda Linhardt, ki mu je bilo v interesu, da pri njem ostane čim dlje, ga je zaprosil za 6-tedenski odpovedni rok, za kar je imel pravico, ki mu je Braune ni mogel kratiti. Zato mu ga je tudi odobril.

V tem času naj bi Linhardt v Ribnici navezal dobre stike, zato se mu namera, da si tam pridobi lekarniško koncesijo, mogoče pošreči, je menil Braune.

V pismu Braune namiguje tudi to, da bi se Linhardta bilo najbolje znebiti, morda tako, kakor so se nadležnega Pečnika, če bi mu v Ljubljani priskrbeli kruh ali pa mu tam omogočili odpreti novo lekarno, potem pa ga onemogočili (tako so namreč postopali s Pečnikom, ki je prosil za koncesijo 6. lekarne v Ljubljani, op.p.).

Braunejevo pismo izzveni tako, kakor da bi mu sosedstvo z Linhardtom bilo zelo neprijetno in da bi raje imel v Ribnici za soseda drugega kolega.

Žal se natančnih podatkov o poteku dogodkov v zvezi z ustanavljanjem ribniške lekarne ne da natančneje opisati, saj je fasc. 17-6 kranjske deželne vlade v zvezi s sanitetnimi zadevami za obdobje 1880-1900 izgubljen.

Moja svoboda ne sme biti drugemu ječa

O verskem pouku v šoli

Moja svoboda ne sme biti drugemu ječa ali drugače povedano: svoboden morem biti le toliko, da ne oviram drugih in ne motim njihovega bivanja v materialnem in duhovnem pogledu. S tem dejstvom se mora soočiti vsak svobodoljuben, pravičen in napreden sodobnik, sicer tvega, da bo v očeh drugih veljal za nasilnika. O tem naj razmišljajo tisti člani LDS, ki ovirajo uveljavitev verskega pouka kot izbirnega predmeta v slovenskih državnih šolah. Njihova svoboda namreč postaja kristjanova ječa. Kristjane ponovno zapirajo med cerkvene zidove v upanju, da bodo sami od sebe izumrli. S takim početjem se oddaljujejo od bistva liberalne demokracije in jo spreminjajo v liberalno tiranijo. Liberalna demokracija, vsaj zame, pomeni vladanje vseh ljudi s posebnim poudarkom na svobodi vsakega posameznika. Kako naj se kot kristjanka počutim enakovredna (enakopravna sem po ustavi) vsem ostalim, če pa svojega prepričanja ne smem uveljaviti vedno in povsod? Jasno je, da tudi zame velja, da moja svoboda ne sme biti drugemu ječa. Če država v svojih ustanovah ne omogoča zorenja osebnosti v enaki meri ateistom kot teistom, bo polovica njenih državljanov videla v njej mačeho namesto matere. Ravno 20. stoletje pa nas opominja kako končajo nasilniški sistemi vseh vrst in kako tudi sodobnega človeka ni mogoče na silo prepričati, da Boga ni.

Zato kristjani najmočnejše politične stranke na Slovenskem ne bomo občutili kot oviro v našem življenju samo, če bo pristala na uvedbo verskega pouka kot izbirnega predmeta na vseh šolah. Njegova alternativa naj bo etični pouk, domovinska vzgoja ali preprosto povedano vzgoja srca. Trditev, da se mora etika poučevati hkrati z drugimi predmeti in ne posebej, drži le na videz. Vsaka vzgoja in izobraževanje morata biti sistematična, sicer nista uspešna. To velja tako za matematiko kot za etiko. Verski pouk mora poučevati diplomant teološke fakultete. Le tak človek bo poučeval svoj predmet z ljubeznijo in prepričanjem, enako kot samo slavist prenaša iz roda v rod bogastvo slovenskega jezika in njegove književnosti. Brez tega nas kot narod ne bi bilo več.

Prepričana sem, da se ateisti po vsem svetu že zdavnaj ne bojijo več katoliške cerkve, saj je človek 20. stoletja že tako svobodomiseln, da ne ve več ne kod ne kam. Le komu bi potemtakem škodil verski pouk v naših šolah, če bo temeljil na svobodni izbiri?

V različnosti je bogastvo, je svoboda.

META PRELESNIK
podpredsednica SKD

Akcija za večjo varnost otrok

Danes po vsej Sloveniji

LJUBLJANA - Zaradi velikega števila žrtev med otroki in mladostniki, ki so predvsem posledica neustreznega ravnanja drugih, bomo na pobudo Ministrstva za notranje zadeve in skupaj z Zavodom RS za šolstvo in šport pripravili danes, 8. septembra, posebno akcijo za večjo varnost otrok in mladostnikov. K sodelovanju smo povabili vse osnovne šole v Sloveniji. Predlagamo, da bi v začetku septembra resnično posvetili posebno pozornost prometni vzgoji.

V četrtek, 8. septembra, naj bi vse šole organizirale učenje v prometu. Z razlago najnevarnejših prometnih situacij in s prikazom pravilnega ravnanja na prehodih in poteh v okolici šole bomo dodali vsaj nekaj najnujnejših spoznanj, ki jih morajo upoštevati otroci. To bo hkrati tudi opozorilna akcija, namenjena starejšim, staršem, voznikom, skratka vsem, ki lahko prispevajo svoj delež za večjo varnost v prometu. Z akcijo Častna izjava voznika smo začeli spreminjati odnos do prometne varnosti. Kljub ostrim zahtevam je izjavo podpisalo več kot 16.500 voznikov.

Predlagamo, da z začetkom šolskega leta vsi, ki jim varnost otrok in šibkejših pomeni kaj več kot le golo frazo, začnejo upoštevati njihove pravice. Otrok do desetega leta starosti ni sposoben ocenjevati hitrost in oddaljenost vozil, zato je pri prečkanju tako obotavljiv in neodločen. Pomagamo mu lahko le starejši. Je naša želja in naš poziv ob začetku pouka preveč za slovenske razvade? Upamo, da ne.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Slovenije
Tajnik sevta:
BOJAN ŽLENDER

- *Hlapci, ki so se radovoljno prodali, so bolj goreči od gospodarja samega. (Cankar)*
- *Samo en kotiček vsemirja je, ki ga lahko popravite, to ste vi sami. (Huxley)*
- *Županova grba tišči vso občino. (Ruski pregovor)*
- *Niti najlepša pšenica ni brez plevela. (Nemški pregovor)*
- *Nikoli ne bi bila, kar sem, če ne bi znala izkoristiti svojih ženskih čarov. (Helena Blagne)*
- *Ljubši mi je poslednji pisatelj kot prvi politik. (Osti)*

Mizarsko podjetje TRELES, Trebnje, p.o.

razpisuje prosto delovno mesto za

ZAHTEVNEJŠA MIZARSKA OPRAVILA

Pogoja: končana poklicna šola - smer lesar, širokega profila; najmanj pet let delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: **Mizarsko podjetje TRELES, Trebnje, Temeniška pot 4.**

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh.

Ni nadomestila za živo besedo

Materinščini na pot v novo šolsko leto 1994/95 - Dobra knjiga se mora žal vse pogosteje sramotno umakniti v kot, saj jo tja izriva plehka in agresivna zabava

Materinščina - materni jezik. Ni naključje, da je prav ta predmet na prvem mestu v redovalnicah vsake nacionalne šole, saj je jezik elementaren znanilec obstoja slehernega naroda, majhnega ali velikega, razvitega ali nerazvitega. Zato je še posebej pomembno, da z vso odgovornostjo skrbimo za razvoj jezika majhnega naroda, kakršen smo prav mi Slovenci.

Jezik pa ni le znak narodove biti, ampak je tudi sporazumevalno sredstvo vsakega državljana. Materni jezik na začetku šolanja. Koliko jasno izgovorjenih besed učitelja, koliko živih pravljic, koliko drobnih začetnih knjigic, v katerih so črke še prave velikanke, za marsikoga tudi neznanke. Že kmalu pa: "Glej, pisati že znam!"

Tako začne z velikim navdušenjem prvošolček, ki se mu prav z branjem odkrije povsem nov svet z novimi spoznanji. Svoja spoznanja hiti pripovedovati, njegova izpoved je iskrena in prisrčna. Kako ne bi bila, saj je njegova beseda živa. Tako si želi tudi on žive učiteljeve besede, živih pravljic očeta in matere, iz katerih bo srkal zakladnico novih besed. Prvošolček razmišlja naprej: "Kaj pa kasetofon? Saj to je vendar tako imenitna stvar, pritisnem na gumb in že poslušam. A kaj, ko samo poslušam. Jaz bi se pa vendar raje tudi pogovarjal."

Da, živa beseda roditelja, živa beseda učitelja bogati otrokovo dušo, plemeniti njegovo srce, v njej klije tisti pravi odnos do sočloveka. Tudi to je materinščina.

Prvošolček vse prehitro odrašča v zvedavega fanta in dekle. Polno je vprašanj, polno dvomov in iskanj. Kje bo mladostnik našel odgovor? V knjigi? Morda ja, morda ne. Največkrat žal ne. Saj je za mnoge nepogrešljiv videorekorder, "iz katerega se prikažejo žive slike, iz katerega karvre dogajanje pa še kako napeto je! V knjigi pa le mrgolijo ene in iste črke. Tehnika je vendar zanimivejša!" Tako se mora knjiga sramotno umakniti v kot ali pa obleži tudi za dlje časa prašna in osamljena na knjižni polici.

Žal se umetnostno besedilo umakne plehkemu izrazoslovju filmske limonade. Ne vedno, a vse pogosteje. Posledice so jasne. Vse več nasilja med mladimi, vse več kaznivih dejanj mladoletnikov, vse manj pa pristnih, toplih človeških odnosov. Teh pa se zagotovo naučimo tudi iz lepih knjig, prav nič pa iz cenenih filmskih kriminalk, ki jih je na naših zaslonih vse preveč. V mladostniku se nehote poraja napadalnost, ko nemo zre v kriminalno dogajanje na ekranu. Mladostnikova duševnost namreč še

Tako se mora knjiga sramotno umaknitiv kot ali pa obleži tudi za dlje časa prašna in osamljena na knjižni polici. Žal se umetnostno besedilo umakne plehkemu izrazoslovju filmske limonade. Ne vedno, a vse pogosteje. Posledice so jasne. Vse več nasilja med mladimi, vse več kaznivih dejanj mladoletnikov, vse manj pa pristnih, toplih človeških odnosov. Teh pa se zagotovo naučimo tudi iz lepih knjig, prav nič pa iz cenenih filmskih kriminalk, ki jih je na naših zaslonih vse preveč. V mladostniku se nehote poraja napadalnost, ko nemo zre v kriminalno dogajanje na ekranu. Mladostnikova duševnost namreč še kako intenzivno sprejema vse dobro in slabo!

Kje je lepa slovenska pesem? Koliko jih naš šolar še zna zapeti? Tistih lepih narodnih pesmi. Malo. Skoraj ni več matere, ki uspava otroka s pesmijo, enostavneje je vključiti kasetofon...

Tudi to je materinščina.

Kje je prijeten pozdrav, kje topla, iskrena beseda, namenjena sočloveku, majhnemu ali velikemu, sleherni dan, na vsakem koraku?

Da, tudi to je materinščina in prav taka naj bo čim večkrat, taka naj bo zmeraj in povsod. Čuvajmo jo, da bo imela to plemenito poslanstvo za vedno.

Kot slavistka sem nanizala nekaj svojih misli - malo drugače. Kakorkoli že. Morda bo na podoben način razmišljal še kdo - morda starši, morda učitelji, morda učenci. Vsi pa zagotovo želimo tako šolsko leto, v katerem bo največ prijaznih besed in toplega prijateljskega ter delovnega vzdušja, v katerem bo "slovenska beseda petja in vriskanja", kot je zapisal mojster slovenske besede Ivan Cankar.

MARTA VUICA

NA GORJANCIH SO BILE DIRKE - Kaj vse so "odločujoči faktorji" pripravljeni storiti za tako prireditev, kot so gorjanske dirke! Med drugim tudi za dva dni zapreti cesto čez Gorjance za ves promet. In to zakaj in čemu? Da se neki tako imenovani športniki za tuj denar in na tuje stroške lahko noro podijo po cesti, ki naj bi bila po predlogu meja krajinskega parka Gorjanci. Zato, da se olje iz poškodovanih avtomobilov lahko zliva po najožjem vodovarstvenem območju. In zato, da to norenje, ki s hrupom in tudi drugače hudo onesnažuje naše okolje, privabi množice ljudi, ki za sabo pustijo svinjarijo, kot je ta kup pločevink ob cesti, potacane travnike in gozdne robove. Medtem ko na Gorenjskem grdo gledajo tistega, ki svojih smeti ne odnese nazaj v dolino, je očitno pri nas na Dolenjskem stvar obrnjena na glavo: iz doline nosijo svoje smeti na Gorjance. Kakšne pa so koristi in dobri učinki take "prireditve"? Morda to, da so ljubljanski organizatorji ponovno dokazali, kako butasti so Dolenjci in da se jih da krasno "nategniti", pokasirati denar, svinjarija pa ostane tam. To seveda ne pomeni, naj bi poslej take dirke organizirali domači prireditelji. Ne, proti takim dirkam, tudi tistim na Rog, se je treba boriti, ker pač sem na sodijo! Tisti, ki jih dovoljujejo, pa naj javno povejo, zakaj in v čigavem imenu! Da bomo volilci drugič vedeli, kakšna oblast se je izvolila. Na Gorjancih so bile dirke. Zahtevajmo, da zadnjič! (Tekst in foto: Andrej Bartelj)

Dve tretjini državljanov neenakopravnih?

O tobačnem zakonu

Zveza društev nekadilcev Slovenije si med drugim zastavlja vprašanje, ali je kajenje tobaka ustavna pravica. V Ustavi Republike Slovenije, v njenem 72. členu, je rečeno, da ima vsakdo v skladu z zakonom pravico do čistega okolja, in v drugem odstavku istega člena, da država skrbi za zdravo življenjsko okolje. Nihče torej nima pravice početi stvari, ki onesnažujejo okolje in ogrožajo zdravje. Ali je potem ustavnopravno dovoljeno proizvajati tobačne izdelke, ki zastrupljajo okolje, če imamo z ustavo zagotovljeno pravico do čistega okolja? Potem: katera je tista ustavna pravica kadilcev, če so po ustavi tudi sami dolžni skrbeti za svoje zdravje, da nas nekadilce omejujejo, da ne moremo uveljaviti prepovedi reklamiranja vključno s prepovedjo logotipov tobačnih tovarn na proizvodih? Kje v ustavi je zapisano, da se pravica do čistega zraka - okolja lahko omeji z zakonom? To se hoče sedaj narediti s tobačnim zakonom, z dovoljenim reklamiranjem tobačnih izdelkov. Tobačni zakon je padel, ker je vlada in velik del poslancev pod vplivom močnega tobačnega lobija in želje po oblasti.

Poleg 72. člena ustave, ki pravi, da ima vsakdo pravico do zdravega življenjskega okolja, pa 18. člen pravi, da ne sme nihče biti podvržen mučenju - s tem pa so mišljeni tudi otroci, ki morajo živeti npr. v zakajenih stanovanjih. Če zakonodajalec oropa varstva določeno skupino ljudi, v tem primeru kar dve tretjini državljanov Slovenije, zanika enakost vseh pred zakonom. To pa še posebej velja, če država ne varuje pravic najšibkejših - rojenih in še nerojenih otrok. Zato, spoštovani predsednik, ministri in poslanci, v imenu vseh nekadilcev, posebno otrok, prosim, da spoštujete ustavo, zakone in druge predpise in ne pozabite, da ste pred volitvami obljubljali zvestobo narodu. Do novih volitev nas morate prepričati o tem z dejanji.

Predsednik Zveze društev nekadilcev Slovenije:
ANTON DOLENC, dipl. politolog
v pokoju

Še vedno sem glas vpijočega v puščavi

Poziv ni nič zalegel

Po vsej verjetnosti se bralci Dolenjskega lista spominjajo, da sem pred več kot letom dni pisal pod istim naslovom o sledečih zadevah:

Na avtobusnih postajah Loke, Zavratec in Rovišče še ni nobenega voznega reda. Tudi nobena teh avtobusnih postaj nima klopi, kamor bi se usedel ostarel človek.

Ker ni na krajevnih cestah na relacijah Zavratec-Križe, Zavratec-Prevole-Osredek, Hubajnica in Križe-Prevole nobenega prometnega znaka STOP in v Spolovni dolini še ni zgrajena zaščitna ograja, je bila na ta teren nekako pred letom dni poslana posebna komisija, ki je ugotovila, da je vse to potrebno. O tem je poročal tudi sevniški radio, vendar brez uspeha.

Nihče od spomeniškega varstva, cerkvenih oblasti krajevne skupnosti in sevniških občinskih organov kakor tudi ne noben občan se ne zmeni, če jim prevolska kapelica propada. Preti nevarnost, da se bo vhodna stena prej ko slej podrla. Tudi o tem sem pred leti pisal v Dolenjskem listu, a je to bil in verjetno še bo le glas vpijočega v puščavi.

Ker so pred leti bili v vsaki vasi poštni nabiralniki, se čudim, zakaj moram sedaj nesti pismo v tri kilometre oddaljeni Studenec, kajti že več let v Zavratcu ni poštnega nabiralnika.

KAREL ZORKO

NA PAPEŽEV OBISK V ZAGREB

LJUBLJANA - Hrvatski kulturni dom sporoča, da bo ob obisku papeža Janeza Pavla II. v nedeljo, 11. septembra, organiziral avtobusni prevoz v Zagreb. Odhod avtobusa iz Ljubljane, s Kongresnega trga, bo ob 5. uri. Informacije na tel. (061) 221-947.

Nagrada za Simono

KRŠKO - V Valvasorjevi knjižnici v Krškem so prejeli 101 pravilno rešitev mednarodnega knjižnega kviza, ki je letos potekal od aprila pod geslom "Branje v družinskem krogu". Učenci so reševali posebne pole z ugankami in rebusi ter pri tem morali obiskati občinsko knjižnico, v kateri je bila tudi razstava knjig, ki so se navezovale na rešitve.

Akcija v Sloveniji poteka že tretje leto. V krški občini so se tokrat nanjo najbolj odzvale OŠ Senovo (40 reševalcev), OŠ Krško (35) in OŠ Podbočje (14). Valvasorjeva knjižnica je vse reševalce 28. avgusta povabila na zaključek akcije, ki je bil na Bohorju. Odzvalo se je 75 učencev, nekateri so na Bohor pešačili, drugi so se peljali. Na cilju so sodelovali v žrebanju za nagrade, si ogledali predstavo gledališke skupine Brez zadrege z OŠ Senovo in se okrepčali s kosilom. Za nagrade je poskrbelo čez 50 različnih sponzorjev iz krške občine.

Ob zaključku so izžrebali tudi glavno nagrajenko letošnjega knjižnega kviza v krški občini. Senovčanka Simona Kozole z Rudarske ceste 21 se bo tako 17. septembra udeležila uradnega zaključka akcije ob dnevu zlatih knjig v Ljubljani. Tam bo poskusila svojo srečo pri žrebanju za mednarodno nagrado ali za udeležo na mednarodnem bralnem taboru.

B. D.-G.

Lilijana Butala

22. avgusta je v KS Petrova vas boleče odjeknila vest o smrti Lilijane Butala iz Mihelje vasi, ki je dopolnila komaj 25 pomladi.

Radost življenja je uživala v skrbni družini, polni topline, medsebojne povezanosti in delavnosti. Po končani srednji šoli se je vpisala na višjo ekonomsko šolo v Ljubljani in jo uspešno končala. Zaposlila se je v tovarni Iskra Semič, a jo je že načenjala zahrbtna bolezen, ki je bila vedno močnejša. V najlepših letih, ko je že osnovala načrte za prihodnost, se je njeno življenje za vedno pretrgalo.

Lilijana je bila zelo delavna doma in v krajevni skupnosti. Že kot otrok je nastopala na prireditvah v kraju in pokazala izjemno razumevanje za soljudi. Kot 15-letno dekle se je vključila v gasilsko društvo Petrova vas; bila je ena najbolj aktivnih članic in je vrsto let vodila gasilsko desetino članic na občinska tekmovanja. Sodelovala je tudi pri vseh akcijah v KS Petrova vas in znala prijeti za vsako delo.

Lilijana je imela rada ljudi in se jim je predajala z vsem srcem. Vsi, ki smo delali z njo, smo ji hvaležni. Med krajani bo za vedno ostala praznina in podoba prijetnega, delavnega in poštenega dekleta. Bila je naš ponos, zato jo bomo ohranili v trajnem spominu.

BERNARDA PETRIC

Viktor Željko

Pred kratkim smo se zadnjič poslovili od pokojnega železničarja v pokoju Viktorja Željka z Meglenika pri Trebnjem. Težko je verjeti, da klone človek poln življenja in da smrt vzame ljubitelja družine, prijateljev in narave, tako rekoč skrbnika kraja Meglenik.

Viktor se je rodil 8.3.1932 na Megleniku. Še kot mlad fant je moral v svet za kruhom. Kasneje si je službo poiskal v bližini doma, pri nadzorništvu proge v Trebnjem, kjer je bil zaposlen kot progovni delavec. Tukaj je bil zaposlen polnih 26 let.

Bil je dober ter skrben mož in oče. Otrokom je pomagal pri gradnji in obnovi stanovanjske hiše, poleg tega pa je bil skrbnik vseh sosednjih vikendov. Vinogradniki so ga cenili, pa tudi sam je zelo rad zahajal k njim. Bil je izvrsten nabiralec gozdnih sadežev in gob. Ni jih nabiral za prodajo, pač pa jih je podarjal prijateljem in tistim, ki so kar koli dobrega storili njemu. Vsem bo ostal v lepem spominu.

R. M.

NOVA DVORSKA PRIDOBITEV - 20. avgusta je bil na novem igrišču na Dvoru nočni nogometni turnir, na katerem je nastopilo 12 ekip iz vse Dolenjske. Zmagala je ekipa iz Straže, ob igrišču pa se zbralo okoli 500 ljubiteljev nogometa. Akcija za ureditev športnega igrišča na Dvoru je trajala kar nekaj let in celo nekajletni premor ni škodoval. Mlajša generacija nogometnih navdušencev se je dela lotila z lastnimi finančnimi sredstvi in ga tudi končala. Seveda pa pri tem ne gre zanemariti dela, ki so ga v preteklih letih v zasutje in izravnavo igrišča vložili Krajevna skupnost Žužemberk, Gasilsko društvo Dvor, Gradbeno podjetje Gradbenik in še nekateri drugi. Prvi so igrišče preizkusili veterani in sedanji člani Nogometnega kluba Fužina, čigar ime spominja na železarsko preteklost Dvora. (Foto: S. Maver)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom *"Odgovori in popravki po § 9..."*, vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Nove cerkve: da ali ne?

Dol. list št. 34, 25. avgusta

Z zanimanjem sem prebral Našo anketo v Dolenjskem listu z naslovom Nove cerkve: da ali ne. Večina odgovorov je prav simpatičnih in gotovo odražajo večinski odnos ljudi do naših cerkva. V nekaterih odgovorih pa je zaznati odpor do obnavljanja cerkva. Navajajo se razlogi, da živimo v časih brezposelnosti, revščine, hudih socialnih stisk, da se neselektivno odločamo za njihove obnove, da zanemarjamo gradove, da naj bi rajši gradili nove proizvodne obrate. Za duhovnike pa je morda najbolj boleča in celo žaljiva trditev enega izmed anketirancev, ki pravi: "Če živim v svoji hiši, moram kar sam skrbeti zanjo, pa naj tako dela tudi župnik."

Cerkvice v naši domovini dajejo posebno lepoto naši pokrajini in brez njih bi bila Slovenija pusta. Verni ljudje imajo do teh znamenj še posebej spoštljiv odnos. V njih se je namreč vršilo plemenitenje slovenskega človeka, njegova pridnost, čut za urejenost, odnos do kulture, ohranjevanje slovenskega jezika. Iz cerkve so prinašali čut za lepo. Kipi in freske so jih uvajali v svet likovne umetnosti, bogoslužno petje je iz naroda naredilo narod pevcev. Lepa in urejena cerkev pa je kmalu vplivala tudi na njihova stanovanja. Vanje niso vzidani samo težki kamni, ampak tudi znoj, trpljenje, prihodnost, ljubezen in predvsem globoka vera. Cerkve na težko dostopnih mestih je lahko zidala samo močna vera. Te cerkve po naših gričih, mestih in vaseh pa niso samo kulturni in zgodovinski spomeniki, temveč tudi priče vere naših prednikov, očividci veselih in žalostnih dogodkov in zapisniki tisočerih molitev in prošenj.

Če človek gleda s srcem in ne samo z vidika svojega želodca, hladne preračunljivosti in kulturne in miselne omejenosti, potem bo spoštoval zapuščino prednikov, jo ohranjal in kot tako zapuščal bodočim rodovom. Zato bo dovolil, da bo v njem gorela ljubezen do vsakega koščka slovenske zemlje, besede, kulture in tudi do vsake cerkvice. Prav tak odnos je bil med našimi ljudmi vedno prisoten, ne samo zadnje čase. S kako veliko muko, s svojim lastnim delom in skromnimi denarnimi sredstvi so ljudje ohranjali cerkve pred propadom, in to brez pomoči države, ki je v nekem času celo hotela, da ti kulturni spomeniki propadajo. Cerkve bi doživele usodo gradov, ki so postali ruševine in tako kulturna sramota.

Duša te obnove je bil slovenski duhovnik. Ni bil samo organizator, ampak v večini primerov tudi sam aktiven udeleženec. Zato mu ni bila tuja zidarska žlica, žaga, niti plezanje po strehah in zvonikih kljub fakultetni izobrazbi. Nikoli si ni pisal delovnih ur in za svoje delo ni dobival nobenega plačila. Sam imam na skrbi šest cerkva in nobeno jutro ne vstanem brez skrbi. Komaj se zasilo obnovi ena cerkev, že kliče po obnovi druga, in to vsa leta brez pomoči države ali občine. Če bi anketar Jože Tomažič malo bolj poznal delo slovenskega duhovnika, če bi poznal skromna denarna sredstva, s katerimi razpolaga poednina cerkev, če bi moral ravnati tiste 10 tolarske bankovce, ki se naberejo pri nedeljski nabirki, če bi vedel, kako draga so višinska dela, če bi moral živeti z dohodki, ki so manjši od dohodkov vsakega slovenskega delavca, ne bi tako cinično izjavljal, da mora župnik sam skrbeti za cerkev. Ali morda ne ve, da cerkve niso župnikova lastnina, temveč so last celotne župnije in v neki meri celotnega naroda? Vsak duhovnik še kako dobro pozna tudi materialno stisko svojih ljudi, zato mu je najtežje prav to prosjačenje, v katerega pa je primoran. Ponavadi pa se na prošnjo ne odzovejo tisti, ki so bogati. Slovenske cerkve ohranjajo revni ljudje in jim gre priznanje, da Slovenija ni potonila v kulturni barbarizem.

Kar pa se tiče gradnje novih cerkva, samo tole. V Žužemberku se obnavlja tista cerkev, ki so jo med vojno požgali partizani, v Kočevski Reki tista, ki jo je po vojni porušila takratna oblast, prav tako je bilo v Ajdovcu in Hinjah. Nekaj je bilo zgrajenih v središčih, kjer so nastala nova naselja. Pri teh gradnjah je dobilo kruh nekaj sto delavcev. Tisti, ki gledajo na stvari samo skozi želodec in hočejo graditi samo tovarne, morajo prav tako nastopiti proti graditvi oper, gledališč, športnih stadionov, turističnih središč, kozmetičnih salonov, biti proti balerinam, igralcem, glasbenikom, arheologom, turističnim agencijam in še bi lahko našteli kar nekaj dejavnosti, ki niso povezane z nasičenjem želodca. Ali človek res živi samo od kruha, ali ni človek več kot žival? Pri vsem tem pa me moti nekaj: zakaj se ne nastopa recimo proti graditvam novih disco klubov, ki rastejo povsod kot gobe po dežju in ki postajajo resnično kovačnica destruktivnih vrednot...

Za obnovo cerkva ni nihče prisiljen, da kaj daruje. Če kdo nič ne da, naj potem molči. Največji nergači so vedno tisti, ki nič ne dajo, in prav taki so največje cokle pri napredku kraja.

JOŽE PACEK

Grehov je več

Vprašanja direktorju dr. Petroviču

Dol. list št. 35, 1. septembra

To naj bi bilo v odgovor vsem tistim, ki pišejo karkoli v zvezi z menoj in mojimi sodelavci.

V letu 1993 in 1994 je bilo na področju KS Kostel kljub kaotičnemu stanju narejeno kar veliko. Posodobljena je bila cesta od Petrinje do Kuželja, kmalu pa se bo to zgodilo tudi s cesto do Mirtovičev. V Fari je bil prenovljen prvi del osnovne šole, sedaj pa tam brnijo stroji in kmalu bodo vidni obrisi dodatnih prostorov in športne dvorane. Na šoli že sedaj razmišljajo, kako te objekte čimbolje izkoristi navzven, še posebej med letnimi počitnicami. Tako nameravajo povabiti slovenske OŠ, da bi tu organizirali šolo v naravi, saj reka Kolpa nudi veliko možnosti, sama favna in flora pa sta prav tako zanimivi in dobro raziskani od Biotehniške fakultete (g. Wraber). Kdor se pelje po magistralni cesti v nočnih urah, lahko opazuje lepo osvetljen grad in cerkvico pod njim. Pod gradom pa se bohoti lepo urejeno gostišče Grajski hram in prenovljena koča s 24 ležišči. Kdor je že bil tam, bo prav zagotovo potrdil, da je to zares prijeten kotiček. Razsvetljava je bila postavljena tudi na balinišču pri banki, na katerem so in še bodo Kostelci preživeli veliko lepih uric. Pri Fari, na tako imenovani "bazi", je bila dograjena čistilna naprava in urejeno, vsaj za silo, travnato igrišče. Kdor se je peljal skozi dolino, je ob prometnicah opazil številne lepo izdelane kozolce z napisnimi tablami in pa nekaj masivnih miz in klopi, kje se obiskovalec lahko malo odpočije.

V tem letu so bile organizirane številne turistično-športne prireditve, kot so: prvi kostelski planinski pohod, tekmovanje v kajaku, kanuju in raftingu, ekološki spust (čiščenje reke Kolpe), spust po Kolpi od Vasi do Žlebov, nogometni in balinarski turnir, kajakaška šola in še bi lahko naštevali. Tu naj omenim izdajo lepo oblikovane mape TŠD, razglednic, prospektov in ostalega drobnega reklamnega materiala.

Da je bilo vse to narejeno, so morali nekateri kar lepo poprijeti za delo in potrošiti veliko svojega prostega časa. Imen ne bom navajal, ker to sploh ni pomembno. Pa ja ne mislite, da je bila KS poleg! Veliko stvari je ostalo še nerešenih ali pa se rešujejo, in to zelo počasi. Tu mislim predvsem na določitev reda na Kolpi in ob njej, kar še naprej ostaja prioritetna naloga.

Toliko v odgovor tistim, ki tako vneto vrtijo jezik in svinčnik, a za razvoj in ureditev razmer v Kostelu ne naredijo prav nič.

FRANC CIMPRIČ

Čigav bo slovenski biser Otočec?

Dol. list št. 29, 21. julija

Ali se za napihovanjem zgodbe o otoškem graščaku skriva napad na zakon o denacionalizaciji?

Kako preprosto in kako učinkovito! Vržeš v svet bombastično zgodbico o dolenjskem turističnem biseru Otočcu in o njegovem bivšem lastniku grofu, ki je baje med vojno z okupatorjem zbežal v tujino, sedaj pa se vrača, v nepojasnjenih okoliščinah pridobi slovensko državljanstvo in zahteva v svojo last in posest grad Otočec, najimenitnejši gostinski objekt na Dolenjskem, v katerega obnovo so delovni ljudje vložili ogromno truda in sredstev. In ko se strasti dodobra razplamtijo, ko začno ljudje ogorčeno pisariti v časopise, češ kako je mogoče, da takšni dobivajo nazaj takšno lastnino, jim ponudiš referendum, kjer naj se izrazijo o spremembi zakona o denacionalizaciji! Scenarij in pol, ni kaj!

Tudi tako si je namreč mogoče razlagati dogodke v zvezi z zbiranjem podpisov za spremembo zakona o denacionalizaciji, ki jih je pred nedavnim sprožil konzorcij zavezancev za vračilo razlaščenega premoženja pod vodstvom Jožeta Škete z blagoslovom predsednika državnega sveta Hermana Rigelnika. Zakon, ki sedaj omogoča vračanje v naravi, to pomeni, da npr. odvzeto njivo, hišo, lokal razlaščenec v resnici dobi nazaj, bi po predlogu Škete in drugih direktorjev spremenili tako, da bi razlaščenci dobili le nekakšne obveznice, izplačljive v 30 letih, objekte razlaščanja pa bi obdržali zavezanci, to se pravi podjetja, ki bi jih nato lastninila. Povsem jasno je, da bi največje deleže pokupili tisti, ki imajo največ pod palcem, ki so najbolje informirani in ki imajo najboljše zveze. Verjetno navadni delavci ne spadajo v to kategorijo prebivalstva. Lokale, podjetja, hiše bi tako za majhen denar pridobili v glavnem vodilni po podjetjih. (Kako bi potem ti ravnali s svojimi uslužbenci je seveda drugo vprašanje.)

In sedaj o izvajanju zakona o denacionalizaciji. Vsi, ki smo imeli ali še imamo opravka z vračanjem premoženja, vemo, kako počasi se stvari premikajo. Tudi v časopisih pišejo o tem. Sleherni zahtevi po vrnitvi premoženja v naravi je treba predložiti vrsto dokazov. Da je bil razlaščenec jugoslovanski državljan, ko mu je bilo premoženje vzeto, da je bil vložek zavezanca v objekt, ki se vrača, manjši od 30%, so pogoji, brez katerih ne gre. Podjetja, ki imajo močan interes, da lastnino zadržijo, prek svojih odvetnikov zavlačujejo postopke, plačujejo cenilce, ki s svojimi ocenami zavajajo denacionalizacijske komisije po občinah, sprožajo in razširjajo neresnične, razlaščencem sovražne govorice in se pritožujejo na vse mogoče instance.

Dobiti podržavljeno lastnino nazaj, je celo v najpreprostejših primerih pravi dosežek za razlaščenca. Kako se le znajdejo preprosti, starejši ljudje, ki nimajo denarja za odvetnika pa tudi ne dovolj moči in pravniškega znanja, da bi se sami borili? V takšni situaciji in na takšen način (brez upoštevanja zakonskih določil, brez upoštevanja dejstev, s katerimi razpolaga občinska denacionalizacijska komisija) spuščati v tisk sovražne zgodbice o graščakih (ali nismo tega že nekoč poslušali?), pa je lahko le voda na mlin tistim pravim graščakom in grofom v podjetjih, ki že sedaj prejemajo takšne plače, da se ti zvrti, pa jim ni zadosti in bi radi pobasali še tisto, kar bi se okradenim lastnikom moralo vrniti.

Razlaščenec F. M.

ZA MEDICINSKE INSTRUMENTE IN PORODNIŠNICO

Za nakup dragih medicinskih instrumentov in izgradnjo porodnišnice so prispeveli: Dragica Hiti, Sela pri Otovcu, 11.300 tolarjev; Sindikat LB Dolenjske banke iz Novega mesta (namesto venca za pok. J. Boštjančič) 15.000; Rajko Pučnik iz Ljubljane 11.500; Borut in Mateja Škerlj ter Slavka Južnič (namesto cvetja za pok. Alojza Granda) 10.000 tolarjev; ZŠAM Novo mesto 7.000; Franci Čuček, trgovina Vita, Novo mesto, 10.000; Veronika Gričar in Irena Perko iz Trebnjega (namesto cvetja za pok. Marijo Vraničar) 3.000; Zdravstveni dom Trebnje (namesto cvetja za pok. Marijo Vraničar) 8.000; Vida Kirn in Suzana Furlan (namesto cvetja za pok. M. Vraničar) 8.000; Poslovni partnerji iz odkupnih postaj in sodelavci KZ Trebnje (namesto cvetja za pok. M. Vraničar) 8.000; Ana Mavsar iz Črnomlja 5.000; Združena lista social. demokratov iz Črnomlja (namesto cvetja za pok. Martina Janžekoviča) 15.000; Ana Javornik iz Pristave pri Trebnjem (namesto venca za pok. M. Vraničar) 10.000; prijateljice Mici Modrijan iz Idrije (namesto cvetja za pok. M. Vraničar) 8.000 in krajani Paderšičeve ulice iz Novega mesta (ostanek od cvetja za pok. Zofije Kocjančič) 16.200 tolarjev.

Splošna bolnišnica Novo mesto se za prispevke lepo zahvaljuje!

• 4000 Slovencev na obali je zaprosilo za italijansko državljanstvo, kar je solidna osnova za peto kolono na tem območju. (Sattler)

• Sočustvujemo s člani SKD, ki imajo tako vodstvo. (Malenšek)

• Človek je suženj tega, kar je ustvaril. (Pregovor)

Velodrom v stanovanjski soseski?

Dol. list št. 35, 1. septembra

Po svoje me "novica" o nedemokratičnih pripravah na gradnjo kolesarskega stadiona na robu stanovanjske soseske in v vseh veljavnih urbanističnih dokumentih opredeljenega srednješolskega kompleksa niti ni presenetila. Če bi slučajno bilo drugače in bi novomeški vrhovi spoštovali veljavne predpise, ki urejajo prostorsko politiko Novega mesta, bi očitno zanikali samega sebe. Na žalost pa etablirane politične strukture, podprte z gradbeniškim lobijem - tako kot nekoč - še vedno s svojimi kratkovidnimi posegi grozijo degradirati izjemno urbano lokacijo in na posreden način blokirajo vitalna razvojna območja mesta. Še nepozidana prosta površina med železniško progo, centrom srednjih šol, dijaškim internatom in stanovanjskim območjem je očitno postala plen pragmatičnega in povsem nenačrtnega oddajanja zemljišča za dejavnost, ki je zaradi svojih neposrednih in posrednih vplivov škodljiva okolici. Tudi če bi se udejanila zagotovila o začasnosti objekta, bi gradnja trajno spremenila namembnost izjemno pomembnim urbanim površinam.

Kolesarsko športno tekmovališče prav gotovo ne sodi med sodobne in perspektivne dejavnike mestnega razvoja. Zato so lokacijski pogoji za lociranje takšnih dejavnosti brez dvoma strožji od lokacijskih faktorjev za umestitev drugih športno rekreacijskih dejavnosti množičnejšega značaja. Tudi edina v ta namen opravljena valorizacija prostora za območje Portovala je zato opozorila na niz nesprejemljivih vplivov predvidenega velodroma na tej lokaciji. Namesto da bi organizatorje pomisleki urbanistične stroke spodbudili k še bolj utemeljenim rešitvam, so se raje odločili za "politbirojevsko" reševanje problema: Priprave za gradnjo velodroma ob srednješolskem kompleksu očitno potekajo brez kakršnekoli presoje vplivov na okolje, brez pravočasne pomenske, oblikovalske in urbanistične valorizacije, torej na pamet. Upam si celo zapisati, da gre za ekskluzivistično dejavnost peščice zanesenjakov, ki želijo pod vplivom ugodne politične klime (svetovno mladinsko prvenstvo) in časovne stiske z uzurpacijo prostora na območju, rezerviranem za "mestotvorne" dejavnosti, dolgoročno zarezati rano v kontinuirano rast mesta.

Če je demokracija prodrla v politično življenje, je hkrati resnično že skrajni čas, da ta vrednota civilne družbe, podprta s strokovnostjo, zasede svoje mesto tudi v zadevah skupnega pomena Novega mesta. Veljavna zakonodaja - čeprav pomanjkljiva - tega ne preprečuje!

Dr. MARJAN RAVBAR

Novo mesto

V okviru projekta organiziranja podjetniške mreže v občini Trebnje, ki se izvaja v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarske dejavnosti,

izvajalci projekta ponovno

OBVEŠČAMO

vse nosilce malega gospodarstva v občini, da od

15. AVGUSTA 1994

v prostorih Obrtne zbornice Trebnje deluje

PODJETNIŠKA PISARNA

Pisarna daje informacije dvakrat tedensko, in sicer vsak

PONEDELJEK od 17. do 19. ure

in vsako

SREDO od 16. do 18. ure

Obiščite nas in poskušali vam bomo dati koristen nasvet!

Izvajalci programa:
TESNILA ENGINEERING
OBRTNA ZBORNICA
OBČINA TREBNJE-SDPG

Duhovni kotiček

Ljubezni našega življenja

Ljubiti in biti ljubljen je temeljna potreba vsakega človeka in izvira iz univerzalne ljubezni, ki prežema vse stvarstvo in nas notranje povezuje. Prepoznamo jo v trenutkih sreče, ko bi najraje objeli ves svet, ali pa v trenutkih globokega miru, ko nenadoma začutimo, da smo eno z vsem svetom, da smo povezani med seboj. Kot da v teh trenutkih mi ne bi bili več mi, ampak nekdo drug, ki se izraža kot čista nesebična ljubezen do vsakogar in vsega, kar obstaja.

Neki rek pravi, da je vse naše življenje ena sama ljubezen. Toda poglejmo resnično življenje. Kje je ta ljubezen, ko mož vara ženo, ko se rojevajo nezaželeni otroci, ko vsakdo vidi le sebe in svoje koristi, ko so sosedje v stiski, pa se delamo, kakor da tega ne vidimo?

Nekje globoko v nas se torej skriva neki drugačni, skriti, notranji jaz, iz katerega izvira to najplemenitejše čustvo, ki mu pravimo ljubezen. Ljubezen, ki je potrpežljiva, se ne ponaša, ne išče svojega in ne misli hudega. Moč ljubezni, ki vse odpušča in vse razume, izvira iz našega notranjega jedra. To notranje jedro, ki je izvor vsega plemenitega v človeku lahko različno poimenujemo; na Vzhodu govorijo o Atmanu, puruši; na Zahodu se najpogosteje uporablja kar izraz duša ali notranji jaz, psihologija govori o nadosebnem jazu in filozofija o notranji biti. Vsem tem izrazom pa je skupno to, da označujejo nekaj, kar je vsakdanjemu človeku običajno skrito, nekaj, kar presega posameznika in njegove interese. To skrito notranje jedro nam omogoča, da sploh komuniciramo in se povezujemo med seboj. Najprej seveda na podlagi osebnih interesov in želja, kasneje pa nas taista sila druži v uresničevanju ciljev, ki presegajo naše ozke interese in nas usmerjajo k delu za dobrobit celotne človeške družbe. In to delo je tisto, ki preživi smrt posameznika. Velike osebnosti naše zgodovine so ljudje, ki se jih spominjamo po velikih delih, ki so pomenila napredek in imajo pomen za celotno človeštvo. Njihovo delovanje je izhajalo iz njihovega notranjega jedra, ki je nesmrtno. Živeti iz notranjega jedra torej pomeni postati nesmrten ne samo v onem, ampak tudi v tem svetu.

Našo največjo ljubezen, ki je ljubezen do življenja samega in se izraža v želji človeka po nesmrtnosti, lahko torej uresničimo tako, da zaživimo iz svojega notranjega jedra.

BARBARA NOVAK ŠKARJA

• DUHOVNI KOTIČEK SE PREDSTAVI - V Dolenjskem listu začenjamo občasno objavljati duhovni kotiček, ki ga bodo pripravljali sodelavci Centra za duhovno kulturo iz Ljubljane. "Tako kot s telesno kulturo skrbimo za svoje telo in ga krepimo, bi morali poskrbeti tudi za duhovno plat nas samih," pravijo. S tem namenom so pred sedmimi leti ustanovili Center in začeli s svojo dejavnostjo. Med drugim sta to Šola stabilnega življenja in Duhovna univerza, ki potekata po vsej Sloveniji, tudi v Novem mestu.

DUHOVNA UNIVERZA

Starodavna Indija na Novem trgu

Skupina Transcendence z meditativno glasbo in rockom - "Nova glasbena smer, ki želi z glasbo preseči umetne meje med ljudmi" - Harmonija s samim seboj in drugimi

NOVO MESTO - V petek je na Novem trgu skupina Transcendence s kitaristom Titikšavo Karuniko iz Los Angelesa izvajala meditativno glasbo in mantra rock koncert. Transcendence je v tokratni slovenski turneji nastopila v treh mesecih na več kot dvajsetih koncertih, ki so bili v Portorožu, Mostu na Soči, na Bledu, Ptuju in v drugih krajih. Ansambel deluje v okviru ljubljanskega Hare Krišna centra in bo izvedel zaključni glasbeni spektakel te turneje v Ljubljani 17. septembra.

Hare Krišna-rockerji iz benda Transcendence, ki jih navdihuje tradicionalna indijska glasba in pradavno indijsko duhovno izročilo, so pred časom nastopili na gimnaziji v Novem mestu. Kaj so sporočili občinstvu tedaj in kaj tokrat, pojasnjujejo tako: "Skupina Transcende je zelo prijetna osvežitev na slovenski sceni etnične in rock glasbe. Posebnost devetčlanske skupine je, da so se njeni glasbeniki posvetili igranju na tradicionalna indijska glasbila, pri čemer povsem obvladajo tudi moderne rock instrumente. Danes v svetu doživlja velik razmah nova glasbena smer, ki želi z glasbo preseči umetne meje med ljudmi. Transcendence je prva slovenska skupina, ki predstavlja to novo glasbeno smer."

Nastop Transcendencea je posrečena povezava tradicionalne indijske glasbe, ki izpolnjuje prvi del programa, in rocka. Tako izvajalci in občinstvo najprej doživijo bhajano, indijsko glasbo, ki je pomirjevalna, a vendar razgibana. Besedila so v sanskrtu. Starodavna noša, ki zamegljuje zahodnoevropsko podobo izvajalcev, ter barvito scensko ozadje in zrak, prepojen z eksotičnimi vonjavami dišečih palčk, lahko postavijo obiskovalce koncerta v drug prostor in čas.

Toda v omami bhajanov in rocka, ki sledi tej etnični glasbi, si občinstvo ne prazni duše z izgredi, podprtimi z vsakovrstno materialno drogo. Uroš Lebar, ki je nekako menedžer Transcendencea, pravi o tem: "Večina ljudi misli, da je rock nekaj negativnega, da destruktivno vpliva na mlade, češ da ga nujno spremljajo alkohol, droge, nasilje. Mi skušamo z rockom dati pozitivno sporočilo nenasilja, vegeterijanstva, boljšega pogleda na življenje. Ne živimo namreč samo za danes kot hedonisti in ne poskušamo iz dneva v dan doseči maksimalnega užitka na račun drugih, ampak poskušamo živeti v harmoniji s sabo, z naravo in ostalimi ljudmi. To lahko dosežemo, če poslušamo spiritualni zvok, se pravi zvok, ki je nabit s pozitivno energijo. Zato pojemo te starodavne, tisoč let stare mantre. To so posebne besede, ki so duhovne in vsebujejo pozitiven naboj. Imamo izkušnje na koncertih, da ljudje to poslušajo, pojejo, sodelujejo, da se popolnoma vživijo in da brez alkohola in drog postanejo zadovoljni in se predajo tej rock glasbi. In ideja tega je, da je možno biti zadovoljen tudi brez teh umetnih sredstev."

MARTIN LUZAR

HARE KRIŠNA IN TRANSCENDENCE - Preden Transcendence igra rockovske komade, vzame v roke druga glasbila. Ta so staroindijski harmonij ter mridanga, čemur bi lahko rekli glineni boben, in karatali, male činele. Glasba iz teh instrumentov v kombinaciji s starodavnimi mantrami naj bi zagotovila omamo brez umetnih drog in nasilja. (Foto: M. L.)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 8. IX.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
10.30 TIGERČEK PETER, lutkovna igrica
10.50 VIDEOŠPON
11.35 TISOČ IDEJ ZA NARAVOSLOVCE, 1. oddaja
11.00 PTUJSKI FESTIVAL, ponovitev
13.00 POROČILA
16.00 KROG PREVARE, ponovitev angl. drame, 1/2
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška nadalj., 12/13
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
22.45 GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA, kanadsko-novozel. naniz., 8/24
23.10 UTEMELJENI SUM, amer. naniz., 6/22

SLOVENIJA 2

12.35 - 2.35 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.50 Kinoteka: Ciklus filmov Raula Walsha: Vozijo ponoči (amer. film, ČB) - 17.25 Sova (ponovitev): Grace na udaru (amer. naniz., 4/22); 17.55 Utemeljeni sum (amer. naniz., 5/22) - 18.45 Že veste - 19.15 Tok tok - 20.05 Večerni gost: dr. Roman Jelovčan - 21.10 Umetniški večer: Portret kiparja Slavka Oblaka; 21.30 Mile Korun - 22.00 Oči kritike - 23.00 Stoletnici filma naproti: Ingmar Bergman (angl. dok. oddaja) - 0.40 Nogomet (mladi) Slovenija:Italija (posnetek)

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 248. dela amer. nadalj.) - 13.05 Call selection (ponovitev) - 13.35 Adidas streetball (ponovitev 2. dela reportaže) - 13.55 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.50 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.40 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 18.30 Benny Hill (ponovitev 2. dela angl. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (249. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (7. del. amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Policijska zgodba II (amer. film) - 23.00 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.50 Na velikem platnu - 0.05 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mlade - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.10 Od pola do pola (dok. serija, 6/8) - 14.00 Dobro jutro, razred (humor. serija, 3/6) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.15 Arrivederci Roma (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Iz tujskega življenja - 21.00 Nocoj z vami (zabavnoglasbena oddaja) - 21.40 Poročila - 21.45 Znanost in mi - 22.35 S sliko na sliko - 23.20 Večer ob glasbi - 0.20 Poročila v angleščini - 0.25 Sanje brez mej

PETEK, 9. IX.

SLOVENIJA 1

10.45 - 1.55 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.20 TEDENSKI IZBOR
11.20 ČUDEŽNA LETA, amer. naniz., 8/8
11.45 REPRTAŽI: MUTE FESTIVAL IN NOVI ROCK '94
12.35 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
15.10 FILM TEDNA: CASABLANCA, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
VRTILJAK, mehiška nadalj., 20/28
17.30 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 12/20
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PIHALNIKI IN BULDOŽERJI, avstral. poljudnoznan. oddaja
21.00 KONCERT V PIRANU, prenos
22.15 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 15. epizoda amer. naniz.
23.20 UTEMELJENI SUM, amer. naniz., 7/22
0.10 DRUGA STVAR, franc.-italij. film

SLOVENIJA 2

12.35 - 2.05 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.00 Tedenski izbor: Iz dobrega gnezda (nemška nadalj., 10/13); 15.50 Osmi dan; 16.40 Sova (ponovitev): Gledališče Raya Bradburyja (kanadsko-novozel. naniz., 8/24); 17.05 Utemeljeni sum (amer. naniz., 6/22) - 18.00 SP v plavanju, finale - 20.05 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa (amer. naniz., 1/16) - 21.40 E. Flisar: Kaj pa Leonardo? (posnetek predstave MGL) - 23.50 Svet. pokal v atletiki (posnetek iz Londona)

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 249. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.45 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 14.20 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.55 Na velikem platnu - 17.10 Pred poroto (ponovitev 7. dela amer. naniz.) - 17.20 Policijska zgoba II (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (250. del am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Beverly Hills 90210 (24. del amer. nadalj.) - 21.20 Adidas streetball (3. del reportaže) - 21.35 Poročila - 21.45 Teden na borzi - 21.55 Končni obračun (amer. film) - 23.40 Album show (glasbena oddaja) - 0.30 Erotični film

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke - 11.00 Poletni šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.10 Od pola do pola (dok. serija, 7/8) - 14.00 Dobro jutro, razred (humoristična serija, 4/6) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.15 Parker Kane (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Papež Janez Pavel II. (amer. film) - 22.45 Poročila - 22.50 S sliko na sliko - 23.50 Poročila v nemščini - 23.55 Polnočni film - 1.30 Sanje brez mej

SOBOTA, 10. IX.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.10 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.15 TEDENSKI IZBOR:
8.15 RADOVEDNI TAČEK
8.30 OSCAR JUNIOR
8.45 COBI IN PRIJATELJI, španska risana serija, 11/13
9.10 ZLATI SRČEK
10.00 TOK TOK
10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.15 MLADI LORD FAUNTLEROY, amer. film (ČB)
13.00 POROČILA
13.10 VEČERNI GOST: DR. ROMAN JELOVČAN, ponovitev
15.55 TEDNIK, ponovitev
17.00 DNEVNIK 1
17.10 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadalj., 1/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 POTNI LIST ZA LOS ANGELES, angl. pustolovski kviz
21.00 PRED FINALOM IGER BREZ MEJA
21.10 FORUM
21.25 OZARE
21.30 FILMSKA MAGIJA, avstral. dok. serija, 5/9
21.50 27. MEDNARODNI OBRTNI SEJEM CELJE, 1. oddaja
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.30 SOVA:
UTEMELJENI SUM, amer. naniz., 8/22
23.20 DON JUAN V PEKLU, španski film

SLOVENIJA 2

7.35 - 3.45 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Človek in glasba: Glasba na dvoru Ludvika XIV. - 10.55 Sova (ponovitev): Ljubezen da, ljubezen ne (15. epizoda amer. naniz.); 11.25 Utemeljeni sum (amer. naniz., 7/22); 12.15 Gozdarska hiša Falkenau (nemška nadalj., 12/13) - 13.05 Športna sobota: odprto prvenstvo ZDA v tenisu; 15.00 Svet. pokal v atletiki; 18.00 SP v plavanju - 20.00 Slovenski magazin - 20.30 Traviata (prenos opere iz Pariza) - 21.20 Obrtni sejem Celje (2. oddaja) - 21.30 Odločitve (amer. film) - 23.00 Sobotna noč - 1.00 Prvenstvo ZDA v tenisu: finale (ž), polfinale (m)

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Karma (ponovitev oddaje o duhovnosti) - 11.45 Ironman Hawai (dok. film) 12.10 Adidas Streetball (ponovitev 3. dela reportaže) - 12.30 Gorski super moto slalom za nagrado Mirne (reportaža) - 14.30 Borza dela - 17.50 ITV - Begunska televizija - 18.20 Končni obračun (ponovitev filma) - 20.00 Vreme - 20.05 Naše cenjeno sorodstvo (2. del angl. humor. naniz.) - 21.00 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 21.40 Udarec s palico (amer. film) - 23.10 Vreme - 23.15 Smithsonian (ponovitev 7. dela amer. dok. naniz.) - 0.20 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

8.05 TV spored - 8.10 TV koledar - 8.20 Poročila - 8.25 Zadnji zlati medved (amer. film za otroke) - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Oddaja resne glasbe - 13.10 Prizma (večnacionalni magazin) - 13.55 Poročila - 14.00 Me je kdo iskal? (zabavnoglasbena oddaja) - 14.40 Beverly Hills (serija za mladino) - 15.25 Domači kraj Alojzija Stepinca (dok. oddaja) - 16.10 Srednjeevropska mesta: Zagreb (dok. film) -17.15 TV razstava - 17.25 Na začetku je bila Beseda - 17.30 Papež Janez Pavel II. na Hrvaškem - 20.00 Dnevnik, šport, vreme - 20.50 Odaja resne glasbe - 22.00 Papež Janez Pavel II. v Zagrebu - 23.00 S sliko na sliko - 23.00 Poročila v angleščini - 0.05 Sanje brez meja

NEDELJA, 11. IX.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.50 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.20 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
10.10 OSCAR JUNIOR
11.00 REVIJA MPZ ZAGORJE '94
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
13.00 BOJ ZA OBSTANEK, ponovitev angl. poljudnoznan. serije, 11/20
13.00 POROČILA
13.10 PUSTOLOVŠČINE MLADEGA INDIANA JONESA, amer. naniz., 1/6
14.45 TARZAN V NEW YORKU, amer. film
16.05 SEDEM NAS JE, angl. nadalj., 3/6
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.55 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 ZRCALO TEDNA
20.10 ZGODOVINA 12 EVROPSKIH DRŽAV, angl. dok. serija, 12/12
20.40 IGRE BREZ MEJA: FINALE V VELIKI BRITANIJI
22.10 LJUBLJANSKI SEJEM: NARAVA - ZDRAVJE
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 ZA TV KAMERO
22.55 SOVA
PORTRET NEKEGA ZAKONA, angl. nadalj., 3/4
UTEMELJENI SUM, amer. naniz., 9/22

SLOVENIJA 2

7.35 - 1.15 Teletekst
7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Sova (ponovitev): Utemeljeni sum (amer. naniz., 8/22); 10.55 Potni list za Los Angeles (angl. pustolovski kviz) - 13.25 Športna nedelja: odprto prvenstvo ZDA v tenisu; 14.50 Monza: F-1; 16.30 London: SP v atletiki; 18.00 Rim: SP v plavanju - 20.15 Nekaj zlega (amer. film) - 21.30 Športni pregled - 22.15 Odprto prvenstvo ZDA v tenisu, finale m

KANAL A

9.05 Alica v čudežni deželi (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 10.30 Male živali - 10.50 Udarec s palico (ponovitev filma) - 12.20 Helena - 18.05 Alica v čudežni deželi (risani film) - 19.00 Beverly Hills 90210 (ponovitev 24. dela) - 20.00 Vreme - 20.05 Adidas streetball (1. del reportaže) - 22.20 Smithsonian (9. del amer. dok. naniz.) - 21.20 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.50 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 22.40 Vreme - 22.45 Tropska vročica (14. del amer. naniz.) - 23.45 CMT

HTV 1

7.55 TV spored - 8.00 TV koledar - 8.10 Poročila - 8.15 Papež Janez Pavel II. na Hrvaškem - 13.35 Poročila - 12.40 Opera Box - 14.10 Vatikanski muzej (dok. film) - 14.45 Papež Janez Pavel II. (ameriški film) - 17.10 Poročila - 17.20 TV razstava - 17.30 Odhod papeža Janeza Pavla II. - 18.15 Preteklost v sedanjosti (dok. oddaja) - 18.55 Glasba - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Poseben oddaja o obisku papeža Janeza Pavla II. - 21.15 Zakaj te ljubim? (glasbena oddaja) - 22.10 Po vrnitvi (serijski film, 25/42) - 22.55 Šport - 23.15 S sliko na sliko - 0.15 Poročila v nemščini - 0.20 Sanje brez mej

PONEDELJEK, 12. IX.

SLOVENIJA 1

9.45 - 24.00 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.20 TEDENSKI IZBOR
10.20 HUCKLEBERRY FINN IN NJEGOVI PRIJATELJI, koprod.nadalj., 22/26
10.45 ODLOČITVE, amer. film
12.15 ŠPORTNI PREGLED
13.00 POROČILA
15.30 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 LEPI STRIČEK, franc. nadalj., 1/6
21.00 PRAVIČNOST NA PREIZKUŠNJI
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
SHOW JACKIEJA THOMASA, amer. naniz., 4/17
UTEMELJENI SUM, amer. naniz., 10/22

SLOVENIJA 2

12.15 - 23.10 Teletekst
12.30 Video strani - 13.20 SP v plavanju: vaterpolo, finale - 14.20 Svet. pokal v dresuri (posnetek iz Lipice) - 15.20 EP kasači (posnetek) - 15.50 Tedenski izbor: Igre brez meja: finale v Veliki Britaniji - 17.20 Sova (ponovitev): V avtobusu (39. epizoda angl. naniz.); 17.50 Utemeljeni sum (amer. naniz., 10/22) - 18.45 Izobraževalni in svetovalni program - 19.15 Sedma steza - 20.05 Gospodarska oddaja: 10.000 obratov - 21.00 Mednarodni obrtni sejem Celje - 21.10 Tri ljubezni (švedska nadalj., 2/16) - 22.05 Obrtni sejem Celje - 22.15 Studio City - 23.10 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 250. dela) - 13.05 Helena (ponovitev) - 13.50 Pozitiv + (ponovitev) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Poslovni dosje (26. del amer. serije o managementu) - 17.00 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 18.05 Tropska vročica (ponovitev 14. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (251. del am. nadalj.) - 20.00 Popspot (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Polno, prosim (3. del španske humor. serije) - 21.35 Poročila - 21.45 Mečevalec (amer. film) - 23.15 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 23.50 Na velikem platnu - 0.05 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.35 Od pola do pola (dok. serija) - 13.25 Dobro jutro, razred (humor. serija, 5/6) - 13.55 Življenje na severu (serijski film) - 14.40 Amer. film - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Papež Janez Pavel II. v Zagrebu - 21.15 Hrvaška sakralna umetnost (dok. film) - 22.55 Poročila - 23.00 S sliko na sliko - 0.00 Poročila v angleščini - 0.05 Sanje brez meja

TOREK, 13. IX.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.10 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.05 OTROŠKI PROGRAM
9.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.35 JESENSKI VETER
9.50 TEDENSKI IZBOR
9.50 KRILA NAD SVETOM, ponovitev kanadske dok. nadalj., 9/9
10.40 SVETOVALNI IN IZOBRAŽEVALNI PROGRAM
11.05 NEKAJ ZLEGA, amer. film
12.15 SEDMA STEZA
13.00 POROČILA
14.20 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 IZ DOBREGA GNEZDA, nemška nadalj., 11/13
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
ZAKON PO DOMAČE, angl. naniz., 1/6
UTEMELJENI SUM, amer. naniz., 11/22

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.45 Teletekst
Opomba: 17.30 ali 20.15 nogomet SCT Olimpija : Eintracht
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.55 Tedenski izbor: Zgodovina 12 evropskih držav (angl. dok. serija, 12/12) - 16.25 Dobra volja je najbolja (razvedrilna odaja) TV Koper) - 17.25 Tedenski izbor: 17.25 Sova (ponovitev): Show Jackieja Thomasa (amer. naniz., 4/17); 17.55 Utemeljeni sum (amer. naniz., 10/22) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.15 Videošpon - 20.05 Znanstvena oddaja - 20.55 Obrtni sejem Celje - 21.05 Koncert Glorie Estefan - 22.00 Obrtni sejem Celje - 22.10 Krog prevare (angl. drama, 2. del) - 23.00 Svet poroča

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 251. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popspot (ponovitev) - 13.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Polno, prosim (ponovitev 3. dela šp. humor. naniz.) - 17.20 Mečevalec (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (252. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Državnik novega kova (20. del angl. satirične naniz.) - 21.15 Poročila - 21.25 Iztrebljevalci (amer. film) - 23.05 Dan po jutrišnjem (17. del amer. dok. serije) - 23.40 Na velikem platnu - 23.55 CMT - 0.45 Borza dela

SREDA, 14. IX.

SLOVENIJA 1

11.15 - 24.00 TELETEKST
11.30 VIDEO STRANI
11.45 OTROŠKI PROGRAM
SKOK MED ZVEZDE, angl. naniz., 10/14
12.10 TEDENSKI IZBOR
12.10 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.35 FILMSKA MAGIJA, avstral. dok. serija, 5/9
13.00 POROČILA
15.55 TRI LJUBEZNI, ponovitev švedske nadalj., 2/16
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
OSCAR JUNIOR, posnetek zaključne prireditve iz Prage
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FILM TEDNA:
TRI NAJBOLJŠE STVARI V ŽIVLJENJU, nizoz. film
21.45 MILAN POTOČNIK - KLAVIR
22.00 DNEVNIK 3, TEMA TEDNA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
GRACE NA UDARU, amer. naniz., 5/22
UTEMELJENI SUM, amer. naniz., 12/22

SLOVENIJA 2

12.35 - 1.10 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.55 Tedenski izbor: Lepi striček (ponovitev franc. nadalj., 1/6); 16.35 Videošpon - 17.25 Sova (ponovitev): Zakon po domače (angl. naniz., 1/6); 17.55 Utemeljeni sum (amer. naniz., 11/22) - 18.45 Človeški rod (angl. poljudnoznan. serija, 5/12) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda: BMX reportaža; 20.25 nogomet Ajax:Milan - 22.20 Omizje - Alica (evr. kult. magazin)

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 252. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.50 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Državnik novega kova (ponovitev 20. dela angl. naniz.) - 17.00 Charlie prihaja ponoči (ponovitev filma) - 18.40 Male živali - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (253. del) - 20.00 Call selection (kontaktna glasbena oddaja) - 20.30 Benny Hill (2. del angl. naniz.) - 21.05 Karma (kontaktna oddaja o duhovnosti) - 21.50 Poročila - 22.00 Dannyjeve zvezde (vedeževanje v živo) - 22.45 Album show (glasbena oddaja) - 23.40 Na velikem platnu - 23.55 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Deček z Andromede (otroška serija) - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtnica (serijski film) - 12.40 Monofon - 13.15 Pozejdonovi vrtovi (dok. serija, 2/3) - 14.05 V avtobusu (humor. serija) - 14.30 Življenje na severu (serijski film) - 15.20 Otrok prihaja domov (amer. film) - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Dok. oddaja - 21.00 Politični magazin - 21.45 Poročila - 21.50 Ekran brez okvira - 22.50 S sliko na sliko - 23.50 Poročila v angleščini - 23.55 Sanje brez meja

94,6 MHz RADIO SRAKA

ČETRTEK, 8.9.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 Hard & Heavy

PETEK, 9.9.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Grmski vulkan - 17.00 Srakin TV izbor - 18.00 13 groznih - 19.00 Ne joči, petek! (kviz z evergreeni)

SOBOTA, 10.9.

5.30 Dobro jutro - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Pasji kotiček - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.15 Godec v studiu - 17.00 Sraka ima dolgi rep - 18.00 Obisk - 20.00 Čestitke - 21.00 Srakina veselica

NEDELJA, 11.9.

8.00 Dobro jutro - 9.30 Oddaja za vinogradnike - 10.00 Mali oglasi - 11.00 Vinogradniška oddaja - 12.00 Čestitke, mali oglasi in domača glasba - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 19.00 Cinca Marinca: slovenske popevke - 22.30 Ves ta jazz

PONEDLJEK, 12.9.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Popevka tedna - 17.00 Aktualna oddaja - 20.00 Glasbena oddaja - 22.00 Trušč - 23.00 Koncert: Loudon Wainwright III: A live one

TOREK, 13.9.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.50 Nagradni kviz: Vsi znamo vse - 19.00 Večerni program - 22.00 Glasbene novosti - 23.00 Lestvica 3 tri III

SREDA, 14.9.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 16.00 Balkan ekspres - 17.00 Borza dela - 20.00 Sračje gnezdo - 22.00 Glasbene oddaje

studio D 103 MHz

ČETRTEK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved - 11.00 Avtotimes - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 13.30 Vreme in mi - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Minute s klasiko - 17.30 Planinski kotiček - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program, oddaja o filmski glasbi

PETEK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved, oglašanje s terena - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program, lestvica diskoteke Pacific

SOBOTA

7.30 Začetek, horoskop - 8.30 Glasba je življenje - 9.30 Neznano o znanem - 10.00 Kuharski recept - 11.00 Evropa ta teden - 11.45 - Na sončni in senčni strani Gorjancev - 12.00 BBC, osmrtnice - 13.30 Čestitke - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Voluhar ekspres - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

NEDELJA

7.30 Začetek - 7.45 Horoskop - 8.00 Duhovna misel - 8.30 Kmetijska oddaja - 11.00 Mali oglasi - 12.30 Čestitke - 19.00 Glas evangelija - 19.30 - 24.00 Večerni program, oglašanje s terena

PONEDELJEK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved, priložnostne oddaje - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 - 17.00 Lestvica NZ glasbe - 17.30 Zdravstvena oddaja - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Rezerviran čas

TOREK

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved - 8.30 Svetovalna oddaja - 9.30 Minute s klasiko - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 - 17.00 Lestvica NZ glasbe - 17.30 Zdravstvena oddaja - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Rezerviran čas

SREDA

4.30 - 8.00 Jutranji program - 8.00 Napoved - 9.30 Kulturni pregled - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.30 Čestitke - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado **ANDREJU SITARJU iz Velikega Podloga pri Krškem.** Nagrajencu čestitamo!

Lestvica, ki je na valovih Studia D na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

1 (1) Henčkov Abraham - ANS. HENČEK
2 (4) Sreča- ANS. VIHARNIK
3 (6) Odmev - BISTRIŠKI ODMEV
4 (2) Svetli mesec - ANS. VIGRED
5 (9) Vso srečo si mi dal - FANTJE TREH DOLIN
6 (5) Stara vrba - ANS. SLAVČEK
7 (3) Srce - ANS. SIMONA LEGNARJA
8 (-) Veselo v Kamnik - ANS. NAGELJ
9 (7) Medved na obisku - ANS. PETRA FINKA
10 (10) Srečen le s teboj - ANS. ŠIBOVNIK

Predlog za prihodnji teden: Domovina - FRANCE KORBAR IN ANSAMBEL

KUPON ŠT. 36

Glasujem za: _____

Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p.103, 68000 Novo mesto

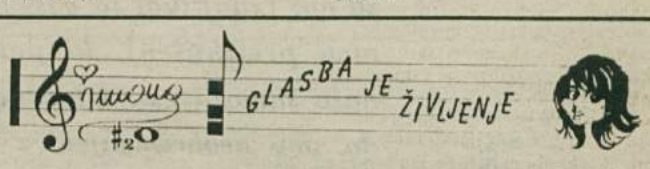

September je za marsikoga najstrašnejši mesec, saj se tedaj nepreklicno končajo počitnice in dopusti ter se začne šola, služba, skratka delo.

V uvod v ta delovni september nas bo v oddaji Glasba je življenje popeljala sama ministrica za delo, družino in socialne zadeve gospa Rina Klinar. Na prijeten glasbenodelovni klepet jo bomo povabili v soboto. Rina Klinar je nova "dirigentka" na ministrstvu za delo, ki pravi, da tudi dober dirigent ne more rešiti slabega orkestra in zato računa na skupno ubranost. Sama trdi, da nima posluha za glasbo, ima pa posluh za delo z ljudmi.

Slovenskemu parlamentu je za začetek nove sezone gospa Klinarjeva namenila Šifrerjevo pesem Uspavanka za Evo. Ker naslov ne pove vsega, vam v pojasnilo prilagam še del besedila: "... boj se ljudi, ki ne znajo gledati v oči, dobro stisniti dlani..."

Ob ministrici za delo pa je glavna zvezda oddaje Glasba je življenje gospa Lidija Grčar iz Gabrovke. Zakaj? Odslej bo gospa Lidija še lažje skrbela za svojo kondicijo in postavo, saj ji Pivovarna Union poklanja prekrasno gorsko kolo. Gospa Lidija je bila namreč izžrebana v naši nagradni igri ob 130-letnici Pivovarne Union. Za vse, ki ste razočarani, ker niste bili izžrebani, pa tolažba: začenjamo novo nagradno igro, v kateri bo nagrade prispevala Emona Merkur, kar je spet zagotovilo, da se splača sodelovati. Več v oddaji Glasba je življenje.

Simona H_2O

Kolinska

Moja Kolinska

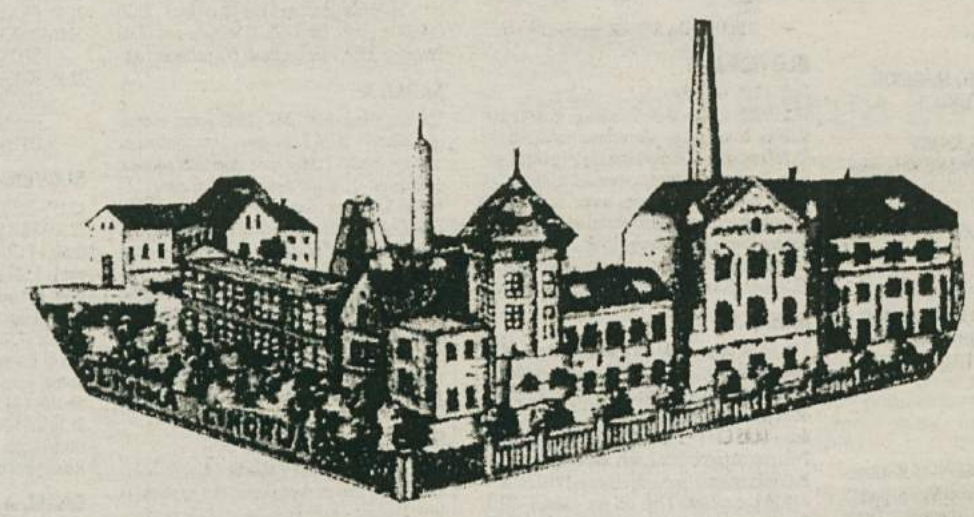

Lastniki so znani: 7.000 novim delničarjem se zahvaljujemo za zaupanje

1. Kdor prvi pride, prvi melje

Ni naključje, da smo med prvimi na štartu za jutri. S to razliko, da nas ne zanimajo zmage na kratke proge, ampak kar najboljši izidi v maratonu. Zaupamo v izkušnje in kondicijo, ki smo si jo nabrali v zadnjih 86 letih.

Uspešno izpeljano lastninjenje je za nas (zdaj tudi za vas) le ena v nizu preizkušenj, ki potrjujejo našo samozavest. Izkazalo se je, da smo neobremenjeni z dolgovi (do) preteklosti in bogatejši za ponovno potrditev zaupanja 7.000 delničarjev KOLINSKE - svojih zaposlenih, svojih upokojencev in novih delničarjev.

2. Ljubezen gre skozi želodec - zaupanje tudi

Eno je gotovo: jesti je treba. Vsakodnevna prodaja naših izdelkov in izkazano zaupanje potrošnikov je v prvi meri priznanje kvaliteti naših izdelkov, domačih in svetovnih znamk. Hkrati pa tudi naša največja deviza za gotove donose, ki vam jih obljubljamo.

3. Kamen na kamen palača - Kolinska za danes in jutri

Ne pozabite. Kot delničar Kolinske niste postali le solastnik podjetja, ampak tudi solastnik naših (zdaj tudi vaših) izdelkov. Z nakupovalno košarico v roki lahko vsak dan potrjujete svojo pripadnost Kolinski, mi pa vam bomo zaupanje vračali z najvišjimi možnimi obrestmi.

Upamo, da bomo še večkrat slišali: "Tole je pa iz moje Kolinske..."

VIRGO

Vaša Kolinska

Vsem delničarjem, ki vas naše sporočilo za javnost ni doseglo, naj še enkrat povemo:
Lastninjenje Kolinske je v celoti uspelo. Zbrali smo 105 odstotkov vrednosti delnic, namenjenih javni prodaji; kar pomeni, da nikomur ne bo potrebno vračati ostanka. Vaš certifikat je tako v celoti varno naložen. Obvestilo o delničarstvu boste prejeli po pošti.

Ford

POSEBNA PONUDBA

Nižje cene Fordovih vozil, zaloga omejena!

FIESTA C 1,1i KAT
- 50 KM, 143 km/h
- 3 vrata
- samozatezni varnostni pasovi
- poraba pri 90 km/h: 4,8l
- servo zavore

Cena s popustom 17.950 DEM

Dodatna oprema za Fiesto iz posebne ponudbe: AIR BAG (750 DEM), KOVINSKA BARVA (700 DEM)

FIESTA že od 17.950 DEM!

ESCORT CLX 1,6i 16V KAT
- 90 KM, 177 km/h
- centralno zaklepanje
- servo volan
- samozatezni varnostni pasovi
- temna stekla
- obratomer
- zadnja klop deljiva 60/40
- po višini nastavljiv sedež voznika

Cena s popustom 27.450 DEM

Od 5. do 30. septembra 1994 **1.000 DEM** popusta za vse modele Escorta! Dobava takoj!

ESCORT že od 23.450 DEM!

MONDEO CLX 1,8i 16V KAT
- 115 KM, 195 km/h
- centralno zaklepanje
- električni pomik stekel
- pomična streha
- servo volan
- air bag
- stereo avtoradio s kasetofonom
- vsestransko nastavljiv volan in voznikov sedež

Cena: 35.750 DEM

Evropski avto leta 1994!

MONDEO že od 29.950 DEM!

Pooblaščeni prodajalci vozil FORD v Sloveniji:
AVTOHIŠA KAPOSI, Ljubljana, Tel.: 061/301-722; Servis Bizilj, Ljubljana, Tel.: 061/50-903; Servis Trzin, Mengeš, Tel.: 061/721-720; JMK Avto, Ljubljana, Tel.: 061/13-12-028; Avtousluga d.o.o., Ljubljana, Tel.: 061/667-846; Avto-mobil d.o.o., Ljubljana, Tel.: 061/16-81-434; Mustang d.o.o., Radovljica, Tel.: 064/714-300; Servis Frlic, Lesce, Tel.: 064/718-440; Avto-M d.o.o., Tržič, Tel.: 064/53-334; Servis Trilar, Kranj, Tel.: 064/332-711; Avtoprom d.o.o., Kočevje, Tel.: 061/855-292, Servis Hribar, Zagorje, Tel.: 0601/64-033; **AVTO ŠERBINEK, Zg. Kungota, Tel.: 062/656-120;** Auto Sport Shop d.o.o., Slovenska Bistrica, Tel.: 062/811-394; Leasing d.o.o., Šmartno pri Sl. Gradcu, Tel.: 0602/53-683; Les avto, Ptuj, Tel.: 062/771-941; **AVTO CELJE d.o.o., Celje, Tel.: 063/31-919;** Avto Celje - Velenje, Velenje, Tel.: 063/851-060; Avto Celje - Žalec, Žalec, Tel.: 063/712-116; Avto Celje - Šentjur, Šentjur, Tel.: 063/741-292; Avto Ahtik - Trnovlje, Celje, Tel.: 063/461-193; Servis Krbavac, Šmartno ob Paki, Tel.: 063/885-218; Avto Edo, Podplat, Tel.: 063/824-298; **PSC PAIČ, Krška vas, Tel.: 0608/61-450;** Servis Groznik, Trebnje, Tel.: 068/44-701; PSC Stepan, Črnomelj, Tel.: 068/52-407; AT & R d.o.o., Sevnica, Tel.: 0608/41-350; **CMM TRADE d.o.o., Nova Gorica, Tel.: 065/21-185;** Avtocenter Bajc d.o.o., Ajdovščina, Tel.: 065/61-235; Avtoservis Gorenšček, Kobarid, Tel.: 065/85-128; Avto Dom GVS d.o.o., Idrija, Tel.: 065/71-056; **NOVA d.o.o., Koper, Tel.: 066/31-525;** "Avto mobil", Sežana, Tel.: 067/32-110; **S.O.S. COMPANY d.o.o., Murska Sobota, Tel.: 069/23-507;** Triotehna d.o.o., Lendava, Tel.: 069/75-074.

Tudi Brigita Bukovec vozi Ford ESCORT!

DOLENJSKI LIST marketing

tel. (068)323-610
fax: (068)322-898

Starši!
Kaj pa, če se zgodi?

Ko boste te dni prebirali ponudbe za nezgodno zavarovanje Vašega otroka ali mladostnika, morda ne boste zasledili na videz majhnih razlik, ki ponudbo Zavarovalne družbe Adriatic ločujejo od ostalih. Zato Vas nanje opozarjamo mi.

Pred oblikovanjem letošnjih pogojev smo si ponovno zastavili dve temeljni vprašanji: zakaj starši nezgodno zavarujemo svoje otroke ter kakšna sta splob namen in bistvo nezgodnega zavarovanja otrok in mladostnikov? Ugotovitve so potrdile naša izhodišča. Na podlagi izkušenj iz prejšnjih let in rezultatov naše letošnje raziskave smo prišli do sklepa, da so "navadne" dnevne odškodnine tako nizke, da staršem niso v veliko pomoč. Bistvo kakovostnega in hkrati v prihodnost usmerjenega nezgodnega zavarovanja je predvsem v trdnem jamstvu in poštenem izplačilu dogovorjene zavarovalne vsote za hujše posledice nezgod in bolezni.

Zagotovo se boste strinjali, da "praska na kolenu" ne pomeni nič v primerjavi s posledicami morebitne hude nezgode, zaradi katere bi lahko Vaš otrok ostal na zdravljenju v bolnišnici ali celo pretrpel trajnejše poškodbe. Zato smo v Adriaticu izločili t.i. "navadno" dnevno odškodnino ter hkrati bistveno znižali premije (ceno zavarovanja) in realno povišali zavarovalne vsote za invalidnost in izgubo življenja, odslej tudi zaradi bolezni. Dnevno odškodnino pa smo nadomestili z dnevno odškodnino za bolnišnične dni, za čas, ko mora otrok ali mladostnik zaradi poškodbe bivati v bolnišnici. Dnevna odškodnina za bolnišnične dni velja tudi za registrirane športnike.

Naša dolžnost je, da Vas seznanimo z novostmi v svoji ponudbi. Še posebej, če gre za tako pomembno zavarovanje. S spremembami smo ga v Adriaticu želeli bistveno poceniti in Vam hkrati s še trdnejšim jamstvom v najtežjih trenutkih zagotoviti vse, kar pričakujete od dobre zavarovalnice.

Starši! Da sproščenega otroškega živžava ne bi zmotile majhne nepazljivosti in ga ogrožala velika tveganja, lahko največ storimo odrasli. Z ljubeznijo, s pojasnjevanjem, z vzgojo. Z opozarjanjem na nevarnosti na poti v šolo ali vrtec in pri igri. Na drobne previdnosti, ki niso nikoli odveč. Pa vendar ...

VOTAK

Adriatic
Vem, da mi bo ob strani stala dobra zavarovalnica

Pet temeljnih resnic o certifikatih

Z malo kapitala ni mogoče doseči velikih ciljev. Zagotovljene morajo biti vse možnosti za stabilno in v prihodnost usmerjeno poslovanje družbe za upravljanje.

Če ima družba za upravljanje enega močnega lastnika, obstaja možnost, da bo ta skušal vplivati na izbor podjetij, ki niso najprimernejša.

Kdor ni še nikoli upravljal in prodajal podjetij, jih bo najbrž težko dobro kupoval.

Uspeh ni nikoli naključen. Podjetje je bolj uspešno, kadar je njegovo vodstvo povsem odvisno od rezultatov.

Kdor nima dolgoročne vizije, je njegova pot omejena, cilji pa nezanesljivi.

Arkada ima več kot 158 miljonov tolarjev ustanovnega kapitala, s čimer sodi med največje družbe za upravljanje.

V Arkadi nima nihče večinskega lastništva. S tem, ko ni možnosti, da bi katerikoli lastnik uveljavljal svoje interese, je vodstvu Arkade zagotovljeno popolnoma strokovno odločanje.

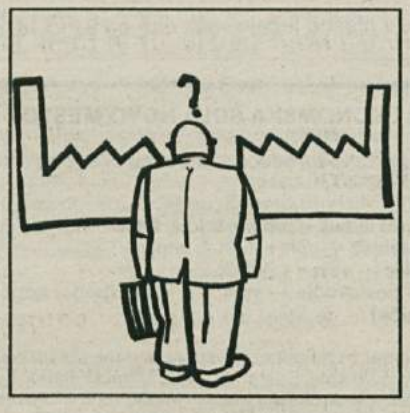

Arkada je edina družba za upravljanje, kjer je celotna poslovodna ekipa že upravljala in prodajala slovenska podjetja.

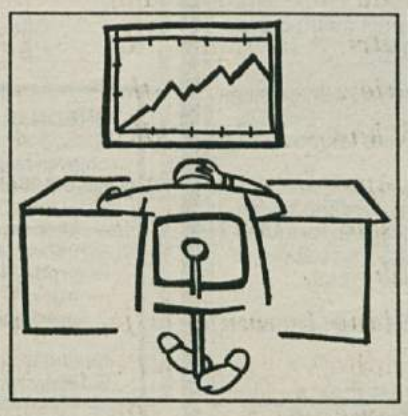

V Arkadi smo vsi zaposleni samo v Arkadi in delamo izključno za Arkado. Od uspešnega vodenja investicijskih družb Arkade je neposredno odvisna naša uspešnost.

Arkada postaja pomembna finančna družba, ki se bo v prihodnosti ukvarjala samo z upravljanjem investicijskih skladov. To pomeni, da bomo pojutrišnjem zbirali tudi Vaše denarne prihranke, ki nam jih boste zaupali, ko se bomo izkazali z oplemenitenjem Vaših certifikatov.

ARKADA

Na resničnih temeljih!

MDCCCLXXXIV
SLOVENICA
zavarovalniška hiša d.d., Ljubljana

S T A R T
SVETOVALNA HIŠA

KOMERCIALNA BANKA TRIGLAV
Komercialna banka Triglav d.d. Ljubljana

Vpisna mesta so na vseh poštah PTT Podjetja Slovenije in v organizacijskih enotah SDK, na sedežu podjetja Arkada D.Z.U. d.o.o. v Ljubljani in na posebej označenih mestih.
V Novem mestu v menjalnici Publikum na Sokolski 4, v Trebnjem v menjalnici Publikum na Baragovem trgu 1, v Črnomlju v Ljudski banki Pod lipo 4a, ter v Sevnici v menjalnici Publikum na Kvedrovi 37 in v podjetju Mass/Cotros na Cankarjevi 1.

Arkada D.Z.U. - Pooblaščena družba za upravljanje d.o.o., telefon 061 15 98 737, 15 91 147

tim
tovarna
izolacijskega
materiala p.o.
laško

TRGOVINA
Vse za gradnjo

AKCIJSKA PRODAJA FASADE DEMIT

V PCK SREBRNIČE DO 25. 9. 94

— 5% POPUST
— CENE FCO KUPEC
— TOVARNIŠKE CENE

v času akcije bodo 1. 9., 8. 9., in 28. 9. svetovalni dnevi strokovnjaka iz Tim Laško.

Podrobnejše informacije dobite v PCK NOVO MESTO

TEL. 068 321-604, FAX. 321-611

NAJBOLJ GOSPODARNA INVESTICIJA, KI PRINAŠA NAJVIŠJE OBRESTI

MIKO

AKCIJSKA PRODAJA keramike, pohištva in tekstila v salonih pohištva, keramike, barv in lakov.

Vrtna garnitura: miza + 4 stoli že za 5.380 SIT
Vrtna garnitura: miza + 2 klopi po 6.600 SIT
Usnjene garniture od 218.000 SIT dalje (uvoz)
Kotne štof garniture od 62.062 SIT dalje
Kuhinjski stoli od 4.350 SIT dalje
Domača keramika od 660 SIT dalje
Uvožena keramika I. klasa od 1.100 SIT dalje
Uvožena keramika II. klasa od 890 SIT dalje
Grez. porcelan I. klasa od 1.650 SIT dalje.
Jupol 30 kg po 2.499 SIT
Cene so s prometnim davkom.

Na zalogi vse vrste pohištva, keramike, orodja za keramičarje, barve laki, sanitarna keramika...
Imamo tudi svoje polagalce keramike, zelo ugodno obročno odplačevanje in popusti za gotovino.
Posebna ponudba tekstila po zelo ugodnih cenah.

Saloni MIKO:
MIKO 1, Krško, CKŽ 100 (pri stadionu)
MIKO 2, Novo mesto, Resljeva 2 (v Kandiji)
MIKO 3, Novo mesto, Partizanska c. (v Kandiji)
MIKO 4, Sevnica, NHM 17
MIKO 5, Boštanj (obrtna cona)
MIKO 6, Brežice, Milavčeva 89

KOVINSKA GALANTERIJA
Konček Franc
Dobindol 28, 68323 Uršna sela
tel./fax. 068/65-278

— Izdelujemo in montiramo opremo za vse vrste trgovin in poslovnih prostorov
— Izdelujemo opremo iz nerjaveče pločevine
— Izdelujemo in montiramo kovinsko skladiščne regale —

Na zalogi imamo:
— nakupovalne košare
— vozičke za košare
— nakupovalne vozičke 75 l
— košare za embalažo
— košare za sadje
— blagajniški komplet košar
— stojala s štirimi košarami
— stojala s petimi košarami
— stenske police
— sredinske police
— blagajniške pulte
— prodajne pulte
— pregradne stene za v hladilno vitrino iz nerjaveče pločevine
— podstavke za shranjevanje načetih salam v hladilnih vitrinah iz nerjaveče pločevine
— pladnje iz nerjaveče pločevine za v hladilne vitrine

In še marsikaj, kar potrebujete v vaši trgovini!
Vsi izdelki so kvalitetni in po konkurenčnih cenah.
Se priporočamo!

KRKA ZDRAVILIŠČA d.o.o.
NOVO MESTO
ZDRAVILIŠČE ŠMARJEŠKE TOPLICE

ŠMARJEŠKE TOPLICE

Objavlja javno licitacijo rabljene opreme (kopalne kadi, omare, vrata itd.) v ponedeljek, 12. 9. 94, ob 15. uri pri večnamenskem domu (gasilski dom) v Šmarjeti.

Ministrstvo za pravosodje
KAZENSKI POBOLJŠEVALNI DOM DOB PRI MIRNI

objavlja prosta delovna mesta:

1. **SVETOVALCA UPRAVNIKA ZA UPRAVNO PRAVNO PODROČJE**
2. **VZGOJITELJA (3 izvajalce)**
3. **POOBLAŠČENE URADNE OSEBE (3 izvajalce)**
4. **SKUPINOVODJE VZDRŽEVANJA OPREME IN INVENTARJA – INŠTRUKTORJA**
5. **SKUPINOVODJE KMETIJSKE MEHANIZACIJE V ODDELKU HOTEMEŽ**

Pogoji:
K točki 1.
— visoka strokovna izobrazba pravne smeri, strokovni izpit in 5 let delovnih izkušenj.
K točki 2.
— visoka izobrazba penološke, defektološke, pedagoške — smer domska vzgoja in MVO ali druge ustrezne pedagoške ali socialne smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.
K točki 3.
— srednja (štiriletna) izobrazba penološke ali druge ustrezne smeri; 1 leto delovnih izkušenj, starost do 27 let, moški z odsluženim vojaškim rokom.
K točki 4.
— srednja (štiriletna) izobrazba — lesarski delovodja in 3 leta delovnih izkušenj pri samostojnem opravljanju mizarskih del.
K točki 5.
— srednja (triletna) izobrazba — smer vzdrževalec kmetijske mehanizacije in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.

Na objavljenih delovnih mestih se šteje zavarovalna doba s povečanjem 12/16 mesecev.
Za sklenitev delovnega razmerja mora kandidat/kandidatka izpolnjevati še naslednje pogoje: da je zdravstveno sposoben; da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, zaradi katerega je neprimeren za opravljanje dela v KPD; da je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik. Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in opravljali psihološki preizkus s testiranjem.
Delovno razmerje bo izbrani kandidat sklenil za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 3 mesece.
Za delovno mesto pod 1. nudimo po dogovoru samsko ali družinsko stanovanje, glede na možnosti pa tudi za delovno mesto pod 2.
Pisne prijave z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: **KAZENSKI POBOLJŠEVALNI DOM DOB PRI MIRNI, 68233 MIRNA.**

S A L O M O N O V

OGLASNIK

NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

---

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

• *Spori med ljubimci obnavljajo ljubezen. (Terencij)*

• *Liberalec je človek, ki je pripravljen zapraviti denar drugega človeka. (Glass)*

DOLENJSKI LIST

vaš oglas na pravem mestu
tel. 068/323-610
fax: 068/322-898

ZALOŽBA

ZDRUŽUJEMO ZNANJE IN USPEH!

ZAVEDAMO SE, DA V PODJETJU USPEH USTVARJAJO LJUDJE

NAŠO PRODAJNO MREŽO ŠIRIMO NA PODROČJE DOLENJSKE,

zato vabimo k sodelovanju mlajše, podjetne in inventivne

KOMERCIALISTE ZASTOPNIKE ZA PRODAJO PISARNIŠKE IN STROJNE OPREME

Ponujamo vam stimulativno nagrajevanje, individualno delo ob podpori prijetnega delovnega teama.

Poskrbeli bomo tudi za strokovno in poslovno izpopolnjevanje.

Delo je honorarno, možnost kasnejše zaposlitve.

Vašo cenjeno ponudbo pričakujemo na naslov:

CANKARJEVA ZALOŽBA, p.o.
Ljubljana, Kopitarjeva 2

Za dodatne informacije nas lahko pokličete na tel. (061) 13 23 144 int. 318.

IZŠLA JE DVOJNA ŠTEVILKA REVIJE

e ŠPORT

PO DOLGEM VROČEM POLETJU JE SPET TU REVIJA E-ŠPORT

V njej lahko med drugim preberete:
- Veliki intervju z Britto Bilač: »Če v Sloveniji ne bo osnovnih pogojev za delo, bom morala v tujino.«
- Kako je »štrajkal« Primož Gliha?
- »Za zmago ni dovolj samo pogum,« pravi voznik rallyja Stojan Pirjevec.
- Smelt Olimpija brez tekmeca tudi v novem tekmovalnem sistemu?
- Velikani športa: Johan Cruyff.
- NBA ob Olayuwonu počasi pozablja na Jordana.
- Bodo nesreče sploh kdaj izučile organizatorje formule 1?
- Znanost in šport: Za vsako bolezen raste ena rož'ca.
- Teniškim fantom iz bulonjskega gozda.

Preizkusite se v olimpijskem kvizu in Hitovi nagradni ruleti. Nagrade so privlačne.

POHITITE, REVIJA E-ŠPORT VAS ČAKA PRI VAŠEM PRODAJALCU ČASOPISOV!

MANA
turistična agencija

Kandijska 30, Novo mesto
tel.: 321-115, 28-136

Vpis v plesne tečaje vsak dan od 9. do 16. ure

NOVOTEHNA

TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO

GLAVNI TRG 10, 68000 NOVO MESTO

OBJAVLJA

ponudbo za oddajo poslovnih prostorov v najem na Kandijski cesti št. 2 v Novem mestu, v izmeri 44 m² — pritličje.
Poslovni prostori so komunalno opremljeni in primerni za trgovinsko ali drugo storitveno dejavnost.
Informacije na telefon 068/321-737.
Pisne ponudbe pošljite na naslov NOVOTEHNA, Trgovina na debelo in drobno, Glavni trg 10, 68000 Novo mesto.

SREDNJA EKONOMSKA ŠOLA NOVO MESTO

objavlja razpis za vpis v oddelke za izobraževanje ob delu za naslednje poklice:

— **ekonomski tehnik — vpis v 1. in 4. letnik**
— **upravni tehnik — vpis v 1. in 4. letnik**
— **prodajalec — vpis v 1. letnik**
— **trgovski poslovodja — vpis v 1. letnik (pogoj končana šola za prodajalce)**

Kandidati se naj za posamezne izobraževalne oblike prijavijo do 24. 9. 1994 v tajništvu šole. Sestanek z vpisanimi slušatelji bo 27. 9. 1994 ob 16. uri za kandidate, vpisane v 1. letnik, in ob 17. uri za kandidate, vpisane v 4. letnik. Sestanek bo v prostorih šole, Ulica talcev 3/a, Novo mesto, tel.: 21-473 in 28-406.

ZASEGLI PLINSKO PIŠTOLO IN NABOJE

DOBOVA - 4. septembra zjutraj je na mejni prehod Dobova pripotoval 62-letni hrvaški državljan T. F., in sicer kot sopotnik v vozilu zagrebške registracije. Pri mejni kontroli je policist pregledal vozilo in v predalu armaturne plošče našel plinsko pištolo znamke PTB 502, kal. 8 mm, in nabojnik s sedmimi plinskimi naboji.

ITALIJANA NISTA PRIJAVILA LOVSKIH PUŠK

OBREŽJE - 30. avgusta popoldan sta se na mednarodni mejni prehod Obrežje pripeljala z osebnim avtomobilom 54-letni V. E. in 47-letni M. G., oba iz Italije. Policisti so ob pregledu vozila našli tri lovske puške, ki pa jih Italijana ob vstopu nista prijavila, zato se bosta morala zagovarjati pred sodnikom.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča in teta

IVANA BELE

rojena Umek

iz Stopič

Iskrena zahvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojni podarili cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju Interega oddelka Bolnišnice Novo mesto za zdravljenje in nego med boleznijo, g. župniku za lepo opravljen obred in pevcem iz Šmihela za zapete žalostinke.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za dom in družino dal.
Sedaj ostale so povsod sledi
od dela tvojih pridnih rok,
ki skrbele so za nas.

V 76. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, stric in stari ata

TONE LUZAR

z Dol. Mokrega polja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Prav tako se zahvaljujemo sodelavcem Splošne bolnice Novo mesto - kolektivu kuhinje, Iskri - Hibridi, pevskemu zboru Ajda iz Orehovice, Društvu upokojencev Šentjernej, obema praporščakoma, g. dekanu za obiske na domu in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Povsem nov celovit sistem kakovostnih
in cenovno ugodnih avtomobilskih zavarovanj

AVTO *Adriatic*

za Dolenjsko in Belo krajino

Za vse podrobne podatke pokličite
po telefonu NM 322-761.

Adriatic

ZAHVALA

Nič ni hujšega na svetu,
kot je bolečina,
ki v naših srcih tli,
ker tebe, draga Liljana,
več med nami ni.

V 26. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga hčerka in sestra

LILJANA BUTALA

iz Mihelje vasi 7

Ob boleči izgubi naše hčerke se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče in pokojno v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sosedom za pomoč, GD Petrova vas za organizacijo pogreba, mladincem, mladinkam, Iskri Semič, zdravstvenemu osebju Internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, govornikoma za lepe besede slovesa, pevkam, našemu g. dekanu in g. župniku iz Ježice pa za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Žalujoči: ati, mami, brat Bojan, sestri Mateja, Renata z Borisom in Pavle

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga

TEREZIJA ZALOKAR

- LILI

Karlovška mama z Vrha 5 pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sočutje in darovali cvetje. Zahvaljujemo se sosedom Bratkovičevim, Hudoklinovim in Cimermanovim, g. župniku za poslovilni obred ter vsem, ki ste pokojnico pospremili na zadnji poti.

Njeni najbližji

- *Marsikdo velja za modrega le zato, ker nič ne zine. (Shakespeare)*
- *Norec se nima za norega. (Litovski pregovor)*
- *Naj vlada mediokriteta, naj najbolj zabiti hohštaplerji razprodajo slovensko deželo do konca, da bo potem mir. (Anžlovar)*

POGREBNE STORITVE SONJA NOVAK

SONJA NOVAK
Aškerčeva ul.
(Regerške kašenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341 134

Nudimo vam kompletne storitve v zvezi s pokojniki.
Dežurna služba 0 - 24 h
tel. 068/341 134, mobitel: 0609 623 211

ZAHVALA

Na grobu mi rožice bele
naj dolgo v spomin bi cvetele.
Sabinine ročice vesele
naj v vazo na grob bi jih dele
in ptičke naj zraven bi pele.

V 53. letu starosti nas je po težki bolezni mnogo prezgodaj zapustila naša draga mama, žena, stara mama, sestra, teta in tašča

LJUBICA VERDERBER

s Sel pri Dragatušu

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali, izrazili sožalje, podarili cvetje in sveče ter pokojno v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala Šnelerjevim, Kocjanovim, Kraljevim ter vsem vaščanom za nesebično pomoč, sodelavcem Iskre Semič, AKŽ Dragatuš, zdravstvenemu osebju iz Črnomlja, Novega mesta in Ljubljane, pevkam z Otovca za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ne morem, ne morem iz groba,
da sežem vam v tople dlani,
ne morem, nad mano je krsta lesena,
le lučka ljubezni naj večno gori.

V 83. letu starosti smo se poslovili od naše mame

TEREZIJE KOČEVAR

iz Gradca 32 v Beli krajini

Ob tej priliki izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki ste kakorkoli izkazali svoje spoštovanje do naše mame. Zahvaljujemo se za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče, sv. maše in drugo pomoč, Internemu oddelku in upravi Splošne bolnice Novo mesto, RDBR Ljubljana, Počitniški skupnosti Krško in Mercatorju Metlika. Posebno zahvalo dolgujemo sosedi Zofki za čustveni govor pred domačo hišo, gospodom župnikom iz Podzemlja, Kamanja, Žakanja, g. Milčinoviču, g. Albinu in njegovemu zboru iz Metlike za lepo petje ter ženskemu cerkvenemu pevskemu zboru iz Podzemlja.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

MARIJE PAŠIČ

iz Semiča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojno pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče. Zahvala tudi g. kaplanu za lepo opravljen obred ter družini Grahek za vso skrb in pomoč.

Žalujoči: vsi njeni

Semič, Split, Ljubljana, Črnomelj

ZAHVALA

V 86. letu starosti se je tiho poslovila naša dobra matika

MARIJA JAKŠE

roj. Selak

iz Otočca

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam ob njeni smrti stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedi Jelki, ki jo je v zadnji dneh življenja pomagala negovati. Hvala sodelavcem Petrola Otočec za cvetje in sožalje, g. župniku za obred, poslovilne besede in zapete pesmi.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

TONE MAVSAR

iz Šentjošta 18

Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku za globoke besede slovesa in lepo opravljen obred, sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, ki so pokojnega spremili na zadnji poti, patronažni sestri za obiske na domu, Domu starejših občanov v Metliki, gospodu Oklešćenu za pogrebne usluge. Lepa hvala tudi Ambrožičevima in vsem, ki ste spremljali pokojnega na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 38. letu starosti nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil sin, brat, stric, boter in nečak

IVAN TURK

Zajčji Vrh 17

Zahvaljujemo se znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, prinesli cvetje in sveče. Iskrena hvala za izrečeno sožalje kolektivom Krka, Metropol in Krka - Kozmetika, vaščanom, ki so kakorkoli pomagali, vsem sorodnikom za pomoč ter g. župniku za lepe besede ob slovesu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

STANISLAV MALNAR

iz Semiča 52

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, darovane vence, cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, Kirurškemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, LD Smuk Semič, ŽB Semič, moškemu pevskemu zboru Semič, godbi na pihala iz Črnomlja, govornikoma za poslovilne besede in g. Kukarju za organizacijo pogreba. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: žena Danica, hčerki Stanka in Nada ter sinovi Branko, Milan, Božidar in Stane z družinami

ZAHVALA

Težko življenje ti dano je bilo,
zato naj domača zemlja lahka ti bo,
pred nami je tvoj obraz,
odšla si brez slovesa,
mirno spiš in čakaš nas.

V 64. letu starosti nas je nenadoma zapustila sestra, teta in sestrična

AMALIJA GAŠPERŠIČ

stanujoča na Starem trgu

Ob boleči izgubi naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, dobrim prijateljem za podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Hvala g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke in g. Rezki Majer za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

Trebnje, 29. avgusta 1994

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolečina je bila močnejša od življenja.

V 74. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in svak

JOŽE TEROPŠIČ st.

čebelar in obrtnik v pokoju
iz Gor. Kronovega 7 pri Otočcu

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala družinama Vidmar in Gregorčič, moškemu pevskemu zboru Otočec, Čebelarskemu društvu Novo mesto, Čebelarskemu društvu Krka, Obrtni zbornici Novo mesto, govornikoma za poslovilne besede, Janiju za zaigrano Tišino ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Pavla, otroci Milena, Pavla, Jože in Stanka z družinami ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 8. septembra - **Marija**
Petek, 9. septembra - **Peter**
Sobota, 10. septembra - **Ines**
Nedelja, 11. septembra - **Milan**
Ponedeljek, 12. septembra - **Gvido**
Torek, 13. septembra - **Filip**
Sreda, 14. septembra - **Rasto**

LUNINE MENE
12. septembra ob 13.34 - **prvi krajec**

kino

BREŽICE: 8. in 9.9. (ob 20.30) komedija Duh iz računalnika. 9.9. (ob 18.30), 10. in 11. 9. (ob 18.30 in 20.30) ter 12.9. (ob 20.30) akcijska komedija Nori detektiv. 12.9. (ob 18.30) ter 13. in 14.9. (ob 18.30 in 20.30) fantastična komedija Kremenčkovi.

ČRNOMELJ: 9. in 10.9. (ob 20. uri) ameriški akcijski kriminalni film Leto nasilja. 11.9. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Hokus pokus - čarovnice se vračajo.

KRŠKO: 9.9 (ob 20. uri) in 11.9. (ob 18. uri) ameriška akcijska komedija Gola poštola 33 1/3.

METLIKA: 9. in 10.9. (ob 20. uri) ameriška komedija Hokus pokus - čarovnice se vračajo. 11.9. (ob 20. uri) ameriški akcijski kriminalni film Leto nasilja.

NOVO MESTO: Od 1. do 7.9. (ob 17., 19. in 21. uri) film Kremenčkovi.

film

• ***OSTANKI DNEVA** (The Remains of the Day, melodrama, 135 minut, na sporedu v novomeškem Domu kulture od 8. do 14.septembra)*

Režiser "Ostankov" James Ivory je američan, vendar so njegovi najslavnejši filmi popolnoma angleški. Posneti so bili na Otoku, v njih nastopajo najboljši angleški igralci, zgodba se razvija v tipičnem okolju in vzdušju viktorijanske Anglije. Vsi ti filmi (Soba z razgledom, Maurice, Howardov kot), tudi zadnji, so si zato neverjetno podobni. Kljub temu smo ob vsakem novem naslovu evforični, čeprav smo film nekako že videli. Kje je torej skrivnost Ivoryijevega uspeha? V tem grmu je namreč kar nekaj zajcev!

Vse se začne z dobro zgodbo. Praviloma jo sestavljajo neverjetno izrazita nasprotja med glavnimi junaki. Posplošen vzorec se glasi: zapeti tradicionalneži iz družbene elite versus liberalni, rahlo marginalni, srednji in nižji sloji. Vmes pa je pravo čustveno minsko polje, križano z razrednim bojem, brez heca. Britanski imperij je na vrhuncu svojih moči, kar pomeni skorajšnji krah, napoved nove razporeditve moči v družbi. Obdobje viktorijanstva (1837-1901, vladavina kraljice Viktorije) je še prej prineslo ozkosrčna naziranja, toge navade in slabo moralo. Vse se nadaljuje in zaključi z brezhibnim tehničnim delom, z gladko in prepričljivo režijo, mehko fotografijo, tematsko skladno glasbo.

Umetnina je torej narejena. Njena verodostojnost je bila potrjena kar z osmimi nominacijami za letošnje oskarje. Več jih je prejel samo še Schindlerjev seznam, 12, Klavir je bil na istem, 8. Potem pa so oskarji hodili takole: 7 za "Seznam", 3 za Klavir in 0 za Ostanke dneva. Ni fer, vam pravim!

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

SILOKOMBAJN Pentinger 2 in SK 80 SIP prodam. ☎ 78-036. 7167

SILOKOMBAJN Pentinger ME 1 prodam. ☎ 78-033. 7168

MALO RABLJENO kosilnico BCS 601 in mlin za grozdje z ročnim pecljalnikom prodam. ☎ 321-953. 7180

MOLZNI STROJ Virovitica prodam. ☎ (068)42-981. 7199

FREZO HONDA, kultivator za frezanje vinograda ali vrta prodam za 700 DEM, zidano garažo v Domžalah pa za 7.000 DEM. ☎ (068)45-723. 7266

SKORAJ NOV TRAKTOR Deutz 4008 in mlin za grozdje (pecljalnik) prodam. ☎ (068)42-527. 7274

SILOKOMBAJN MENGELE, tip MB 200, prodam. ☎ 42-660. 7278

NOVO traktorsko prikolico z dvojnimi kolesi prodam. ☎ (068)76-294. 7298

TRAKTOR ZETOR 6245, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)49-198. 7321

TRAKTORSKO prikolico tehnostroj, novo, ugodno prodam. Intermarc, ☎ (068) 342-663. 7325

TRIVRSTNI koruzni heder za kombajn Djuro Djaković MK 770 Fahr prodam. ☎ (0608)63-038. 7335

NAKLADALKE, 12 m3 in 15 m3, kiper prikolice, 3,5 t, 4 in 5 t, nakladalci in trosilci gnoja, cisterne, silokombajni ter izkopalniki krompirja po zelo ugodnih cenah! ☎ (064)622-575. 7353

POPOLNA PONUDBA namakalnih naprav Pioggia Carnevali, sadilci sadik SIFIGGIA s polagalcem folije, hladilci mleka Sfoffia, freze in vrtavkaste brane Maschio, gorski transportni traktorji Caron, 27 KM in 42 KM. ☎ (064)622-575. 7354

PRODAM rabljen traktor Deutz 55 A, letnik 1989, ter viličar Steinbock 1,5 in TCM FD 2 t. ☎ (064)622-311. 7355

KMETOVALCI! Agroizbira Kranj, SmlednIška c. 17, nudi ugodno rezervne dele za sledeče traktorje in priključke: Ursus, Zetor, Univerzal, TV, IMT, Torpedo, Štore, Crena Kranj, kosilnice BCS, SIP Šempeter, molzne stroje Vestfalija in Alfa Laval. Na zalogi imamo vedno dovolj akumulatorjev Vesna in Topla in traktorskih gum Barum. Rezervne dele pošiljamo tudi po pošti. Predno se odločita za nakup, pokličite na ☎ (064)324-802. 7356

kupim

KUPIM grozdje beli pinot, kerner, renski rizling, sauvignon. ☎ (068)85-603. 7234

KUPIM 400 komadov cementne opeke Strešnik. ☎ 321-395. 7248

KUPIM rabljen hidrofor (rezervoar in črpalko). ☎ 43-824. 7270

KUPIM nepoškodovano košaro za dojenčka. ☎ (0608)77-564. 7328

motorna vozila

KAMION TAM, letnik 1980, s hladilnikom, nosilnost 3 t, neregistriran, ugodno prodam. ☎ 341-484. 7155

Z 101, letnik 1990, in Jugo 45, letnik 1987, prodam. ☎ 85-731. 7157

GOLF JGLD, S paket, letnik 1985, bel, ohranjen, registriran celo leto, ugodno prodam. Gačnik, Rumanja vas 1 a. 7159

CITROEN VISA in 126 P ugodno prodam. Ucman, Dol. Težka Voda 13, Novo mesto. 7160

JUGO 45, letnik 1986, registriran do 3/95, prodam. ☎ 45-600, popoldne, Marinka. 7166

Z 101, letnik 1979, prodam za 500 DEM. ☎ 43-564. 7175

SUZUKI MARUTI, star 6 mesecev, dodatno opremljen, ugodno prodam. ☎ 45-069. 7188

PONY EKSPRESS z dvema avtomatskima prestavama, obnovljen, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)25-621. 7193

OPEL KADETT KARAVAN, starejši letnik, prvi lastnik, registriran do julija 1995, prodam. ☎ 57-145. 7195

Z 101, letnik 1987, registrirano do 6/95, modre barve, dobro ohranjeno, prodam. Franc Verbanec, Učakovci 12, Vinica. 7198

ALFO 33 1,5 prodam. ☎ 22-220. 7209

ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, prodam. ☎ 24-391. 7210

JUGO KORAL 45, letnik 1989, vinsko rdeč, 33.000 km, registriran do 4/95, garažiran, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608) 70-399. 7221

MOTORNO KOLO VESPA PX 200 E, letnik 1987, 9000 km, z mnogo dodatne opreme prodam. ☎ 45-358. 7225

126 P, letnik 1989, registriran do 6/95, prodam. ☎ 43-588. 7226

BMW 318 i, letnik 1987, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)25-105. 7230

126 P, 11/87, rdeče barve, prodam za 1500 DEM. Mohar, ☎ (068)27-397. 7232

R 4, letnik 1988, 80.000 km, prodam. Gor. Kamence 21, ☎ 28-104. 7235

VW, letnik 1973, registriran do 5/95, 30 km po generalni, redno servisiran, prodam. ☎ (068)40-846. 7238

R 4 GTL, letnik 1985, prodam. Ucman, ☎ 27-841. 7249

LADO 1200 S, letnik 1984, registrirano celo leto, ugodno prodam. ☎ 323-230.

OPEL KADETT, letnik 1979, prodam. ☎ (0608)75-894. 7268

JUGO 45, registriran do 4/95, ohranjen, prodam. ☎ 52-585. 7280

GOLF JGL, letnik 1981, prva registracija 1982, registriran do 5/95, ugodno prodam. ☎ (068)47-584. 7282

R CLIO 1,2, oprema RT, letnik 1993, prodam. ☎ 341-672. 7283

Z 126 P, letnik 1987, v dobrem stanju, prodam. ☎ (068)26-331. 7285

ALFA ROMEO 1,5 QV, letnik 1984, registriran do 9/95, ugodno prodam. ☎ (068)27-576. 7287

126 P, letnik 1986, oranžne barve, prodam. ☎ 84-510, do 15. ure. 7288

OPEL VEKTRO 1,6 i, letnik 1991, s katalizatorjem in vso dodatno opremo prodam za 18.800 DEM. ☎ (068)27-802. 7300

JUGO 55 A, letnik 1987, prodam. ☎ (068)85-166 ali 28-810. 7307

FIAT 126 P, letnik 1988, prodam. ☎ 78-520. 7310

R 5 CAMPUS, letnik 1990, in Golf, letnik 1988, prodam. ☎ 85-653. 7314

OPEKARNA ZALOG proda nov AX TRE 1,1, 10 = popusta. ☎ 322-855 ali 26-668. 7320

Z 640 AN, letnik 1979, 4 t, ohranjeno, prvi lastnik, 12.000 km, nevoženo 4 leta, prodam za 7.000 DEM. ☎ (068)57-739. 7324

Z 750 LE, letnik 1984, registrirano do 20.8.95, prodam. Martinčič, Vrbovce 10, Šentjernej. 7326

GOLF DIESEL, 12/84, registriran do 3/95, prodam za 5500 DEM. ☎ (0608)75-012. 7331

Z 750, letnik 1984, registrirano do 6/95, belo, dobro ohranjeno, prodam za 1200 DEM. ☎ (0608)79-323, Darja. 7332

126 P, letnik 1987, registriran do 9/95, ugodno prodam. ☎ (068)40-203. 7338

JUGO 45 AX, letnik 1987, z rahlo poškodovano streho in havbo, ugodno prodam. Malkovec 14, tržišče. 7339

FIAT TIPO 1,4, letnik 89/90, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)40-824. 7344

XANTIO 1,8, novo, še neregistrirano, prodam 10 % ceneje ali menjam. ☎ (0608)70-176. 7345

LADO 1300, letnik 1985, svetlo rjave barve, registrirana do marca, prodam. ☎ (068)52-246. 7349

BMW 316, letnik 1986, 82.000 km, bordo rdeče barve, prvi lastnik, prodam. ☎ (061)341-524 med 16. in 18. uro. 7352

ŠKODO FAVORIT 136 L, letnik 1990, prevoženih 37.000 km, registrirano do 4/95, prodam. ☎ 43-552, Danijel. 7357

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo od 13. ure dalje vsak dan in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (068)67-578 in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 6160

MODNO FRIZERSTVO Nena vas vabi v novi frizerski salon na Volčičevi 15 a v Novem mestu, zlasti vse tiste, ki imate probleme z lasmi. V salonu uporabljemo ameriške preparate za nego las Matrix. Rezervacije po ☎ (068)21-544. Vljudno vabljeni!

KOMBI PREVOZI tovora in oseb, selitve doma in v tujino opravljemo ugodno. ☎ (068)49-226. 7197

KOKOŠI bele, težke, bodo v porodaji. Sprejemamo naročila. ☎ (068)420524.

PIŠČANCI, beli, težki, za zakol, bodo v prodaji. Sprejemamo naročila. ☎ (068)42-524. 7304

PURANI, beli, težki 2,5 kg, bodo v prodaji začetku oktobra. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, ☎ 44-389. 7312

POPRAVILA in priklope plinskih štedilnikov ter premontažo na zemeljski plin opravljamo. Plin servis Kraševec, Slavka Gruma 34, ☎ 27-425. 7322

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Šenovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 7358

preklici

ALOJZ JOŽEF, Herinja vas, prepovedujem vsako vožnjo in hojo po mojem zemljišču v Jamniku, posebno Martinu Uherniku iz Otočca. 7301

posest

NA DOBAH pri Kostanjevici prodam zazidljivo parcelo (2000 m2) s starejšo hišo in vodo. ☎ (0608)21-310. 7169

NEDOGRAJENO HIŠO v Jedinščici prodam. ☎ 27-679. 7185

PAŠNIK, gozd (16000 m2) nad Krmeljem prodam. ☎ 40-351. 7189

PARCELO v obrtni coni v Trebnjem prodam. ☎ (068)47-524, zvečer. 7191

VINOGRAD na Malkovcu (5 a) prodam. Antonija Lindič, Dol. Boštanj 99, Boštanj, ☎ (0608)82-781. 7218

PRODAM takoj vseljivo enodružinsko hišo z vrtom v Trebnjem na lepem kraju. Jože Martin, 61001 Ljubljana, p.p. 121/III.

PARCELO za vikend (74 a), prodam. ☎ 78-056. 7243

GRADBENO PARCELO (10 do 15 a) v okolici Dolenjskih Toplic ali Novega mesta kupim. V poštev pride tudi tretja gradbena faza hiše, ☎ (068)83-317. 7255

V KOČEVJU prodamo starejšo vilo (120 m2) s 17 ari sadovnjaka na čudovitem kraju. ☎ (061)852-003. 7260

HIŠA z velikim vrtom v Kostanjevici naprodaj najboljšemu ponudniku. ☎ 26-419, zvečer. 7263

NA RAKI ugodno prodam ali zamenjam za garsonjero ali za manjše stanovanje bivalni vikend z vinogradom z lepim razgledom. Voda in elektrika v hiši. ☎ (061)484-155. 7269

1,92 HA travnika v okolici Mokronoga ugodno prodam. ☎ 49-650, zvečer. 7281

HIŠO v Črnomlju, v Loki, možnost lokala, prodam. Cena zelo ugodna. ☎ 9949 7031 227965. 7290

GROZDJE šmarnico in parcele, njive, travnike prodam. Rozalija Udovč, Črmošnjice 36 pri Stopičah. 7293

PARCELO (750 m2), na lepem kraju v Gor. Straži in gozd (2 ha) v bližini Dolenjskih Toplic prodam. ☎ (061)1408-323. 7315

GOSPODARSKO poslopje in 45 a zemljišča pod železniško postajo v Semiču prodamo. ☎ 60-062, zvečer. 7333

prodam

RABLJENA KOLESA naprodaj. ☎ 341-952. 7038

DRVA, suha, bukova, (20 m3), in dva raztegljiva oblazinjena kavča, skoraj nova, ugodno prodam. ☎ (068)83-123. 7156

MLADIČE, nemške ovčarje z rodovnikom, šolanih in odlično ocenjenih staršev, prodam. ☎ (068)52-227. 7158

SOD, 1100 l, kad, 1200 l, strešno opeko Kikinda, 1600 komadov, prodam. ☎ (068) 22-831, zvečer. 7161

INDUSTRIJSKI overlock Brother, star 6 mesecev in pletilni stroj Brother CK 35 izredno ugodno prodam. ☎ (068)28-540. 7165

RAZTEGLJIV trosed, 2 fotelja in mizico prodam. ☎ 51-767. 7172

TRI FOTELJE in majhno omarico ugodno prodam. ☎ 27-749. 7174

700- litrski SOD za pospravilo sadja ugodno prodam. Anton Pavlič, Vrhpolje, ☎ (068)41-071. 7177

PREŠO, 60 l, in mlin za grozdje prodam. ☎ 323-664. 7178

GROZDJE črna frankinja in žametovka prodam. ☎ 50-432. 7179

NERABLJEN jedilni kot z mizo in stoli prodam. ☎ 45-389. 7182

60 - litrsko leseno stiskalnico za grozdje prodam. ☎ 59-318, dopoldne. 7184

AVTORADIO Grundig z zvočniki prodam za 12.000 SIT. ☎ (068)59-506. 7186

ŽGANJE ter suhe prekajene domače šunke prodam. ☎ (068)59-068. 7187

ODSESOVALNIK za žaganje in oblanje z motorjem prodam. ☎ 42-278. 7192

OTROŠKI VOZIČEK ugodno prodam. ☎ (068)21-613. 7194

TRI BREJE KOBILE, stare 3 do 7 let, in prašiče, težke od 50 do 140 kg, ter kamion Z 615 AN prodam. ☎ (061)852-577. 7196

SUH OBŽAGAN gradbeni les, dimenzije 14 x 12 m in 12 x 10 cm, dolžine 6 do 8 m, prodam. ☎ 25-637. 7200

CERTIFIKAT v vrednosti 300.000 SIT prodam po polovični ceni in električni pisalni stroj, malo rabljen, za 15.000 SIT. ☎ 78-440. 7202

KRAVO, brejo sedem mesecev, staro osem let, prodam. ☎ 24-226. 7203

DVE POSTELJI z jogijem, nočno omarico in pisalno mizo prodam. Alojz Simončič, Čardak 3, Črnomelj. 7204

GOBELIN Zadnje večerja, z volno in brez okvirja, velikost 112 x 50, prodam. ☎ 57-881. 7205

CB POSTAJO Texas z anteno GP mini in ečho mikrofon ugodno prodam. Marko Podržaj, Šegova 1, ☎ 22-293. 7207

GROZDJE šmarnico in stiskalnico za grozdje na kamen prodam. Gorenc, Zalog, ☎ 73-228. 7211

VINSKO hrastovo kad (800 l) in certifikat v vrednosti 400.000 SIT prodam za polovično vrednost. ☎ 73-807. 7212

GROZDJE portugalko ugodno prodam. ☎ 60-444. 7213

MLADO PSIČKO, staro 3 mesece, jorkširski terier, prodam. ☎ (068)45-487. 7214

TRI HRASROVE KADI prodam ali zamenjam za drva in pralni stroj prodam za 150 DEM. ☎ 84-376. 7215

200 litrski SOD motornega olja Ina Delta super 5 prodam za 40.000 SIT. ☎ (068)45-480 ali (068)45-487. 7216

NOVO vodno črpalko s trifaznim motorjem prodam. ☎ (0608)82-904. 7217

ŽAGO VENECIJANKO, Tamov motor ali cel kamion po delih ugodno prodam. ☎ (0608)77-051. 7219

MOTORNO ŽAGO Tomos, novo, prodam 20 % ceneje in rovokopač MF 50. ☎ 323-765 ali (0609)616-360. 7220

LJUBITELJU PSOV podarim lovskega psa. ☎ 73-735. 7222

SKORAJ NOV hrastov sod, (1500 l) prodam. ☎ (0608)69-104. 7223

BELO GROZDJE in 500 -ter 800- litrsko hrastovo kad prodam. Majda Tomc, Nova loka 28, črnomelj. 7224

Tanin

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV

Kostanjev les se lahko seka tudi poleti. Ves les vam bo odkupil TANIN SEVNICA, če sami nimate možnosti poseka, vam to napravimo mi. Dodatne informacije lahko dobite na tel. številkah 0608/41-349 ali 41-044.

BUKOVA DRVA, po želji tudi razžagam, prodam. ☎ 75-736. 7228

V VINJEM VRHU prodajamo kvalitetno belo in rdeče grozdje. ☎ 73-486 ali 76-567. 7229

PRODAM KOBILO. Franc Banič, Konec 18, Novo mesto. 7231

KROMPIR sorte sante ugodno prodam. ☎ 84-296, zvečer. 7233

POCENI PRODAM 1,5 m3 hrastovih plohov, debeline 5 cm, starih 5 let. ☎ 24-373. 7236

GUME za kamion s platišči prodam. ☎ (068)83-650. 7237

KORUZO, ječmen, pšenico in več vrst jedilnega krompirja prodam. ☎ 25-215. 7239

BARVNI TV prodam za 150 DEM. ☎ 342-349. 7240

SOD, 1200 l, ogrodje štedilnika (nerjaveč) z bojlerjem, na drva, prodam. ☎ 26-726. 7244

SKORAJ NOVO kovinsko risalno desko Stadler A3 z vsemi dodatnimi pripomočki prodam. ☎ 44-856 ali na naslov Tone Povhe, Blato 14, Trebnje. 7245

RDEČO PESO za vlaganje prodam. ☎ 49-711. 7247

CERTIFIKAT v vrednosti 400.000 SIT prodam po polovični ceni. ☎ 26-059. 7250

NOV nerjaveč štedilnik za centralno ogrevanje na 2 pekača prodam 20 % ceneje. ☎ 41-084. 7251

DROBEN KROMPIR za krmo, 600 kg, ugodno prodam. ☎ 43-544. 7253

GROZDJE šmarnico ugodno prodam in belo vino prodam po 50 SIT. ☎ 65-012. 7257

VINSKE SODE, 100, 180 in 260 l, prodam. ☎ 42-925. 7258

NOV hrastov sod, 500 l, fička, moped in kolesa BMX ter Favorit prodam. ☎ 76-051. 7261

10 M3 bukovih drv prodam. Jakše, Ob Težki Vodi 78, ☎ 27-129. 7265

NOVO gorsko italijansko kolo, 18 prestav, prodam. Odkupujem tudi gobe. ☎ (0609)621-512. 7267

DVA bela pritlikava pudlja, stara 4 mesece, prodam. ☎ 21-074. 7271

NOV nerabljen prtljažnik za R 19 ugodno prodam. ☎ 22-416. 7272

PEČ na petrolej, vinograd, njivo, kombinirano peč ter certifikata prodam. ☎ 43-820. 7273

KUHINJO BREST 09, odlično ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (0608)31-918.

ŠKOTSKO OVČARKO, čistokrvno, brez rodovnika, prodam. ☎ (0608)75-013. 7276

SILAŽNI KOMBAJN, krožno žago, sadni mlin prodam ali menjam. ☎ (0608) 82-597. 7286

GROZDJE ŠMARNICO prodam. Stane Zagorc, Mihovo 19 a, ☎ 42-473. 7289

VIDEO IGRICE nintendo sistem nes z jojsticom, skoraj novo, prodam ali menjam za video player. ☎ 43-564. 7291

MLIN za grozdje, malo rabljen, nepecljač in 30 l žganja tropinovca prodam. ☎ 321-260 od 6. do 13. ure, Jelka. 7296

CVIČEK in šmarnico iz okolice Vinjega Vrha, lahko tudi v manjših količinah prodam. ☎ 22-549. 7299

400 KG jedilnega krompirja prodam. ☎ 324-390. 7302

GRADBENI material z brezplačno dostavo na dom prodam ali menjam za osebni avto, letnik po dogovoru. ☎ (0608)65-062. 7306

PREŠO na kamen, letnik 1942, koš fi 50, ohranjeno, uporabno, prodam. ☎ (0608) 31-120. 7308

KORUZO na rasti, 70 a, v Dolenji vasi pri Krškem prodam. ☎ (0608)77-292. 7309

NOVA GORSKA KOLESA prodam za 24.000 SIT ter odkupujem gozdne sadeže oz. gobe. ☎ (0609)621-512. 7311

GROZDJE, cepljeno belo in rdeče, prodam. ☎ 42-919. 7313

GROZDJE šmarnico ugodno prodam. ☎ 42-925. 7316

NAGROBNE SVEČE ugodno prodajamo. Pripeljemo jih tudi na dom. ☎ (068)323-390. 7317

DRVA, gabrova ali brezova, prodam. ☎ 52-987. 7323

STROJ za izdelavo plastične embalaže in 300- litrski kompresor ugodno prodam. ☎ (0608)33-575. 7327

GROZDJE, belo in rdeče, ugodno prodam. ☎ (0608)33-212. 7329

HLADILNIK, rabljen dve leti, kot nov, ugodno prodam. ☎ 324-377. 7330

GROZDJE, belo in rdeče cepljenih sort, in belo vino ugodno prodam v Kotu pri Semiču, ☎ 56-408. 7334

CERTIFIKATE v vrednosti 1,200.000 SIT ugodno prodam. ☎ (068)76-433. 7336

JEDILNI KROMPIR za ozimnico in semenski sante prodam po 20 SIT/kg. ☎ 45-562. 7337

MLINE za sadje, grozdje in preše prodam. ☎ (068)44-640. 7340

POLOVICO PRAŠIČA, hranjenega z domačo krmo, prodam. ☎ 83-789. 7341

GROZDJE šmarnico ugodno prodam. ☎ 85-839. 7342

ZARADI prodaje vinograda prodam večji grozdni mlin, pecljalnik, kadi in 4 večje sode. Albert Lorber, Vel. Malence 17, Krška vas. 7343

SADNI MLIN, nov, ugodno prodam. Dušan Gorišek, Krtina 10, Velika Loka. 7347

GROZDJE šentlovrenka prodam. Ostale sorte grozdja kasneje. ☎ (068)59-082. 7348

MANJŠO odsesovalno napravo za mizarske stroje, francosko posteljo Meblo, širine 160 cm, prodam. ☎ 22-893. 7350

razno

AVTO - MOTO d.o.o., Novo mesto, odda v najem poslovne prostore v izmeri 50 m2 na sedežu Avto - moto na Ljubljanski cesti, primerne za trgovinsko ali pisarniško dejavnost. Možna uporaba večjih parkirnih prostorov. 7162

NA USTREZNEM kraju v Novem mestu najamem prostor za avtopralnico. ☎ 28-684. 7164

V NOVEM MESTU damo v najem pritlični prostor na Kandijski 13 (21 m2), Kandijska 28 (130 m2) in 60 m2. Med delovnim časom informacije na: ☎ za št. 13, 322-066, za št. 28, 321-083 in 321-069. 7170

V METLIKI ODDAM v najem prostor za trgovino. ☎ 59-260. 7173

CERTIFIKATE v vrednosti 1,000.000 SIT zelo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7181

PEČEM domač kruh po naročilu v krušni peči. ☎ (0608)33-149. 7190

SADNI vrt v bližini Novega mesta oddam v najem. Več po dogovoru. ☎ 23-097. 7201

MLAJŠO ŽENSKO za varstvo otroka na domu iščem. ☎ 23-452. 7246

V ANKARANU oddam apartma za 4 osebe od 10. do 20. 9. ☎ (066)526-292, zvečer. 7264

LOKAL v centru Trebnjega prodam. ☎ (068)44-604. 7277

V LJUBLJANI oddam opremljeno sobo s kopalnico in lastnim vhodom. ☎ (068)24-729. 7279

BREZPLAČNI način proučevanja sv. pisma. Pišite na naslov; Dopisna svetopisemska šola, p.p. 22. 61105 Ljubljana. 7346

službo dobi

RAČUNOVODKINJO s prakso redno ali honorarno zaposlimo. Ponudbe pod šifro: »TREBNJE« 7163

ŠTIRI samostojne pohištvene mizarje takoj zaposlimo, dva za delo v proizvodnji, dva za delo na montaži. OD po dogovoru. Pisne ponudbe na BEN, sistemi predelnih sten, Ljubljanska 48, 61295 Ivančna Gorica. 7171

ZAPOSLIM DEKLE za delo v okrepčevalnici. Kvalifikacija ni nujna. Okrepčevalnica Miška, ☎ (068)42-588. 7208

REDNO zaposlim dve dekleti v bifeju. ☎ 43-797. 7254

ATRAKTIVNO DELO v prostem času nudimo. ☎ 26-282 od 14. do 18. ure. 7259

VODJE zastopnikov akviziterskih skupin za področje Dolenjske za nov artikel iščemo, provizija odlična. ☎ (061)452-044 ali (061)574-378. 7262

ZAPOSLIM delavca za delo na žagi (kot strojnik). ☎ 52-955. 7284

VARILCA z dvoletno prakso zaposlim. ☎ 22-979. 7294

IŠČEMO dekle za delo v bifeju. ☎ 321-229 od 21. do 22. ure. 7295

BISTRO PA-PI na avtobusni postaji išče dekle za strežbo. Informacije osebno v lokalu ali na ☎ 23-418. 7351

službo išče

KAKRŠNOKOLI DELO v Trebnjem ali okolici nujno potrebujem. Praproče 13, Trebnje. 7242

stanovanja

MANJŠO GARSONJERO v Novem mestu s centralno kurjavo, ugodno prodam. ☎ 28-856. 7176

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE na C. herojev v Novem mestu s telefonskim priključkom, prodam. ☎ 24-362. 7252

GARSONJERO, 31 m2, v Novem mestu, prodam. ☎ (068)24-937. 7292

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE prodam. ☎ (068)28-974. 7297

DVOSOBNO stanovanje v Jakčevi 4 (Majde Šilc), Novo mesto, 53 m2, prodam. ☎ 27-501. 7305

GARSONJERO, 27 m2, v Novem mestu, prodam. ☎ 341-049. 7319

zahvale

OB ZDRAVLJENJU našega sina PRIMOŽA, se najprisrčneje zahvaljujemo dr. Zvonku Blaževiču za uspešno operacijo in vso skrb ob bolniški postelji. Zahvaljujemo se tudi dr. Metki Blaževič in vsemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice v Brežicah. Starša Andrej in Darinka Gajski. 7318

ženitne ponudbe

FANT, star 28 let, s službo želi spoznati dekle do 30 let, lahko je tudi lažja invalidka. Ponudbe pod šifro: »PRELEPA DOLENJSKA«. 7206

UMETNI KAMEN
ZA OBLAGANJE FASAD PO NAJUGODNEJŠIH CENAH

svetlo siv	550,00 SIT/m²
temno siv z belimi odtenki	650 SIT/m²
bel	750 SIT/m²

Izdelujemo tudi druge barve in barvne kombinacije, mogoča dostava na dom in polaganje.

KOŠMRLJ s.p.
MENIŠKA VAS 7
DOL. TOPLICE
Tel.: 65-557

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: ***Dolenjski list Novo mesto, p.o.***
UREDNIŠTVO: ***Drago Rustja** (direktor in glavni urednik), **Marjan Legan** (odgovorni urednik), **Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dorniž, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj** (urednik Priloge), **Pavel Perc** in **Igor Vidmar.***
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka ***110 tolarjev;*** *naročnina za 3. trimesečje* ***1.350 tolarjev;*** *za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd.* ***2.700 tolarjev;*** *za tujino letno* ***40 USD*** *ali* ***70 DEM*** *oz. druga valuta te vrednosti.*
OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase ***1.600 tolarjev,*** *na prvi ali zadnji strani* ***3.200 tolarjev;*** *za razpise, licitacije ipd.* ***1.800 tolarjev.***
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: ***52100-603-30624.*** *Devizni račun št.:****52100-620-970-25731-128-4405/9*** *(LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).*
NASLOV: ***Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni:*** *uredništvo in računovodstvo* ***(068) 323-606, 324-200;*** *ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij* ***323-610;*** *mali oglasi in zahvale* ***324-006; telefax 322-898.***
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.
Računalniški časopisni stavek: ***Dolenjski list Novo mesto, p.o.*** *Prelom in filmi:* ***Grafika Novo mesto, p.o.*** *Tisk:* ***Ljudska pravica, Ljubljana.***

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat mesečno)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ime in priimek: . . . . . .

Ulica in kraj: . . . . . .

Pošta: . . . . . .

Naročniška številka: . . . . . **Podpis:**

Datum: . . . . . .

KAM V AVTO ŠOLO?

Avtošola DABA
tel. (068) 321-602

Organiziramo tečaje CPP, tečaje prve pomoči, učenje vožnje.

Naslednji tečaj CPP se prične 12. in 14. septembra ob 14. in 16. uri.

Prijave po tel. (068) 321-602 ali v bistroju DABA, Kandijska 13, Novo mesto.

Menjalnica TRADETOUR d.o.o. Novo mesto

se je preselila iz dosedanjih prostorov Standard Konfekcije na novo lokacijo na Novi trg (objekt A) Novo mesto. Poleg dosedanje dejavnosti se menjalnica ukvarja tudi z zbiranjem certifikatov za Nacionalno finančno družbo (Dolenjski investicijski sklad) in investicijsko družbo Triglav.

Lesni briketi za kurjavo

primerni za vse vrste peči. Vsebujejo 16595 KJ/KG, pri izgorevanju pa ostane le za 1% pepela. 1000 KG briket nadomesti 5 m drv ali 560 l kurilnega olja. Možnost plačila na 3—5 čekov. Organiziramo tudi prevoz. ENGEL BRIK, Ratež 58, p. Brusnice, tel. 068/85-801.

KNJIGOVODSKI SERVIS DOKAPITALIZACIJE
- svetovanje
- pravilniki za d.o.o.
- p.e. Novo mesto in Kostanjevica
- inf. 7. — 15. ure

FELIX d.o.o. (0608/87-194)

PRENOVA OKEN

Nova okna v stare okvirje po novem sistemu brez poškodb fasade in ometa ter druga mizarska dela po naročilu izvaja
MONTLES BOŽIČNIK,
tel.: (0608) 82-945

---

kobra mobitel
68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

DRŽAVLJANSTVO RS DELOVNE VIZE
- svetovanje
- vloge, prošnje
- inf. 7. — 15. ure tel. 0608/87-194)
- VECO d.o.o., F. Curhalek

SALON RENATA
Nega in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinščica 18, Novo mesto

EMINENT d.o.o.
Dol. Kamence 61
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/323-902

AVTOSALON HYUNDAI
Kandijska 14, Novo mesto
tel. 068/28-950

PE KRŠKO
CKŽ 51, Krško
tel. 0608/22-950

PE Črnomelj
Belokranjska 16
tel. 068/51-378

PONY PARTNER	že za 16.990 DEM
PONY SEDAN 1.5 LSi	že za 19.750 DEM
LANTRA 1.6 GLSi	že za 25.200 DEM
SCOUPE 1.5 LSi	že za 26.500 DEM
SONATA 1.8 GLSi	že za 30.500 DEM

V vseh avtomobilih Hyundai je že nekaj časa vgrajen sodoben 3-kanalni katalizator.
To je prispevek Hyundai-a k čistejšemu okolju.

HYUNDAI
VEDNO NA DOBRI POTI

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu **41**

vsak dan
ob 19. in ob 21. uri
NOVICE,

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

---

20 let
KOVINSKI IZDELKI PUC
(061) 769-017

Vse za gostinstvo, mesnice, mlekarne

Cenjene stranke vabimo, da nas obiščejo
na MOS-u v Celju
od 9. do 18.9. v hali C

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
Prodamo:

hiše: v Novem mestu, Brežicah, Bučki, Rebri pri Žužemberku, Črešnjicah pri Cerkljah, Sela pri Šentjerneju, Srednji vasi, Otočcu, Soteski, na Dvoru, v Žužemberku, Gradišču, Trebnjem, Gazici, Šentjerneju, Telčah — Križu, Zaplazu pri Čatežu, Smolenji vasi, Malem Slatniku, Vavti vasi, Hrastju pri Šentjerneju, Gorenju pri Kočevju, Dol. Boštanju, Vel. Lipovcu, Vrhu nad Šentrupertom, Gradišču-Primskovo, Kopru, Brežicah, Radni vasi, Stopičah, Lutrškem selu, Rosalnicah, Gor. Kamenju, Šentjanžu;
stanovanja: v Novem mestu, na Mirni, v Krškem, Žužemberku;
lokale: trgovino v obratovanju v Novem mestu, trgovske lokale: v centru Novega mesta, Črnomlju, slaščičarno in trgovino na Mirni;
poslovne prostore: za pisarne ali storitveno dejavnost: na Trdinovi ulici v Novem mestu;
vikende: v Semiču, na Osojniku, v Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri Metliki, Zaplazu, Gabrju, Malem Rigelju, Stražnem vrhu, Črnomlju, Zagradu pri Škocjanu, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gačah;
parcele za gradnjo: v Novem mestu, Žužemberku, Trški gori, Gor. Laknicah, na Jarčjem Vrhu pri Bučki, na Vrhu nad Šentrupertom, v Selih pri Dol. Toplicah, v Mihovcu pri Podgradu, Stopičah.

Tel./fax 068-322-282,
tel. 068-342-470,
od 8. do 19. ure

---

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu (068)26-005

Praznik obrti in podjetništva

27. MEDNARODNI OBRTNI SEJEM

MOS

Celjski sejem, 9.-18.9.1994

GLASBILA MAGIC sound
Bovec, Brdo 20
tel.: 0609/616-014, fax 065/86-007

UVOZ, ZASTOPSTVA, VELEPRODAJA MALOPRODAJA GLASBENIH INSTRUMENTOV IN OPREME
POPOLNA PONUDBA za POSAMEZNIKE, LJUBITELJE, GLASBENE ŠOLE, SKUPINE, PIHALNE ORKESTRE!

DIREKTEN UVOZ BREZ POSREDNIKOV
NAJNIŽJE CENE
DOSTAVA NA DOM

ZAVORNI SERVIS
- za vsa osebna vozila
- na zalogi ves zavorni material
- ugodne cene
- popravilo istega dne
- obnavljamo diske, bobne, vztrajnike
- meritev in menjava zavorne tekočine

Zavorni servis - JENIČ
Rejnovšče 6, Novo mesto
Tel. (068) 43-633
Se priporočamo!

ADRIATIK d.o.o.
Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

PRODAJA VOZIL

KREDITI, TUDI BREZ POLOGA
LEASING

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

TONSON d.o.o.
tečaji tujih jezikov

Obveščamo vas, da smo pričeli z vpisom v jesenske tečaje tujih jezikov:

ANGLEŠČINA:
za predšolske otroke od 5. leta dalje - začetni in nadaljevalni
za otroke od 2. do 4. r. - začetni
za otroke od 3. do 5. r. - nadaljevalni
za odrasle - začetni in nadaljevalni (vse stopnje)

NEMŠČINA:
za otroke od 2. do 4. r. - začetni
za mladino od 5. do 8. r. - začetni in nadaljevalni
za odrasle - začetni in nadaljevalni

ITALIJANŠČINA:
za mladino in odrasle - začetni

FRANCOŠČINA:
za mladino in odrasle - začetni

ŠPANŠČINA:
za mladino in odrasle - začetni

Vsi tečaji bodo na OŠ Grm v Novem mestu.

Popusti za študente!

Za vse informacije in vpis pokličite 322-332 ali 85-882 vsak dan od 8. do 15. ure.

AVTOOPTIKA
Avto servis
IVAN VIZLAR
Gmajna 6, Raka
tel. (0608) 75-115

Po telefonu naročila tudi izven delovnega časa.

DEŽURNE TRGOVINE

V **soboto, 10. septembra**, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Nakupovalni center, Drska
  od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
  od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
  od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
  od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
  od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
  od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
  od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
  od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
  od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
  od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
  od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
  od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
  od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
  od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
  od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Samopostrežba
- **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
- **Žužemberk:** od 7. do 17, ure: Dolenjka, Market
- **Straža:** od 7. do 13. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V **nedeljo, 11. septembra**, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg, market Ragovska, market Drska, market Kristanova, nakupovalni center Drska, samopostrežba Mačkovec
  od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
  od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
  od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
  od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
  od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
  od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
  od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
  od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
  od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
  od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
  od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
  od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
  od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
  od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
  od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

MONTAŽA IN SERVIS
OLJNIH IN PLINSKIH GORILNIKOV

·DRENOVEC, s.p.·
Novo mesto
Marjana Kozine 1
***telefon:* (068) 22-955**

Nudimo vam dobavo in montažo:
- **cistern**
- **gorilnikov**
- **hišnih avtomatik za ogrevanje**
- **ves potreben material**

PORTRET TEGA TEDNA

Matjaž Rus

Najbrž ga ni Metličana pa tudi Belokranjca ne, ki ne bi poznal Matjaža Rusa. Odraščal je v učiteljski družini, stanovali so na metliškem trgu in dejstvu, da je bil "placsko dete", gre pripisati, da je danes tako zagrizen Metličan. O sebi pravi, da ga na tem svetu zanima preveč stvari. Igral je nogomet, rokomet, bil rokometni trener in vaditelj smučanja, učil se je igrati na harmoniko, pleše in igra tamburico v folklorni skupini Ivana Navratila, je član legendarnih Polnočnih kočij, zanima ga računalništvo, deluje v organizacijskih odborih Vinske vigredi in poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad.

"To, da ne znam reči ne in da sem zraven povsod, ni dobro, saj nikjer ne morem biti tako uspešen, kot če bi se ukvarjal samo z eno stvarjo. Nisem dosleden, vse delam na pol. Na dvajset različnih glasbenih inštrumentov znam zaigrati Na planincah, vendar niti enega ne obvladam dobro. Cenim ljudi, ki svoje življenje posvetijo eni sami stvari in tam dosežejo vrhunstvo."

"Metličani, rojeni v začetku šestdesetih let, smo nenavadna generacija. Vsi so nakakšni kiparji, slikarji, skoraj vsak zna igrati kitaro, vendar je vse skupaj bolj nič kot vse. Nasploh smo Slovenci zelo trdoglav narod. Vsak misli, da se spozna na vse in da vse ve. Zelo težko je koga prepričati, da nima prav. Vsi se imajo za razumnike, vendar nihče ne ve kaj sploh to je. Tudi jaz bi se včlanil med razumnike, vendar bi bil po moje za kaj takega potreben težak izpit kot naprimer za vozniško ali lovsko dovoljenje, in visoka članarina, pa izkaznico bi morali imeti. Intelektualec pač ne more biti vsak bedak. Večina Slovencev še vedno misli, da so samostalniki prebivalci samostanov," razmišlja Matjaž, ki se je poleg vsega naštetega še najbolj posvetil humorju.

"Imam srečo, da sem v Beti, kjer delam še sedaj, dve leti sedel v isti pisarni s Tonijem Gašperičem. Marsičesa me je naučil. Pri njem sem videl, da je treba že za vsako navadno proslavico imeti natančno izdelan scenarij in še tako nepomemben nastopajoči mora v roke dobiti listek s svojo nalogo. Ko sva se z Luigijem šla predvolilni boj za mesto metliškega župana, naju je "porinil" naprej. Jaz sem pisal govore, Luigi je neverjetno dobro igral bodočega župana, ljudje pa so se smejali in to je dobro. Ko so naju iz Ljubljane prišli posnet neki resni filmarji, so hitro ugotovili, da gre le za eno veliko zafrkancijo. Sicer pa sem velik lenuh. Najraje sedim tu na trgu in gledam ljudi. Spomnim se vseh originalov, ki so na trg prihajali iz hiralnice ali pa so spadali med gostilniški inventar, ne spomnim pa se županov, ki so se menjali v občinski hiši. Čeprav delam sto stvari, sem v bistvu lenuh, kar pa ni nič slabega. Če ne bi bilo lenuhov, bi bil svet še vedno v kameni dobi. Gibalo napredka so ljudje, ki se jim ne da delati, pa razmišljajo o strojih, ki bi jim delo olajšali."

Težko bi bilo od Matjaža Rusa izvedeti kaj več, vendar to niti ni potrebno. Človek lahko o njem največ zve, če posluša njegove radijske oddaje, kot sta Minuta za zlobo in Voluhar ekspres. Rad se spotakne ob vsakega, vendar nikogar ne bi rad užalil. Tak je Matjaž Rus.

IGOR VIDMAR

Perc - svetovni podprvak v raketah s padali

Za las se mu je izmuznila zlata kolajna

LESZNO - Slovenski raketarji na svetovnem prvenstvu v raketnem modelarstvu, ki poteka od 3. do 10. septembra v Lesznu na Poljskem, vsaj zaenkrat v njihovi najmočnejši disciplini - raketah s padali, niso ponovili izvrstnih uvrstitev z zadnjega SP, ki je bilo leta 1992 na Floridi. Iz ZDA so se takrat naši reprezentanti vrnili kar s štirimi kolajnami: s po eno zlato in srebrno ter dvema bronastima. Aktualnemu svetovnemu prvaku v omenjeni disciplini pri članih, 24-letnemu Sevničanu Dragu Percu, se je tokrat na Poljskem za las izmuznila zlata kolajna. A tudi osvojena srebrna medalja je zanj in za slovensko raketno modelarstvo lep uspeh in potrditev visoke kakovosti.

V slabem, deževnem in vetrovnem vremenu se ostali naši reprezentanti niso najbolj znašli: Marjan Čuden je bil 24., Miha Kozjek 30., Jože Čuden pa 48. Slovenija je ekipno osvojila 11. mesto. Pri mladincih so bili v tej disciplini naši fantje ekipno uspešnejši, saj so zasedli 6. mesto. Med posamezniki pojde zlato v ZDA z Iwom Marchem, naši mladinci pa so se uvrstili takole: Matjaž Požun 11., Andrej Vrbac 18. in Aljoša Žnidaršič 20.

P. P.

ZAKLJUČEK NAGRADE ZA ZVESTOBO

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V soboto, 10. septembra, bo na odprtem kopališču zaključna prireditev akcije "Nagrada za zvestobo", ki je na bazenu potekala celo poletje. Prireditev, na kateri bodo žrebali vstopnice za bogate nagrade, med drugim za motor Vespa, barvni televizor, izdelke tovarne Labod v vrednosti 1.000 mark, potovanje po Evropi, oddih v Zdravilišču Strunjan, se bo pričela ob 13. uri. Za prijetno vzdušje pa bo poskrbela pihalna godba Krka Zdravilišča iz Straže.

Tako bogatega sejma še ni bilo

Ribnica v znamenju tradicionalnega sejma - Veliko domačih obrtnikov, izdelovalcev in preprodajalcev - Ponudba najbogatejša doslej, naprodaj celo avtomobili

RIBNICA - Lepo vreme v nedeljo je gotovo pripomoglo tudi k lepemu uspehu letošnjega Ribniškega sejma suhe robe in lončarstva. To nedeljo je bilo slišati v Ribnici razne govorice, tudi angleško, nemško, italijansko itd., največ pa lepo domačo, ribniško.

Na sejmu smo srečali nekatere stare izdelovalce predmetov domače obrti, naprimer lončarja Leopolda Bojca iz Lončarije, ki je potožil, da ima, odkar je upokojen, vedno več dela, pa predice iz Loškega Potoka, zobotrebčarke in druge. V godbi, ki je igrala pred zadružnim domom ob začetku sejma, je igral tudi Rade, nekdanji šef doma JLA v Ribnici; zdaj trenira kočevske rokometašice, ki bodo 8. oktobra imele v gosteh rokometašice iz Litve, teden kasneje pa bodo one igrale v Litvi.

Med izdelovalci in prodajalci naj omenimo Frenka Kržeta iz Ribnice, ki je delal obode za sita, in molčečega pintarja Metoda Riglerja iz Gornjih Podpoljan, ki je delal škafe, kadi in brente, ter njegovega zgovornega bratranca Jožeta Petriča iz Krvavic; oba sta bila letos prvič na sejmu. Zgovorni Jože je zatrjeval, da ima že vse prodano ali vsaj zaarano.

Obrtniki in drugi prodajalci in kramarji so ponujali še razno robo, od pijač in kmetijskega orodja do sodobnih strojev in avtomobilov. Zasebne firme iz Kočevja (Randelj), Trebnjega (Slak) in Škofljice (Jordan) in morda še kdo so ponujali nove in stare avtomobile.

Nasploh je bilo v nedeljo v Ribnici živahno, saj je bilo ob sejmu še veliko drugih prireditev, o katerih bomo na kratko poročali posebej. Zato pa je dež pokvaril sobotne lovske prireditve, da so nekatere prestavili. Tako bo naprimer igra "V zlatorogovem kraljestvu", ki je bila predvidena za minuli petek, to soboto, če igralcem spet ne bo nagajalo vreme, saj je nastop predviden v letnem gledališču v ribniškem gradu.

J. PRIMC

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure
na telefonu 26-005

SPREJEM ZA MARTINA STRELA - Trebanjski občinski funkcionarji in direktorica Trima Tatjana Fink kot predstavnica enega pomembnejših sponzorjev plavalnega ultramaratonca Martina Strela iz Trebnjega so se prejšnji teden srečali s Strelom na občini, da bi mu v znak pozornosti za najnovejši podvig - svetovni rekord v daljinskem plavanju (156 km!) izročili priložnostno darilo in pokramljali o njegovih načrtih. Župan Ciril Pungartnik je Strelu izročil umetniško sliko savudrijskega zaliva, delo Bogdana Breznika, in ga zaprosil za sodelovanje pri popularizaciji plavanja v Trebnjem, kjer še resno razmišljajo o gradnji kopališča. Predsednik vlade Jože Rebolj pa je podaril, da so Trebanjci ponosni, ker premorejo zdaj prvikrat celo svetovnega rekorderja. Strel se je zahvalil sponzorjem in še posebej Rebolju za pomoč. Dejal je, da bi brez njegove pomoči težko speljal projekt. Veliko so mu olajšali delo med samim plavanjem po Jadranu še sin Borut ter Jože Metelko iz Mokronoga in Trebanjec Jože Uhan. Strela vabijo na Kitajsko, kjer je zelo priljubljen, odkar je plaval po Jang-ce-kiangu, razmišlja pa tudi, da bi se spopadel s Karibskim morjem med Kubo in Florido. (Foto: P. Perc)

ŽE DRUGIČ SREBRNI - Ansambel Rubin se je tudi letos, tako kot lani, s Ptujskega festivala domače glasbe vrnil domov na Dolenjsko okiten s srebrom. Kvintet, najmanjša zasedba na festivalu, je nastopil s skladbama domačih avtorjev: prva je valček, ki ga je uglasbil Miro Plesničar, besedilo zanj pa sta napisala Jože in France Smrekar, druga pa skladba z naslovom Vasovalec, ki jo je na besedilo Fanike Požek napravil Zdravko Zupan. Srebro, ki so ga Rubinovci letos osvojili, pa ne pomeni le ohranitve mesta, ampak precejšnje napredovanje, saj je imela po splošnem mnenju letos ocenjevalna komisija precej strožja merila. Povejmo še, da ansambel Rubin pripravlja izdajo svoje druge kasete, ki naj bi izšla v prvi polovici novembra.

NAJLEPŠA LJUBLJANČANKA - V diskoteki Pacifik v Krškem je bilo v petek zvečer drugo polfinalno tekmovanje za letošnji uradni izbor miss Slovenije. Izmed trinajstih deklet je žirija za najlepšo proglasila 20-letno Janjo Zupan iz Ljubljane. Naslov prve spremljevalke je osvojila Mariborčanka Katja Kori, z naslovom druge spremljevalke pa se lahko pohvali Koprčanka Nera Nikolič. V finale so se uvrstile še Dolenjka Lidija Lenarčič kot četrta, sicer varovanka in manekenka Reklam studia Marka Klinca, peta je bila Ljubljančanka Lea Petrač in šesta Vesna Ristič iz Maribora. Organizatorji so prireditev odlično pripravili, številni obiskovalci pa so si poleg lepotnega tekmovanja lahko ogledali še dve modni reviji in prisluhnili Heleni Blagne. (Foto: M. Luzar)

Vinski "cugi"

Okrasna bučka - ovisera ali grljana po domače vinski cugi ali vleke je avtohtona rastlina vinogradniškega območja, ki je pred nekaj desetletji krasila skoraj vsako kmečko domačijo, pri kateri so imeli vinograd. Zadnje čase je bila res samo za okras, sedaj pa se je redko kje spominjajo, še manj pa gojijo.

Čas setve na prostem, kjer se najlepše razvija, je od januarja do aprila, izklije približno pet tednov po sejanju. Najlepše uspeva ob robu gnojne jame ali komposta. Vzpenja se po vrtni ograji in s svojimi dolgimi poganjki dosega bližnje sadno drevje. Svoje plezalke razteza tudi po deset metrov daleč. Lepe bele cvetove in široko listje obrača proti soncu. V sončnem zavetišču razvije večje in manjše plodove, ki v toplem poletju rastejo in se razvijajo do oktobra.

Njeni plodovi niso užitni, oleseneli pa so uporabni za vleko vina iz sodov in za dekoracijo. Da plodovi olesenijo in so obstojni, je potrebno, da jih na rastlini dobi slana. Potem jih posušimo, zgoraj in spodaj napravimo luknjo in z žico izdolbemo semena. Bučko znotraj očistimo. Če grlo odrežemo na zaželjeno dolžino, lahko "cug" uporabljamo kot liter. Manjše plodove namažemo s prozornim lakom in jih v kombinaciji ostalih okrasnih buč in obstojnih zimskih plodov, kot so koruza, orehi, kostanj z bodicami, uporabimo za ikebano.

MARIJA SUŠNIK

Halo, tukaj je bralec "Dolenjca"!

Kje je avtobus, ki je vozil čez Glavni trg? - Ni pomembno, kakšna je zastava, ampak kakšen je narod! - Zahvala pa tudi vprašanje, koga vse je Tilia povabila na radgonski sejem

Četrtkov dežurni telefon ni sameval. Prva je poklicala **Irena z Mirne,** ki se veterinarju Igorju Ostermanu iz Novega mesta zahvaljuje, da je pomagal rešiti njenega psa, potem ko je požrl strup za podgane. Zahvaljuje se tudi lastnikoma psov Bohtetu in Žagarju, ker sta njuna psa njenemu kosmatincu darovala kri.

Nič kaj pohvalnega pa ni povedala **bralka iz Potočne vasi,** ki je vezana na avtobusne prevoze. Pred kratkim je namreč podjetje Gorjanci ukinilo avtobusno progo skozi center Novega mesta, tako da morajo potniki poslej na avtobus na novomeško avtobusno postajo ali na postajališče v bližino občine. "Pravijo, da so to progo ukinili na občini zaradi prevelikega prometa. Jaz pa mislim, da delajo večjo gnečo po mestu vsevprek parkirani osebni avtomobili. Tisti, ki so to storili, očitno ne vedo, da obstajamo tudi takšni, ki nimamo avtomobilov," je povedala.

Janez Ivičič iz Bojanje vasi pri Metliki je šokiran nad visokim računom za telefon, saj naj bi v enem mesecu telefoniral za 8 tisočakov oz. toliko, kot prej v petih mesecih skupaj. Pošti je poslal reklamacijo, vendar pravega odgovora še ni dobil razen opomina.

Nóvomeščanko iz Resmanove ulice boli, ker se mnogi spotikajo ob našo zastavo, češ da ni dobra, da bi bilo potrebno izbrati novo. "Zakaj bi morali vse spremeniti in uničiti, kar imamo že dobrega, poleg tega bi nas to stalo veliko denarja, ki bi ga bilo bolje vložiti kam drugam. Sicer pa ni pomembno, kakšna je zastava, ampak kakšen je njen narod," je zaključila.

Jože iz Krškega je potarnal nad delovnim časom zdravnikov v krškem zdravstvenem domu. Povedal je, da se mu je že večkrat zgodilo, da je prišel tja ob pol dvanajstih, ko si je v službi vzel prosto, vendar ga sestra ni hotela več sprejeti, čeprav imajo napisano, da je delovni čas do 13. ure.

Sprašuje pa se tudi **bralka iz Škocjana,** vendar ne glede delovnega časa zdravnikov, ampak po kakem ključu je zavarovalnica Tilia izbirala svoje zavarovance, ki jih je ne dolgo tega popeljala na radgonski sejem. Bralka pravi, da imajo tudi pri njih že več let zavarovane krave pri Tilii, da na leto oddajo tudi do 21.000 litrov mleka, vendar na izlet niso bili povabljeni. **Alojz Čadonič iz Zilj** pa je v imenu belokranjskih zavarovancev, ki jih je Tilia 23. avgusta popeljala na ogled sejma v Gornjo Radgono, pohvalil ne le zavarovalnico, ampak tudi šoferja avtobusa Gorjanci iz Novega mesta za varno in prijetno vožnjo.

Janeza z Otočca moti, da so bili na občini pri odkrivanju črnih gradenj in raznih prizidkov pred letom in pol strogi le do nekaterih, medtem ko so nekatere primere, pa čeprav so zanje vedeli, spregledali. Otočan pravi, da je na Trški gori takoj pod cerkvijo postavljena škarpa na javni poti, lastnik pa poleg tega brani še taborsko pot, ki so jo že od nekdaj na veliko uporabljali ljudje, ki so hodili v bližnjo cerkev k maši.

Vido Primc s Cviblja pri Žužemberku sprašuje Komunalo, kdaj bodo dobili vodovod, glede na to, da se o tem že dalj časa pogovarjajo. Vabi pa tudi novomeškega župana, naj si pride pogledat, kakšna je cesta od Žužemberka proti Dobrniču, da bo videl, kako zdelana je na novomeški strani in kako urejena na trebanjski.

Lojzka z Dvora pa sprašuje predsednika krajevne skupnosti Žužemberk, kdaj bo krajevna skupnost naredila 1 km ceste do Sadinje vasi, ki jo je sedanji predsednik Škufca obljubljal, še preden je bil izvoljen. Dvorjanko je tudi strah, da ne bi sedaj, ko se je ponovno začela šola, velik pes iz gostilne na Gričku ugriznil tudi kakenega otroka, ker se sprehaja naokrog neprivezan.

Za konec nas je poklicala še **Novomeščanka,** ki jo je te dni zmotil podatek na radiu, da smo letos v Sloveniji zaposlili 20.000 tujih delavcev, predvsem v gradbeništvu. "Po vojni so delali otroci in celo noseče ženske, danes pa je toliko brezposelnih, vendar nočejo sprejeti kakršnegakoli dela, znajo pa mnogi očitati našo pokojnino. Mladi ljudje, pa da ne bi delali?! Ni več nobenih vrednot, zato je tako!" je pribila.

J. D.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

ŽENSKI TURISTIČNI RALLY

NOVO MESTO - Beba & JV je v soboto, 10. septembra, organizator ženskega turističnega rallyja pod naslovom Gradovi na slovenskem 1994. Udeleženke se bodo zbrale v preddverju gradu Otočec med 7. in 9. uro, start prve posadke pa bo natanko ob 10.01. Udeleženke bodo vozile do gradu Škrljevo, kmečkega muzeja na Veseli gori, si ogledale ruševine mirenskega gradu, obiskale tovarno Akripol v Trebnjem, grad Žužemberk, Sotesko, Bazo 20, lukenjsko pristavo grad Marof, grad Hmeljnik, Stari grad in ob 16. uri naj bi prve posadke že pripeljale na cilj na Otočec. Tu bo razglasitev in obdaritev najboljših posadk, zatem pa zabava s plesom. Najboljše voznice se bodo potegovale za veliko nagrado zlatarne in urarne Slogold, d.o.o., iz Ljubljane, med ostalimi pokrovitelji pa so še: Krka Kozmetika, Cafe El Mundo, zavarovalniška hiša Slovenica, pokale pa bo prispevalo podjetje Avtocommerce.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 19. in 21. uro. Na vaš klic bo čakala psihologinja Jožica Kapš.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Našli so ga

Ko je metliški trgovec Anton Mucha - njegovi starši so se preselili s Češkega - kot mlad fant še v stari Avstriji začel z branjarijo, se je vozil s kolesom po robo v Karlovac in Zagreb in jo od tam na hrbtu tovoril v Metliko. Večje kose so mu pošiljali tudi po pošti. Tako je nekoč iz Zagreba prejel pošiljko z naslovom:

Antun Muhamed
LIKA

Pa recite, če niso bili takratni poštarji pravi kavlji, ko so razrešili tak rebus in srečno našli naslovljenca.

Komaj zadostno

Ko je pisatelj Ivan Pregelj, ki zares ni bil nikak recitator, na nekem literarnem večeru bral odlomek iz svojega literarnega dela, je v časniku izšla ocena o nastopajočih. Med drugim je poročevalec zapisal:

Kot je novela Ivana Preglja zaslužila oceno odlično, je bilo njeno predvajanje komaj zadostno.

Ljubelj

Praznoval je v prijateljski družbi svojo šestdesetletnico ravnatelj Dolenjskega muzeja Janko Jarc. Pa je zazvonil telefon in profesor je dvignil slušalko. Ko jo je odložil, je veselo povedal:

"No, ta je dobra! Aktivist Martin mi je voščil. Za moj ljubelj (mislil je jubilej!). Najbrž za tistega nad Tržičem. Bom lahko vsaj dac pobiral!"

Starost v humorju

Zbrali Bojan Ajdič

Premalo je je

Natakar vpraša starejšega gosta v restavraciji:

"Kako vam je bila všeč naša nova vrsta juhe?"

"Izvrstno je soljena, samo škoda, da je bilo prave juhe tako malo."

Še ni poročen

Pozno ponoči se je babica z vnukom vračala proti domu, kajti vlak, s katerim sta se pripeljala, je imel precejšnjo zamudo. Pa pravi babica:

"Veš, Boris, tako pozno je že, da bi ti moral biti že zdavnaj doma."

"Zakaj pa?" se začudi vnuk, "saj še nisem poročen!"